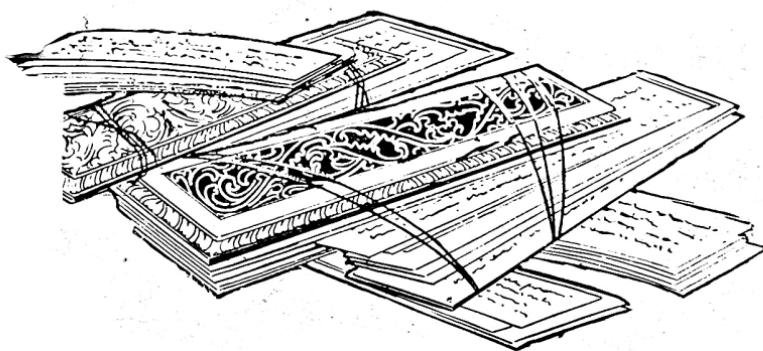

පිඤ්ඤාමය දීර්ඝා

Sankhya — dhammadipika —

Sankhyadhammadipika gives an exhaustive explanation of the Sankhya Mulika Dhammapada found in the Pali Commentaries and sub-Commentaries of the Tipitaka and also the Canonical books from which these Dhammapada are taken.

The author of this book is Rev: Balapitiye Visuddhaloka Thero, a pupil of the late Ven'ble Siri Saddhamma wansapala Vinayachariya Uparatan Mahanayake Thero of the Amarapura Siri Saddhammawansa Maha Nikaya and abbot of Siri Subhadrarama Maha Viha-
ra at Balapitiya.

Rev: Visuddhaloka Thero who received his education at Vidyodaya Oriental College in Colombo completed the Final Examination of the Oriental Studies Society in the year 1941 under the regulations of 1937 obtaining distinctions and prizes in Pali, Sinhalese and Sanskrit.

This work with a complete sub-Commentary and a useful introduction was presented as a thesis and the Pandit degree was conferred on the author by the Society of Oriental Studies. Hence scholars will realize the value of this book.

Rs. 6-50.

ස ඩබ්‍යා බ මම දී පි කා

බලපිටියේ
ශ්‍රී සුනදායම පුරාණ මහාවිහාරවාසී
පණ්ඩිත බලපිටියේ විදු ඩාලොක
සංවිද්‍යාත්මකත්වයෙන් විසින්
සමපාදිත යි.

ජී. සරත් වික්‍රමරත්න මහතා විසින්
ප්‍රකාශිත යි.

කොළඹ මේරල විදිසේ
සම්පතික යන්ත්‍රාලයෙන්
මුද්‍රාපිත යි.

2494
1951

ශ්‍රී ලංකාවේ
ප්‍රාචීනභාෂාමාපකාර සමිතිය විසින්
ප්‍රකාශනයට පත් ප්‍රදානයෙන්
සම්පූර්ණයෙන්.

භූමිකා

ශ්‍රී සමුද්‍රබහානිකය ශාස්ත්‍රාත්වහන්සේ සරණ කල්හි ද පිටක නිකායාදී වශයෙන් පැවතිබව ටිකාචිකථාවන්හි සඳහන් වෙයි.¹ මහසුත් මහනෙරුන් වහන්සේ ප්‍රථම මහා සංඝිනිකයෙහි දී උපාලි මහ තෙරුන්ගෙන් පරිඡ් - අනියත - සහවසෙස් ආදී උභයමා - නිවාලෙහි ආ ක්‍රමයෙන් විනය ශික්ෂාපද විවාරිම හා ඒ විවාරි ලෙසින්ම පිළිතුරුදීම ද, සමුද්‍ර පරිනිව්‍යාණයට ප්‍රථමයෙන් හික්කුන් වහන්සේ පාමොක් උදෙසිම ආදී විනයකම කළබැව් සඳහන්ව ඇති බැවින් ද විනයපිටකයෙන් වැඩි කොටසක් සමපාදනය වී තුබුබවට කරුණු ය.

විශේෂයෙන් ප්‍රස්ථාන ප්‍රකරණය සහිත අභිධම්ම පිටකය² බුද්ධත්වට පැමිණ සිටුවන සතියෙහි බෝමැඩ රතනසරයෙහි වැඩහිඳ මෙනෙහි කළ බැවින් ද, බුද්ධත්වට පැමිණ සත්වන වසෙහි තවතිසා දෙව් ලොවට වැඩමවා මාතෘදිව්‍යසුත්‍රයා ආදී කොට ඇති දෙව් පිරිසට දෙසූ ඒ විරම්බණ දිනපතා හිමාලයවනයෙහිදී සැරිසුත් තෙරුන්ට දෙසූකල්හි උන්වහන්සේගේ පන්සියයක් සිසුපිරිස එය ශ්‍රවණ ධාරණය කළ බැවින් අභිධම්මපිටකයෙන් ප්‍රකරණ කිහිපයක්වත් පරිනිව්‍යාණයට ප්‍රථමයෙන් සම්පූර්ණ වී තිබෙන්නට ඇත.

ප්‍රථම මහාධම්මසංඝිනිකයෙහි දී මහසුත් මහනෙරුන් වහන්සේ විසින් ආනන්දස්ථිරයන් වහන්සේගෙන් දීඝනිකායයේ බ්‍රහ්මජාල සූත්‍රයේ පටන් නිකායයන්හි ඇතුළත්ව ඇති සූත්‍ර පිළිවෙළින්ම විවාරිම හා උන්වහන්සේ විසින් එසේම පිළිතුරු දීම ද අවිවාදකව කළ හැකි වූයේ සූත්‍රපිටකයත් බොහෝ සෙයින් සකස්ව පැවති හෙයිනි.³

1. “අත්ත තො පඤ්ඤානුරූපෙන එකං වා චෙ වා නිකායෙ සකලං වා තෙපිටකං බ්‍රහ්මවනං උග්ගණනිකාං තසසං ධාරණං කථනං වාචනනති” (බමමපදවිසකථා)

“සංඝායකොති නිතිපිටකානි භතවතො ධර්මානසාලෙ සිතානුකෘතෙ නෙවි සංඝිතානි.” (සාරපද්දිපති)

“නිතිපිටකානි සංඝධායකො අනුසමාදනං අසාසි” “අයං ජත්තපාණේ උපාසකො පණ්ණාසා ද්විධාසමමා තිපිටකධායක” (බමමපදවිසකථා)
“සාරිපුත්තො තිති පිටකෙහි සමමසිනා” (සුමිඛලලිථාසිති)

2. “තාතාස් වතස්සේ විසින් තබන ලද මාතෘකාවෙන් දෙසූ බැවින් බුද්ධානිකවු “කථාවච්ඡුපපකරණය” සහිත “මුද්‍රපිණ්ඩක” සූත්‍රාදිය මේය.

3. “ධර්මමාසාදෝති යථා ඉදති සාසනෙ අමනාසං දීඝ නිකායො, මුජ්ඣිම නිකායො”ති මමොනති” (පපඤ්චසුද්ධති)

දිසි ප්‍රමාණ සුත්‍ර එක් රැස් කොට දීක්ෂිතායෙයි ද, ප්‍රමාණයෙන් මධ්‍යම තරම් සුත්‍ර එක් රැස් කොට ජේෂ්ඨ නිකායෙයි ද, සක්ක- මාර බ්‍රහ්ම - සංඥාතාදිය රැස් කොට සංඥාත නිකායෙයි ද සඛ්‍යා නළාක් මෙන් ථේරගාථා- ථේරිගාථා- ජාතක- උද්දන- ඉතිදිත්තක යන මේ කොටසුන්ගේ එකිනෙකට ඇති වෙනස් බැව් පැහැදිලිව ඇති හෙයින් ඒ ඒ සුත්‍ර හා ගාථා ආදිය ජාති වශයෙන් හා, අභික වශයෙන් පිළියෙල කර ගැනීම එ තරම් අපහසු නො විය යුතුය. සමුද්ධි පරිනිප්පාණය තෙක්ම දෙශනා කරණ ලද ඒ ඒ ධර්ම කොටස් පිටක නිකාය- අභික වශයෙන් ධරණ ලද හෙයින් ම ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේට “ධම්මාණ්ඩාගාරික” යන උපපදය ව්‍යවහාර වූවා සේ සැලකිය හැක.

සමුද්ධි පරිනිප්පාණයෙන් පසුව සකස් වූ “මහාපරිනිප්පාණ සුත්‍රය” එක විට ම දීක්ෂිතායට ඇතුළත් කළ හැකි වූයේ සංගීතික පවත්වන කල්හි ද ඒ ඒ නිකාය පිළියෙලවී පැවති හෙයිනි.

මොහොලුපුත්තනිකා මහාසමිණාසුවයන් වහන්සේ තුන්වන ධර්ම සඛිතිකයෙකිදී දෙසූ නිවැරදි ප්‍රකාරය අහිමිවී පිටකයට ඇතුළත් කර තැබීමෙන් ද ප්‍රථම විනිස සංගීති පිළිබඳ විඤ්ඤාණ ඇතුළත් පඤ්ඤානික- සත්‍යසතිකකඩකිය දෙක විනය පිටක වූලවග්ගපාලියේ සඳහන් කළ හෙයින් ද සමුද්ධි පරිනිප්පාණයෙන් පසුවද පිටක- නිකාය පිළියෙල කළ බව විශ්වාස කිරීමට කාරුණ්‍ය ය.

මෙසේ සකස් වූ සකල බුඩ්ධවන්දයම නිකාය වශයෙන් බෙදා ඇති තැන අභිකුත්තරනිකාය දෙස බලන විට අන්‍ය නිකායවලට වඩා එහි අවුනුම් මගක් ගෙන ඇති බව පෙනේ. නිගණ්ඨනාථපුත්ත නාථර්‍ය කළ ලඟදී මල්ලර්නපදයෙහි පාවානුවරට සමීඤයන් වහන්සේ සමග වැඩම කළ සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේ ඒ නිව්දුන් ගේ දුරකතාන අපටිසරණ ධර්මිකය පිළිබඳව ශ්‍රාවක නිගණ්ඨයන්ගේ හෙදවිම් හා කළකතර ගැනීම ආදිය ද දක්වා අපගේ ශාස්ත්‍රාන් වහන්සේගේ ධර්ම බොහෝ කලක් පවතින සේ විවාද නො කොට මෙසේ සඛිතායනා කළ යුතුය යි¹ සඛිතිසුත්‍රයෙහි දෙශනා කළ සඛිතායනා ක්‍රමය ඊට අනුව ඇති දසුනතුර සුත්‍රයෙන් ද පැහැදිලි කළහ. එසේ සමීඤයන් වහන්සේ විසින් ද පිළිගත්² සැරියුත් තෙරුන් වහන්සේගේ අදහසට අනුව නිසම සඛිති ක්‍රමයෙන් පිළියෙල කළ එකම නිකාය අභිකුත්තරාගමය පමණක් බව සැලකිය හැකි ය.

1. අනු චො ආවුසො ත්‍යා භග්ගො ජාතනා පසන්නා අර්හතා යමිමා සමුද්ධින එතො ධර්මො සමමදකතානො- මෙ ධර්මො- ත්‍යො ධර්මො, කතමො ත්‍යො? තිති අකුසලමුලාති, ලොභො අකුසල මුලො, දෝසො අකුසල මුලො, මොහො අකුසල මුලො. තිත් කුසලමුලාති- තිති සුවර්තාති- තත්ථ සංඛබ්- ජනවි සඛිතාසිතබ්බො ත චිවදිතබ්බො.

2. භාබු භාබු භාරිපුත්ත! භික්ඛුනං සංඛිතිපරිසංඝං අභාසිති.

සජීයභාවයෙන් දික්වැඩිම නිකායවල ඇති සුභ දෙයනා විලාසයක් උසුලන අතර අභිගුහනර නිකාය බොහෝ සෙයින් එවැනි තත්ත්වයක් නොගනී. “එතදග්ගං භික්ඛවෙ මම සාවකානං භික්ඛුනං රත්තඤ්ඤානං යදිදං අඤ්ඤානෙකාණ්ඩඤ්ඤා” මේ අභිගුහනර නිකායයේ සුත්‍රයකි. අඤ්ඤානෙකාණ්ඩඤ්ඤාසම්පිරිත වගන්තියෙන් අතීත කථාවේ ඒ සුත්‍රය මාතෘකාව ය. මෙසේ සලකන විට දීඝී දෙයනාවන්හි මාතෘකා හා විස්තර දෙයනාවන්ගේ අතර තුර පැවති අභිවත් ධර්මපද ද එකතුකොට බුඩ්ධමයට විශ්වකොෂයක් ලෙස ද, විහංග්ගාදයේ ප්‍රධාන ග්‍රන්ථ ලෙස ද අභිගුහනරනිකාය සම්පාදනය කළහයි සැලකිය හැක.

සැරිසුත් තෙරුන්වහන්සේ ද සම්බ්‍රාහ්මලක ධර්මපදයන් එකක විකාදි වශයෙන් පිළිවෙලට ග්‍රහණ ධාරණය නියම සෑදීම් පරියායයයි පිළිගත් හෙයින් “සම්බ්‍රාහ්මලක” වැනි ග්‍රන්ථයක් නිපදවීම විහංග්ගාදයේ විරසයට හේතුවේය යි සැලකූ අප විසින් ඉතා ආශාසයෙන් මේ ග්‍රන්ථය සම්පාදනය කරණ ලද්දේ ය.

විශේෂ නිවේදන

මේ ග්‍රන්ථය සම්පාදනය කිරීමෙහි ලා අප මෙහෙය වීම කළේ ප්‍රාචීනභාෂාපඤ්ඤා සමිතියේ “පණ්ඩිතොපාධි ප්‍රදනය පිළිබඳව ග්‍රන්ථයක් නිපදවිය යුතු ය” යන ව්‍යවස්ථාව ය. ඒ හැණ සැලකූ අපි කවර ග්‍රන්ථයක් නිපදවමුද යි කල්පනා කරන අතර 1931 දී කිහිපි ශේෂභාෂාපඤ්ඤා නියමගුණමුත්තියක්ව සිටි, ග්‍රන්ථසම්පාදනයෙන් සිංහල භාෂාවට හා ඉංග්‍රීසි භාෂාවට ද විශාල සේවයක් කළ ජී. මැන්ඩිස් භණ්ඩාර වාසල මුදලි මහත්‍රීශ්වරයන් සම්මතකොෂ ග්‍රන්ථය ප්‍රකාශනය කළයේදී සම්බ්‍රාහ්මලක පද එක්තැන්කොට ග්‍රන්ථයක් කළහොත් මැනවැයි, වඩා බුහුටි නොවූ අප වෙත කළ සමාර්ථනයක් සිහිපත් වී මේ ග්‍රන්ථය පිළිබඳ සැලසුම් කඩදසියක් ප්‍රාචීනභාෂාපඤ්ඤා සමිතියේ කාරක සභාව වෙත යැවීමු. එය අනුමත කළ බව අප වෙත දැන්වා එවීමෙන් වාසල මුදලි තුමන්ගේ ඒ අදහස ඉටු කිරීමට අනුබලයක් ලැබුනේය යි සැලකූ අප විසින් සමස්ත ශ්‍රීප්තය අටුවාටිකා සහිතව කියවීම ආරම්භ කෙළෙමු. මුද්‍රිත නොවූ පොත් පුස්තකාල පොත්වලින් ද, අභිධර්මපිටකය බුරුම අකුරු පොත් වලින්ද කියවා මාතෘකා පද දහස් ගණනක් උඩරණය කෙළෙමු. ඒ පදයන්ගේ විශේෂ විභාග හා සාරගතී විකාවක් ද සපයමින් එකලාව කරගෙන ගිය ඒ ග්‍රන්ථකාණ්ඩයට අවුරුදු කිහිපයක් ගතවිය. ශරීර අපහසු කම් ද ඇතිවන්නට විය. කෙටුම්පතද විශාල විය. මේ අතර අප දෙටු සොහොවුරුවු හැම ලෙසින්ම අප

දිසුණුවේ පුරොගාමීව ක්‍රියා කළ බලපිටියේ සබ්බමංස ඤාණාලෝක සම්මරයන් වහන්සේ හා කණිටු සොහොවුරු විනයාවර්ග ඤාණාවාස සම්මරයන් ද යන දෙදෙනා වහන්සේ හාදයඔහු කරුණාවෙන් පොතපත සායා පහසුකම් ඇතිකර දීමෙන් කළ උපකාරයන් නිසා ඒ කෙටුම්පතින් ප්‍රමාණවත් කොටසක් ගෙන මේ ග්‍රන්ථය සකස් කරගත හැකිවීම කාතඥතාපුළිකව පුණ්‍යානුමොදනා මුඛයෙන් සදහන් කරමු.

කෙසේ වෙතත් ත්‍රිපිටක පොත් පත් සියල්ලම විවේකව නානාරම්භයන්ගෙන් තොරව කියවන්නට ලැබීම පැවිදි ජීවිතයේ දිනමත් අවසාවකි. මෙලෝ පරලෝ දෙකට වැඩ සිදුවන මහා පින්කමකි.

ඒ මහා කුශලය, පළමුකොට අප බාල කල පටන් පැවිදි බැවිහි හික්මවා, ධර්මිකය ශික්ෂාපණය කරමු අසළදවායෙකිනතම සවගීසම්චි වදල බලපිටියේ ශ්‍රී සුභද්‍රාරාම පුරාණ මහාවිහාරාධිපතිව වැඩවිසු පුරාපාද පුරෙසල ශික්ෂාකාමී සිව්සබ්බමංසපාල විනයාවර්ග උපරතනාහිමාන මහානායක මාහිමි තුමන් වහන්සේටද, අප දිසුණුවට උපසම්මකව ක්‍රියා කළ වස්කඩුවේ අභිනවාරාධිපති තෙරුනතිපාවරිය ශ්‍රී සභුගී වාගීඥවර නායක මාහිමිතුමන් වහන්සේටද, අප ධර්මාසනොද්ග්‍රහණය කළ විද්‍යොදයාග්‍රවිද්‍යාලයාධිඥවර වැඩසිට සවගීසම්චි වදල කන්තමි ශ්‍රී රතනසානහිමාන නායක මාහිමි තුමන් වහන්සේටද, දැනට විද්‍යොදය මහා විද්‍යාලයාධිඥවර බද්දේගම සිව් පියරතනාහිමාන දක්ෂිණංකාවේ ප්‍රධාන නායක මාහිමි තුමන් වහන්සේටද, රජතිය පණතිර වැලිවිටියේ සොරතාහිමාන නායක මාහිමි තුමන් වහන්සේටද, හිලන් අපහසුකම් අතරදීත් අප වෙත කරුණාවෙන් ධර්මාපදෙශ දනයෙන් ඉගැන්වීම කළ බම්බලපිටියේ වජිරාරාධිපති පැලැගන් සිව් වජිරඤ්ණ මහානායක මාහිමි තුමන් වහන්සේටද, අපගේ අභිවාධියෙහි හිතවත්ව ක්‍රියාකළ වැලිතර පඤ්ඤාමංස සම්මරයන්වහන්සේටද, සවගී මොක්ෂ සම්පත් ප්‍රතිලාභය පිණිස හේතුවේවාසි හත්තසාවනතව අනුමෝදන් කරමිහ.

තවද ආගම හතතිතයන් නොඅඩු පරලෝ සැපත් අපගේ පියාණන් හා මෙතෙක් ජීවත්ව සිටින අප මැණියන් ද, විශෙෂයෙන් අපගේ අභිවාධියෙහි ඉවහල්ව කටයුතු කළ අප කණිටු සොහොවුරු ඩබ්ලිවු. ඇන්. ඩී. ඇස්. ගුණවසින මහතා ද, ග්‍රන්ථකරණයෙහි ව්‍යාපාරව පුස්සල්ලාවේ අපගේ සුධර්මයෙහි වසන කාලයෙහි පහසුකම් සලසා දීමෙන් කටයුතු කළ ආර්. ඇම් ගුණසේකර මහතා ප්‍රධාන දායකමහතන් ද, අප ශ්‍රී සුභද්‍රාරාම පුරාණ මහා විහාරස්ථානයෙහි කැපකරු සියලු දායක මහතන් ද ඒ සියලු කුශලයන් අනුමෝදන්ව සවගී මොක්ෂ සම්පත් ප්‍රතිලාභය කළ යුතු.

දූතව බලපිටි පළාතේ ශාස්ත්‍රාගම දිසුණුවක් ඇතිකරණ අපගේ ද ආචාර්යකීයක් ඇතිව පවත්වනු ලබන රන්දෙණේ සංකර්ප මහා විහාරස්ථ ශික්ෂාලඛනාර් විදුලයගේ ප්‍රධානාචාර්යී හක්මන සංඝනියා තායතසථවිරයන් වහන්සේ සහ ආචාර්යී උගත් කොස්-ගොඩ පසැසැසින, පණ්ඩිත ගොඩහන්දේ සුගතවංස යන සථවිර වරු ද අපට හැම ලෙසින්ම උපස්ථානක වූහ.

පණ්ඩිත වස්තඩුවේ විමලක්කති, ගුරුල්ලවල චන්ද්‍රවංස, කොස්ගොඩ සෙනරත්න යන අප බමානෙතවැසිනු පිටපත් ලියා දීම් ආදියෙන් උපකාර වූ බව පිත් දීමෙන් සිහිපත් කරමු.

මුද්‍රණය

ගත්කරු කොතරම් වෙනසකින් හෝ ගත සපයා මුළුගන්වා තබයි නම් එයින් ලොවට වන වැඩෙක් නැත. සමහර විට තුඩු තැන් වලම කලක් තිබී අභාවයට හෝ යනු ඇත. එසේ නො යා දී පොත පතක් විශාල වියදමකින් මහජනයා අත තබන්නෝ වරලයහ. ජී. සරත් වික්‍රමරත්න මහතා ඔවුනතර අවල ගත්තිමත් සද්වාර සමපන්න නියම මහතෙකි. එහෙයින් ඇසුරු කළ අප වෙත පැවති ගරු හක්තිය මුල්කොට ගෙන සිය පියාණන්වූ කථරිය කළ ගුණවසිත නිකුල්ස් ද සිල්වා වික්‍රමරත්න පිස්කල් ආරච්චි රාලකාමිට සහ මැණියන් වූ දූතව ජීවත්ව සිටින ජයසිංහ රොසිනා ද සිල්වා වික්‍රමරත්න භාමිනේවත් සවගී මොක්ෂ ප්‍රතිලාභය පිණිස සවකිය ධනව්‍යයයෙන් දශීනිය ලෙස මේ ග්‍රන්ථය මුද්‍රණය කරවා ලෝ සපුත් දෙකට මහදතිවැඩියක් කළ බව පුණ්‍යානුමොදනා පුළිකව සදහන් කරමු.

දීඪී භූමිකාවක් සහ සාරවත් ටිකාවක් ද සහිතව සමපාදනය කර තුඩු සබ්බසාධමමදීපිකා ග්‍රන්ථය මුද්‍රණය කරගෙන යන අතර බලාපොරොත්තු වූවාට වඩා කඩදාසි මිල අධික වූයෙන් මේ පොතෙන් භාගයක් පමණ වූ ඒ කොටස නැවත වාරයක මුද්‍රණයට තබා මුල් පොතේ දීඪී භූමිකාවෙන් සකස් කළ සංක්ෂිප්ත භූමිකාවක් ද සහිතව මේ කොටස පමණක් දූතව පලකර විමු.

මේ ග්‍රන්ථයේ මාතෘකා පාඨවල අක්ෂර වින්‍යාසය, උපුටා ගත් පොත්වල තුඩු අනුමට ම යොදා ඇත. දීඪීපාඨ සංක්ෂිප්ත කිරීමට (.....) තිත් පෙල්ලි ද, දූත ගැණීමේ පහසුවට සමාන පාඨවල පවා පද අතර (,) කොමා ලකුණ ද, දීඪීපාඨ අපට හැඟුන යේ සංක්ෂිප්ත කොට ද, උභ්‍යාසසාන දූතගැණීම පිණිස ඒ ඒ පොත් හා සාන ද, පෘථවික ද, පොත් පිටු වෙනස් වුවත් සානය දූත ගැණීමට වගී හා පරිච්ඡේද ද,

විස්තර ඇති තැන්වලට (වී) ද, ඉකුත් තැන් බැලීමට (ඔ) ද, විකා කළ තැන් දැනගැනීමට (*) භාරකාලකුණද යොදා ඇත. ලකුණ-විකුණුකරියෙන් අන් විස්තර ද දත හැක.

ශෝධාපත්‍ර බැලීම තැපැල් මගින් කරනව සිදු වූයෙන් සමහර තැන්වල ඇති වූ ප්‍රමාද දෝෂ ගැණ සුසිත්‍ර සානුකම්පි වෙත්වා.

පොත මුද්‍රණයේදී කොළඹ චේල්ල විද්‍යේ සමාජික යන්ත්‍රාලයාධි-කාරී මහතුන් හා සේවක මණ්ඩලය ද මුද්‍රණ කටයුතු මනාව කර දෙමින් අප වෙත දැක් වූ කාරුණික භාවය ගැණ කෘතඥ වමු.

සබ්බසත්තා භවනතු සුඛිතතා

බලපිටියේ විසුඩාලොක සංවිත

ශ්‍රී සුභද්‍රාදුම පුරුණ මහා චිහාරය,
බලපිටිය.

3-අප්‍රේල්- 19෦1
1901

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ

(බම්බණ්ඩගම)

කායො	1929	ව්‍යවහාර	වර්ෂයේ	මුද්‍රිත
මිනිකායො	1911	"	"	"
මිනිකායො -				
පණණාසකො	1939	"	"	"
කතනිකායො	1925	"	"	"
කතරනිකායො	1919	"	"	"
නිපාතපාළි	243 4	බුඩ්ධ	"	"
පාළි	1913	ව්‍යවහාර	"	"
බිද්දෙසපාළි	1933	"	"	"
මිනිකායොකපා				
1 - භාගය	1917	"	"	"
2 - භාගය	1926	"	"	"
පද්ධතිකපා	1913	"	"	"
මහාවිකා	1928	"	"	"

සේවාවිකාරණ ග්‍රන්ථය මුද්‍රණසභාවෙන් මුද්‍රාපිත

අභිගුණකරනිකාය	අට්ඨකපා
අපද්‍රව්‍ය	"
අනිවුත්තක	"
උද්‍රව්‍ය	"
කඛබාවිකරණමානිකා	"
බුද්ධකතනිකාය	"
වර්ගාපිටක	"
මුලනිද්දෙස	"
ජාතක	"
පථරගාථා	"
පථරිගාථා	"
අසනිකාය	"
බම්බණ්ඩගමසේවකරණ	"
පඤ්චපාකරණ	"
පටිසම්භිදා	"
පපකවණ්ණ	"
බුඩ්ධිමංස	"
මහානිද්දෙස	"
විහරිත	"
විමානවණ්ණ	"

විසුඬිමය	අට්ඨකථා
සුත්තනිපාත	"
සුත්තසංඛ්‍යා	"
සංසුත්තනිකාය	"

බුදුම අකුරෙන් මුද්‍රිත

ධම්මසංඛ්‍යානිපාතකරණං

විභංග	"
කථාවන්ත	"
පුග්ගලපඤ්ඤානති	"
ධාතුකථා	"
යමක	"
පට්ඨාන	"

අභිධම්මජාසංඛ්‍යා සිංහල පුරුණසන්තය 1916 ව්‍යවහාර වර්ෂයේ
(විනයසංඛ්‍යා)

පාද්‍යකාපාලි	1924	ව්‍යවහාර	වර්ෂයේ	මුද්‍රිත.
පාඨිතනිපාලි	1926	"	"	"
මහාවග්ගපාලි	1922	"	"	"
චූළවග්ගපාලි	1928	"	"	"
පරිවාරපාලි	1905	"	"	"
සමන්තපාසාදිකා				
විනයට්ඨකථා	2460	බුඩ	"	"
විමතිවිනෝදනිටිකා	2478	"	"	"
සාරත්ථිපනිටිකා	1914	ව්‍යවහාර	"	"
කඩබාවිතරණිටිකා	1912	"	"	"
බුද්ධසිංහ				
සන්තසහිත	2438	බුඩ	"	"

ලකඛණ විකුණුනි

(ධම්මසංඛ්‍යා)

අ:	- අට්ඨකථා
අභ්‍ය:	- අභ්‍යුත්තරනිකායෝ
අප:	- අපදානං
අ-ස:	- අභිධම්මජාසංඛ්‍යා
ඉ:	- ඉතිවුත්තකං
උ:	- උදානං
උ-ප:	- උපරිපණ්ණාසකං

ම:	- මලොකෙතු
කථා:	- කථාවන්ත්‍රපාකරණං
බුද්ද:	- බුද්දකතිකායො
ගා:	- ගාථා
ව:	- වරයාපිටකං
චූලති:	- චූලතිදොසො
ජා:	- ජාතකං
ටි:	- ටිකා
ථෙර:	- ථෙරගාථා
ථෙරි:	- ථෙරිගාථා
දී:	- දීඝකිකායො
ධ:	- ධම්මපදං
ධම්ම:	- ධම්මසංඝනිප්පකරණං
ධාතු:	- ධාතුකථාපකරණං
නි:	- නිපාතො
පඤ්ඤා-ආ:	- පඤ්ඤාපකරණධර්මකථා
පට්ඨාන:	- පට්ඨානපකරණං
පටි:	- පටිසම්භිද්ධමයො
පරි:	- පරිච්ඡේදො
පි:	- පිට්ඨං
පුග්ගල:	- පුග්ගලපඤ්ඤාතතිපකරණං
පෙ:	- පෙතවන්ත්‍ර
බු:	- බුබ්බංසො
භා:	- භාෂා:
ම:	- මජ්ඣිමනිකායො
ම-ප:	- මජ්ඣිමපණ්ණාසකං
මහානි:	- මහානිදොසො
මු-ප:	- මූලපණ්ණාසකං
යමක:	- යමකපකරණං
ව:	- වග්ගො
වි:	- විජ්ජාරිකං
විභංග:	- විභංගපකරණං
වි-ම:	- විපුඤ්චමයො
විමාන:	- විමානවන්ත්‍ර
සු:	- සුත්තං
සුත්ත:	- සුත්තනිපාතො
සං:	- සංයුත්තනිකායො
*	- ටිකාකතපද්‍යති

ලකවි කතා

(විනයසංගහ)

පාරුකාපාළි		- පාරු:
තෙරසකං		- තෙ:
තිංසකං		- තිං:
සිකාපදං		- සි:
පාවිතතිපාළි		- පාවි:
භික්ඛුඤ්චිපාළි		- භි:
වංශා		- වං:
මහාවංශපාළි		- මහා:
මහාකඛ්ඛිකං		- ම:
උපපාසකකඛ්ඛිකං		- උ:
වස්සපනාසිකකඛ්ඛිකං		- වස්ස:
පවාරණ	"	- ප:
වමම	"	- ව:
භොසජ්ජ	"	- භො:
කඛ්ඛික	"	- කඛ්ඛි:
විවර	"	- වි:
වමෙපය	"	- වමෙප:
කොසමක	"	- කො:
චූලවංශපාළි		- චූල:
කමම	කඛ්ඛිකං	- ක:
පාරිවාසික	"	- පාරි:
සමුච්චය	"	- සමු:
සමථ	"	- ස:
බුදුකවඤ්ච	"	- බු:
සෙනාසන	"	- සෙන:
සංඝභෙද	"	- සංඝ:
පාතිමොක්ඛපන	"	- පාති:
වතන	"	- ව:
පරිවාරපාළි		- පරි:
අනන්තරපෙය්‍යාල		- අ:
සමථභෙද		- ස:
එකුතාරකං		- එ:
අධිකරණභෙද		- අධි:
වොදනාකණ්ඩා		- වො:

කසිනෙහදෙ
 උපාලිපඤ්චකං
 චග්ගපඤ්චකං
 පාඨමොක්ඛං
 සමනතපාසාදිකා
 පඨමොභාගො
 දුතියොභාගො
 චෙරඤ්ජනකෙණ්ඩා
 චණ්ණනා
 අට්ඨකථා
 සාරඤ්චිපනිට්ඨා
 විමතිවිනොදනිට්ඨා
 කඛ්ඛා විතරණිමාඨිකට්ඨකථා
 නිදුක්ඛද්දසො
 පාරුජිකා
 අනිග්ග
 සඛ්ඤාදිසෙස
 නිසංගනිග
 පාටිකනිග
 උදෙසෙසා
 කඛ්ඛා විතරණිට්ඨා විනග්ගපඤ්ජසා
 බුද්ධසික්ඛා
 භාථා
 පිට්ඨං
 විජාරිතං

- කසි:
 - උ-පා:
 - ච-ප:
 - පාඨ:
 - ස:
 - භා 1...
 - භා 2...
 - චෙ:
 - ච:
 - අ:
 - සා-ටි:
 - වි-ටි:
 - ක-මා:
 - නි:
 - පා:
 - අනි:
 - සං:
 - නිසං:
 - පාටි:
 - උ:
 - ක-ටි-වි:
 - බු-සි:
 - භා:
 - පි:
 - වි:

සංඛ්‍යාධර්මදීපිකා

.....

නමෝ තස්ස භගවතො අරහතො
සමමා සම්මුඛස්ස.

ධර්ම සංඛ්‍යාගො.

තිඤ්චන සරසිජ විමල-
රච්ඤ සංඝාස පවර ජිනවරණං,
සරණං නො භවතු සදා
භව ඛණින මුත්තිසා සමමා,

මුනිවර වදන සන්තප්ප
සඤ්ජානා'මන සුචිමල ධර්ම මධු,
සංඛ්‍යාසානං විතතං
තිවචං මධුනා'ව පිණ්ණයං.

රතනබහුලිදල නබජ්ජති -
කෙසර ගජිත මුනිපද ඝණ්ඨවරං,
භග්‍යා'ලි'ව නිසේවිත
සංඛ්‍යා සාධයතු වුඬිං නො.

සංඛ්‍යා ධර්ම පදනං
එකාද්‍යාදිකානන්තො'සි පාවචනො,
ලබ්ධිස නතො සමමා
ගෙසා'හං දීපිකාං කස්සං.

එකකිං

1. එකො:-

පසළු, මොරු! මහනො සො එකො'යෙව.
 සාගරේ, මහනො සො එකො'යෙව.
 සිතෙරුගිරිපා, සෙට්ටො මහනො සො එකො'යෙව.
 ආකාසො, මහනො සො එකො'යෙව.
 සකෙකා, මහනො සො එකො'යෙව.
 බ්‍රහ්මා, මහනො සො එකො'යෙව.
 නපාගනො අරහං සමමා සමුද්ධො, මහනො සො
 එකො'යෙව.

ම - අ: ෮ - ප: බ්‍රහ්මාදික - පු: 885 - පි:

* 2. එකො බිමමා:-

සබ්බෙ සත්තා ආහාරස්සිතිකා'ති

අඩක: 10 - නි: 3 - ව: 7 - පු: 927 - පි:

අඩක: අ: ,, ,, 830 - පි:

3. එකො බිමමා උගො අනෙව් සමධිගග්ග නිට්ඨති:-

අපමාදෙ'ති

සං - කොසල: 2 - ව: 7 - පු: 5 - පි:

* 4. එක පුග්ගලො:-

නපාගනො අරහං සමමා සමුද්ධො'ති

අඩක: 1 - නි: එකපුග්ගල - ව: 15 - පි:

5. එක මුල:-

එකමුලනති- අවිජ්ජා තණ්හාය මුලං.

සං - දෙවනා: 5 - ව: 4 - පු: 67 - පි:

එකකිං සමනකිං.

ද්විතීය

* 1. ද්විතීය අවස්ථාව :-

ගරුණ, පසංසා වසෙත.

ම - අ: ම: - ප: කතුරුක - සු: 566 - පි.

* 2. ද්විතීය අනුරූප වාදනා :-

නිබ්බ, අනිබ්බ හෙද හො.

ම - අ: රජමනික - සු: 359 - පි:

3. මෙ අධිවසනුපානනිකා දිවයි :-

අසිංහසතන දෙවතාං වසෙත ව,
නකක වසෙත වා'නි

දී - බ්‍රහ්මචාරි - සු: 22 - පි:

4. ද්විතීය අධිමුනි :-

හිත, පණ්ණි වසෙත.

පි - ම - පි: 189 - පි: පි:

* 5. ද්විතීය අනාවාහ:-

කාසිකො, වාචසිකොවා'නි

පි - ම: සිලනිදෙදසෙ - 14 - පි:

6. මෙ අනා :-

කාම සුබලලිකානුයොගො, අතනකිලමිථානුයොගො'නි

ම: උ - ප: 4 - ව: - අරණ මහමහ සු: 239 පි:

„ සබ්බමසී, සබ්බනසී'නි

සං: අසිංහසෙ - 2 ව: 5 - සු: 169 - පි:

* 7 මෙ අහිංසා :-

වාචා, පච්චයා'නි

අසිංහ - අ: 11 - නි: 2 - ව: 7 - සු: 873 - පි:

8. මෙ අහිංසාවෙසා :-

සමපො, විපසානා'නි

පසාද - අ: 33 - පි:

* 9. විනි ආකාශනි, හගමනො පොමනා මෙදිනබ්බා :-

අතනහිත සමපනිනොව, පරහිත සමපනිනොවා'නි

අසිංහ - පි: පණ්ණිවසෙත - 8 - පි: පි:

* 10. ඩිනි ආකාරයට පිහිටි සංවේදිතා හොඳි :-

ආරම්භණය වූ, අසලෝභනා වා'නි

ම - අ: ෮ - ප: ආනාපාන සති - සු: 897 පි:

11. දුට්ඨා ආකාශය :-

අක්කිතනි, බාහිර'නි

ඒකක - අ: 51 - පි: ෯

* 12. දුට්ඨා ආනාගතා :-

අනිපි, අබ්භාගතා'නි

විමාන - අ: 1 - ව: 18 - පි:

* 13. දුට්ඨා ආමිසං :-

නිපාරියාය, පරියාය වසෙන.

ම - අ: ෧෧ - ප: ධම්මදාද - සු: 74 - පි:

14. මෙ ආවට්ටා :-

සසාන, උච්ඡේද වසෙන.

සං - දෙවතා - සං: 5 - ව: 4 - සු: 18 පි:

15. මෙ ඉධිමිධායො :-

යා සාසවා සඋපසිකා නො අනරියා,

යා අනාසවා අනුපසිකා අරියා'නි

දී: 3 - ව: සමපසාදනිය - සු: 70 - පි: ෯

* 16. දුට්ඨො උපසමො :-

අවචනන, බයවසෙන.

අකික - අ: 1 - නි: 258 - පි:

* 17. මෙ උපාදානානි :-

ගහණ, පච්චය හෙදනො.

ම - අ: රථවිනිත - සු: 362 - පි:

* 18. දුට්ඨො උරුණො :-

කාමරූපි ව, අකාමරූපි වා'නි

සුත්ත - අ: උරුණ - සු: 9 - පි:

19. දුට්ඨො ජනෙව සසසනිකා :-

සතත, සඤ්ඤාර වසෙන.

දී - අ: 1 - භා: බ්‍රහ්මජාල - සු: 73 - පි:

* 20. ද්‍රවිඩං කමමට්ඨානං :-

සබ්බත්ථං, පාරිගාරියඤ්ච.

සුත්ත - අ: බග්ගෙසාණ - සු: 36 පි:

ම - ම: 72 - පි: පි:

දී - අ: 2 - භා: සංකප්පඤ්ඤා - සු: 517 - පි:

21. ද්‍රවිඩං කමමට්ඨානං :-

රූප, අරූපවස්සන.

දී - අ: 2 - භා: සංකප්පඤ්ඤා - සු: 517 - පි:

ඉ - අ: 2 - නි: 1 - ව: 1 - සු: 149 - පි: පි:

* 22. ද්‍රවිඩා කාමගුණා :-

මානුසකා, දිබ්බා'නි

දී - අ: 1 - භා: මුත්තපාල - සු: 86 - පි:

* 23. ථෙව කාමා :-

චක්ඛුකාමා ව, නිලෙස කාමාවා'නි

මහාභි: කාම - සු: - 1 - පි: පි:

සුත්ත - අ: බග්ගෙසාණ - සු: 67 - පි:

24. මිහි කාරණෙහි බ්‍රහ්ම අපටිනිට්ඨිභාස දෙසනාය මහාරං පච්ඡනනි

පුග්ගලථොමනත්ථං වා, ධම්මථොමනත්ථං වා'නි

ම - අ: මු - ප: ධම්මදසාද - සු: 81 - පි: පි:

* 25. ද්‍රවිඩං කුෂලං :-

චට්ඨගාමී ව, විචට්ඨගාමීවා'නි

දී - අ: 2 - භා: චක්කවට්ඨි - සු: 616 පි: පි:

* 26. ථෙව කුලපුත්තා :-

ආචාරකුලපුත්තො, ජාතිකුලපුත්තො වා'නි.

ම - අ: මු - ප: භස්සෙරව - සු: 91 - පි:

සං - අ: 2 - භා: 37 - පි:

27. මි කොට්ඨං සුඤ්ඤානං :-

අඤ්ඤාතතකකිකෙ අත්තා'නි, බහිසා පරිකාමාරෙ අත්තනියනනි.

ම - අ: මු - ප: අලඤ්ඤා - සු: 134 - පි:

28. ද්‍රවිඩො ඛනික්ඛංසො :-

ආදිවච්චංසො, සොමච්චංසො'නි

ථෙර - අ: මිහිපාලකේර - භා: - 453 පි:

* 29. ଦେବ ଚକ୍ର :-

නාම, රූපවිෂයන.

පරි - අ: ලියාපදිංචි - 77 - පි: 8.

පරිච්ඡේද ෧ - විකූලය

6 - 9 - 3: 197 - 6:

* 30 දිවිය ගාථා :-

හැදින්වෙයි. එහි පිටුපසින්, 'විසිසය' යනුවෙන් පිටුපසින්

දී - අ: ලකුණ - සු: 674 පි:

31 දුමඩා මාදිකා :-

ဘုရိပ်, နုဘုရိပ် ခါးမာ.

අංකය - අ: 3 - නි: හිඳොයතන - ව: - 407 - පි:

සං - අ: 2 - හා: - කසළු - සං - 133 - පි:

දී - අ. 1 - භා: අමබවයි - සු: 167 - පි:

ම - අ: රථවිකින - සු: 357 - පි:

82. ଭେଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପ୍ରତିଷ୍ଠାପନା ଓ ନିରାକାରତା :-

පිංසුකලිං, තෙව්වරික'නි.

අඩංගු - අ: 4 - නි: උරුමාල - ව: 491 පි:

සූත්‍ර - අ: නිග්‍රාධිකාසසප - සූ: 304 පි.

33 දිවියා පණ :-

පාඨය, පරිවර්තනා'නි

පරි - අ: දුකකසමමනිතදදක - 106 - පි:

„ සමිති, අමිති'නි

බිඳුම - අ: රූපකණ්ඩක චිත්තනා - 283 - පි:

පිටි - ෫; දුකුකුසුමවහි ෧෫෫෫ 102 - පි

5 - 6; 374 - 8;

* 34 දිවි. කවි :-

‘ହାରତ୍ତବ୍ୟଂ କିଂ ଚାହାମାସ୍ମାତ୍, ଜେନା ହ୍ୟୁଂଘିଂ ଚାହାମାସ୍ମାତ୍’ ଯି

පරි - අ: මගසව්ව නිදදස: 129 පි: 6:

ධම්ම - ද: රුපාවචරකුසලවණ්ණනා - 161 පි: - ෧:

අඩන - අ: 1 - නි: 267 - පි:

ਉ - ਫ: 38 - ਬ:

* 35 මෙ නිග්ගා :-

එසේන, එසේන විභාගෙන.

දී - අ: 1 - හා: මහානිදා - සු: 341 පි: 6:

අඩන - අ; 9 - නි; 3 - ට; 807 - පි; පි:

86. මෙ දිවයින සිසා :-

සංස්කෘත, උපදේශකවරයෙකු.

විකෘත - අ: බුද්ධකවරු: 365 - පි:

87. ද්විතීය දෙසනා: (බ්‍රහ්මාණ්ඩ)

සංස්කෘත, පරමාර්ථවරයෙකු.

පඤ්ච - අ: සංඛ්‍යා: 103 - පි:

සං - අ: 2 - භා: 58 - පි:

අභින - අ: 1 - නි: 14 - ව: 54 - පි: පි:

ඉ - අ: 3 ව: 4 - සු: 66 - පි: පි:

* 88. ද්විතීය දෙසනා සංස්කෘත :-

පරමාර්ථවරයෙකු, පරමාර්ථවරයෙකු.

පටි - අ: 454 - පි:

* 89. ද්විතීය ධර්මවර්ණනා :-

පරිච්ඡේද, දෙසනා වර්ණනා

අභින - අ: 10 - නි: 3 - ව: 823 - පි:

සු: අ: නිදන් - 47 - පි:

* 40. මෙ ධර්ම දෙසනා :- (නිව්‍යානවර්ණනා)

සංවිධානවරයෙකු, විජ්‍යාචාර්යවරයෙකු

අභින - අ: 2 - නි: 2 - ව: 4 - සු: 33 - පි:

අභින - අ: 2 - නි: 300 - පි:

41. ද්විතීය ධර්ම ධර්ම :-

පරිච්ඡේද, පරිච්ඡේදවරයෙකු

(ද්විතීය ධර්ම ධර්මවර්ණනා - ම:)

දී: අ: 1 - භා: මහාපරිච්ඡේද - සු: 365 - පි:

* 42. ද්විතීය ධර්ම :-

ධර්මවර්ණනා, අභිධර්මවරයෙකු

අභින - අ: 10 - නි: 2 - ව: 820 - පි:

,, නිප්පරිච්ඡේද, පරිච්ඡේද වර්ණනා ව

ම: අ: මු: - ප: ධර්මවර්ණනා - සු: 74 - පි:

43. මෙ ධර්මවර්ණනා :-

සංවිධාන, සංවිධානවරයෙකු.

ම: උ - ප: ධර්මවර්ණනා - සු: 97 - පි:

පටි - අ: මහාපරිච්ඡේද - 47 - පි:

*** 44. වෙළඳාම :-**

මහලොවකට පොළ, බල මාලු

බල ම: සංවිධාන මණ්ඩලය

*** 45. වෙළඳාම :- (සංවිධාන)**

වෙළඳාම, පරිසරයේ වෙළඳාම

වෙළඳාම, ගොවි වෙළඳාම

අංක - අ: 1 - ඊ: 5 - ව: 267 - පි:

,, සංවිධාන, පරිසරයේ වෙළඳාම

පරිසරය - අ: පරිසරය - 33 - පි:

අංක - අ: 3 - ඊ: 4 - ව: 445 - පි:

,, ගොවි වෙළඳාම, විවිධ වෙළඳාම

බ - අ: වෙළඳාම 4 - පි:

බ - අ: වෙළඳාම 78 - පි:

*** 46. වෙළඳාම :- (සංවිධාන)**

වෙළඳාම, පරිසරයේ වෙළඳාම

බල ම - අ: රාජ්‍ය වෙළඳාම - 170 - පි:

බ - ම - ව: 160 - පි: ව:

47. වෙළඳාම :- (සංවිධාන)

අවධානයෙන්, පුළුල් වෙළඳාම

අංක - අ: 3 - ඊ: 436 - පි: ව:

*** 48. වෙළඳාම නිලධාරියා :-**

සංවිධාන වෙළඳාම, අවධානයෙන් වෙළඳාම

වෙළඳාම - අ: අවධානය - 5 - පි:

වෙළඳාම - අ: වෙළඳාම - 45 - පි:

අ: 6 - ව: 173 - පි:

*** 49. වෙළඳාම පවත්වා ගන්නා වෙළඳාම :-**

පරිසරයේ වෙළඳාම, ගොවි වෙළඳාම

බ: ව: - ප: වෙළඳාම - 278 - පි:

බ - අ: ව: - ප: 507 - පි:

50. වෙළඳාම අනුමැතිය වෙළඳාම විවිධ වෙළඳාම :-

සංවිධාන වෙළඳාම, අවධානයෙන් වෙළඳාම

අනුමැතිය වෙළඳාම, ගොවි වෙළඳාම

බ: ව: - ප: 5 - ව: වෙළඳාම - 281 - පි:

51. ද්විධා පක්ෂය:-

ලෝකිය, ලොකුහතර.
සාසව, අනාසව.
නාම වචනාපන, රූපවචනාපන.
සොමනස්ස සහගත, උපෙක්ඛා සහගත.
දස්සන භූමි, භාවනා භූමි වසෙන.

විභවන: සෞඤ්ඤ විභවන;
වි - ම: 14 - පරි: - 238 - පි: 2:

* 52. මෙ පරිකල්පය:-

පාකට, පටිච්ඡන්ත වසෙන.

මහානි: කාම - සු: 10 පි: 8;
වි - ම: සිලනිදෙදස - 26 පි:

53. ද්විධා පඨවිධාන:-

අජකිත්තිකා, බාහිරු'ති.

විභවන: ධාතුචිත්ත - වි:
විභවන - අ: ,, 39 - පි:

54. මෙ පරිකල්පය:-

අරියා ව, අනරියා වා'ති.

ම - මු: ප: අරියපරිකල්පය - සු: 156 - පි:

55. ද්විධා පුච්ඡ:-

අගාරක, අනගාරක වසෙන.

අඛන - අ: 2 - නි: 2 - ව: 6 - සු: 302 - පි:

56. ද්විධා පුච්ඡප්පත්ත:- (සමමා දිට්ඨිකො)

බාහිරකො, සාසනිකො වා'ති

ම - අ: මු - ප: සමමාදිට්ඨි - සු: 160 - පි:

57 මෙ බලානි:-

සමථො ව, විපස්සනා වා'ති.

වි - ම: 23 - පරි: 528 - පි: 2;
දී: සංගීති - සු: 134 - පි:

* 58. ද්විධා බහුකල්පය:-

පරිසන්නි, පටිච්ඡෙදො'ති.

සුත්ත - අ: ඛග්ගවිසාණ - සු: 76 පි;
දී - අ: 1 - හා: මහාපරිනිබ්බාණ - සු: 365 පි;
මූලනි - අ: ඛග්ගවිසාණ - සු: 93 - පි;
අප - අ: 1 - හා: 157 - පි;

* 59. දුෂ්ඨා බුබුභුණා:-

අනුකූල සමපාත, පරිහිත පරිපතන වසෙන.

පි - ම - පි: ෪ අනුසාරි, 216 - පි: පි:

* 60. දුෂ්ඨා බුබුභුණා:-

ධම්ම, විනය වසෙන.

දි - අ: නිදහ - 12 - පි:

61. දුෂ්ඨා බුබුභුණා:-

සාසන, මහාමෙඤ්ඤා.

පි - ම: පි: 28 - පි:

* 62. දුෂ්ඨා හයා:-

සද්ධා, සාරජජවසෙන.

ඉ - අ: 3 - ව: 2 - සු: 59 - පි:

63. දුෂ්ඨා හයා:-

කමමහවො, උපපතනිකවො'නි.

විනිශ්චය: පරිවෙසනපසාද විනිශ්චය.

පි - ම: පසුකුම 17 - පරි - 430 - පි:

* 64. දුෂ්ඨා මරණ:-

කාල, අකාල වසෙන.

පි - ම: 8 - පරි: 168 - 374 - පි:

පරි - අ: 102 - පි:

65. මෙ මජ්ඣිම:-

කිලෙස, ආරම්භණ.

විකල්පක, සමුච්ඡේද වසෙන ව.

ම - අ: උ - ප: අනුපද - සු: 164 - පි:

66. දුෂ්ඨා මානා:-

අනුකූලකංසන, පරිවෙසනනො'නි

මහානි: දුර්වස්සක - සු: 58 - පි:

* 67. දුෂ්ඨා මංසවකු:-

සසමාර, පසාද වසෙන.

සං - අ: 3 - හා: වේදනා - සං: 1 - පි:

පරි - අ: මහාවග්ග 54 - පි: පි:

ධම්ම - අ: රූපකණ්ඩ 266 - පි: පි:

* 68. දුට්ඨං ගමණේශ්වරා:-

චන්, පුග්ගල වසෙන.

ම - අ: මහාකොසිඛ - සු: 425 - පි:

69. දුට්ඨං රූපං:-

ඔලාරිකං, සුඛුමං.

නිප්පන්නං, අනිප්පන්නං.

ඉන්ද්‍රියං, අනින්ද්‍රියං.

උපාදින්නං, අනුපාදින්නා'නි.

මි - ම: 14 - පරි: 337 - පි: 8:

* 70. මෙ භෙරුපා:-

ධුම, ජාල හෙදනො.

සං: දෙවනා.- සං: 4 - ව: 9 - සු 64 - පි:

71. දුට්ඨං ලක්ඛණා:-

(සමාය) සමපසාදන, සමපක්කන්දන හෙදෙන.

" " (සමාධිස්ස) පාමොක්ක, අපිකෙඛප විභාගනො,

" " (සනියා) අපිලාපන, උපගණහන වසෙන.

" " (පඤ්ඤාය) ඔහාසන, පජානන හෙදනො.

දුට්ඨං ලක්ඛණං:-

(විරියස්ස) උපත්ථමහන, පග්ගහණ හෙදෙන.

බමෙ - අ: බමුද්දස 124 - 127 - පි:

* 72 - මෙ වජ්ජානි.-

දිට්ඨධම්මික, සමපරුසිකහෙදනො.

අඛන - 2 - නි: 30 - පි:

73 මෙ විව්භානා:-

දක්ඛණා, දක්ඛණේශ්වරා'නි.

සං - අ: සතුලපසාගික - ව: 48 - පි:

74. මෙ විතකකා:-

බෙම, පවිච්චෙක වසෙන.

ඉ - අ: 2 - නි: 2 - ව: 1 - සු: 114 - පි: 8:

* 75. දුට්ඨො විනයො:-

අගාරිය, අනගාරිය වසෙන.

සුඤ්ඤා - අ: 2 - ව: මධ්‍යල - සු: 259 - පි:

විනයො, අභිවිනයො'ති.

අංක - අ: 10 - නි: 820 - පි:

76. දුට්ඨො විපරාමායො:-

හිම, යුතේන භෙදෙනා.

පඤ්ච - අ: පුඤ්ඤ: 69 - පි: පි:

සං - අ: 3 - හා: සමච - සං: 234 - පි: පි:

*** 77. දුට්ඨා විභුසා:-**

අගාරික, අනගාරික වසෙත.

කොති: භූවචක - සු: 252 - පි: පි:

සුඤ්ඤ - අ: ඛගගිසාණ - සු: 77 - පි: පි:

„ „ මංස, ඡත්ති වසෙත.

ඡ - අ: 7 - හා: විචුර: 232 - පි:

78. දුට්ඨං විජියං:-

කාසිකං, වෙනසිකනනි.

අංක - අ: 1 - නි: 2 - ච: 8 - සු: 29 - පි:

*** 79. දුට්ඨා වෙනෙයා පුග්ගලා:-**

බුඩ්ධ වෙනෙයා, සාවක වෙනෙයා'ති.

ම - අ: මූලසමචක - සු: 456 - පි:

80. දුට්ඨං චෙට්ඨණ්ණිකං:-

සරීර, පරිකතාරවසෙත.

අංක - අ: 10 - නි: 5 - ච: 8 - සු: 839 - පි:

81. දුට්ඨො වොස්සගෙහා:-

පරිච්චාග, පකඤ්ඤා වසෙත.

අංක - අ: 2 - නි: 2 - ච: 2 - සු: 299 - පි: පි:

„ - අ: 4 - නි: 2 - ච: 4 - සු: 474 - පි:

„ - අ: 7 - නි: 6 - ච: 3 - සු: 722 - පි: පි:

*** 82. දුට්ඨං සච්චකුණං:-**

අනුබොධි, පටිවේධිභෙදෙන.

වි - ම: ඉන්ද්‍රියසමච - 391 පි:

*** 83. චෙට්ඨණ්ණිකං:-**

පටිලාභ, පච්චකඤ්ඤා විභාගෙන.

ම - අ: ම - ප: මූලසමචක - සු: 714 - පි:

* 84. වෙ සමනුසස්සනා:-

ඤාණ, දිට්ඨි විභාගෙන.

අඛණ - අ: 1 - නි: 12 - පි:

85. දුට්ඨො සමමා දිට්ඨි:-

ලොකියා, ලොකුතතරා'නි.

ම - අ: 2 - ප: සමමාදිවදි - සු: 159 - පි: පි:

ම - අ: 2 - ප: මහාවතාරාජසක - සු: 891 - පි: පි:

86. දුට්ඨො සමපසාදො:-

අධිමොකෙකා, පටිලාභො'නි.

ම - අ: 2 - ප: අනඤ්ඤාසපාය - සු: 815 - පි:

* 87 දුට්ඨො සමාධි:-

උප්පාර, අප්පණ වසෙන.

පි - ම: කමෙවසාන: 93 - පි: පි:

පි - ම: පි: 91 පි. පි:

88. දුට්ඨො සමාධි:-

ලොකිය, ලොකුතතර.

සප්පිතික, නිප්පිතික.

සුඛසහගත, උපෙකකා සහගතා'දි හෙදෙන.

පටි: ඤාණ කථා;

පි: - ම: කායගතාසනි 63 - පි: පි:

89. දුට්ඨො සරණගමන:-

ලොකුතතරං, ලොකියනනි.

අඛණ - අ: 2 නි: - 2 - පි: 6 - සු: 304 - පි: පි:

ඉ - අ: 3 - නි: 2 - පි: 5 - සු: 176 - පි: පි:

* 90. දුට්ඨො සිප්ප:-

අගාරියං, අනගාරියං.

භිනං, උක්කට්ඨනනි.

සුත්ත - අ: මඛල - සු: 259 - පි: පි:

දී - අ: 2 - තා: උක්කණ - සු: 677 - පි:

91. දුට්ඨො සිල:-

වාරිත්ත, වාරිත්ත.

ආභිසමාවාරික, ආදිබ්බුගමවරියක.

විරහි, අවිරහි.

නිසිහ, අනිසිහ.

සපරිසනන, අපරිසනනා'දි වසසන.

පටි - සිලමසැණ:

පි - ම: සිලනිදදස 8 - 9 - පි: පි:

92. මෙ සිසාහි:- (අරහතනමගෙන)

උනනනානාගවිමුනනනා, පසුසුච්ඡිනනනා'නි

පසුව - අ: පුගල - 33 - පි:

* 93. දුම්බා සුගති:-

පටිපනති, ගතිවසසන.

ම - අ: ඔ - ප: වන - සු: 137 - පි:

94. මෙ සුසුසුනා:-

සතන, සංඛාර වසසන.

පසුව - අ: කථා: 124 - පි:

දුකං සමනතං.

විකං.

* 1. නීති අකුසල මූලානි:-

ලාගො, දෙසො, මොහොති.

විභවන: බුද්ධක වස්තු;

දී: 3 - ව: සංගීති - සු: 135 - පි:

* 2. තයො අකුසල විභවනා:-

තයො අකුසල සංකප්පයො:-

,, ,, ධාතුයො:-

කාම, ව්‍යාපාද, විතිංසාති

විභවන: බුද්ධක වස්තු;

දී: 3 ව: සංගීති - සු: 135 පි:

* 3. තයො අග්ගි:-

රාගො, දෙසො, මොහොති.

විභවන: බුද්ධක වස්තු

මහාති - අ: 358 - පි:

,, ,, ආනුෂේණයො, ගහපති, දකුණේණයොති.

,, ,, කරක, පෙන, සංසාර වසෙනා' පි.

අප - අ: 1 - සා: 292 - පි:

* 4. නීති අධග්ගානි:-

රාගො, දෙසො, මොහොති

(නිණ්මලාති, නිණ්විසමාති, තයො කිසුඛනා'පි
රාගාදයො'ව)

විභවන - බුද්ධක වස්තු;

දී: - 3 - ව: සංගීති - සු: 136 - පි:

5. නිසු අනභ්‍යාපවසු බොධිසතො මාතුකුච්ඡිකො
නිකුඛනමහෙස වාචං නිවජාපරසි.

උම්මග්ග ජානකො,

වෙසසනතර ජානකො,

පව්වමතතහාවෙ'ති.

ජා - අ: 1 - සා: නිදන 52 - පි:

,, ,, 7 - සා: වෙසසනතර - 425 - පි:

අ - අ: නිදන 48 - පි:

ව - අ: අනිත්ත - ව: 64 - පි:

* 6. තයො අනපජවා:- (වඩකතා)

ගොමුත්ත, වජ්‍ය, නඩනල කොටි වසෙනා.

දී: අ: 2 - සා: සංගීති - සු: 716 - පි: 8:

7 නීති අනුපාදිතය:-

දසන, පටිපදා, විමුක්ති'නි.

දී: 3 - ව: සම්මිති - සු: 137 - පි:

8. නිව්ධා අනුපාදිතය:-

අතිවම, දුක්ක, අනන්ත'නි

අභිත - අ: 8 - නි: 2 - ව: 1 - සු: 746 - පි:

*** 9. නිව්ධා අනුලෝමයා වන්න:-**

මුද්දා, මජ්ඣිමා, නිකා'නි.

පටි - අ: විපස්සනා කථා 520 - පි:

10. කයෝ අනුසංග:-

පුත්තානු සංගි, අජ්ඣාසයානු සංගි, යථානු සංගි'නි.

දී - අ: මුහුර්ත - සු: 87 - පි: ව:

මු - අ: නිදන - 49 - පි:

*** 11. නිව්ධෝ අනන්ත කප්පා:-**

දුබ්භිකක, රොග, සත්තනර හෙදනො.

දී - අ: වක්කවක්කිනනාද - සු: 619 - පි:

12 නීති අනන්තධානාන:- (සාසනසංග)

පරිශතති, පටිවෙධ, පටිතති වසෙන.

විහිස - අ: සුඤ්ඤා විහිස 303 - පි:

දී - අ: සම්පසාදනිය - සු: 654 - පි:

ම - අ: උ - ප: බහුධාතුක - සු: 831 - පි:

13 කයෝ අනා:-

සකකායෝ, සකකාය සමුදයෝ, සකකාය නිරෝධෝ'නි.

දී: 3 - ව: සම්මිති - සු: 135 - පි:

14. නිව්ධෝ අහිනිවෙසො:- (අරුපකමමට්ඨානො)

ඵසො, වෙදනා, විතතනති.

දී - අ: සකපඤ්ඤා - සු: 517 - පි:

16. නීති අනෙතුක කිදිය විතතාන:-

උපෙකකා සහගතං පඤ්චවාරවජ්ජනං,

මනොවාර වජ්ජනං,

සොමනස්ස සහගතං හසිතුපපාද'නති.

අ - ස: 1 - පරි: 18 - පි:

* 16. නිව්වේ ආකාරය:-

පරිවේෂණ, කායිකත්වය, අපරාධ

පසුව - අ: කපා: 142 - පි:

* 17. නිව්වේ ආකාරය:-

උසහො, අසහො, හප්පිති.

පෙර - අ: බෙලවිසිස - හා: 68 - පි:

* 18. නිව්වේ ආකාරය:-

අනත, ලොහො, බිලොති.

දි: 3 - ව: සමගිති - සු: 137 - පි:

* 19. නිව්වේ ආකාරය:-

කාමො, හවො, අවිජ්ජාති.

විභවන: බුද්ධක වනු;

ම - අ: මු - ප: සමගිති - සු: 56 - පි:

දි: 3 - ව: සමගිති - සු: 135 - පි:

20. නිව්වේ ආකාරය:-

පසෙසා, මනො සසෙසනනා, විසෙසනනා.

බිම: කොට්ඨාසවර;

21. නිව්වේ ආකාරය:-

අසෙසනනා සෙසනනාතිති, අසෙසනනා,

අසෙසනනාතිති.

දි: 3 - ව: සමගිති - සු: 137 - පි:

* 22. නිව්වේ ආකාරය:-

ගොපාලක, නිගහන, අරිය වසන.

අභි: 3 - නි: මහා - ව: 10 සු: 125 පි:

23. නිව්වේ ආකාරය:-

අභි, වාහුද්ධි, පණ්ණාසිති.

ම - අ: උ - ප: මහාපණ්ණාසිති - සු: 825 - පි:

* 24. නිව්වේ ආකාරය:-

කාම, හව, බ්‍රහ්මවර්ග හෙදනො.

විභවන: බුද්ධක වනු;

දි: 3 - ව: සමගිති - සු: 135 - පි:

25. තයා ඛණ්ඩා:-

නාම, රූප, නාමරූප භෙදෙන.

පඤ්ච - අ: පටිභාන: 269 - පි:

26. නිසංසා ඛණ්ඩා:-

අතිතං අඛණ්ඩං ආරම්භ, අනාගතං...,
පවුට්ඨපානං...;

දී: 3 - ව: සංගති - සු: 136 - පි:

* 27. නිවිධා ඛණ්ඩා:- (නිසු පිටකෙසු)

සංවරුසංවර, දිට්ඨිමිතිවේදන,
නාමරූපපරිච්ඡේද භෙදෙන.

දී - අ: 1 - නා: නිදන - 15 - පි:

* 28. නිසංසා ඛණ්ඩා:-

ඵකනාලිකා, වතුරසා, නිසින්නවනි කා'ති.

ම - අ: මහානෙපාල - සු: 441 - පි: 8:

29. නිසංසා ඛණ්ඩා:-

දිට්ඨධම්මවේදනිය, උපපජ්ජවේදනිය,
අපරාජ්ජවේදනිය වසෙන.

අඛ: 3 - නි: 4 - ව 4 - සු: 82 - පි:

අඛ: - අ: ,, ,, 371 - පි:

* 30. නිවිධා ඛණ්ඩා:- (කානෙ)

ආදි, මජ්ඣ, පරිඤ්ඤාසාන වසෙන.

වි - ම: 4 - පරි: 169 - පි:

වි - ම: වි: 143 - පි: වි:

31. නිවිධා ඛණ්ඩා:- (ධම්මසා)

ආදි, මජ්ඣ, පරිඤ්ඤාසාන වසෙන.

වි - ම: 7 - පරි: 157 - පි:

වි - ම: වි: 22 - පි:

32. නිසංසා ඛණ්ඩා:-

පවුට්ඨ පටිභිත, නිමිත, පරනිමිත වසෙන.

දී: 3 - ව: සංගති - සු: 136 - පි:

33. නිවිධා ඛණ්ඩා:-

සථා දිට්ඨි, දිට්ඨි සහජාන, දිට්ඨානුලොමික වසෙන.
(වි මහෝසු)

පරි - අ: 303 - පි: වි:

අඛ: - අ: 1 - නි: 2 - ව: 2 සු: 259 - පි:

34. නීති භාරගෙන කොටස පරිහරණය:-

නිලේස සමුද්‍රවාලයෙන්,
අභ්‍යන්තර කිරියාව,
අනන්‍ය යොග්‍යතාවය.

පටි - අ: මහා - ව: සැකයන් - 98 - පි:

35. නීති කිහිපයකට:-

කංස, වටව, ආරක්ෂා වසෙන.

විභාග - අ: බාහුවිභාග 45 - පි:

* 36. නිසංසා කුසල බාහුවිය:-

නෙකකම, අවසාපාද, අවිනිසා හෙදෙන.

පටි - අ: 47 - පි: පි:

දි: 3 - ව: සංවිනි - සු: 135 - පි:

37. නිවිධං කුහනවත්තු:-

පව්‍ය පරිසෙධනA,

සාමන්තප්පන,

ඉරියාපට්ඨනනිසිත වසෙන.

පි - ම: සිලනිද්දස - 18 - පි: පි:

මහානි - අ: පුරාණද - සු: 257 - පි:

ඉ - අ: 2 - නි: 1 - ව: 8 - සු: 87 - පි:

විභාග: බුද්දස වත්තු;

* 38. නිකොච්ඡ පරිසුධං මංසං:-

අදිට්ඨං, අසුතං, අපරිසංකිත'නනි.

ම: ම - ප: ජවන - සු: 241 - පි:

ම - අ: ,, 593 - පි:

39. නිවිධං කොට්ඨාසාර:-

ධන, ධනස්ස, වත් වසෙන.

අභ්‍ය - අ: 5 - නි: 5 - ව: 4 - සු: 620 - පි:

මහානි - අ: කාම - සු: 9 - පි:

40. නිවිධං කොලාහලානිB:-

හප්ප, බුබ්, වකකවත්ති හෙදෙන.

සං - අ: කොසල: 1 - ව: 1 - සු: 102 - පි:

ජා - අ: 1 - හා: නිදන 46 - පි:

41. නිශ්චය කොටසලලාති:-

ආය, අපාය, උපාය වසෙන.

දි: 3 - ව: සමගිති - සු: 137 - පි:

* 42. තසය බාර:-

උපස, ඡාරිය, ගොමය වසෙන.

බලම - අ: මග්ග සථා 219 - පි:

43. කිවිබො ගොවගේ:-

උපනිසසය, ආරකක, උනිපබකි වසෙන.

පි: - ම: සිල: 15 - පි: පි:

උ - අ: මෙසය - ව: 1 - සු: 158 - පි:

ඉ - අ: 3 - නි: 5 - ව: 8 - සු: 240 - පි: පි:

44. කිනි වහලුනි:-

මංස, දිබබ, පඤ්ඤා'නි.

දි: 3 - ව: සමගිති - සු: 137 - පි:

45. නිසෙසා වජ්ජාය:-

විඤ්ඤාණ, අඤ්ඤාණ, ඤාණ භෙදනො.

පටි: වර්ණානාතනඤාණ - පි:

46. කිවිබො වජ්ජා:-

ඤානන්, ලොකන්, බුච්ඡි'නි.

අභ්ග - අ: 8 - නි: 2 - ව: 2 - සු: 750 - පි:

ව - අ: 1 - අනිතග් - ව: 14 - පි:

* 47. කිනි වෙතිසානි:- (නටාගනසස)

සාරිරිකං, පාරිභොගිකං, උද්දෙසික'නනි.

ජා - අ: 4 - හා: කාලිමග්ගෙති 212 - පි:

”

”

පරිභොග, ධාතු, ධම්ම වසෙන'පි

සා - පි: බාහිරනිදහ 145 - පි:

* 48. තසො ජීවිතසංඛ්‍යා:-

ආයු, උසමා, විඤ්ඤාණ'නනි.

පටි - අ: 404 - පි:

49. නිසු සාන්තසුගෙව මහාලතා පසාධනං අනෙයාසි:-

විසාධාය ගෙගෙ,
බිඳුලමලලිකාය ගෙගෙ,
දෙවදනියවොරසා ගෙගෙ'නි.

දී - අ: මහාපරිනිබ්බාණ - සු: 419 - පි:

*** 50. නිසෙයා නග්ගා:-**

කාම, භව, විභව.
නාම, රූප, අරූප.
රූප, අරූප, නිරොධා'දිවසෙන.

විහරිත - බුද්දක වැනු;

දී: 3 - ව: සංගීති - සු: 135 - පි:

පටි - අ: පහතබ්බ 82 - පි: පි:

පි - ම: පඤ්ඤාමි - 427 - පි:

*** 51. නිනි නිසාසතනානි:-**

සුබ්බකතා ගෙතු,
ඉසාර නිමාන ගෙතු,
අගෙතු අපවට්ඨා'නි.

විහරිත - බුද්දක වැනු.

අඛ - 3 - නි: මහා - ම: 1 - සු: 106 - පි:

අඛ - අ: 3 - නි: 400 - පි:

52. නසො පෙණ:-

ජාති, ධම්ම, සම්මුති වසෙන.

දී: 3 - ව: සංගීති - සු: 136 පි:

53. නිවිධං දුත:-

ආමිස, අහස්, ධම්ම හෙදෙන.

ව - අ: පඤ්ඤාමි 338 - පි: පි:

54. නිසෙයා දුක්ඛතා:-

දුක්ඛදුක්ඛතා, සම්මාර දුක්ඛතා,
විපරිණාම දුක්ඛතා'නි.

දී: 3 - ව: සංගීති සු: 135 - පි:

55. නිනි දුට්ඨිකානි:-

කාය, වච්ඡි, මනෝ'නි.

විහරිත - බුද්දක වැනු;

දී: 3 - ව: සංගීති - සු: 135 පි:

* 56. නිකුති දෙවද්‍රතානි:-

ජිණණ, ව්‍යාධි, මව්වු වසෙන.

අඛන - අ: - 3 - නි: 4 - ව: 5 - සු 378 - පි:

අඛන - 3 - නි: 4 - ව: 5 - සු: 84 - පි:

* 57. තසො දෙව්‍යා:-

සමමුති, උප්පතති, විජුභි'ති.

විහඛන - ධම්මහදය;

ම: - අ: මූලපරියාය - සු: 28 - පි:

සුඤ්ඤා - අ: මඛන - සු: 251 - පි:

ජා - අ: 1 - නා: දෙවධම්ම 121 - පි:

58 නිව්ඛා දෙසනා:- (නිජු පිටකෙසු)

ආණා, වොහාර, පරමත්ථ වසෙන.

දී - අ: 1 - නා: නිදන 14 - පි: වි:

59. තසො ධම්මා හික්ඛන්තො පටිභාණාය සංවත්තනනි:-

කම්මාරාමනා, භස්සාරාමනා, නිද්දාරාමනා'ති.

අඛන: 6 - නි: අනුභවරිය - ව: 1 - සු: 529 - පි:

* 60. නිසො ධාතුසො:-

කාම, රූප, අරූප වසෙන;

තින, මජ්ඣිම, පඤ්ඤා වසෙනා'පි.

ම: උ - ප: ධ්‍යානානුක - සු: 97 - පි:

දී: 3 - ව: සංගීති - සු: 135 පි:

පටි - අ: අභිසංඝයා - 47 - පි: වි:

61. නිව්ඛා ධාතුසො:- (භගවතො සරීරො)

සබ්බවුද්දකා-සාසපබ්බිජන්තො,

මහාධාතු-මජ්ඣිමනිකා නිකුලමනතො,

අතිමහති-මජ්ඣිමනිකා මුග්ගබ්බිජන්තො'ති.

දී - අ: මහාපරිනිබ්බාණ - සු: 424 - පි:

62. නිකුති නිද්දනානි:- (කම්මානං සමුදයාය)

ලොභො, දොසො, මොහො'ති.

අඛන: 3 - නි: සංඛොධි - ව: 160 - පි:

63. තසො පච්චයා අනිමිත්තාය වෙතොවිමුහාතියා භිනියා:-

සබ්බනිමිත්තානාඤ්ඤා අමනසිකාරො,

අතිමනෝමය ධාතුන් මනසිකාරො,
පුබ්බෙ ව අතිසංඛාරොති.

ම: මු - ප: - 5 ව: මනෝමය - පු: 281 - පි:

ම - අ: " " 512 - පි:

61. නිව්වා පඤ්ඤා:-

විනාශය, සුතමය, භාවනාමය.

අර්ථකතාති නිවෙසා, බ්විධා..., අර්ථකත බ්විධා...,
සෙව, අසෙව, නෙවසෙව නාසෙවොදි වසෙන.

ම - ම: 14 - පරි: 328 - පි: පි:

දි: 3 - ව: සංගීති - පු: 136 - පි:

විභවිත - ඤාණ විභවිත;

65. නිව්වා පටිප්පච්ඡාති වගනති:-

මාතෘගාමො, බ්විධාමනානං මනා, මිට්ඨාදිට්ඨිති.

අඛන: 3 - නි: හර ඤා - ව: 172 - පි:

66. නිව්වා පටිප්පච්ඡාති නිව්වාති:-

සොපපසා, සුරාමෙරය පානසා, මෙට්ඨන ධ්වංසසාති

අඛන: 3 - නි: සංගීති - ව: 6 - පු: 158 - පි:

* 67. තඤ්ඤා පටිප්පච්ඡාති:-

පරිඤ්ඤා, පටිප්පච්ඡා, අභිනම වසෙන.

සුතත, මුතත, සුතතමුතත වසෙනාපි.

සුතත - අ: බ්විධාමනා - පු: 76 - පි:

මුලති - අ: " " 98 - පි:

68. තඤ්ඤා පටිප්පච්ඡාති:-

නාණගා, මානා, දිට්ඨිති.

දි - අ: සංගීති පඤ්ඤා - පු: 516 - පි:

* 69. නිව්වා පටිප්පච්ඡාති:-

ඤාණ, නිර්ණ, පහාණ වසෙන.

ම - ම: 22 - පරි: 521 - පි: පි:

මනාති: ගුහවංස - පු: 38 - පි: පි:

ඉ - අ: 1 - ව: 7 - පු: 42 - පි: පි:

70. තඤ්ඤා පටිප්පච්ඡාති:- (ආහාරො)

එක, සබ්බ, මුල වසෙන.

සං - අ: 2 - හා: අතිසංග 83 - පි:

*** 71. නිශ් පටිතිබ්‍යානි:-** (භගවතො)

කිලෙස, බන්ධ, ධාතු වසෙන.

විභවිත - අ: සංඝභවිත 304 - පි:

ම - අ: ෮ - ප: බ්‍රහ්මානුක - සු: 882 - පි:

*** 72. නිසෙය්‍ය පටිසභ්‍යානි:-**

අලගදදුපමා, නිසංසරණත්වා, භණ්ඩාගාරිකා'නි.

දී - අ: 1 - භා: නිදන 16 - පි: වි:

ධම්ම - අ: නිදන - 19 - පි: වි:

*** 73. නි පටිච්චං:-**

සච්චස්සන්ධං, කිච්චස්සන්ධං, භවස්සන්ධා'නි.

සං - අ: 2 - භා: සච්ච - සං 228 - පි:

74. නිවිධං පභාණං:-

විකම්භන, වදම්භ, සමුච්චේද වසෙන.

වි: ම: 22 - පරි: 521 - පි: වි:

75. නිශ් පභාණානි:- (නිජු පිටකෙසු)

විනය පිටකෙ විනිකක්ඛප්පභාණං,

සුත්තන්ත පිටකෙ පරිසුට්ඨානප්පභාණං,

අභිධම්ම පිටකෙ අනුසංස්කර්මභාණා'නි.

දී: - අ: 1 - භා: නිදන 15 - පි:

76. නිශ් පාටිභාරිකානි:-

ඉඨි, ආදේසනා, අනුසාසනි'නි.

අභි: 3 - නි: බ්‍රාහ්මණ - ව: 104 - පි:

අභි: - අ: 3 - නි: ,, 397 - පි:

දී: 3 - ව: සංඛ්‍යා - සු: 137 - පි:

දී: කෙවලා - සු: 165 - පි:

පරි: පාටිභාරිකා - ව:

77. නිසෙය්‍ය පාසාදු:- (සිංහල්ලු කුමාරසා)

රම්මො, සුරම්මො, සුභො'නි.

නව භූමිකො, සත්තභූමිකො, පඤ්චභූමිකො'නි.

වු: - අ: ගෞතම වුභි: 245 - පි:

78. නිශ් පිටකානි:-

විනය, සුත්තන්ත, අභිධම්ම වසෙන.

ම - අ: ෮ - ප: බ්‍රහ්මානුක - සු: 890 - පි:

පරි - අ: මහාවග්ග සංඝ: 6 - පි:

79. තයො පුගලා:-

අකු, එකවකු, විවකු ව'නි.

අඛ: 3 - නි: පුගල - ව: 77 - පි:

80. නියො පු වජා:-

අදිට්ඨ ජොතනා, දිට්ඨ සංසදනා, විමනිවෙජ්ඣනා'නි
මනුසා, අමනුසා, නිමින.

අනනඤ්ඤා, පරඤ්ඤා, උභයඤ්ඤා.

මග්ග, එල, නිබ්බාණා'දි වසෙතා'පි.

මහානි: තුට්ඨක - සු: 251 - පි:

81. නිග්ගි පුඤ්ඤාකිට්ඨයවස්ථාපි:-

දුත, සීල, භාවනා වසෙත.

අඛ: 3 - නි: දුත - ව: 5 - සු: 76 - පි:

දි: 3 - ව: සම්මත - සු: 136 - පි:

ධම්ම - අ: 155 - පි:

* 82. නිවිධං බුබ්බකතනං:-

ජාති, ආණා, විසය හෙදෙන.

දි - අ: 2 - හා: සම්පසාදනිය - සු: 653 - පි:

ම - අ: 1 - ප: බුබ්බකතන - සු: 880 - පි:

අඛ - අ: අවධානපාප්ති - 251 - පි: වි:

වි - ම: 13 - පථි: 310 - පි: වි:

83. නිවිධා බුබ්බකතනං:-

හෙතු, එල, සත්තුපකාර වසෙත.

වි - ම - වි: ඡ අනුසංගි 217 - පි:

84. නිවිධං බුබ්බකතනං:-

පස්ම, මජ්ඣිම, පච්ඡිම වසෙත.

දි - අ: 1 - හා: නිදහ 12 - පි: වි:

* 85. නිවිධා බොධිසත්තා:-

පඤ්ඤාධික, සමාධික, විරියාධික හෙදෙනා.

ම - අ: පකිණික 258 - පි: වි:

86. නිග්ගි හයානි:-

ජාති, ජරා, මරණ'නි.

විහරිත - බුද්ධක වස්තු;

87. කසො හව්:-

සසුඤ්ඤා, අසසුඤ්ඤා, නොවසසුඤ්ඤා නාසසුඤ්ඤා,
කාම, රූප, අරූප.
එක වොඤ්ඤා, වචු වොඤ්ඤා, පසුච්චොඤ්ඤා'දි
වසෙන.

ඉ - අ: 2 - නි: 2 - ව: 12 - සු: 141 - පි:

සං - අ: නිදසා 154 - පි:

අඛණ: 6 - නි: අනිසංසං - ව: 616 - පි:

* 88. කසො හාරා:-

බකි, කිලෙස, අභිසම්බාර හෙදෙන.

මහානි: මහා විසුභ - සු: 247 - පි:

89. නිසෙසා හාවනා:-

කාය, විභව, පසුඤ්ඤානි.

දි: 3 - ව: සම්මති - සු: 137 - පි:

90. නිවිධං මධ්ගලං:-

දිව්ඨං, සුභං, මුත්තනි.

සුභං - අ: මධ්ගල - සු: 245 - පි: ව:

91. නිසෙසා මසුඤ්ඤානා:-

නණකා, දිට්ඨි, මානෝනි.

ම: මු - ප: මූලපරිශාය - සු: 22 - පි: ව:

* 92. භික්ඛි මණ්ඩලානි:- (අනුරිත වාරිකාය)

මහාමණ්ඩලං, මජ්ඣිම මණ්ඩලං, අනෙතා
මණ්ඩල'නි.

දි - අ: 1 - හා: අබ්බෙසක - සු: 163 - පි: ව:

93. කසො මදා:-

යොබ්බන, ආරොග්ග, ජීවිත හෙදෙන.

ආරොග්ග, යොබ්බන, ජාති වසෙනා'පි.

අඛණ 3 - නි: 4 - 5 - සු: 84 - පි:

අඛණ - අ: 3 - නි: 373 - පි:

දි: 3 - ව: සම්මති - සු: 137 - පි: ව:

* 94. කිවිසො මනසිකායෙ:-

ආරම්භ පටිපාදකො, විවි පටිපාදකො,
ජවන පටිපාදකො'නි.

ධම්ම - අ: ධම්මදෙදස: 135 - පි: ව:

* 95. කයෝ මහා සාදා:-

බන්ධන, බ්‍රාහ්මණ, ගහපති වසෙන.

දී - අ: මහාපරිනිබ්බාණ - සු: 410 - පි: 8:

සං - අ: කොසල - සං: 107 - පි: 8:

* 96. නිව්ධං මානකුම:-

ගදයහෙද, සීඛාහෙද, රජජුහෙද වසෙන.

පඤ්ච - අ: පුග්ගල: 68 - පි: 8:

සං - අ: 3 - හා: සච්ච සං: - 233 - පි: 8:

97. නිව්ධො මාගො:-

සෙයෙයා ගමසමිති, සද්දිසො..., නිනො...;

සුත්ත - අ: උරුහ - සු: 12 - පි:

මහාති: දුට්ඨවසක - සු: 58 පි:

98. නිව්ධා මිත්තා:- (අභාරියා)

උපකාරා, සමාන සුඛ දුක්ඛා, අනුකම්පනා'ති.

මුලති - අ: බ්‍රහ්මසාණ - සු: 80 - පි: 8:

* 99. නිත්ති මොජනසාති:-

කාය, වජ්‍ර, මනො'ති.

මහාති: ගුහවසක - සු: 42 - පි: 8:

දී: 3 - ව: සම්මිති - සු: 137 - පි:

අභ්‍ය: 3 - නි: අපාසක - ව: 10 - සු: 166 පි:

100. කයෝ යාමා:-

පඨමො, මජ්ඣිමො, පච්ඡිමො'ති.

සං - අ: කොසල - සං: 1 - ව: 9 - සු: 113 - පි:

101. නිව්ධං සුඛං:-

සකටබ්බුහ, වකකබ්බුහ, පදුමබ්බුහ වසෙන.

ජා: - අ: 5 - හා: නව්වසුකර: 51 - පි:

102. නිත්ති රතනාති:-

බුද්ධං, ධම්මං, සංඝං'නති.

(සරණාගී'පි)

අභ්‍ය - අ: 2 - නි: 2 - ව: 6 - සු: 304 - පි: 8:

102. කයෝ රාසි:-

මිච්ඡත්තනියතො, සම්මත්තනියතො, අනියතො'ති

දී: 3 - ව: සම්මිති - සු: 135 - පි:

* 104. නිවිධි රූප:-

කමමරං, අකමමරං, නෝ'වකමමරනා'කමමර' නති.
 ම - ම: 14 - පරි: 337 - පි:

105. නිලකකණ:-

අනිවිධි, දුකකිං, අනන්තා'ති.
 ම: - ම: 21 - පරි: 480 - පි: ම:

106. කසො ලුඛා:- (විවරෙ)

සත්, සුත්ත, රජන වසෙන.
 ම: - අ: මු - ප: අනඛණ - සු: 122 - පි: ම:

107. කසො ලොකා:-

සංඛාර, සත්ත, ඔකාස විනාගෙන.
 ම - ම: 7 - පරි: 151 - පි:

108. කසො ලොකුත්තර සිමමා:-

මග්ග, ඵල, නිබ්බාණ වසෙන.
 පරි - අ: 447 - පි:

* 109. කසො වට්ඨා:- (භවවකෙක)

කමම, කිලෙස, විපාක වසෙන.
 ම - ම: 17 - පරි: 437 - පි:

110. කසො වද්ධා:-

ජාති, වයු, ගුණ හෙදෙන.
 ජා - අ: 1 - සා: නිකාය 191 - පි:

* 111. නිසෙසා විජජා:-

පුබ්බ නිවාස, දිබ්බවකඛු, ආසවකකය වසෙන.

ම - අ: අඛුලිමාල - සු: 751 - පි:

පරි - අ: මහාවග්ග - 95 - පි:

ම: හසගෙරව - සු:

අඛ: 10 - නි: සමණසංඝාද ව: 1024 - පි:

උ - අ: 128 පි:

”

”

පුබ්බනිවාස චුතුපපාන, ආසවකකය සද්දණාති.

අඛ: 3 - නි: බ්‍රාහ්මණ - ව: 8 - සු: 99 - පි:

දි: 3 සංඛිති - සු: 137 - පි:

* 112. නියෝග විධාන:-

සේවකයන්ගේ සේවයේ ස්ථිර..., නිවැරදි...

විෂය - අ: 351 - පි:

දි: 3 - ව: සංවිධාන - පි: 135 - පි:

113. නිවැරදි විෂය:-

සංවිධාන පරිගණක, උපකරණ, නිවැරදි
සමාජයෙහි.

වි - ම: 23 පි: 530 - පි: වි:

පටි - අ: 220 - පි:

* 114. නියෝග විෂය:-

සංවිධාන, විෂය, දිවයින වසන.

වි - ම: 22 - පි: 513 - පි:

පටි - අ: විෂය සංඛ්‍යා - 408 - පි: වි:

* 115. නියෝග විෂය:-

අතිරේක අපරිමිත, සුදුසුකම්.

වි - ම: 21 - පි: 494 - පි: වි:

පටි - අ: විෂය සංඛ්‍යා 383 - පි:

ධර්ම - අ: පරිමිත 203 - පි: වි:

116. නිවැරදි විෂය:-

සමාජය, සමාජය, සමාජය වසන.

පටි - අ: සමාජය - 158 පි:

සුදුසුකම් - අ: මධ්‍යම - පි: 264 පි:

දි: - අ: 1 - නා: සුදුසුකම් - පි: 215 - පි:

117. නියෝග විෂය:-

නාය, විෂය, උපකරණ.

අවසන් - අ: 8 - නි: 3 - ව: 766 - පි:

උ - අ: මධ්‍යම - ව: 1 - පි: 152 - පි:

* 118. නියෝග විෂය:-

දිවයින, බ්‍රහ්ම, අරියෝ.

දි: 3 - ව: සංවිධාන - පි: 137 පි:

* 119. නියෝග විෂය:- (විෂයය)

අප විසි, නාය විසි, ගො විසි.

දි: - අ: අභ්‍යන්තර - පි: 626 - පි: වි:

සබ්බසාධම්මදීපිකා

~~120. කසො විමොක්ඛි~~

විමොක්ඛි, සඤ්චිකි.

ම - අ: විමොක්ඛි - සු: 531 - පි: 8:

121. නිවේධන වෛරාග්‍ය

වෛරා, දුක්ඛා, අදුක්ඛා මිත්‍රභාවිකි.

අ - ස: 3 - පරි 69 - පි:

සං: වෛරාග්‍ය - සං: 696 - පි:

දී: 3 - ව: සබ්බිති - සු: 135 - පි:

122. කසො වෛරා:-

ඉරාබ්බෙරො, යජ්ජබ්බෙරො, සාමවෛරොති.

දී - අ: 1 - හා: අබ්බෙරො - සු: 173 - පි:

බු - අ: සුමෙධ - 56 - පි:

* 123. කසො සබ්බසාධම්මා:-

පුද්ගලා, අපුද්ගලා, ආනෙඤ්ජාති
සාය, චිත්ති, විතත'නති ව.

පි - ම: පද්ධතියුම් 17 - පරි: 396 - පි:

දී: 3 - ව: සබ්බිති - සු: 136 - පි:

124. නිසේසා සබ්බිතිසො:-

පඤ්ඤාසතිකා, සත්තසතිකා, සාහසතිකාති.

දී - අ: 2 - හා: සම්පසාදනිය - සු: 653 - පි:

අබ්බ - අ: අවිකාන - පාළු 251 - පි:

* 125. නිවේධන සබ්බෙමා:-

පරිසතති, ඡරිපතති, පරිවේධ වසෙන.

අබ්බ - අ: 3 - නි: 4 - ව: 4 - සු: 836 - පි:

126. කසො සන්තොසා:-

යථාලාභ, යථාබල, යථාසාරාප්ප වසෙන.

සං - අ: 2 හා: කසප - සං: 38 - පි:

127. නිශ්ඡං සගතිපාතා ගබ්භස්ස අවකාශනි හොති.

මාතා පිතරො සගතිපාතා හොතති.

මාතා ව උතුරි හොති,

ගබ්බෙබ්බා ව පච්චුප්ඵසිතො හොතිති.

අබ්බ - අ: 3 - නි: නිත්ථාසන - ව: 405 - පි:

ම: ම - ප: අසලායන - සු: 592 - පි:

128. නිසේයා සමන්තයා:-

මනුසා, දිබ්බ, නිබ්බාණාති.

අඛණ - පි: 1 - නි: බොජ්ජාසංග - ව198 පි:

* 129. නිවිමො සමසිසි:-

ඉරයාපථ, රොග, ජීවිත වසෙන.

පටි - අ: සුඤ්ඤා 29 - පි:

පඤ්ච - අ: පුග්ගල: 27 - පි:

සං - අ: මාර - සං: 144 - පි:

130. තයො සමාධි:-

සවිතකෙකා සවිවාරො,
 අවිතකෙකා විවාරමනො,
 අවිතකෙකා අවිවාරොති.
 සුඤ්ඤානො,
 අනිමිතො,
 අප්පණිතිතොති'පි.

පටි: සමාධිසාවනාසුඤ්ඤා;

දී: 3 - ව: සමාධිති - පු: 137 - පි:

131. තයො සසන්ධිදාද:-

අනෙක ජාතිසහ සහසානුසාරණ වසෙන.
 දසසංවට්ඨවට්ඨ කප්පානුසාරණ වසෙන,
 වතනාරිසං සංවට්ඨ විවට්ඨ කප්පානුසාරණ
 වසෙනාති.

දී: 3 ව: සමපසාදනික - පු: 67 - පි:

* 132. නිවිමො සාවිශොගො:-

උකෙකාටන, වඤ්චන, නිකති'ති.

සං: අ: 3 - හා: සමම - සං: 233 - පි:

පඤ්ච අ: පුග්ගල: 69 - පි:

* 133. නිවිධං ආසනං:- (නිසු පිටතෙසු)

යථාපරාධ, යථානුලොම, යථාධර්ම සාසන'නති.

දී - අ: 1 - හා: නිදහ 15 - පි:

* 134. නිසේයා සිකතා:-

අභිසිල, අභිවිතන, අභිපඤ්ඤාති.

දී - අ: 1 - හා: නිදහ 15 - පි:

අඛණ: 3 - නි: සමණ ව: - 141 - පි:

මහානි: තුච්චක - පු: 257 - පි:

135. නිව්ධං සිලං:-

හිත, මැනවිම, පණිත.
අත්තාධිපති, ලොකාධිපති, ධම්මාධිපති.
සෙව, අසෙව, නෙවසෙව නාසෙවා'දි වසෙන.

ම - ම: සිලනිදදස 11 - පි:

*** 136. තිණි සංයෝජනාති:-**

සකකාය දිට්ඨි,
චිත්තිවජා,
සිලබ්ධත පරමාසෝති.

චිත්ත - ප්‍රදේශවස්තු;

ධම්ම - නිකාය කණ්ඩ;

දි: 3 - ම: සමග්ගි - සු: 135 - පි:

137. තපසා සංවට්ඨා:- (කප්පසා)

ආපො, තෙජො, වායෝති.

ම - ම: 13 පරි: - 310 - පි: ම: .

138. නිසො සංවට්ඨ සිමායො:- (කප්පසා)

ආහස්සරො, සුභකිණ්ණො, වෙහපඵලො'ති.

ම - ම: 13 - පරි: 310 - පි: ම:

139. නිසො හෙතු ඵල සංකිණි - (සංසාර වසෙක)

සංඛාරානුඤ්ඤා පටිසංඝි විඤ්ඤාණස්සාව අනතරා
ඵකො, වෙදනායව නිශ්භායව අනතරා ඵකො,
භවස්සව ජාතියාව අනතරා ඵකෝති.

ම - ම: පඤ්ඤාමි: 17 පරි: 435 - පි:

නිකං සමන්තං.

වතුකත

* 1. වතුබලය අගය:-

ආසනය, උදක, පැර, මඩුපාස'නි.

දී - අ: 2 - භා මහාභාගය - සු: 471 - පි:

* 2. වතුකර අගය මනා:-

ජංගු, දෙසා, හයා, මොහා'නි.

විභාග - බුදුකවුණ;

වි: ම 22 - පරි: 513 - පි:

3. වතුරබල සමනාගතය මුහුණට:- (බාහිරකාන)

තපසියුදං හොමි පරමතපසි,
ලුබසුදං හොමි පරමලුබො,
ජෙගුවුදං හොමි පරමජෙගුවු,
පටි විතතසුදං හොමි පරමපටිවිතතා'නි.

ම: වු: - ප: 2 - ව: මහාසිංහාද - සු: 72 - පි:

* 4. වතුරබල සමනාගතය විදිය:-

කාමං නවො ව නහාරු ව අට්ඨිව අවසුසුතු,
සරිරෙ උපසුසුතු මංස ලොහිත'නි.

අභි: 2 - නි: - 31 - පි:

ම - අ: ම - ප: කිවාහිරි - සු: 672 - පි:

5. වතුරබල කම:-

කාලපකඛ වතුදුසි, අරතෙතඛසා,
සනවතසඤ්ඤා, මෙසපටල'නි.

සං - අ: කොසල - සං 1 - ව: 1 - සු: 106 - පි:

6. වතුකර අවලවෙතිසට්ඨානානි:-

මහාබොධිපල්ලවිකට්ඨානං, ඉසිපතනෙ
ධම්මවිකකප්පවතනට්ඨානං, දෙවොද්දගන
කාලෙ සඤ්ඤා නගරවාලෙ පඨමපද
ගණ්ඨි, ජෙතවනෙ ගනිකුට්ඨා වතුකර
මඤ්ච පාදට්ඨානානි'නි.

දී - අ: මහාපදන - සු: 282 - පි:

ම - අ: පාසලසිංහ - සු: 371 - පි:

වු - අ: කාණ්ඩකුදු වුඛ - 106 - පි:

7. වග්ගාදි අවිනිශ්චයානි:-

බුද්ධ විසයො, ඥානානිසයො,
කම්ම විපාකො, ලොකවිනානා'නි.

අංක: 4 - නි: අපරිණික - ව: 7 - සු: 238 - පි:

* 8. වතුරකිංචානා:- (නිකුත්තො)

පඤ්ඤා, සච්ච, වාග, උපසමා'නි.

ම: උ - ප: ධාතුච්ඡික - සු: 246 - පි:

ම - අ: උ - ප: ධාතුච්ඡික - සු: 991 - පි:

9. වග්ගාදි අනානිකානි:-

(වාසට්ඨිදිට්ඨිගතානි - ම:)

10. වග්ගාදි අනානිකානි:-

අකාසො, වක්කවාලානි, සභනනිකායො,
බුද්ධිකුණානි

බමම - අ: 156 පි:

* 11. වග්ගාදි අනානිකානි:-

මෙත්තා, කරුණා, මුද්දිනා, උපෙකකා'නි.

ම - ම: 9 - පරි: 238 - පි: ම:

දි: 3 - ව: සංඛිති - සු: 131 - පි:

චිත්ත - අ: අපරිණික - ම: 265 - පි:

* 12. වග්ගාදි අනානිකානි:-

ඡන්දො, අධිමොකෙකා, මනසිකායො, උච්චව'නි,

බමම - අ: අකුසලකමම - 225 - පි:

* 13. වග්ගාදි අනානිකානි:-

සංඛාරායොකං පටිසෙවනි, සංඛාරායොකං

අධිවාසෙති,

සංඛාරායොකං පටිවප්පෙති, සංඛාරායොකං

විනෝදෙති'නි.

සුත්ත - අ: බමමක - සු: 326 - පි:

දි: 3: ව: සංඛිති - සු: 139 - පි:

14. වග්ගාදි අනානිකානි:-

නිරයො, නිරවච්ඡානායොති,

පෙත්තිවිසයො, අසුරකායො'නි.

අ - ස: 5 - පරි: 117 - පි:

සුත්ත - අ: රතන - සු: 223 - පි:

15. වතුකිවීමේ අපරිමාණය:-

පව්ව, බුනඛ, පර්වත, අධිගමන.

අංක - අ: 1 - නි: 7 - ව: 3 - සු: 43 - පි: 8:

ම - අ: රථවේග - සු: 350 - පි:

උ - අ: මෙහෙය - ව: 1 - සු: 160 - පි:

16. වතුකිවීමේ අගයයන් හායනා:-

ගනුම්පාලය, කොනෙත, කිකි, බ්‍රාහ්මණ
බමිකොනි.

සුනා - අ: බ්‍රාහ්මණය - සු: 285 - පි:

ම - අ: උ - ප: පසුවනාය - සු: 822 - පි:

* 17. වතුකිවීමේ අගයයන් සිය:-

ජන, විනා, විජය, විමසානි.

පි - ම: 12 - පර්: 281 - පි:

වි - ම: 12 - පර්: 376 - පි:

18. වතුකිවීමේ අගයයන්:- (පරිමාණය)

විනා, වෙනසික, රූප, නිබ්බාණ්ණ.

අ - ස: 1 - පර්: 5 - පි:

19. වතුකිවීමේ අගයයන්:-

(වාසලය දිවයි ගනානි - ම:)

20. වතුකිවීමේ අගයයන් මිනිසාට:-

අඤ්ඤාදක්ෂිණ, වට්ඨපරමා,
අනුප්පාදන, අපායසහයෝනි.

දී: 3 - ව: සිතාල - සු: 114 - පි:

* 21. වතුකිවීමේ අගයයන්:-

විවරසනොසො, පිණ්ඩපානසනොසො,
සෙනාසන සනොසො, භාවනාරාමනානි.

අංක: 4 - නි: උරුමල - ව: 202 - පි:

පර් - අ: 207 - පි:

දී: 3 - ව: සමගිති - සු: 139 - පි:

22. වතුකිවීමේ අගයයන්:-

දුකක, සමුදය, නිරෝධ, නිරෝධගාමිනි
පට්ඨපදානි.

විනා - සමව;

විනා - අ: 58 - 85 - පි:

* 23. **මතුබවිෂ්ටා අර්ථයා:-**

ආචාර, දක්ෂතා, ශ්‍රීඩා, පරිච්ඡේද ව්‍යාප්ත.

ජා - අ: 2 - කා: නිලමුද්‍රිත - ජා 199 - පි: 11:

24. විනාශයේ අර්ථසහකාරීත්වය:-

භවදනා, සඤ්ඤා, සංඛාරො, විඤ්ඤාණ'නාහි.

සිතුවම - භක්තාවේශ්වර;

25. ව්‍යාපාරික අරුථවර්තකයෙහි නාම:-

ආකාසනඤ්චායතනං, විඤ්ඤාණඤ්චායතනං,
ආබ්බිඤ්ඤායතනං, නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤා
යතන'න්ති.

අ - ස: 1 - පරි: 30 පි:

*26. ପଞ୍ଚାବଦ୍ଧ ଶ୍ରେଣୀବିଧିରାଜ୍ୟାଧିପତି: -

සංවිඳවා, සංවිඳව්වායි, විවිඳවා, විවිඳව්වායි'නි.

අඩත: 4 - නි: ඉන්ද්‍රිය - ව: 6 - සු: 276 පි:

වි - ම: 13 - පරි: 314 - පි:

27. එතෙසං ආදෙසනා විධා: -

නිමිතොනන ආදිසනි, සඳුං සුනා ආදිසනි,
 විතකකවිපාරසඳුං සුනා ආදිසනි, විතකක
 විවාර සමාධි සමපනනසස වෙනසා වෙනො
 පවවරි පජානාති'ති.

දී: සමපසාදනිය - පූ: 64 - පි:

* 28. මහනාමි ආරම්භයාති:-

පරිත්‍යා පරිත්‍යාරමණ, පරිත්‍යා අප්‍රමාණ
රමණ,

අප්පමාණා පරිනතාරම්මණා, අප්පමාණා අප්පමාණා
රම්මණා'නි.

විභවය - සෞභාග්‍ය;

බිම - අ: රූපාච්චරකුසල - 175 - පි:

29. ව්‍යාපාර ආරම්භ කිරීම :-

පරිත්‍යාගී මනුෂ්‍යයෙකු, මධ්‍යාරම් මනුෂ්‍යයෙකු,
අනිත්‍ය මනුෂ්‍යයෙකු, අප්‍රකාශ
මනුෂ්‍යයෙකු'කි.

ପି - ୭: 13 - ପଠି: 321 - ଶ: ୫:

30. චන්ද්‍රාණේ ආරූපා:-

(අරූපාවචර කුසල චිත්තානි - ම:)

වි - ම: 9 - පරි: 250 - පි:

ධම්ම - අ: රූපාවචරකුසල 190 - පි:

අ - ස: 5 - පරි: 120 - පි:

31. චන්ද්‍රාණි ආපුබානි ලොකෙසෙට්ඨානි:-සක්කස්ස චජ්ඣුධං, වෙස්සවණස්ස ගදුචුධං,
සමස්ස නයනාචුධං, ආලවකස්ස දුස්සාචුධ'නි.

සං - අ: සක්කසං - 1 - ව: 12 - සු: 249 - පි:

සුත්ත - අ: ආලවක - සු: 169 - පි: 5:

*** 32. චන්ද්‍රාණො ආසවා:-**

කාම, භව, දිට්ඨි, අවිජ්ජා'නි,

ධම්ම - නිසෙක්ඛපක්කො;

විභව්ග - බුද්ධච්ඡා;

වි - ම: 22 - පරි: 513 - පි:

33. චන්ද්‍රාණො ආසිවිසා:-කට්ඨමුඛො, පුත්තිමුඛො,
අග්නිමුඛො, සත්ථමුඛො'නි.සොළස ආසිවිසා:- එවං විසවසෙන විභ්වතා
චන්ද්‍රාණො ආසිවිසා, විසවෙග විභාරෙන පනෙනෙ
සොළස ගොනති. කට්ඨ මුඛො හි: දට්ඨවිසො, දිට්ඨි
විසො, පුත්තිවිසො, වානවිසො'නි චතුර්ඛිධො ගොනි.
එවං සෙසෙසුපි'නි.චතුසට්ඨි ආසිවිසා: පුන පුග්ගල පණ්ණතති
වසෙන චතුසට්ඨි ගොනති.කථං? කට්ඨ මුඛෙසු තාව- දට්ඨ විසොච:
ආගත විසො නොකොර විසො, කොර විසො
නො ආගත විසො, ආගත විසොච කොර විසොච,
නොචාගත විසො න කොර විසො'නි චතුර්ඛිධො
ගොනි. එවං සෙසෙසුපි'නි.

සං - අ: 3 කා: වෙදනා - සං: 36 - පි: 8:

*** 34. චන්ද්‍රාණො ආහාරා:-**කබ්ඪිකාරො, එසෙසා,
මත්තෙසසෙච්චනා, විඤ්ඤාණ'නි.

වි - ම: 11 - පරි: 253 - පි: වි:
 දි: 3 - ව: සබ්බසාමග්ග - පි: 141 - පි:
 පරි - අ: පරිද්දක 78 - පි: වි:
 සං - අ: අභිසංඝය - සං: 159 - පි:
 ම - අ: මු - ප: සමමාදිවසි - පි: 44 - පි:

35. චතුර්විධා ආනාතො:-

අසිතං, පිතං, බාසිතං, සාසිත'නති.

පෙ - අ: නිරෝක්ඛණ - 20 - පි:

* 36. චන්ද්‍රාණා ඉතිපාදා:-

ජන්ද, චිත්ත, විරිය, විමංසා වසෙත.

විහරණ - ඉතිපාද - වි:

දි: 3 - ව: සබ්බසාමග්ග - පි: 138 - පි:

සං - ඉතිපාද - සං: 3 - ව: 981 - පි:

වි - ම: 22 - පරි: 510 - පි:

37. චන්ද්‍රාණා ඉතිපාදා - (චක්කවත්තනො)

අනිරුපො හොති දසසනියො..., චිත්තානුකූලො...,
 අප්පාබාධො හොති..., බ්‍රාහ්මණගතපතිනානං
 පියො හොති...,

ම: උ: - ප: බාලපණ්ණික - පි: 189 - පි:

* 38 චතුර්විධං උප්පන්නා:-

වත්තමාන, භුක්තාපිගත A,

බ්‍රහ්මභවන, භූමිලබ්ධිවසෙත.

වි - ම: 22 - පරි: 516 - පි:

විහරණ - අ: සමමාදිවසි 209 - පි:

පරි: - අ: මග්ගසංඝ 119 - පි:

ම - අ: මහාසංඝපදසි - පි: 702 - පි:

39 චතුර්විධං උප්පන්නා:-

සමුද්ධාර, ආරම්භණධර්මනි,

අවිකල්පන, අසමුහන B වසෙත.

වි - ම: 22 - පරි: 517 - පි: වි:

පරි: - අ: මග්ගසංඝ 121 - පි:

ම - අ: මහාසංඝපදසි 702 - පි:

40 චන්ද්‍රාණා උප්පාතිලෙසා:- (වජ්‍රිම සුරියානං)

අනබ්බ, මනිකා, ධුමරපො, රාහු අසුරිකොති

අභ්‍ය: 4 - නි: රෙහිත - ව: 10 - පි: 219 - පි:

A භුක්තාපිගත - වි ම. භුක්තාපිගත - පරි - අ:

B අසමුහන - ම. - අ: - අභ්‍ය - අ:

41 වනතරා උපකරණ:- (සමන්විතයන්)

සුරාමෙරයපානා අපරිච්ඡිතා, මේත්තකමා
ධම්මා අපරිච්ඡිතා,
ජාතරුසරජන පරිගහනණා අපරිච්ඡිතා,
මිච්ඡාජ්ඣා අපරිච්ඡිතා'ති,

අංක: 4 - නි: රොහිත-ව: 10 - සු: 219 - පි:

* 42. වනතරා උපකරණ:-

කාම, ඛකි, කිලෙස, අභිසංඛාරා'ති.

සුත්ත - අ: ඛග්ගපිකාණ - සු: 30 - පි: පි:

සං - අ: නාදක - ව: 2 - සු: 25 - පි: පි:

* 43. වනතරා උපකරණ:-

කාම, දිට්ඨි, සීලබ්බත, අත්තවාදා'ති.

විභංග - බුද්ධකවච්ඡු;

වි - ම: පඤ්ඤාභූමි: 17 පරි: 428 - පි: පි:

පටි - අ: මහාකරුණාසූත්ත - 283 - පි:

44. වනතරා උපකරණ දිවසානි:- (පකඩසා)

පඤ්චමි, අට්ඨමි, වාතුද්දසී, පණණරසී'ති.

අංක - අ: 3 - නි: 4 - ව: 7 - සු: 377 - පි:

45. වනතරා එකවිවසංසන්ත වාද:-

(වසාටසී දිට්ඨි ගනානි- ඔ:)

* 46. වනතරා ඔසා:-

කාම, භව, දිට්ඨි, අවිජ්ජා වසෙන.

විභංග - බුද්ධකවච්ඡු;

සං - අ: 1 - ව: 13 - පි: පි:

වි - ම: 22 - පරි: 513 - පි: පි:

47. වනතරා කාප්පකිය පාමිහානියානි:-

වජ්ජසා සසලකකිණං සකලමපි ඉමං කප්පං
සංසන්ති, වට්ඨකජාතකො අග්ගිනො නිබ්බුහවසානං
සකලමපි ඉමං කප්පං අග්ගින කොපෙසසානි,
සවිකාර නිවෙසනවසානං සකලමපි ඉමං කප්පං
අනොවසානං සංසන්ති, නලපාන පොකකරණිං
පරිවාරෙකා උට්ඨිතා නලා සකලමපි ඉමං කප්පං
එකජිද්ද භවිසානති.

ජා - අ: 1 - සා: නලපාන - ජා: 153 - පි:

* 48. වතුබිඳිබො කායො -

උපාදින්නො, ආහාර සමුට්ඨානො,
උතුසමුට්ඨානො, විත්ත සමුට්ඨානො'ති.

ධම්ම - අ: කාමාවර කුසල 95 - පි:

49. වතුහි කාරණෙහි පණ්ඩිතො වෙදිහබ්බො:-

ධාතු කුසලො, ආයතන කුසලො, පච්චයාකාර
කුසලො, කාරණාකාරණ කුසලො'ති.

ම - අ: මු - ප: මුඛපිණ්ඩ - පු: 302 - පි:

* 50 වතුහිකාරණෙහි බුධා ගභවනො වාපිකං වරනති.

ජඛ්ඤාචාරවසෙන සරිර ඵාසුකත්ථය,
අට්ඨපත්තිකාලං අභිකඛිනත්ථය,
භික්ඛුතං සික්ඛාපද පඤ්ඤපනත්ථය,
තත්ථ තත්ථ පරිපාකගතිත්ථියෙ බොධිනෙය්‍ය
සත්තෙ බොධනත්ථායා'ති,

අපරෙති'පි- බුඩංසරණං ගවජස්සනති'ති වා,
ධම්මං..., සංඛං..., මහතා ධම්මවස්සෙන වතස්සො
පරිසා සනතපෙස්සාමි'තිවා'ති.

ම - අ: රථවිනිත - පු: 359 - පි:

දී - අ: 1 - භා: අබ්බෙසික - පු: 169 - පි:

* 51 වතුහි කාරණෙහි දෙවා සනතිපත්තති:-

වසසුපනායික සංගහත්ථං, පචාරණ සංගහත්ථං,
ධම්මසවණත්ථං, පාරිච්ඡන්තක කිලානුභවනත්ථනති

දී - අ: ජනවසන - පු: 451 - පි:

* 52 වතුහි කාරණෙහි දෙවා දෙවලොකිනො වචනති:-

ආසුකකියෙන, පුඤ්ඤකකියෙන,
ආහාරකකියෙන, කොපෙනා'ති.

ධ - අ: කොසකච්ඡු 87 - පි:

* 53 වතුහිකාරණෙහි සුපිනං සස්සති.

ධාතුකෙබාහතො, අනුභූතපුබ්බතො,
දෙවතොපසංහරණතො, පුබ්බතිමිත්තතො'ති.

අඛන අ: 5 - හි: බ්‍රාහ්මණ - ව: 6 - පු: 638 - පි:

54 වතනායො කිලෙසා අනාගාමිමග්ගෙන පභියනති.

බ්‍යාපාදො, කොධො, උපතාහො, පමාදො'ති.

ම - අ: මු - ප: වස - පු: 139 පි:

* 55. චතුබ්බිධා කුලපගා:-

ගාභ ගාභකො, ගාභවුත්තකො,
මුත්ත ගාභකො, මුත්ත මුත්තකො'ති.

ම - අ: රථවේන - සු: 355 - පි: 8:

56. චතුකොට්ඨං සුඤ්ඤතං:-

බ්බිඛා පරික්ඛාර විනාසෙ තස්සනකස්ස ව,
තො තස්සනකස්ස ව, අනුත්තරකම්ම විනාසෙ
තස්සනකස්ස ව, තො තස්සනකස්ස වා'ති.

ම: මු - ප: අලංකරපම - සු: 133 - පි:

ම - අ: ,, 329 - පි: 8:

* 57. චතුකොට්ඨා සුඤ්ඤතා:-

නාභං කචන, කස්සපි කිඤ්චන තසමිං,
නව කචන, නව මම කච්චි කිඤ්චන තාච්චි'ති.

අඛ: 4 - නි: 4 - ව: 5 - සු: 300 - පි:

අඛ: අ: ,, ,, 352 පි: 8:

ම - අ: - උ - ප: ආනඤ්ජනපාඨ - සු: 849 - පි:

පි - ම: 21 - පරි: 491 - පි: 8:

58. චතුකොට්ඨං:- (අඛ: 1 - නි)

චතුකොට්ඨකො'ති - අනුයොගො අකුසලානං,
අනුයොගො කුසලානං, අනුයොගො
කුසලානං, අනුයොගො අකුසලාන'නාති,
එවං පරියොසාන සුත්තෙ ආගත නයං ගහෙතො
“නාභං භික්ඛවෙ අඤ්ඤං එකධර්මවෙ සමනු
පස්සාමි”ති ආදිනා ආගත සුත්තානං
සමඤ්ඤ ජාතා.

අඛ: - පි: 1 - නි: 93 - පි:

59. චතුබ්බිධො කොසො:-

හත්ථි, අස්සා, රථා, පනාති'ති,

මහාති - අ: කාම - සු: 9 - පි:

හත්ථි, අස්සා, රථා, රථා'නාති.

අඛ: - අ: 5 - නි: 5 - ව: 4 - සු: 620 - පි:

* 60. චන්ද්‍රාණ ගච්ඡා:-

අනිඤ්ඤා, බ්‍යාපාදො, සිලබ්බන පරමාසො,
ඉදං සච්චාති නිවෙසො'ති.

පිභඛ: - බුද්ධච්ඡා;

ධෛර්‍ය: නිකායාසංඝයා;

දී: 3 - ව: සංඝයා - සු: 142 - පි:

පටි - අ: මහාසංඝයා - 283 - පි:

වි - ම: 513 - පි: වි:

මහානි: සුඛධාන - සු: 73 - පි: වි:

*** 61. වතුබලිධා ගමගිරි නාමය:- (නිසු පිටතෙසු)**

ධම්ම, අනු, දෙසනා, පටිවෙධ වසෙන.

දී - අ: 1 - හා: 15 - පි:

දී - අ: 1 - හා: මහානිදාන - සු: 306 - පි:

ධම්ම - අ: නිදාන 18 - පි:

62. වනයාගේ ගවජෙට්ඨකා:-

උසහො, වසහො, නිසහො, ආසහො'නි.

අප - අ: 1 - හා: 404 - පි:

*** 63. වනයාගේ වසකානි:-**

පතිරුප දෙස වාසො, සපුරිසාපසාසො,
අත්තසමා පණ්ඨි, පුබ්බෙව කත පුඤ්ඤානා'නි.

අභ්‍ය: 4 - නි: 1 - සු: 205 - පි:

පටි - අ: 207 පි: වි:

64. වතුබලිධා විනය:-

කාමාවචරං, රූපාවචරං, අරූපාවචරං,
ලොකුත්තර'නි.

අ - හ: 1 - පරි: 7 - පි:

65. වතුබලිධා වෙතොවිමුතනි:-

අප්පමාණං, ආකිඤ්ඤාසු, පුඤ්ඤානා,
අනිමිතනා'නි.

ම: ඔ - ප: මහාවෙදල - සු: 281 - පි:

ම - අ: " 512 - පි:

66. වනයාගේ ජනා පවමානා නිසොගනනි:-

අනිසිතො රුජා, රඤ්ඤා මධ්‍යලහස්සි
අලඞ්කතො,
පබ්බජ්ජො, ඉත්ති'නි.

ධ - අ: විසාමාසු 194 - පි:

67. වතනාදි කානාති:-

පස්මං කානං, දුතියං..., තතියං..., චතුත්තං...,

විහබ්බ - කාන;

දී: 3 - ව: සබ්බසාධාරණ - පු: 138 - පි:

68. චතුර්විධෙන සද්දානුච්ඡේද:-

කම්මසංඝාතසද්දානං, සම්මානුලෝමිකං සද්දානං,
මග්ගසම්මුඛසද්දානං, ඵලසම්මුඛසද්දානං නති.

දුකඛ සද්දානං, දුකඛසමුදයෙ සද්දානං,

දුකඛනිරෝධෙ සද්දානං, දුකඛනිරෝධගාමිනියා
පටිපදා සද්දානං නති.

කාමාවචරං පඤ්ඤා, රූපාවචරං පඤ්ඤා,

අරූපාවචරං පඤ්ඤා, අපරියාපනතා පඤ්ඤා'ති

ධම්මෙසද්දානං, අනුයෙසද්දානං,

පරිවේච්ඡාසද්දානං, සම්මුඛියාසද්දානං නති.

භානභාගිනී පඤ්ඤා, ඩිතිභාගිනී පඤ්ඤා,

විසෙසභාගිනී පඤ්ඤා, නිරෝධභාගිනී පඤ්ඤා'ති.

විහබ්බ - සද්දාන;

දී: 3 - ව: සබ්බසාධාරණ - පු: 141 - පි:

*** 69. වතනාදි ධාතාති පඤ්ඤා චුඛානං ගජජිහං මහනතං හොති:-**

විනය පඤ්ඤානති, භූමමනතරං,

පච්චයාකාරං, සමයනතරං නති.

දී - අ: 1 - භා: චුඛමජාල - පු: 72 - පි: 8:

70. චතුසු ධාතෙසු ඛනනිංසපාටිභාරියාති පවනතනති:-

සබ්බසද්දානං බොධිසත්තෙසු මානුකුච්ඡං ඔක්කමනොසු,
නික්කමනොසු, සම්මුඛියාසද්දානෙසු, ධම්මවක්කපා-
වනතනොසු'ති.

චු - අ: සුමෙධ කපා 65 - පි:

71. වතනාගේ තණ්හාපාද:-

චිත්තං ගෙනුවා භික්ඛුනො තණ්හා උපපජ්ජමානා
උපපජ්ජති, පිණ්ඩපාත..., සෙනාසන..., ඉති-
භවාභවගෙනුවා...,

විහබ්බ - මුද්දකච්ඡේද;

අභ්ග: 4 - නි: සණ්ඩකාම - ව: 9 - පු: 190 - පි:

දී: 3 - ව: සබ්බසාධාරණ - පු: 141 - පි:

* 72. චතුර්විධා තනාති:-

අනුස්සුතිනො, ජාතිස්සරෙ,
ලාභි, සුඛතනාතිනො'ති.

දී - අ: 1 - භා: බ්‍රහ්මජාල - සු: 76 - පි:

* 73. චතුර්විධා භාජනා:-

දුතාගාරිනො, අග්‍රාගාරිනො,
භාජනමුලථලහොජි, පච්ඡානථලහොජි'ති.

දී - අ: අබ්බධා - සු: 190 - පි:

* 74. චතුර්විධං තුලා කුචං:-

රූප, අභිත, ගහණ, පටිච්ඡන්තා වසෙන.

පඤ්ච - අ: පුග්ගල: 69 - පි: 8:

සං - අ: 3 - භා: සමම - සං: 236 - පි: 8:

* 75. චතුර්විධා තෙජෝ ධාතු:-

යෙනව සන්තප්පති, යෙනව ජිරිඤ්ඤි,
යෙනව පරිබ්බහති, යෙනව අසිත පිත බාසිත
සාධිතං සමමා පරිණාමං ගච්ඡති.

ම - අ: මු - ප: මහා භක්ඛපදෙපම - සු: 179 පි:

වි - ම: 11 - පරි: 260 - පි: 8:

76. චන්ද්‍රායන පුරාණා:-

සමමා සලබ්බො, පච්චෙකා බ්‍රහ්මො,
තථාගත සාවනො, රුජා චක්කවත්තී'ති.

දී: මහා - ව: පරිභ්බාණ - සු: 87 - පි:

අභිත: 4 - නි: 5 - ව: 4 - සු: 34 - පි:

77. චන්ද්‍රායන ඓරකරණා ධම්මා:-

සීලවා ගොති..., බහුස්සුතො ගොති..., චතුර්තං
කුමාරානං... නිකාමලාභී ගොති, ආසවානං බයා
අනාසවං චෙතො විමුත්තං පඤ්ඤා විමුත්තං...
උපසමපජ්ජ විහරති.

අභිත: 4 - නි: උරුචෙල - ව: 2 - සු: 199 - පි:

78. චන්ද්‍රායන දක්ඛණා විසුඛිණ්ණා:-

පච්චයානං ධම්මිකතා, චෙතනා මහන්තං,
චන්ද්‍රසම්පජ්ජති, ගුණාතිරේකතා'ති.

ධම්ම - අ: කාමාවර්ත කුසල 157 - පි:

79. වතයො දස්සන සමානතිපයො:-

වතතිංසානා රො ආරම්භිපස්සනා..., අවසි-
 ආරම්භෙණ ආරම්භිපස්සනා..., සෙඛ පුළුල්පනානං
 වෙතොපරිඤ්ඤා, බිණ්ණසවස්ස වෙතොපරිඤ්ඤා
 ආරො නයො: පඨමජ්ඣානං, දුතිය..., තතිය...,
 චතුස...,

දී: සමපසාදනිය - සු: 65 - පි:

80. වතනාදි දස්සනියාති සංවෙජනියාති ධානාති:- (සබ්බසා)

ඉධ තථාගතො ජාතො'ති..., අනිසමවුඛො'ති...,
 ධම්මවක්කං පවතෙනසි'ති..., පරිනිබ්බුතො'ති.

අඛන: 4 - නි: කෙසි - ව: 8 - සු: 267 - පි:

81 වතනාගෙ දහරු'ති න උද්දායනබ්බා:-

බතතියො, උරගො, අග්ගි, භික්ඛු'ති.

සං: කොසල - සං: 1 - ව: 1 - සු: 41 පි:

* 82 වතනාගෙ දසා:-

ආමාසි දුසො, ධනෙන කීතො,
 සයමපි දුසො, භයා පඤ්ඤනො'ති.

ජා - අ: විචුර - ජා: 256 - පි:

මහාති: සාම - සු: 8 - පි:

83. වතුබ්බිධා දෙසනා:- (භගවතො)

ධම්මා ධිට්ඨානා ධම්මදෙසනා, ධම්මාධිට්ඨානා
 පුග්ගල දෙසනා, පුග්ගලාධිට්ඨානා පුග්ගල දෙසනා,
 පුග්ගලාධිට්ඨානා ධම්ම දෙසනා'ති.

පටි - අ: අභිසංඝාය: 46 - පි: වි:

ම - අ: මු - ප: මුලපරිසාය - සු: 20 - පි: වි:

84. වතනාරො ධම්මකඛකා:-

සීල, සමාධි, පඤ්ඤා, විමුක්ති'ති.

දී: 3 - ව: සබ්බසා - සු: 142 - පි:

85. වතනාගෙ ධම්මා සතිසමෙබ්බකඛකාසං උපපාදය සංවතනනි:-

සති සමපජ්ඣායං, මුට්ඨස්සති පුග්ගලපරි-
 වජ්ජනනා,
 උපපට්ඨිතසති පුග්ගල සෙවනනා, නදබ්බුත්තනා'ති.

විභවන - සතිපට්ඨාන:

අඛන: - අ: 1 - නි: 273 - පි:

86. වනභාරය බෙදා:-

ගුණ, දෙසනා, පරියන්ත, නියානන වසෙන.

බ - අ: වසුපාලසේරවස්සු 11 - පි: 8:

87. වනභාරය බෙදා වඩානන් වුමාපවාසිනො:-

ආයු, වණ්ණනා, සුඛං, බලනති.

බ - අ: දිසායුතුමාරවස්සු. 331 - පි:

88. වතුන් බෙදා බෙදා බෙදාපසු, හොනි:-

විරිය සම්මානෙන උට්ඨානෙන, සතියා අවිප්ප-
-වාසානාර සම්මානෙන අප්පමාදෙන, වතුපාරිසුඛ
සිල සම්මානෙන සංයමෙන, ඉන්ද්‍රියදමෙනවා'ති.

බ - අ: වුලපස්සවස්සු 128 - පි:

89. වතසො ධාතුසො:-

පද්ධි, ආපො, තෙජො, වායො'ති.

පි - ම: 11 - පරි - 271 - පි:

90. වනභාරය න තසනි:-

ගජාජානෙයො, අය්‍යාජානෙයො,
උසතාජානෙයො, බිණා සවො'ති.

බ - අ: ජබ්බකවස්සු 371 - පි:

91 වතුබ්බිධං නාම:-

සාමසුද්ද, ගුණ, කිත්තිම, ඔපපාතික වසෙන.

බමම - අ: නිසක්කප: 226 - පි:

පරි සමෙද්දසු 212 පි: 8:

* 92. වනභාරය නිබ්බො:- (තථාගතස්ස ජාත දිවසෙ උප්පන්නා)

සංඛිධා, ඵලො, උප්පලො, පුණ්ඩරිකො'ති.

දී - අ: සොණදණ්ඩ - සු: 199 පි:

ම - අ: ම - ප: වඩ්ඪි - සු: 790 - පි:

93. වනභාරය පව්වසා පාපමන:-

උසාහො, උමමහො, අවජානං, හිතවරියා'ති.

ව - අ: පකිණකකපා - 227 - පි

- * 94. වන්තාරො පව්වයා අද්ධකමසුධාය වෙතො විමුතනියා සමාපතනියා:-

ඉධාවුසො භික්ඛු සුඛස්සව පහාණා, දුක්ඛස්සව පහාණා, පුබ්බෙව සොමනස්ස දොමනස්සානං අත්ථිතමා, අදුක්ඛම සුඛං උපෙක්ඛා සති පාරිසුඛිං වතුත්ථස්සානං උපසම්පජ්ජ විහරති.

ම - අ: මහාචර්යා - සු: 511 - පි:

95. වන්තාරො පව්වයා හික්ඛුතො:-

විවර, පිණ්ඩපාත, සෙනාසන, ගිලානපව්වය වසෙන.

ම: ආකාශවයා - සු:

96. වතුබ්බිධා පඤ්ඤා:-

වතුසු සවෙවසු ඤාණ වසෙන.

වතු පටිසම්භුදා වසෙනව.

වි - ම: 14 - පරි: 328 පි:

- * 97. වන්තාරො පඤ්ඤා:-

පුරෙ පඤ්ඤා, පච්ඡා පඤ්ඤා, පරිපුණ්ණ පඤ්ඤා, මොඝපඤ්ඤා'ති.

පඤ්ඤා - අ: මෙක - 221 - පි:

98. වන්තාරො පඤ්ඤාචාරාමකරණාති:-

ඵකංස ව්‍යාකරණීයො, විහර්ජ්ව්‍යාකරණීයො, පටිපුච්ඡා ව්‍යාකරණීයො, ථපනීයො'ති.

දී - අ: භික්ඛුපරිනිබ්බාණ - සු: 394 - පි: පි:

අඛ්‍ය - අ: 3 - නි: 420 - පි: පි:

- * 99. වතස්සො පටිපදා:-

දුක්ඛාපටිපදා දුක්ඛාභිඤ්ඤා, දුක්ඛාපටිපදා බ්‍රහ්මාභිඤ්ඤා, සුඛාපටිපදා දුක්ඛාභිඤ්ඤා, සුඛාපටිපදා බ්‍රහ්මාභිඤ්ඤා'ති.

අඛ්‍ය: 4 - නි: පටිපදවග්ග 281 - පි:

බමම - අ: රුපාවර කුසල 173 - පි: පි:

- * 100. වතුබ්බිධො පටිපදාමග්ගො:-

බමමුඛවච්ඡා පුබ්බඛගමො, සමථ පුබ්බඛගමො, විපස්සනා පුබ්බඛගමො, සුග නානි පුබ්බඛගමො'ති

පටි: සුගතකි කථා.

පටි - අ: 414 - පි: පි:

101 වතකොට පවසදු :-

අකමමා, ධමා, දමා, සමා'ති.

අඛන 4 - නි: පටිපදා ව: 4 - සු: 283 - පි:

අඛන " " 541 - පි:

දී: 1 - ව: සමගිති - සු: 141 පි:

*** 102 වතකොට පවසමැතිදු:-**

අභු, ධමම, නිරුත්ත, පටිභාන වසෙන.

විභංග - පටිසම්භිදු;

විභංග අ: ,, 275 පි: ව:

පටි - අ: සුඤ්ඤා 2 - පි:

ව - ම: 14 - පටි: 329 පි:

103. වතුබ්බිධා පවසි:-

ලකකණ, සසමාර, ආරම්භණ, සමමුති වසෙන.

(ආපො තෙජා වායො'පි)

ම - අ: මූලපරියාය - සු: 21 - පි: ව:

104. වතනාගෙ පවසිකසිණපදාසා:-

නිල, පිත, ඔදන, සමෙහද වසෙන.

ව - ම: කාශ්ඨාසති - 93 - පි:

105. වතුබ්බිධො පණිපාතො:-

සද්ධි, භය, ආවරිය, දකුණිකේශ්වර වසෙන.

අඛන - අ: 2 - නි: 2 - ව: 6 - සු: 305 - පි: ව:

106. වතනාගි පඨානානි:-

සංවරෙ, පහානං, භාවනා, අනුරක්ඛන'නති.

දී: 3 - ව: සමගිති - සු: 140 - පි:

107. වතනාගි පටිබ්බාජිකා ධම්මපදානි:-

අනතිජකා, අව්‍යාපාදො, සමමාසති, සමමාසමාධි'ති.

ධ - අ: කුණ්ඩලකෙසි වසු. - 325 - පි:

108. වතනාගෙ පටිභොගා:-

පේශ්‍ය, ඉණ, දායජ්ජ, සාමවසෙන.

(විනය - ම:)

ව - ම: සිල: 33 - පි: ව:

අඛන - අ: 1 - නි: 6 - ව: 3 - සු: 41 පි: ව:

109. වතුබලයා පවරණ:-

වසං පුළු, පවරය, අනතිරිත, යාවදන් වසන.

ම - අ: ම - ප: ධම්මදාය - සු: 77 - ප:

* 110. වතුබලයා පවරණ:-

මමවෙයා, උමමවෙයා, මවෙයා, විමවෙයා'නි.

ස - අ: 1 - ස: 3 - ව: 38 - ප:

පෙර - අ: නිසංසෙර - ස: 105 - ප:

111. වතුබලයා පවරණ:-

ජරු, වතා, හොග, සුනි වසන.

ම - ම - ප: රච්චාල - සු: 510 - ප:

ම - අ: " 730 - ප:

112. වතුබලයා පවරණ:-

සිල, විතන, දිවි, විමුතන වසන.

අභි: 4 - නි: මහ - ව: 4 - සු: 312 - ප:

113. වතුබලයා පවරණ:-

උගහරිතඤ්ඤා, විපචිතඤ්ඤා, නෙයෙසා,
පදපරමොති.

අභි: 4 - නි: පුග්ගල - ව: 3 - සු: 278 - ප:

අභි: - අ: " 535 - ප:

114. වතුබලයා පවරණ:-

අනුජො, බෙතනජො, දිනනකො, අනනවාසි
කොති.

ජ - අ: 1 - ස: කච්චාල - ප: 124 - ප: ම:

* 115. වතුබලයා පවරණ:- (නිරොධ - සමාපන්නියා)

නානා බධ අවිකොපනං, සබ්බපනිමානනං,
සන්ධිපකෙසාසනං, අධ්‍යාන පරිච්ඡේද'නති.

ම - ම: 23 - පරි: 530 - ප: ම:

පරි - අ: නිරොධසමාපනං - 220 - ප:

116. වතුබලයා පවරණ:-

සුගලවිසේන පඨම මඤ්ඤා, පඨම මඤ්ඤා,
ඉදමෙකං සුගල'නති, එවං වතුබලයා පුරිස සුගලාති.

ම - අ: 2 - නි: 2 - ව: 1 - සු: 126 - ප: ම:

ම - ම: 6 - පරි: 162 - ප:

117. වන්තාරො බ්‍රහමචිහාරා:-

වෙනතා, කරුණා, මුදිතා, උපෙක්කා'ති.
 ටි - ටි: 9 - පරි: 235 - පි ටි:

118. වන්තාරි බ්‍රාහමණසව්වාති:-

සබ්බෙ පාණා අවජ්ඣාති..., සබ්බෙ කාමා අනිච්චා
 දුක්ඛා විපරිණාමධම්මා'ති..., සබ්බෙ භවා අනිච්චා
 දුක්ඛා විපරිණාම ධම්මා'ති...;
 නාහං කුච්ඡන, කාසාපි කිඤ්චන නාසමිං, න ච මම
 කුච්ඡන, කාසාපිකිඤ්චනතා'නපි'ති.

අඛ්‍ය: 4 - නි: සොධාජිව - ටි: 5 - සු: 300 - පි:

119. වන්තාරො බ්‍රහ්මචාරි:-

ඤ්ඤි, ගොතන, සභායා, සිප්ප වසෙත.

සුතත: - අ: බග්ගවිසාණ - සු: 77 - පි:

ජා - අ: 2 - භා: දුත - ජා: 224 - පි:

ජා - අ: 5 - භා: උදදුල - ජා: 20 - පි:

* 120. වතුබ්බිකො බ්‍රහ්මස්සුතො:-

නිසසය මුච්චනකො, පරිසුප්ඨානකො,
 භික්ඛුනො වාදකො, සබ්බස්සුතො බ්‍රහ්මස්සුතො'ති.
 දී - අ: මහාපරිනිබ්බාණ - සු: 365 - පි:

121. වන්තාරො බ්‍රිඛා:-

සුත් බ්‍රිඛො, වතුසව්ව බ්‍රිඛො, පච්චෙක බ්‍රිඛො,
 සබ්බඤ්ඤ බ්‍රිඛො'ති.

සං - අ: 1 - ටි: 7 - සු: 20 - පි:

අඛ්‍ය - අ: 1 - නි: 14 - ටි: 5 - සු: 65 - පි: ටි:

* 122. වන්තෙසො බ්‍රිඛ භුමිකො:-

උසානො, උමමග්ගො, අවජානං, භිතවරියා'ති.

සුතත: - අ: බග්ගවිසාණ - සු: 34 - පි:

ච - අ: පඤ්ඤාක - 227 - පි:

* 123. වන්තාරි භයාති:-

දුග්ගති, චට්ඨ, කිලෙස, උපවාද වසෙත.

ම - අ: විමංසක - සු: 536 - පි: ටි:

අත්තානුවාද, පරාණුවාද, දණ්ඩ, දුග්ගති වස්සත.

විහරිත - බුද්ධක වසු;

විහරිත - අ: ,, 356 - පි:

124. වනනාපරා හාණකා:-

දිසභාණකා, (- ආනන්දජේරයා නිසසිතකා)
 මස්සිමහණකා, (- සාරිපුත්තජේරයා ,,)
 සංයුත්තභාණකා, (- මහාකස්සපජේරයා ,,)
 අභිතුත්තරභාණකා, (- අනුරුඬිජේරයා ,,)
 දී - අ: 1 - කා: නිදන 11 - පි: 8:

125. වනනාපරා හාරා:-

බකු, කිලෙස, අභිසම්බාර, කාමගුණ වසෙන.
 සං - අ: කොසල - සං: 108 - පි:

126. වතුබණ්ඩං භූතරූපා:-

පඨවි, ආපො, තෙජො, වායො'ති.
 පි - ම: බකුතිසද්දස 14 - පරි: 331 පි:

* 127. වතයො භූමියො:- (ඉතියා)

විවෙකජා භූමි, (-පඨමං කුතං)
 පිති සුඛ භූමි, (- දුතියං කුතං)
 උපෙකවා භූමි, (- තතියං කුතං)
 අද්දකම්පුඛ භූමි, (- වතුප්ඨංකුතං)
 පරි - ඉතිකපා;
 පි - ම: 12 - පරි: 287 - පි: 8:

* 128. වතයො භූමියො:-

අපාය, කාමසුගති, රූපාවචර, අරූපාවචර වසෙන.
 අ - ස: 5 - පරි: 116 - පි:
 ,, ,, කාමාවචර, රූපාවචර, අරූපාවචර, අපරියා
 පනාවසෙන.
 පරි: භූමි භානතකඤ්ඤ;

* 129. වනනාපරා මහාදීපා:-

දස සහස්සයොජනොජ්ඣදිපො, අපර ගොයානං
 සතසහස්සයොජනං, තථා පුබ්බ විදෙහං,
 උත්තරකුරු අධිසහස්ස යොජනනි.
 දී - අ: මහා සුදස්සන - සු: 439 - පි:
 පි - ම: 5 - පරි: 153 - පි:

130. වනනාපරා මහාපදෙසා:-

(විනයං ම:)

අඛන: 4 - නි: සංකල්පනනික ව: 10 - සු: 293 - පි:
 දී - අ: මහා.පරිනිබ්බාණ සු: 75 - 394 - පි: 8:

* 131. වන්තාරො මහාභුතා:-

පස්සි, ආපො, තෙජො, වායො'ති.

ච - ම: 11 - පරි: 275 - පි:

132. චතුර්ධා මරණසාකති:-

ආයුකකියෙන, කම්මකකියෙන,
උභයකකියෙන, උපවේදන ආමොක්ඛා'ති.

අ - ඝ: 5 - පරි: 113 - පි:

133. වන්තාරෙණ මහාත්මා:-

(පුරුෂිමාය දිසාය) ධර්මවේදියා,
(දක්ඛිණාය...,) විරුලිහකො,
(පච්ඡිමාය...,) විරුපකො,
(උත්තරාය...,) වෙස්සවණො'ති.

දි: මහා - ව: ජකවසන - සු: 128 - පි:

පෙ - අ: පිට්ඨ සිතදිකා: 13 - පි:

* 134. වාතුශාම සංවරො:- (හගවතො)

න පාණ මතිපාතෙති න පාණ මති පාතයති
න පාණ මති පාතයතො සමනුසේඤ්ඤා හොති,
න අදින්නං ආදියති..., න මුසාහණති..., න
භාවිතමාසිංසති...

දි: 3 - ව: ප:පික - සු: 30 - පි:

" "

නිගණ්ඨවාදො:- සබ්බවාරි වාරිතොව හොති,
සබ්බවාරි යුතොව, සබ්බවාරි ධුතොව,
සබ්බවාරි පුට්ඨොවා'ති.

දි: 1 - ව: ඝාඤ්ඤාපල - සු: 44 - පි:

ඝ - අ: දෙවපුත්ත - ඝ: 100 - පි:

* 135. වන්තාරෙණ යොගා:-

කාම, භව, දිට්ඨි, අවිජ්ජා'ති.

විඝ්න - බුද්ධකවච්ඡු;

පටි - අ: මහා කරුණාඤ්ඤා: 283 - පි:

ච - ම: 513 - පි: අභි: 4 - නි: 190 - පි:

136. වතසෙසා යොගිගො:-

අනිජා, ජලාබුජා, සංසෙදජා ඔපපාතිකා'ති

ම: - මු - ප: මහාසිහනාද - සු: 68 - පි:

දි: 3 - ව: සබ්බිති - සු: 143 - පි:

* 137. වතුබිඳිම රූප:-

රූප, පරිවේෂද, විකාර, ලක්කණ වසෙන.
දිව්, සුන, මුත, විඤ්ඤාන වසෙනා' පි.

පි - ම: 14 - පරි: 337 - පි:

* 138. වතුබිඳිම ලෝහ:-

ජාති, විජාති, කිත්තිම, පිසාව වසෙන.

පිහින - අ: ධාතු - ම: 45 - පි:

139. වතනාදි ලෝකානුභව කුසල විනයානි:-

සොනාපනති මග්ගවිතතං, සකදගාමි...,
අනාගාමි..., අරහතත...;

අ - ස: 1 - පරි: 33 - පි:

140. වතනාදි වප්පිවප්පිකානි:-

මුසාවාදෙ, පිසුණාවා, ඵරුසාවා,
සමඵපපලාපො'ති.

පිහින - බුද්ධකවසු;

පිහින - අ: ,, 356 - පි:

141. වතනාදි වසුනි පරකුලෙ නිවාසෙතිබ්බානි:-

ගොණං, ධෙත්තං, යානං, හරිඤ්ඤාති.

ජා - අ: 6 - හා: කුණාල - ජා: 267 - පි:

* 142. වතනාදො වධා:-

පඤ්ඤාවධො, ගුණ..., ජාති..., වයො...;

සුත්ත - අ: කි සීල - සු: 296 - පි:

143. වතනාදො වණ්ණා:-

බතතියා, බ්‍රාහ්මණා, වෙස්සා, සුද්දා'ති.

දි: අලංකාර - සු: 51 - පි: පි:

144. වතනාදො වලාහකා:-

අබ්භ, උණ්භ, සීත, වස්ස, වසෙන.

අබ්භ - අ: 2 - නි: 4 - ව: 5 - සු: 316 - පි:

145. වතනාදො විඤ්ඤාණවර්තියො:-

රූපං, වේදනා, සංකාර, සංඛාර'නති.

දි - 3 - ව: සම්මිති - සු: 141 - පි:

146. වතුබිඳිමො විනයො:-

සංවරො, පභාණං, සමපො, පඤ්ඤානති'ති.

අබ්භ - අ: 10 - නි: 4 - ව: 1 - සු: 836 - පි:

147. චතුර්වේදිකා විනිවේශය:-

සුඤ්ඤා, භවන්තා, දිට්ඨි, විතක්කා විසේන.

දී - අ: 1 - භා: මහාභිදාන - සු: 341 - පි:

148. චතුර්වේදිකා විනිවේශය:-

තිරයො, තිරවජ්ජානනසාධානි, පෙතනිවිසයො,
අසුර යොනි'ති.

පෙරි - අ: සුමෙධාපෙරි - භා: 215 - පි:

149. චතුර්වේදිකා විනිවේශය:-

අනිවේදන නිවේදන, දුක්ඛ සුඛ'නි,
අනත්තනි අත්තා'නි, අසුභෙ සුභ'නි.

විභව්න - බුද්ධක වජ්ජ;

විභව්න - අ: ,, 356 - පි:

* 150. චතුර්වේදිකා විනිවේශය:- (භගවතො)

ඉරියාපථ, දිබ්බ, බ්‍රහ්ම, අරියවසේන.

අභින - අ: 1 - නි: 9 - පි:

අභින - පි: භිදාන - 31 - පි:

151. චතුර්වේදිකා විනිවේශය:-

ඉරුබ්බෙදො, යජ්ඣබ්බෙදො, සාමවෙදො, අථබ්බන
වෙදො'ති.

දී - අ: 1 - භා: අබ්බවජ්ජක - සු: 173 - පි:

* 152. චතුර්වේදිකා විනිවේශය:- (තථාගතස්ස)

සමමාසලේඛස්ස නෙ පටිජානනො ඉමෙ ධම්මා
අනභිසම්බුද්ධා'ති..., ඛණ්ඩස්සනෙ පටිජානනො
ඉමෙ ආසවා අපරික්ඛණ්ණා'ති..., යෙ ඛො පන නෙ
අනන්තරස්සා ධම්මා වුත්තා නෙ පටිසේවනො
නාලං අනන්තරස්සා'ති..., යස්ස ඛො පන නෙ
අත්ථාය ධම්මො දෙසිතො සො න නිශ්ඤාති
නක්කරස්ස සමමා දුක්ඛකම්මස්සා'ති.

අභින: 4 - නි: භණ්ඩනාම - ව: 8 - සු: 189 - පි:

ම: මු: - ප: මහාසිත්තාද - සු: 67 - පි:

* 153. චතුර්වේදිකා විනිවේශය:-

සබ්බත, අභිසබ්බත, අභිසබ්බරණ, පඨොග
වසේන.

වි - ම: පඨොග - 393 - පි:

151. වතනාදි සංඛ්‍යා වස්තුනි:-

දානං, පෙය්‍යවජ්ජං, අජ්චරියා, සමානතතතා'ති.

අඛ්‍ය: 4 - නි: වක්ක - ව: 2 - සු: 205 - පි:

පටි - අ: 207 - පි:

දී: 3 - ව: සංඛ්‍යා - සු: 143 - පි: 4

*** 155. වතනාදි සංඛ්‍යා වස්තුනි:-**

සංඛ්‍යාමෙධං, පුරිසමෙධං, සමොපාසං,
වවාපෙය්‍යනති

අඛ්‍ය - අ: 8 - නි: චේතනා - ව: 1 - සු: 737 - පි: දී:

සං - අ: සංඛ්‍යා - සං: 1 - ව: 9 - සු: 113 - පි: ව:

156. වතනාදෙ සංඛ්‍යානි:- (භවවතෙක)

අච්ඡේදා සංඛ්‍යා ඵෙකා සංඛ්‍යානො, විසංඛ්‍යාන
නාමරූප සමායතන ඵස්ස වෙදනා දුතියො,
තණ්හපාදන භවා තතියො, ජාති ජරා මරණං
චතුෂෝති.

ව - ම: පඤ්ඤා: 438 - පි:

157. වතසංඛ්‍යා සංඛ්‍යානියො:-

දිස්ස සංඛ්‍යානි, මජ්ඣිම..., සංයුත්ත..., අඛණ්ණ...,

දී - අ: 1 - සා: නිදන 10 - පි:

*** 158. වතනාදි සංඛ්‍යානි:-**

දුක්ඛං, සමුදයො, දුක්ඛං, දුක්ඛනිරෝධො,
දුක්ඛනිරෝධ භාමිනී පටිපදා'ති.

විභක්ත: සම්ම;

විභක්ත - අ: ,, 85 - පි: 101

159. වතුඛිඛිං සංඛ්‍යා වස්තුනි:-

සුනමය, වච්ඡාන, සමමසන, අභිසමය වසෙන.

පටි - අ: මහාසමම 115 - පි:

*** 160. වතනාදො සංඛ්‍යානි:-**

කායා'නුපස්සනා..., වෙදනා'නුපස්සනා...,
විතතා'නුපස්සනා..., ඛමො'නුපස්සනා'ති...;

දී: 2 - ව: මහාසංඛ්‍යා - සු: 177 - පි:

සං - සංඛ්‍යා: 933 - පි:

විභක්ත: සංඛ්‍යානි;

විභක්ත - අ: ,, 189 - පි:

161. වතුබලිකා සංකල්පය මත සිතා:

නිවුසයා, අනිකුත්තය, සමහරක් මොදන
අනාගත වසේ.

ස - අ: 9 - ප: 238 - පි:

162. වතුනා සඳු සංකල්පය මත සිතා:

පුණ්ණකා, මහානිකා, සුනාමිය, කුසරකොටු,
ආලවකා, නි.

ස - අ: සක - අ: 1 - ව: 12 - පි: 249 - පි:

*** 163. වතුබලිකා සංකල්පය:**

ආනම, අනිකුත්ත, මහාපාන, පසාදවසේ.

අනික - අ: 5 - නි: නිවරණ - ව: 3 - පි: 640 - පි:

ම - අ: ම - ප: මහානිකා - පි: 741 - පි:

*** 164. වතුබලිකා සංකල්පය:**

සංකල්පය, ආනතසංකල්පය, සංකල්පය,
පසාදවසේ.

ස - අ: 3 - සා: වෙදනා - අ: 3 - ව: - පි: 3 - පි:

අ - අ: 1 - ව: 7 පි: 41 - පි:

165. වතුබලිකා සංකල්පය (අනිකුත්ත) සංකල්පය මත සිතා:

අනිකුත්ත, නිකුත්ත, සංකල්පය, නිකුත්ත,
සංකල්පය, මහානිකා, මහාපාන,
අනිකුත්ත.

බිම - අ: මාරකා: 109 - පි:

166. වතුබලිකා සංකල්පය (අනිකුත්ත) සංකල්පය:

අනිකුත්ත, විසංකල්පය, නිකුත්ත, නිකුත්ත,
මහානිකා, මහාපාන, නිකුත්ත, විසංකල්පය.

බිම - අ: මාරකා: 109 - පි:

167. වතුබලිකා සංකල්පය (අනිකුත්ත) සංකල්පය:

නිකුත්ත, පුරුකාරකා, පිකුත්ත, නිකුත්ත,
නිකුත්ත, මහානිකා, නිකුත්ත, විසංකල්පය.

බිම - අ: මාරකා: 109 - පි:

*** 168. වතුබලිකා සංකල්පය:**

අනිකුත්ත, පාපකානා... අනිකුත්ත...
පසාදවසේ,

අනිකුත්ත, පසාදවසේ, පසාදවසේ,

අනිකුත්ත, කුසරකොටු... අනිකුත්ත...

අනිකුත්ත, බිම... බිම...

පිකුත්ත: සංකල්පය;

පිකුත්ත - අ: 208 - පි:

අනික: 4 - නි: 1 - ව: 3 - පි: 194 - පි:

ම - ම: 22 - ප: 509 - පි:

169. වතුබ්බං සමපජ්ඣයා:-
සාත්තං, සප්පායං, ගොවිරං, අසවේවානවසෙන.
විසමිත: කුත; 243 - පි:
විසමිත - අ: 243 - පි:
සං - අ: සමපජ්ඣාන 151 - පි: පි:
දී - අ: සමපජ්ඣාන - පි: 128 - පි: පි:
170. වතනාතො සමපදා:- (දුතසා)
දෙය්‍යං ධම්මං සමපදා, වෙතනා මහනනා,
ගුණානිරේකනා, වජ්ඣං සමපනනා'ති.
ම - අ: උ - ප: දකුණු විසමිත - පි: 1009 - පි:
- * 171. වතුබ්බං සමපිඤ්ඤා:- (ආසවකකයෙ)
රොගං, වෙදනා, ඉරියාපථං, ජීවිතං වසෙන.
අසම - අ: 7 - පි: 2 - ව: 5 - පි: 700 - පි: පි:
172. වතනාතො සමාධි:-
භානභාගියො, සිති..., විසෙස..., නිබ්බාද...,
පටි - සුඤ්ඤා කපා;
173. වතුබ්බං සරණගමන:-
අතං සන්තියානන, නප්පරියනනා,
සිසුභාවුපගමන, පණ්ණාසක වසෙන.
අසම - අ: 2 - පි: 2 - ව: 6 - පි: 304 - පි: පි:
174. වතනාතො සසන්ත වාද:-
(වාසට්ඨි දිට්ඨිගතානි - ම:)
- * 175. වතනාතො සාධුතරධම්මා:-
“යානානුයාසී ව භවාහි මානව,
අද්දඤ්ච පාණිං පටිවජ්ජයස්ස,
මාවස්ස මිත්තොස්ස කද්දව් දුග්ගි,
මා ව වසං අසනිනං නිගවෙජ්” ති.
පා - අ: විබුර - පි: 278 - පි: පි:
- * 176. වතනාතො සාමසුඤ්ඤාචාරානි:-
සොනාපනතිථලං - පෙ - අරහතන ථලනති.
දී: 3 - ව: සමග්ගි - පි: 141 පි:
පටි - අ: සමග්ගාන - 95 - පි:
- * 177. වතුබ්බං සිල:-
භික්ඛු, භික්ඛුණී, අනුපසම්පන්න, ගහට්ඨ;
භානභාගිය, සිති..., විසෙස..., නිබ්බාද...,
පානිමොක්ඛසංවර, ඉන්ද්‍රිය සංවර, ආජීව පාරිසුද්ධි,
පට්ඨය සන්තිසුඤ්ඤා වසෙන.
වි - ම: සිල: 12 - පි: පි:

178. වන්‍යාණේ සිතා:-

තිණ්‍යායො, ඩාලායො, පණ්ණායො, කොසර
සිතො'න.

අඛණ - අ: 4 - නි: වන්‍යා - ව: 3 - සු: 489 - පි: 8;
සං - අ: 2 - සා: ඛණි - සං: 3 - ව: 6 - සු: 207 පි:

179. වන්‍යාණේ සුත්තනිකොපා:-

අත්තජායාසයො, පරජායාසයො, පුච්ඡාචසිකො,
අට්ඨපත්තිකො'නි.

අඛණ - අ: 1 - නි: 11 - පි: 8;
සං - අ: 2 - සා: 1 - ව: 1 - සු: 2 - පි: 8;
දී - අ: චුච්ඡාල - සු: 39 - පි: 8;
ම - අ: මුලපරිකාස - සු: 13 - පි: 8;

180. වතුබ්බිමා සුඛි:-

දෙසනා, සංවර, පරියෙට්ඨි, පච්චිකොණ
වසෙන.

පි - ම: සිල: 33 - පි: 8;

181. වතුබ්බිමා සෙත්තාසනා:-

විහාර, මඤ්චපිට්ඨ, සන්තන, ඛනාස වසෙන.

අඛණ - අ: 4 - නි: මහා - ව: 8 - සු: 571 - පි: 8;
දී - අ: 1 - සා: සාමෙත්තාසනා - සු: 146 - පි:
මහානි - අ: සාම - සු: 68 - පි:

* 182. වතසෙත්තා සෙත්තා:-

කාමහොති, පෙත, සිහ, නරාගත වසෙන.

විහරණ - අ: කාමසී: 242 - පි: 8;
දී - අ: මහා පරිනිබ්බාණ - සු: 400 - පි:
සං - අ: 3 - සා: වෙදනා - සං: 51 - පි:
අඛණ - අ: 4 - නි: 5 - ව: 3 - සු: 343 - පි: 8;

183. වන්‍යාණේ සංඛ්‍යාසනානි අඛණානි:-

සප්පුරිස සංසෙවො, සබ්බම සවණං,
යොනිසො මනසිකාරො, ධම්මානුධම්ම පටිපත්ති'නි.
චූළො අවෙච්චපසාදො, ධම්මො...,
සබ්බෙ..., පිලෙන සමන්තාගතො වා'නි.

සං - අ: 3 - සා: සංඛ්‍යාසනානි - සං: 215 - පි: 8;
පටි - අ: 375 - පි:
අඛණ: 9 - නි: 3 - ව: 9 - සු: 859 - පි:
දී: 3 - ව: සබ්බම - සු: 141 - පි:

* 184. වන්‍යාණේ සංඛ්‍යාසා:-

ඡවො ඡවාය සඬ්ඛිං සංවසඬ්ඛි, ඡවො දෙවියා සඬ්ඛි...,
දෙවො ඡවාය සඬ්ඛි..., දෙවො දෙවියා සඬ්ඛි...;

අඛණ: 4 - නි: පුඤ්ඤානි සන්ද - ව: 3 - සු: 222 - පි:

වතුබ්බිමා සමන්තා.

පඤ්චකං.

1. පඤ්චබල විපාකිණියා:- (කොනසා)

කාමච්ඡදො, ව්‍යාපාදො, පිනමිඛං, උඛ්චවකුක්කුච්චං,
විවිකිච්ඡා'ති.

වි - ම: 4 - පරි: 107 - පි:

2. පඤ්චබල සමග්ගාගතියං සෙනාසනය:-

නා'නිදුරං හොති නා'ව්වාසනං ගමනාගමන
සපෙනතං, දිවා අප්පකිණ්ණං රතනිං අප්පසල්ලං
අප්ප නිගෙඝාසං, අප්ප ඛංස මකස වාතා'නප
සිරිංසප සමථස්සං, අප්පකසිරිතො'ව උප්පජ්ජති,
විවර පිණ්ඩපාන සෙනාසන ගිලානපච්චය
හෙසජ්ජපරිකාරා, තසමිං ඛො පන සෙනාසනෙ
ථෙරු භික්ඛු විහරන්ති බහුස්සුතා ආගතාගමා...
කඛිබං පටි විනොදෙනති.

වි - ම: 4 - පරි: 90 - පි:

අඛි: 10 - නි: නාථ - ව: 1 - සු: 904 - පි:

අඛි - ව: 1 - නි: 208 - පි:

3. පඤ්චබල සමග්ගාගතියා:- (කොනසා)

විතකෙකා, විවාරො, පිති, සුඛං, විනෙතකායනා'ති.

වි - ම: 4 - පරි: 108 - පි:

බමෙ - සොට්ඨාසවාර;

ම: මහාපෙදල - සු: 279 - පි:

4. පඤ්චබලිකො සමාධි:-

පිතිථරණතා, සුඛථරණතා, වෙනොථරණතා,
ආලොකථරණතා, පච්චවෙකකිණිමිත්තනති.

පටි: සුභකපා;

පටි - අ: ,, 88 - පි:

මහඛි: සුභ;

5. පඤ්චබලිකං තුරියං:-

ආතතං, විතතං, ආතතවිතතං, සතං, සුසිරන්ති.

අඛි - අ: 8 නි: 5 - ව: 6 - සු: 773 - පි:

වු - අ: සුමෙධ කපා - 82 - පි: ව:

6. පඤ්චග්ගේහි සමන්තාගතො ව්‍යාභමණො:-

උභතො සුඡාතො හොති..., අජ්ඣායතො හොති
මන්තධරො නිණ්ණො වෙදනං පාරගු....
අභිරුපො හොති දක්ඛනියො..., සිලවා හොති
වුට්ඨිලි..., පණ්ණිනොව හොති මෙධාවී...;

දී: භොණදණ්ඩ - සු: 90 - පි:

7. පඤ්චග්ගේහි සමන්තාගතො මාතුභාමො එකිනන මනාපො හොති පුට්ඨසංඝො:-

රුපවාච හොති, භොගවා, සිලවා, දණ්ඩො
හොති අනලසො, පඤ්ඤාසං ලහති.

සං: මාතුභාම - සං: 1 - ව: 1 - සු: 701 - පි:

8. පඤ්චග්ගේහි අනුගහතිතා සම්මාදිට්ඨි වෙතොච්ඡුත්ති ඵලාව හොති පඤ්ඤාච්ඡුත්තිඵලානිසංඝාව:-

සිලා'නුගහතිතාව හොති, සුතා'නුගහතිතාව,
සාකච්ඡා'නුගහතිතාව, සමථානු'ගහතිතාව,
විපස්සනා'නුගහතිතාව,

ම: මු - ප: 5 - ව: මහාවෙදල - සු: 279 - පි:

9. පඤ්ච අනන්තරධානානි:-

අධිගම, පටිපත්ති, පරිශතති, ලිඛන, ධාතු වසෙන.

අඛන - අ: 1 - නි: 10 - ව: 1 - සු: 49 - පි: 2:

* 10. පඤ්ච අනාගාමිනො:-

අනන්තර පරිනිබ්බාසි, උපහව්ව..., අසඤ්ඤාර...,
සසම්මාර..., අකනිට්ඨගාමි'ති.

දී: 3 - ව: සමනති - සු: 146 - පි:

* 11. පඤ්ච අනිමිත්තා:- (ජිවලොකසමිං)

ජිවිතං, ව්‍යාධි, කාලො, දෙහනිකෙඛපනං, ගති'ති.

ම - ම: 8 - පරි: 173 - පි:

ජා: 2 - භා: සමිති - ජා: 41 - පි:

12. පඤ්ච අපණ්ණ කඩ්ඛානි:-

“ මානෙන සංඛිං පඤ්ඤා ”

(වත්තාරි අපණ්ණකඩ්ඛානි - ම:)

ධම්ම - අ: අකුසලධම්ම 228 - පි:

13. පසුව අභිඤ්ඤා සූත්‍රානි:-

ඉභිවිධ, දිබ්බසොත, ත්‍රේතොපරිඤ, පුබ්බෙතිවා-
සානුස්සති, චුතුපපාන වසෙන.

පි - ම: ඉභිවිධ - නි: 278 - පි: පි:

14. පසුව අභිනන්දනා:-

“රූපාභිනන්දනා’දයො”

පි - ම: ඡද්‍යායානි: 208 - පි:

* 15. පසුව අමිත භොගා:-

ජොතියො, ජට්ඨො, මෙණ්ඩකො, පුණ්ණකො
කාකවලලියො’ති;

අඛග - අ: 1 - නි: එතදග්ගපාළි: 281 - පි:

16. පසුව අවහාන:- (විනය - ඔ:)

ධමෙ - අ: ඛාරකපා: 108 - පි:

17. පසුව අසප්පජිස දුතානි :-

අසක්කවචං දෙති, අවිතතිකාමා දෙති, අසහජා
දෙති, අපවිධං දෙති, අනාගමන දිට්ඨිකො
දෙති’ති.

අඛග: 5 - නි: 5 - ව: 449 - පි:

18. පසුව අසමයා පටානාය:-

ජිනො හොති, ව්‍යාධිනොහොති, දුබ්බික්ඛංහොති,
හයං හොති අට්ඨිසංකොපො..., සබ්බෙසා
භිනො හොති.

අඛග: 5 - නි: 1 - ව: 4 - පු: 385 - පි:

19. පසුව විමො අසුඤ්ඤා කපෙපා:-

සාර, මණ්ඩ, වර, සාරමණ්ඩ, හඳු වසෙන.

වු - අ: පදුමුග්ගර වුඛ: 158 - පි:

20. පසුවහි ආභාරෙති සබ්බෙසා භිජ්ජති:-

(විනය - ඔ:)

අඛග - අ: 1 - නි: අට්ඨකපාළි 248 - පි: පි:

උ - අ: සොණ - ව: 8 - පු: 222 - පි:

ඉ - අ: 1 - ව: 8 - පු: 54 - පි:

21. පසුවහි ආභාරෙති අභිනිවෙසො:- (සස්සත දිට්ඨියා)

රූපං අත්තනො සමනුපස්සති, වෙදනං...,
සඤ්ඤං..., සඛබරෙ..., විඤ්ඤාණං...,

පටි: දිට්ඨි කපා - අත්තානු දිට්ඨි;

22. පසුව ආකාරෙහි විනිවිජයො:- (දසකුසලකම්මපථානං)
ධම්මතො, කොට්ඨාසතො, ආරම්මණතො,
වෙදනාතො, මූලතො'ති.
ධම්ම - අ: ඛාරකපා 111 - ප: 8:
- * 23. පසුව ආකාරෙහි පටිසම්භිද්‍ය විසද්‍ය හොනති:-
අධිගමෙන, පරියක්ඛිණියා, සවණෙන, පරිපුර්ණය,
ප්‍රබ්බයොගෙනවා'ති.
වි - ම: 14 - පරි: 330 - ප: 8:
පටි - අ: සුඤ්ඤා, 5 - ප:
අභ්‍ය - වි: 1 - නි: 110 - ප:
- * 24. පසුව ආකාරෙහි අවිජ්ජාය ආදිනවොහොති.
අනිච්චවෙසින, දුක්ඛ..., අනත්ත ..., සන්තාප...,
විපරිණාම...;
පටි: අනාපාන කපා;
පටි - අ: ,, 362 - ප:
25. පසුව ආකාරෙහි අනොබ්බොධරණා මෙතනාවෙතෙ-
විමුනති:-
සබ්බෙ සත්තා අවෙරු හොනතු..., සබ්බෙ පාණො...,
සබ්බෙ භුතා..., සබ්බෙ පුග්ගලා..., සබ්බෙ
අත්තනාවපරියාපන්නා...;
වි - ම: 9 - පරි: 219 - ප: 8:
26. පසුව ආදිනවා මාතුගාමො:-
අසුචි, දුග්ගකො, සභිරු, සප්පරිහයො,
මිත්තදුභි'ති.
අභ්‍ය: 5 - නි: 8 - ම: 10 - සු: 501 - ප:
27. පසුව ආදිනවා මධුරායො:-
විසමා, බහුරජා, වණ්ඤාසුත්ඛා, වාලයකා, දුලලහ
පිණ්ඩා'ති.
අභ්‍ය: 5 - නි: 7 - ම: 10 - සු: 444 - ප:
28. පසුව ආභිසංඝා සිලවතො සිලසම්පදායො:-
අප්පමාදධිකරණං මහනාංගොගකකිංකිං,
අධිගච්ඡති,
කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්බුග්ගච්ඡති.

යං ය'දෙවපරිසං උපසංඝමති විසාරදො උපසංඝමති අමඛකුභුතො, අසම්මුලෙනා කාලං කරොති, කායස්ස හෙද පරමෙරණා සුගතිං සංගං ලොකං උපපජ්ජති.

ම - ම: පිල - නි: 7 - පි:

අඛන: - 5 - නි: 4 - ම: 370 - පි:

29. පඤ්ච ආදිනවා විකාලභොජනා චෙරමණියා:-

අප්පා' බාධනං, අප්පා'නඝකනං, ලහුට්ඨානං, බලං, ඵාසුචිභාර'නති.

ම: ම - ප: කීර්ති - හු: 424 - පි:

30. පඤ්ච ආසවා:- (සුර)

පුප්ඵාසවො, ඵල..., ගුල..., මධු..., සංභාර සංසුතො'නති.

මහානි - අ: කලහවිවාද - හු: 251 - පි:

දී - අ: 2 - හා: සිඛාල - හු: 684 - පි:

31. පඤ්චවිධා ආසවා:-

තිරය ගාමිනියා, තිරවණානෙයානි..., පෙතතිවිසය. ., මනුස්සලොක..., දෙවලොක...;

අඛන: - 6 - නි: 6 - ම: 9 - හු: 587 - පි:

*** 32. පඤ්ච ඉන්ද්‍රියානි:-**

සඛා, විරිය, සති, සමාධි, පඤ්ඤා'නි.

පරි: ඉන්ද්‍රිය කථා,

*** 33. පඤ්ච උබ්බහාගියානි සංගොජනානි:-**

රූප රුගො, අරූප රුගො, මානො, උඛ්චං, අවිජ්ජා'නි.

විභක්ත: පුද්ගල වස්තු;

ම - ම: 22 - පරි: 512 - පි:

දී: 3 - ම: සමගිති - හු: 145 - පි:

34. පඤ්ච උපකංකිලෙසා:-

කාමච්ඡන්දො, ව්‍යාපාදො, පිනම්ඛං, උඛ්චං කුකකුච්චං, විචිකිච්ඡා'නි.

අඛන: 5 - නි: 3 - ම: 3 - හු: 358 - පි:

35. පඤ්ච උපකංකිලෙසා:- (භාතරූපරජ්ජනා)

අභ්‍යො, ලොභං, තිප්ප, සිසං, සජ්ජ'නති.

අඛන: 5 - නි: 3 - ම: 3 - හු: 358 - පි:

* 36. පඤ්ච උපාදානකඛණ්ඩා:-

රූප්පාදානකඛණ්ඩො, වෙදනා..., සංකල්ප...,
සබ්බාර..., විඤ්ඤාණ...,

විභවය: ඛණ්ඩ;

දී: 3 - ව: සංගීති - සු: 144 - පි:

විභවය - අ: 21 - පි: වි:

පටි- අ: 78 - පි:

* 37. පඤ්ච විධො උපතොනාන විමුක්තො:-

චතුර්නං අරූපසමාපත්තිනං එකෙනතො වුට්ඨාය
සබ්බාරෙ සමමසිකා අරහත්තං පත්තානං චතුර්නං,
නිරෝධාවුට්ඨාය අරහත්තං පත්ත අනාගාමිනො ච
වසෙන පඤ්චවිධො හොති.

ම - අ: ම - ප: කිවංගිරි - සු: 669 - පි:

අඛණ - අ: 7 - නි: 2 - ව: 4 - සු: 698 පි:

දී - අ: මහානිදන - සු: 358 - පි:

* 38. පඤ්ච බරමනාගිණි සංයොජනානි:-

සකකාය දිට්ඨි, විචිතිච්ඡා, සිලබ්බතපරමාසො,
කාමච්ඡදො, බ්‍යාපාදො'ති.

විභවය: බුද්ධකච්ඡා;

විභවය - අ: ,, 357 - පි:

පඤ්ච - අ: පුග්ගල: 36 - පි:

39. පඤ්චකඛණ්ඩා:-

රූප, වෙදනා, සංකල්ප, සබ්බාර, විඤ්ඤාණ'නති.

විභවය: ඛණ්ඩ;

විභවය - අ: ,, 2 - පි: වි:

වි - ම: 14 - පරි: 331 - පි:

දී: 3 - ව: සංගීති - සු: 144 - පි:

* 40. පඤ්ච කම්මානි:- (ආනන්තරිකානි)

මානා ජීවිතා වොරොපිතා හොති, පිතා...
අරහන්තො..., දුට්ඨවිතෙත්තන තථාගතස්සකායෙ
ලොභිතං උපපාදිතං හොති, සබ්බෙසා හිත්තො
හොති.

විභවය: බුද්ධකච්ඡා;

විභවය - අ: ,, 358 - පි:

41. පඤ්ච විධො කමො:- (ධම්මදෙසනාය)

උප්පත්ති, පභාණ, පටිපත්ති, භූමම, දෙසනා'ති.

පටි - අ: සූඤ්ඤා 22 - පි: 2:

* 42. පඤ්ච කාලාණාහි:-

කෙස, මංස, අට්ඨි, ඡත්ථි, වය වසෙන.

ධ - අ: විසංඛාමඤ්ඤා. 183 - පි: 8:

” ” ඡත්ථි, මංස, න්ධාරු, අට්ඨි, වය වසෙන'පි.

සං - අ: 3 - භා: සතිපට්ඨාන: 182 - පි: 8:

ජා - අ: 1 - භා: තෙලපක්ක - ජා: 334 - පි: 2:

උ - අ: නඤ - ව: 2 - සු: 118 - පි:

* 43. පඤ්ච කාම-ගුණා:-

රූපා ඉඨ්ඨා කන්තා..., සද්ද..., ගන්ධා..., රසා...,
ථොඨ්ඨිබ්බා...,

සං: වේදනා: රණොග්ග - ව: 10 - සු: 694 පි:

ම: ම - ප: 3 - ව: චෙක්කස - සු: 405 - පි:

* 44. පඤ්ච කාලදානාහි:-

ආගන්තුකස්ස දානං දෙති, ගම්කස්ස..., කිලානස්ස...,
දුබ්බිකෙක..., යාති තාති නවස්සාති නව ඵලාති.

තාති පස්මෙ හීලවනොසු පතිට්ඨාපෙති.

අඤ: 5 - නි: 4 - ව: 5 - සු: 370 - පි:

* 45. පඤ්ච කුමාපබ්බතා:- (තිමාලයෙ)

සුදස්සනකුටං, විත්තකුටං, කාලකුටං, ගක්ඛිමාදන
කුටං, කෙලාස කුටනති

ම - අ: ම - ප: පොතලිය - සු: 585 - පි:

අඤ - අ: 8 - නි: 2 - ව: 9 - සු: 759 - පි:

* 46. පඤ්ච භොලාහලාහි:-

කප්ප, වක්කවහති, චුඛ, මඛහල, මොනස්ස වසෙන.

සුත්ත - අ: මඛහල - සු: 247 - පි: 8:

47. පඤ්ච විධං කන්තාර:-

වොර, වාලුකිරුදක, අමනුස්ස, අප්පහක වසෙන.

ජා - අ: 1 - භා: අප්පහක - ජා: 93 - පි: 8:

48. පඤ්ච ගතියො:-

නිරයො, නිරවජානයොති, පෙතති විසයො,
මනුස්සො, දෙවා'ති.

ම: මු - ප: 2 - ව: මහාසිත්තාද - සු: 60 - පි:

දී: 3 - ව: සබ්බිති - සු: 144 - පි:

49. පඤ්ච ගරුකා:-

රූප, සද්ද, ගන්ධ, රස, ඵොට්ඨබ්බ ගරුකෝති.

අඛණ්ඩ - අ: 1 - නි: 16 - පි:

* 50. පඤ්ච වඩ්ඪමණ්ණ දෙසා:-

ඵබ්බිසමනා, අනෙතා රුක්ඛනා, ගහණ්වත්තනනා,
අතිසම්බන්ධනා, අතිවිසාලනා'ති.

ධම්ම - අ: නිදන: 30 - පි:

ජා - අ: 1 - භා: නිදන: 7 - පි: පි:

මු - අ: සුමෙධ කපා: 62 - පි:

* 51. පඤ්ච වේතසො විනිබ්බා:-

කාමෙසු අවිත රුගො හොති අවිගත ඡන්දො.....,
කාමො..., රුපො..., ශාවදන්තං උදරං දෙහනං
භුක්ඛන්තො සෙය්‍යසුඛං ඵසාසුඛං මිඛසුඛං
අනුසුතො විහරති, අඤ්ඤාතරං දෙවතීකායං
පණ්ඩාය චුහමවරියං වරති;.....

විහරණ - මුද්දකමණ්ණ;

අඛණ්ඩ: 5 - නි: කිම්බල - ව: 6 - සු: 495 - පි:

ම: මු - ප: වේතොබ්බල - සු: 98 - පි: පි:

* 52. පඤ්ච වේතො බ්බලා:-

සන්තර් කඛ්ඛති විවික්ඛති නාබ්බුච්ඡති න-
සම්පසිදති, ධම්මො..., සංඛිස..., සික්ඛාය...,
සමුහමවාරිසු කුපිතො හොති අනතනමනො
ආහත විතො බ්බලානො.

විහරණ: - මුද්දකමණ්ණ;

අඛණ්ඩ: 5 - නි: කිම්බල - ව: 5 - සු: 495 - පි:

ම: මු - ප: වේතොබ්බල - සු: 98 - පි: පි:

53. පඤ්ච විධො ඡන්දො:-

පරිඤ්ඤා, පටිලාභ, පරිභොග, සන්තති,
විස්සජ්ජනවිසේන.

දී - අ: සංකපඤ්ඤා - සු: 515 - පි: පි:

54. පඤ්ච කානාති:-

පඨමජ්ඣානං, දුතිය..., තතීය..., වතුන්ත...,
පඤ්චම...;

විහරණ - කාන;

* 55. පඤ්ච විධං ඤාණවක්ඛා:-

වුඛ වක්ඛා, ධම්ම වක්ඛා, සමන්ත වක්ඛා, දිබ්බවක්ඛා,
ඤාණ වක්ඛා.

ඤාණ - අ: 3 - භා: වේදනා - භා: 1 - පි: පි:

බුඩ වකඩු, සමනන වකඩු, සැණ වකඩු, දිබ-
වකඩු, ධම්ම වකඩු'නි.

ධම්ම - අ: රූපසංඝය: 286 - පි:

පටි - අ: භික්ෂුක: 54 - පි:

බු - අ: නිදහ: 29 - පි: 8:

ඉ - අ: 2 - නි: 1 - ව: 2 - සු: 79 - පි: 8:

56. පඤ්ච සෑණිකො සමමා සමාධි:-

අයං සමාධි පච්චුප්පන්න සුඛොචෝච ආයතිඤ්ච
සුඛවිපාකො'නි පච්චනතඤ්ඤා'ව සැණ
උප්පජ්ජති, අරියො නිරුඪිසො'නි..., මහාපුරිස A
සෙවිතො'නි..., සනෙතො පඤ්ඤිතො පටිපසස්ස ච
ලඛො එකොද්දිභාවාධිගතො නසසම්බාර B
නික්කය්හ වාරිතගතො C නි..., සො ඛො පනා'හං
ඉමං සමාධිං සතො සමාපජ්ජාමි සතො උට්ඨාමි'නි.

භිහඬ - සැණ;

භිහඬ - අ: ,, 296 - පි: 8:

අඬ: 5 - නි: පඤ්චමිතික - ව: 361 - පි:

57 පඤ්ච සෑණය පථා:-

සම්බාරෙ, විකාරෙ, ලක්ඛණං, නිබ්බාණං,
පඤ්ඤානි'නි.

පටි - අ: සැණකථා: 41 - පි:

58 පඤ්ච ධාතෘනි දෙති:- (දයකො පටිග්ගාහකානං)

ආයුං, වණණං, සුඛං, ඛිලං, පටිභාන'නනි.

අඬ: 5 - නි: සුමනා - ව: 7 - සු: 371 - පි:

59. පඤ්ච ධාතෘනි සම්පස්සනා මාතා පිතඤ්ච පුතං ඉච්ඡනති:-

භතො වා නො භරිස්සති, කිච්චං වා නො කරිස්සති,
කුලවංසො චිරං ධස්සති, දයජ්ජං පටිපජ්ජති,
අථ වා පන පෙතානං කාලකතානං දක්ඛිණං
අනුප දස්සති'නි.

අඬ: 5 - නි: සුමනා - ව: 9 - සු: 372 - පි:

60. පඤ්ච සු ධාතෙසු සජ්ජිං නාතිවනනනති උරහා:-

උප්පත්තියං, වුතියං, විස්සත්ථ නිදෙදකකුමඤ්ඤ,
සකජාතියා මෙට්ඨනපතිසෙවනෙ, ජ්ඣණතවා-
පනසතෙ'නි.

සුත්ත - අ: උරහ - සු: 9 - පි:

A අකාපුරිස, B සම්බාර, C වාරිතගතො'නි - අඬ:

61. පසුවත්ත ධාතෙත්ත පට්ඨාපිත්තා ජිනිත්තබ්බා:-

ජපෙත, මනෙත, සුභාසිතෙත, අනුප්පදනෙත,
පවෙණියා'ති.

ජ - අ: 3 - භා: තවසාර - ඡ: 143 - පි: පි:

62. පසුවති ධාතෙති පුතෙතති පුරුෂිමා දිසා මාතාපිතෙත්ත
පට්ඨපට්ඨා තබ්බා:-

භනො තෙසං භරිසාමි, කුච්චං තෙසං කරිසාමි,
කුලචංසං ඤපෙසාමි, දයජ්ජං පටිප ජ්ජාමි,
අථ ච පන පෙතානං කාලංභානං දකඛිණං
අනුපදසාමි'ති.

දී: 3 - ව: සිංහල - සු: 116 - පි:

63. පසුවති ධාතෙති මාතා පිතෙත්ත පුතං අනුකම්පනාති.

පාපා නිවාරෙතති, කල්යාණෙ නිවෙසෙතති,
සිප්පං සිකඛාපෙතති, පටිරුපෙන දරෙත
සංයොජෙතති, සමයෙ දයජ්ජං නියසාතෙතති

දී: 3 - ව: සිංහල - සු: 116 - පි:

64. පසුවති ධාතෙති අනෙතවාසිනා ආවර්ජියා පට්ඨ පට්ඨා
තබ්බා:-

උට්ඨානෙත, උඤ්චානෙත, සුසසුසාය, පාරිවරි-
යාය, සකඛච්චං සිප්ප පටිග්ගහණෙතා'ති.

දී: 3 - ව: සිංහල - සු: 116 - පි:

65. පසුවති ධාතෙති ආවර්ජියා අනෙතවාසිනං අනුකම්පනාති:-

සුචිතීතං චිතෙතති, සුග්ගතිතං ගාභාපෙතති,
සබ්බසිප්පසුතං සමසිකඛාසිතො භවතති,
මිත්තාවච්චෙසු පටියාදෙතති, දිසාසු පරිත්තා-
නං කරෙතති,

දී: 3 - ව: සිංහල - සු: 116 - පි:

66. පසුවති ධාතෙති සාමිකෙත භජියා පට්ඨපට්ඨාතබ්බා:-

සමමානනාය, අනවමානනාය, අනනිවර්ජියාය,
ඉසාරියවොසායෙත, අලංකාරානුප්පද-
නෙතා'ති.

දී: 3 - ව: සිංහල - සු: 116 - පි:

67. පසුවති ධාතෙති භජියා සාමිකං අනුකම්පනාති:-

සුසංචිතිත කම්මනා ව ගොති, සංඝාතිත පරි-
ජනා ව, අනනිවර්ජනී ව, සමග්ගං අනුරකකති,
දකඛා ව ගොති අනලසා සබ්බකිච්චෙසු'ති.

දී: 3 - ව: සිංහල - සු: 116 - පි:

68. පක්ෂවලට දායක වන කුලපුතෙකු මිත්‍රාමයව පවුලට දායක වන බව:-

දායක, පියවැන්න, අක්වැන්න, සමානතා-
තාය, අපිසං වාදන නායකයා.

දි: 3 - ව: පිහිට - පි: 116 - පි:

69. පක්ෂවලට දායක වන කුලපුතෙකු අනුකූලව:-

පමණය, රකින්න, පමණය සාපනය,
රකින්න, හිතය සරණ, හොඳ, අපද්‍රව්‍ය න
විජිතය, අපර පරාමය පවුලෙකු.

දි: 3 - පි: පිහිට - පි: 116 - පි:

70. පක්ෂවලට දායක වන අධිකාරී දායකයෙකු පවුලට දායක වන බව:-

උපා බලං කමන්න සංවිධාන, හතර වෙනත
නුපදන, හිලානුපදාන, අවුරුදු
රසානං සංවිභාග, සමය වොසයනාති

දි: 3 - ව: පිහිට - පි: 117 - පි:

71. පක්ෂවලට දායක වන අධිකාරී අනුකූලව:-

පුබ්බිකානුකාම, හොඳ, පවුලට දායක,
දිනපාලන, සුභකාමය, කිහිප
වෙනත් හරවාති

දි: 3 - ව: පිහිට - පි: 117 - පි:

72. පක්ෂවලට දායක වන කුලපුතෙකු සමානව පවුලට දායක වන බව:-

මෙතෙක කායකමෙක, මෙතෙක වච්ඡ-
කමෙක, මෙතෙක, මනොකමෙක, අනා-
වච්චාරතාය, ආමිසානුපදන නාති.

දි: 3 - ව: පිහිට - පි: 117 - පි:

- * 73. පක්ෂවලට දායක වන (හතරවන)

ඉටියාතිටොනාදි, වනනාපිතිනාදි, වනනාපිති A
නාදි, නිකුණවිති B නාදි, නාදිනං නිදාසා C
නාදිති.

මහාති: පරිවර්ත - පි: 86 - පි: පි:

සාරිපුත්ත - පි: 345 - පි: පි:

ම - අ: ම - ප: අභිග්‍රහණ - පි: 750 - පි: පි:

A වනනාපිති B නිකුණවිති C නිකුණවිති - පුත්ත - අ:

74. පඤ්ච තාප භස්මනං:-

වතුපු පසෙසු අග්ගිසන්තාපසං උපරි සුරිඨ
තාපසං ව භස්මනං.

අඛ්‍ය - ව: 1 - නි: 177 - වී:

* 75. පඤ්ච දුතානි සංසා:-

පිණ්ඩා හොති මනාපො, සන්තො සපුරිසා
භජනති, කල්‍යාණො කිත්තිසද්ධො අබ්බග්ගච්ඡති,
ගිහිධම්මො අනපෙතො හොති, කායසං හෙදා
පරමෙරණො සුගතිං සග්ගං ලොකං උප්පජ්ඡති.

අඛ්‍ය: 5 - නි: සුමනං - ව: 5 - සු: 370 - වී:

* 76. පඤ්ච දිට්ඨ ධම්ම නිබ්බාණවාදා:-

පඤ්චකාම යුණො, පඨමජ්ඣානං, දුතියං..., තතියං...,
වතුන්...;

විභංග - බුද්ධකච්ඡු;

විභංග - අ: ,, 335 - වී: වී:

* 77. පඤ්ච දිට්ඨියො:-

සඤ්ඤි අත්තා හොති අරොගො පරමෙරණා'ති,
අසඤ්ඤි අත්තා හොති..., නෙව සඤ්ඤි නාසඤ්ඤි
අත්තා හොති..., සන්තොවා පන සත්තසං උච්ඡේදං
විනාසං විහවං පඤ්ඤාපෙතති, දිට්ඨධම්ම
නිබ්බාණංවා පනෙතො අභිවදන්ති.

විභංග - බුද්ධකච්ඡු;

විභංග - අ: ,, 358 - වී:

78. පඤ්ච දෙව දුතා:-

ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, දණ්ඩ, මරණ වසෙත.

ම: උ - ප: දෙවදුත - සු: 191 - වී:

79. පඤ්ච දෙස විවජ්ජිතං අභිසංඝාදා බලං:-

"පඤ්ච නිවරණ දෙසෙති විවජ්ජිතං"

(පඤ්ච නිවරණානි - ම:)

බු - අ: සුමෙධි සථා - 62 - වී:

80. පඤ්ච ධනානි:-

සම්මා, සීල, සුත, වාග, පඤ්ඤා'ති.

අඛ්‍ය: 5 - නි: මුණිරාජ - ව: 6 - සු: 378 - වී:

* 81. පඤ්ච ධම්මකතානි:-

සීල, සම්මා, පඤ්ඤා, විමුක්ති, විමුක්තිසංග
දස්සන වසෙත.

පටි - අ: මහා - ව: 95 - වී:

82. සඤ්ච බලන සවණ දානිසංසා:-

අයුතු සුභානි, සුභං පරියොදපති, කඩබා
විතරති, දිට්ඨිං උජුං කරොති, විතතමස්ස පසිදති.

අංක: 5 - නි: කිවිල - ව: 2 - පු: 495 - පි:

83. සඤ්ච බලන උපනිසානබ්බා:- (මොහස්ස පභානාය)

ගරුපවාසො, උදෙසො, උද්ධොපරිපුච්ඡනං,
කාලෙන බලසවණං, ධානාධාන විනිච්ඡයොති.

ම - අ: මු - ප: විතකසණ්ඩාන - පු: 310 - පි:

84. සඤ්ච බලන උපෙකතා සමෙතාපකිබ්බස්ස උපාදය සංවතනති.

සත්තමජ්ඣතතා, සංඛාර මජ්ඣතතා, සත්ත
සංඛාරකෙලායනපුග්ගලපරිච්ඡින්නා, සත්ත
සංඛාර මජ්ඣතතපුග්ගලසවනතා, නදධිමුත්ත
තාති.

විග්ගහ - අ: සංචිපට්ඨාන: 200 - පි: 8:

අංක - අ: 1 - නි: 282 - පි:

85. සඤ්ච බලන සඤ්ඤාපෙනති බ්‍රාහ්මණා සුඤ්ඤස්ස කිරියාය:-

සච්චං, නපං, බ්‍රහ්මවර්ගං, අජෙකතං, වාගනති.

ම: ම - ප: සුභ - පු: 634 - පි:

86. සඤ්ච බලනෙති සමනනානතො බුද්ධිසංඛිජිතො දුලලතො:-

නිපුණො, ආකප්ප සමපනො, බහුසුඤ්ඤා, බලම-
කපිකො, විනයධරොති.

සුච්චො, සුග්ගතිනස්සාති, පදකම්මස්සාති, බලම-
කපිකො, විනයධරොති.

අ: 5 - නි: 1 - ව: 9 - 10 - පු: 390 - පි:

* 87. සඤ්ච බ්‍රහ්මබලන:- (බ්‍රහ්ම බලනනාය පරිමාර)

අපච්චින්නා, සන්තුට්ඨතා, සලලවතා, පච්චේකතා,
ඉදමට්ඨකතාති.

වි - ම: බ්‍රහ්ම - නි: 61 - පි: 8:

වි - ම - පි: 88 - පි:

88. සඤ්ච නිකායා:- (සුත්තනතපිටකො)

දීඝ, මජ්ඣිම, සංයුත්ත, අභ්‍යුත්තර, බුද්ධකවස්සන.

බලම - අ: 21 - පි:

විමාන - අ: නිදන: 3 - පි:

89. සඤ්ච නිබ්බිධ භාගියා සඤ්ඤා:-

අනිච්ච, අනිච්ච දුක්ඛ, දුක්ඛ අනත්ත, පභාණ,
විරහ හෙදතො.

ස - අ: 3 - භා: වෙදනා - ස: 26 - පි:
 ම - අ: 6 - ප: රාහුලොවාද - සු: 1022 - පි:
 උ - අ: මෙහෙය - ව: 1 - සු: 155 - පි:

90. සඤ්ච නිෂේධනානි:- (චතත්ථංසානාරො)
 වණණ, සණ්ඨාන, දිසා, ඔකාස, පරිච්ඡේද වසන්ත.
 විහරිත - අ: කාසානුපස්සනා: 183 - පි:

* 91. පඤ්ච විධං නිශාම:-
 ධර්ම, උත්ත, කම්ම, ධම්ම, විතත හෙදෙන.
 ධර්ම - අ: අවිතකත ධම්ම කථා: 240 - පි: ව:
 දී - අ: මහාපදන - සු: 288 - පි:

* 92. පඤ්ච නිෂේධනා:- (අට්ඨවිනිකස්ස මග්ගස්ස)
 විකම්මහත, තදම්ම, සමුච්ඡේද, පටිපාසකම්,
 නිසසරණහෙදෙන.
 පටි: විවේක කථා;
 පටි - අ: ,, 518 - පි:

* 93. පඤ්ච විධං නිවසුලා:-
 වණ්ඤාල, තෙසාද, වෙණ, රථකාර, සුකකුස
 හෙදෙන.
 ම: ම - ප: එසුකාර - සු: 617 - පි:
 (පඤ්ච නින ජාතිතො - විනය - ම:).

* 94. පඤ්ච නිවරණානි:-
 කාමච්ඡද්ද, බ්‍යාපාද්ද, පිනම්ඨං, උච්චව
 කුකකුච්චං, විචිකිච්ඡා'ති.
 විහරිත - බුද්ධකච්ඡද්ද;
 ධම්ම: නිකේසප;
 විහරිත - අ: 358 - පි:
 පටි - අ: පභාසබ්බ: 83 - පි:
 අභිත: 5 - නි: නිවරණ - ව: 1 - සු: 384 - පි:

95. පඤ්ච පටිච්චේකකණ්ඤාණානි:-
 (පඤ්ච ඤාණීකො සම්මා සමාධි - ම:)
 අභිත: 5 - නි: පඤ්චභිතික - ව: 7 - සු: 361 - පි:

* 96. පඤ්ච විධො පඤ්ඤා විමුක්තො:-
 සො සුකම්මිපස්සකො ව වතුති ක්කිනෙති
 චුට්ඨාය අරහත්තං පත්තො වත්තායෙ වා'ති
 ඉමෙසං වසන්ත පඤ්ච විධො'ව හොති.
 ම - අ: ම - ප: නිවාහිර - සු: 669 - පි:
 අභිත - අ: 7 - නි: 2 - ව: 4 - සු: 688 - පි:
 දී - අ: 1 - භා: මහානිදන - සු: 352 - පි:

97. පඤ්චායා පටිඝකුලකා වච්ඡාසෙතඛ්ඛා:- (වච්ඡාසංඝාතාසර)
(පඤ්ච නිමිත්තානි - ම:)

98. පඤ්ච පද්මානි:-

රතනුප්පලං, සෙතුවප්පලං, නිලුප්පලං, රතනපද්මං,
සෙන පද්ම'නිති.

ඡ - අ: 3 - භා: ඡද්දන්ත - ඡ: 198 - ප:

* 99. පඤ්ච පට්ඨානියඛ්ඛානි:-

සමො හොති, අප්පාඛාධො හොති, අසමොහොති,
ආරඬ විරියො හොති, පඤ්ඤාචා හොති,

ම: ම - ප: කණ්ණන්දලක - සු: 567 - ප:

අඛ්ඛ: 5 - නි: නිවරණ - ව: 3 - සු: 385 - ප:

දි: 3 - ව: ඝඛ්ඛිති - සු: 146 - ප:

100. පඤ්ච පබ්බතා:- (රාජගහ නගරෙ සමන්තතො පතිට්ඨිතා)

ඉසිතිලි, වෙපුලල, වෙහාර, පණ්ණව, ඩිජ්ඣකුටා'ති.

විමාන - අ: 1 - ව: 66 - ප:

101. පඤ්ච පබ්බතා:- (ධම්මානු පස්සනාය)

නිවරණ, ඛණ්ණ, ආයතන, බොජ්ඣංග,
චතුසව්ච වසෙත.

ම - අ: ඝඛ්ඛිති - සු: 242 - ප:

* 102. පඤ්ච විධි පසාදරූපා:-

වකඛ්ඛ, සොන, ඝාත, ජිවහා, කාය වසෙත.

වි - ම: 14 - පරි: 337 - ප:

* 103. පඤ්ච විධි පහංගවිනයො:-

තදඛ්ඛ, විකම්මන, සමුච්චේද, පටිපසස්සති,
නිසාරණ වසෙත.

සං - අ: 2 - භා: ඛණ්ණ - සං: 184 - ප: වි:

අඛ්ඛ - අ: 1 - නි: 27 - ප: වි:

ඉ - අ: 1 - ව: 30 - ප: වි:

104. පඤ්ච පිණ්ඩපාන පටිසංසුතනානි බ්‍රහ්මඛ්ඛානි:-

පිණ්ඩ පානිකං, සපදනවාරිකං, එකාසනිකං,
පත්තපිණ්ඩිකං, බලු පච්ඡා හත්තික'නිති.

සුත්ත - අ: 2 - ව: රාහුල - සු: 304 - ප:

අඛ්ඛ - අ: 4 - නි: උරුමෙල - ව: 8 - සු: 493 - ප:

* 105. පඤ්ච විධි පිති:-

බුද්ධිකා, ඛණ්ණිකා, ඛණ්ණනතිකා, උබ්බෙහා,
එරණ'ති.

වි - ම: 4 - පරි: 106 - ප: වි:

106. පසුව විධා ප්‍රවෘත්ති:-

අදිබ්ජරොතනා, දිබ්සංසන්දනා, විමති වෙත්දනා,
අනුමති, කප්පතු භාමයනා'ති.

පටි - අ: සුඤ්ඤා - 42 - පි: 8:

සං - අ: 2 - භා: 1 - ව: 1 - සු: 6 - පි:

දී - අ: බ්‍රහ්මචාර - සු: 51 - පි:

අභිත - අ: 1 - නි: 58 - පි:

107. පසුව පුබ්බ නිමිත්තානි:- (සාසනා වචන බලමානං)

සඬා පුප්ථාති මිලායනති, සිලවත්ථාති කිලියානති,
සරිරෙ මඛිකුතාය' වෙව අයස වසෙන ව
දුබ්බණ්ණියං ඔක්කමති, කිලෙස සෙදා මුවවනති,
අරසෙසු රුක්කමුලෙ සුසෙසුභාතෙ
නාභිරමනති.

ජා - අ: 6 - භා: කුස - ජා: 141 - පි:

108. පසුව පුබ්බ නිමිත්තානි:- (සිඛිත්තකුමාරස්ස)

අභිතික්කමණාය පානුභුතාති)

ජරා, ජිණ්ණං, ව්‍යාධිතං, මතං, පබ්බජිතනති.

ජා - අ: 1 - භා: නිදහ - 55 - පි:

109. පසුව පුබ්බ නිමිත්තානි:- (දෙවතානං චූඨිසා)

මාලා මිලායනති, වත්ථාති කිලියානති,
කවෙත්තිසෙදා මුවවනති, කායෙ දුබ්බණ්ණියං
ඔක්කමති, දෙවාසනෙ නාභිරමති.

දී - අ: මහාපදන - සු: 285 - පි: 8:

ම - අ: උ - ප: අව්ජරියධම්ම - සු: 916 - පි:

ඉ - අ: 3 - නි: 4 - ව: 4 - සු: 199 - පි:

* 110. පසුව විධි ඵරණ:-

වෙනො, කසිණ, දිබ්බවක්ඛු, ආලොක, සරිර
වසෙන.

ම - අ: උ - ප: සම්ඛාරපභවති - සු: 902 - පි:

111. පසුව විධි බකුනං නාම කාරණ:- (තිරයෙ)

තතනං අයොබ්ලං ගන්ත්ව ගමෙතති, තතනං අයො
බ්ලං දුතියෙ ගන්ත්ව ගමෙතති,...පාදෙ ගමෙතති,...
දුතියෙ පාදෙ ගමෙතති,...මජ්ඣිම උරසමි
ගමෙතති.

ම: උ - ප: 3 - ව: දෙවදුත - සු: 195 - පි:

අභිත: 3 - නි: දෙවදුත - සු: 86 - පි:

112. පඤ්ච බලානි මානුෂාමයා:-

රූප, භෞග, ඤාති, පුත්ත, සිල්, චූළඤ්ඤා

සං: මානුෂාම - සං: 3 - ව: 794 - පි:

113. පඤ්ච බලී:-

ඤාති, අතිපි, පුබ්බපෙත, රාජ, දෙවතා වසෙත.

අඛන: 4 - නි: පත්තකමම - ව: 2 - සු: 230 - පි:

114. පඤ්ච බුධ කිව්චානි:-

පුරෙ භත්ත, පච්ඡාභත්ත, පුරිමයාම, මජ්ඣිමයාම, පච්ඡිමයාම වසෙත.

දී - අ: බ්‍රහ්මජාල - සු: 15 - පි: පි:

සං - අ: බ්‍රාහ්මණ - සං: 2 - ව: 4 - සු: 139 - පි:

අඛන - අ: 1 - නි: 6 - ව: 3 - සු: 36 - පි: පි:

*** 115. පඤ්ච භයානි:-**

ආජිවික, අසිලෝක, පරිසසාරජ්ජ, මරණ, දුක්ඛානි, හෙදෙන.

විභංග - බුද්ධකච්ඡු.

අඛන: 9 - නි: සමොධ - ව: 5 - සු: 835 - පි:

116. පඤ්ච මච්ඡනියානි:-

ආවාස, කුල, ලාභ, වණණ, ධම්ම හෙදනො.

දී - අ: සඤ්ඤාපඤ්ඤා - සු: 514 - පි: පි:

මහානි: ජරා - සු: 96 - පි:

අඛන: 5 - නි: උපසමපද - ව: 2 - සු: 509 - පි:

දී: 3 - ව: සබ්බිති - සු: 144 - පි:

117. පඤ්ච මහා ශබ්දානි:-

ගඛ්ඤා, යමුනා, අපිරවනි, සරභු, මති' නි.

ම - අ: ම - ප: පොතලිය - සු: 586 - පි:

අඛන - අ: 8 - නි: 2 - ව: 9 - සු: 760 - පි:

118. පඤ්ච මහා පටිවචානා:- (බොධි සත්තානං)

අත්ත, නයන, ධන, රජ්ජ, පුත්තදර වසෙත.

පි - ම: ඡාත්තසාති - නි: 213 - පි:

ධන, අඛන, ජිවිත, පුත්ත, භරියා වසෙත.

ව - අ: 1 - අකිත්ති - ව: 79 - පි:

ජා - අ: 7 - භා: වෙසසනතර - ඡා: 498 - පි:

ඉ - අ: නිදහ 6 - පි:

119. පඤ්ච මහා පුද්ගලාදිය:-

මෙකෙක සෙට්ඨි, තස්ස භරියා වඤ්ඤාමයිරි A,
පුතො ධනාසුරිය සෙට්ඨි, සුභ්බසා සුමනාදෙවි,
දසො පුණ්ණො නාමා'ති.

පි - පි: 12 - පරි: 285 - පි: පි:

පරි - අ: 509 - පි:

120. පඤ්ච මහා මඩ්දලානි:- (නඤ්ඤාමාරස්ස)

කෙසව්ස්ස ජ්ජනං, පට්ඨ බකො, සරම්භිතලං,
ආවාහ මඩ්දලං, ජ්ජන මඩ්දල'නති.

සමෙකපාසාදිකා 2 - හ: රාහුලවඤ්ඤා - 182 - පි:

121. පඤ්ච මහා විලොකනානි: (බොධිසත්තානං)

කාල, දිප, දෙස, කුල, ජනෙනතියා ආයුපරිච්ඡේද
වසෙන.

පා - අ: 1 - හ: නිදහ - 47 - පි:

දි - අ: මහාපද්ම - හ: 286 - පි:

ම - අ: උ - ප: අවජ්ජිත ධම්ම - හ: 816 - පි: පි:

* 122. පඤ්ච මහා සුපිනා:-

අයං මහා පඨවි මහා සයනං අහොසි, හිමවා
පබ්බත රාජා බිබ්බොහනං අහොසි, පුරුෂමෙ
සමුද්දෙ වාමොහන්තො ඔහිතො අහොසි, පච්ඡමෙ
සමුද්දෙ දකඛිණො හන්තො ඔහිතො අහොසි,
දකඛිණෙ සමුද්දෙ උහො පාද ඔහිතො අහොසි...,

තිරියා නාම තිණජාති නාහියා උග්ගනන්තො
නහං ආහව්ව සිතා අහොසි,

සෙත කිම් කණ්ණසිසා පාදෙහි උස්සකකිනා
යාවජානු මණ්ඩලා පටිච්ඡාදෙසුං,

වහන්තො සකුණා නානා වණ්ණො වතුහි
දිසාහි ආගන්තො පාදමුලෙ නිපතීනො සබ්බසෙතා
සම්පජ්ජංසු.

මහත්තා මිලුන පබ්බතස්ස උපරුපරි
වඩ්ඛමති ආලිංසමානො මිලුනත.

අභිත 5 - නි: මුහුණ - ව: 490 - පි:

අභිත - අ: ,, 638 - පි:

A වඤ්ඤාමා - පරි - අ:

123. පඤ්ච මානසාමය ආවේණිකානි දුක්ඛානි:-

මානසාමය දහරුව සමානෝපක්ෂිත, ඤානකෙති විනා හොති, උතුනි හොති, ගච්ඡති හොති විජායති, පුරිසස්ස පාරිවරියං උපෙති.

සං-මානසං - සං: 1 - ම: 3 - සු: 701 - පි:

124. පඤ්ච විධා මානසා:-

නග්ග, අබ්භන්තර, නග්ගුඛ, ලක්ඛණ, බාහිර වසෙන.

පඤ්ච - අ: බාහු - ව: 1 - පි: පි:

* 125. පඤ්ච මාරා:-

කිලෙස, බක්ඛි, අනිසංකාර, දෙවපුත්ත, මව්වු'නි.

පි - ම - ව: පි අනුස්සවකමෙවසාන: 209 - පි:

* 126. පඤ්ච යඤ්ඤානි:-

අස්ස මෙධං, පුරිසමෙධං, සම්මා පාසං, වාච පෙය්‍යං නිරුත්තර'නි.

අභින - අ: 3 - නි: මෙත්තා - ව: 1 - සු: 737 - පි:

127. පඤ්ච ශාන්තියා ආනිසංසා:-

බුද්ධං පටිභන්ති, පිපාසං පටිච්ඡෙදන්ති, වාතං අනුලොමෙති, වන්ධං සොධෙති, ආමාවසෙසං පාවෙති.

අභින: 5 - නි: කිම්බල - ව: 7 - සු: 496 - පි:

128. පඤ්ච රාජ භාකුධ භණ්ඩානි:-

මාලවීජනිං, උණ්ණිසං, බග්ගං, ඡන්තං, උපාහන්'නි.

ම: අ: ම - ප: ධම්මෙව්නිස සු: 754 - පි:

ජා - අ: 6 - සා: සංකිම්බ - ජා: 131 - පි:

* 129. පඤ්ච විධා රූපාවචරං කුසලං:-

පඨමං කුසලං - පෙ - පඤ්චමං කුසලං.

පි - ම: බක - නි: 14 - පරි: 339 - පි:

130. පඤ්ච රූපාවචර කුසල වින්යානි:-

පඨමජ්ඣාන කුසල වින්යං - පෙ - පඤ්චමජ්ඣාන කුසල වින්යං.

අ: - සං: 1 පරි: 25 - පි:

* 131. පඤ්ච ලොලතා:- (මානසාමය)

ආහාර, අලභිකාර, පරපුරිස, ධන, පාද හෙදනො.

සුත්ත - අ: උරග - සු: 24 - පි:

132. පඤ්ච වග්ගියා ගිතුව:-

කොණ්ඩකේසුද්ධ, හද්දියො, වපෙපා මහානාමො,
අස්සජිති.

ජ: - අ: 1 - හා: ෪෫ - 78 - ප:

* 133. පඤ්ච වග්ගියා:- (උපාසකෙන අකරණීයා)

සත්ථ, සත්ථ, මංස, මජ්ඣ, විස හෙදනො.

අඛ්‍ය: 5 - න්: 3 - ව: 7 - සු: 471 - ප:

සුත්ත - අ: ධම්මක - සු: 328 - ප:

134. පඤ්ච වලාහක කාසීකා දෙවා:-

සිත, උණ්හ, අබ්හ, වාත, වස්ස වසෙන.

හ: වලාහක - හ: 1 - සු: 525 - ප:

* 135. පඤ්ච වග්ගියා:-

ආවජ්ජන, සමාපජ්ජන, අබ්බාන, උච්චාන,
පච්චෙකකණ්ණාති.

වි: - ම: 4 - පරි: 113 - ප:

පරි: නිරොධසමාපනි සූත්ත;

පරි - අ: ,, 218 - ප:

බු - අ: නිදහ 31 - ප:

136. පඤ්ච වාහනානි:- (විනිසාපජ්ජනසා)

හද්දවතීනාම කණ්ණොරුකා, කාකො නාම දුසො,
වෙලකංසි, මුඤ්ජකෙසීති වෙ අස්සා, නාලාගිරි
හත්ථිති.

ධ - අ: වාසුලදත්තා - වසු: 99 - ප:

137. පඤ්ච විඤ්ඤාණානි:-

” විඤ්ඤාණ වාරානි:-

වකචු, සොත, සාණ, ජීවහා, කාය වසෙන.

ධම්ම - අ: වාරකථා 106 - ප:

* 138. පඤ්ච විමුක්තායතනානි:-

අත්තනො ගිතත්ථාය පරෙහි පවත්තිත ධම්මදෙසනා
සවණං, පරෙසං ගිතත්ථාය අත්තනො යථාසුත
ධම්මදෙසනා, යථාසුතස්ස ධම්මස්ස සජ්ඣාය
කරණං, යථාසුතස්ස ධම්මස්ස වෙනසා
අනුචිතකකතං, කසිණා' සුභාදීසු අනුකුලං
ආරමමණ්නති.

පරි: අභිකේසුද්ධ:

පරි අ: ,, 48 - ප:

අඛ්‍ය: 6 - න්: 3 - ව: 6 - සු: 360 - ප: 8:

* 139. පඤ්ච විධා විමුක්ති:-

විකම්මහත, තද්ධත, සමුප්පත්තද, පටිපසංසි,
නිසංසරණා'ති.

සං - අ: 3 - සා: 170 - පි: 8:

උ - අ: බොසි - ව: 1 - සු: 23 - පි: 8:

140. පඤ්ච විරාගා-විවේකා-වොස්සගගා:-

(පඤ්චවිධා විමුක්ති- ම:)

පටි: විවේක කපා;

පටි - අ: ,, 514 - පි:

* 141. පඤ්ච වික්කජ්ජනාති:-

පාළිගතිසා, පටිච්චන භාවෙන, සරුප දස්සනෙන,
පටිකේවපෙන, පටිසෙධෙනා'ති.

පඤ්ච - අ: යක: 223 - පි:

* 142. පඤ්ච විධා වෙදනා:-

සුඛං, දුක්ඛං, සොමනස්සං, දොමනස්සං,
උපෙක්ඛා'ති.

අ - ස: 3 - පරි: 69 - පි:

පි - ම: බක - නි: 14 - පරි: 342 - පි:

* 143. පඤ්ච වෙමනනාති:- (සබ්බ චුඩානං)

ආයු, පමාණ, කුල, පටාන, රසමි වසෙන.

දී - අ: භාපදන - සු: 282 - පි:

චු - අ: චුඛවෙමන - 246 - පි:

* 144. පඤ්ච වෙණ:-

පාණාතිපාතො, අදින්නාදානං, කාමෙසු මිච්ඡා
වාරො, මුසාවාදො, සුරාමෙරය මජ්ඣපමො
දට්ඨාන'නති.

විහරිත - චුද්දක වණු;

අභ්ග: 1 - නි: සත්තාචාස - ව: 859 - පි:

145. පඤ්ච වෙරමණිසො:- (පඤ්ච සික්ඛාපදාති-ම:)

* 146. පඤ්ච සංඛා:-

රූභ, දෙසි, මොහ, මාන, දිට්ඨි වසෙන.

විහරිත - චුද්දක වණු;

විහරිත - අ: ,, 37 - පි:

සං. අ: නම - ව: 19 - පි:

147. පඤ්ච සංඝිකං කම්මට්ඨානා:-

උග්ගහො, පරිපුච්ඡා, උපට්ඨානං, අප්පණං,
උක්ඛණ'නති.

පි - ම: 8 - පරි: 205 - පි:

* 148. පඤ්ච විධා සංඝි:-

පද, පදන්ත, දෙසනා, දෙසනා නිකේත, සුභත
විසේන.

පඤ්ච - අ: ෧෧: 223 - පි: 5:

149. පඤ්ච සංඝායා:-

උතු, ආහාර, සේනාසන, පුග්ගල, ධම්ම සවණ
විසේන.

අඛ්‍ය - අ: 3 - නි: 5 - ව: 10 පු: 451 - පි:

150. පඤ්ච සප්පරිස දුතානි:-

සමාය දෙති, සකකිව්ව..., කාලේන..., අනුගතිනින
විතෙතා..., අතතානඤ්ච පරඤ්ච අනුපභව්ව දෙති
සකකිව්ව දෙති - පෙ - ආගමන දිට්ඨිකො දෙති.
(පඤ්ච අසප්පරිස දුතානි-ම:)

අඛ්‍ය: 5 - නි: නිකංකිති - ව: 448 - පි:

151. පඤ්ච විධා සබ්බඤ්ඤානා:-

කම සබ්බඤ්ඤා, සකිං..., සභත..., සිතති, ඤාන...,

පටි - අ: ඤාණකපා 41 - පි:

152. පඤ්ච සමපනතිසො:- (පචේතික බුඛිතනං පත්ථයතො)

මනුස්සතනං, ලිඛිත සමපනති, විගාතාසව දස්සනං
අධිකාරො, ඡන්දනා'ති.

සුත්ත - අ: ඛග්ගපිසංක - පු: 34 - පි:

පෙර - අ: භිද්ධ 10 - පි:

153. පඤ්ච සමපද:-

සමා, සිල, සුභ, වාග, පඤ්ඤා'ති.

අඛ්‍ය: 5 - නි: 5 - ව: 6 - පු: 378 - පි:

,, ,, ඤාති, භොග, ආරොග්ග, සිල, දිට්ඨි'ති

දි: 3 - ව: සංගීති - පු: 145 - පි:

* 154. පඤ්ච විධා සමමා දිට්ඨි:-

කම්මස්සකතා, කුමන, විපස්සනා, මග්ග, එල
භෙදතො.

අඛ්‍ය - අ: 1 - නි: එකධම්ම භාෂි: 259 - පි:

අඛ්‍ය - ව: 1 - නි: 173 - පි:

155. පඤ්ච සමනාදා:- (අඛ්‍යානි පණානි පාතස්ස)

පාණේ, පණසඤ්ඤා, මධකවිතනං,
උපකකුමො, තෙන මරණ'නාති.

ධම්ම - අ: මාරකපා 108 - පි:

156. සඤ්ච සමහාරා:- (අභිකානි අදින්නාදානසා)

පර පරිභ්ගහිතං, පර පරිභ්ගහිත සඤ්ඤානා,
පෙය්‍ය විතතං, උපකක්කමො, තෙන හරණ්නති.

ධම්ම - අ: වාරකපා: 108 - පි:

157. සඤ්ච විධා සමඛගිනා:-

ආයුහන, වෙනනා, කම්ම, විපාක, උපට්ඨානා'නි.

අඛ්‍ය - අ: 1 - නි: අවසාන - පාළි: 255 - පි: 8:

158. සඤ්ච විධං සමාධි අඛගං:-

පිති ඵරණතා, සුඛ..., වෙතො..., ආලොක...,
පච්චවෙකකිණ් නිමිත්ත'නති.

පෙර - අ: 2 - කා: අනුරුඛ පෙර - කා: 74 - පි:

* 159. සඤ්ච සලලං:-

රාග, දෝස, මොහ, මාන, දිට්ඨි වසෙන.

සුත්ත - අ: උරග - සු: 17 - පි:

විහරිත - මුද්දක වළු;

160. සඤ්ච විධං සලලං:-

අයොමයං, අට්ඨිමයං, දන්තමයං, විසාණමයං,
කට්ඨමය'නති.

මහාති: කාම - සු: 4 - පි:

161. සඤ්ච සිකාපදානි:-

පාණානි පභාචෙරමණී, අදින්නාදානා..., කාමේසු
මිවණ්චාරා..., මුසාවාද..., සුරාමෙරය
-මජ්ඣිමනිකායා...,

විහරිත: සිකාපද;

විහරිත - අ: ,, 268 - පි:

පි - ම: සිල: 1 - පරි: 38 - පි:

162. සඤ්ච විධං සිලං:-

පරිසන්න පාරිසුඛි, අපරිසන්න පාරිසුඛි, පරිපුණ්ණ
පාරිසුඛි, අපරාමට්ඨිපාරිසුඛි, පටිපට්ඨසුඛි
පාරිසුඛි'නි.

පි - ම: සිල - නි: 1 - පරි: 8 - පි: 8:

163. සඤ්ච සුඛාවාසා:-

අවිහො, අනප්‍රො, සුදස්සො, සුදස්සි,
අකනිට්ඨො'නි.

දි: 3 - ව: සමග්ගි - සු: 146 - පි:

164. පසුව පුරා:-

පිටු, පුව, බදන, කිණ්ණපකිතන,
සමහරසංස්කරණ'නි.

දි - අ: 2 - හා: පිහල - පු: 689 - පි:

• 165. පසුව සෙව බලානි:-

සසා, තිරි, බහනප, විරිය, පසුකු'නි
අභ්‍ය: 5 - නි: සෙව බල-ව: 351 - පි:

166. පසුව සෙවන පටිසංස්කරණානි බුහුබහානි:-

ආරසුකු, රුකබමුලික, අබ්‍යාකාසික,
සොසානික, රුසනනනි'නනි.

අභ්‍ය - අ: 4 - නි: 3 - ව: 8 - පු: 493 - පි:

167. පසුව සංවිධාන:-

පාතිමොකක, සති, සුද්ධ, බනනි, විරිය වසෙක.

පි - ම: පිල - නි: 5 - පි: පි:

පටි - අ: සුද්ධකපා - 9 - පි:

සා - අ: 2 - හා: බන - සා: 184 - පි:

ම - අ: මුලපරිසාය - පු: 19 - පි:

168. පසුව විධිමය සංස්කරණ:-

සවන, දසක, සමුලපන, සමෙහාග A, කාය
වසෙක.

අභ්‍ය - අ: 6 - නි: 2 - ව: 4 - පු: 657 - පි:

මහානි - අ: පුරාතන - පු: 234 - පි: පි:

ම - අ: රථමනි - පු: 353 - පි: පි:

සුකත - අ: බහන විසාණ - පු: 47 - පි: පි:

උ - අ: මෙහි - ව: 1 - පු: 162 - පි: පි:

ජා - අ: 2 - හා: කව්ප - ජා: 225 - පි:

විහරිත - අ: 360 - පි:

පසුවකං - සමන්තං

ජිකකං

1. ජ අනාපා:-

සත්ති, බමෙම, සබ්බස, සිකාය, අප්පමාදෙ,
පටිසංකාර'නි.

විහරිත: බුද්ධක වත්;

විහරිත: - අ: ,, 360 - පි:

දි: 3 ව: සබ්බස - පු: 150 - පි:

2. ජ අගොවරයානානි:-

වෙසිය ගොවරා, විධව..., දුලකුමාර...,
පණ්ඩ..., පාණ්ඩාර..., හිකුනි...;

ම - අ: ම - ප: 1 - ව: කඳුරක - සු: 567 - ප:

3. ජ අභිනිතානානි:-

වකු, සොන, සාණ, ජිවන, කාය, මනෝනි.

ම: උ - ප: 4 - ව: සලාසනන විහිත - සු: 226 - ප:

4. ජ අභිනිතානානි පාඨාය සංවගනනි:-

නෙකකම, පවිවෙක, අලොහ, අදෙස, අමොහ,
නිසාරණානි.

සුත - අ: බහවිසාණ - සු: 34 - ප:

ව - අ: පභිණ්ණක කපා - 227 - ප: ව:

ව - ම: 3 - ප: 86 - ප:

5. ජ අභිනිතානානි:-

නෙකකම, පවිවෙක, අබ්බාපඤ්ඤා, නන්දකකය,
උපාද්ධකකය, අසමමාන වසෙන.

අභි: 6 - නි: 6 - ව: 1 - සු: 567 - ප: ව:

මොවහන - ව: 230 - ප:

6. ජ අභිනිතානානි:-

දසන, සවන, ලාහ, සිකා, පාරිවරයා,
අනුසාරි වසෙන.

අභි: 6 - නි: 3 - ව: 10 - සු: 537 - ප:

දි: 3 - ව: සභිනි - සු: 154 - ව:

පටි - අ: 49 - ප: ව:

7. ජ අභිනිතානානි:-

බුධ, ධම්ම, සභි, සීල, වාග, දෙවනානි.

ව - ම: 7 - ප: 167 - ප:

පටි - අ: භාවෙනක - ව: 89 - ප:

අභි: 6 - නි: 3 - ව: උද්භි - සු: 537 - ව:

දි: 3 - ව: සභිනි - සු: 154 - ප:

8. ජ අභිනිතානානි (හිකුනු)

මෙතනං කාය කමමං පච්චි පට්ඨාපෙසසනනි...,
මෙතනංවිකමමං..., මෙතනං මනොකමමං...,
ලාහෙහි අප්පටි විහතන ගොභි හවිසාරනනි...,
උපාද්ධකකයා විහරිසාරනනි..., දිවි
මාමා දි ගතා විහරිසාරනනි...;

දි: 2 - ව: මොපරිහිකාණ - සු: 40 - ප:

9. ජ අපාය මුට්ඨානි නොගන්න:-

සුරාමේරය මජ්ඣමාදුට්ඨානානුයොගො, විකාල
 පිසිබා වරියානු යොගො, සමජ්ජාතිවරණං,
 ජුත්තමාදුට්ඨානානු යොගො, පාප මිත්තානු
 යොගො, ආලස්සානුයොගො'ති.

දී: 3 - ව: සිංහල - : 112 පු - පි:

10. ජ අභිඤ්ඤා ඤාණානි:-

ඉතිවිධ, දිබ්බසොභා A, වෙහො පරිය B, පුබ්බ
 නිවාස, දිබ්බ වක්ඛු, ආසවකය වසෙන.

පටි - අ: පඤ්ඤාපා - 468 - පි:

විභංග - ඤාණ විභංග;

විභංග - අ: ,, 296 - පි: වි:

11. ජ අභිනායකනානි:-

ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛුනා චක්ඛුනා රූපං දිස්වා
 අනුපපජ්ජන්ති පාපනා අඤ්ඤා සරසඛිකපපා
 සංඤ්ඤාජනියා වෙදිතබ්බමෙතං භික්ඛවෙ
 භික්ඛුනා අභිභූතමෙතං ආයතනං අභි
 භායතනං ගෙනං වුත්තං හගවනා'ති, සොනෙන
 සද්දං සුඤ්ඤා..., සොනෙන ගඤ්ඤා සාධිතා...,
 ජීවිතාය රසං සාධිතා..., කායෙන ජොට්ඨබ්බං
 ජුට්ඨිතා..., මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය...;

සං: වෙදනා - සං: 5 - ව: 3 - පු: 593 - පි:

12. ජ අසාධාරණ ඤාණානි:-

ඉන්ද්‍රියපරොපරියත්ත, ආසයානුසය, යමන
 පාරිතිර, මහා කරුණා සමාපත්ති, සබ්බඤ්ඤාන,
 අනාවරණ වසෙන.

පටි - ඤාණ කපා;

පටි - අ: ,, 40 - පි: වි:

13. ජති ආකාරෙති ආසවා පහානබ්බා:-

සංවර, පටිසෙවනා, අභිවාසනා, පරිවජ්ජනා,
 විනොදනා, භාවනා'ති.

අභි: 6 - නි: 1 - ව: 4 - පු: 574 - පි:

14. ජති ආකාරෙති පාරගතො:- (භගවා)

අභිඤ්ඤා, පරිඤ්ඤා, පහාන, භාවනා, සච්ඡිකිරියා,
 සමාපත්ති වසෙන.

A පරවිනේන ඤාණං - B - චුතුප පාඨෙ ඤාණං - විභංග - ඤාණ විභංග;

ම - අ: ම - ප: මුහුණ - සු: 178 - පි:

අන - අ: 6 - නි: 6 - ව: 1 - සු: 670 - පි:

සුන - අ: තෙවන - සු: 153 - පි: පි:

15. ජනි ආකාරෙහි පඤ්චස්ත්‍රියානි දව්‍යබ්බාති:-

ආබ්‍යවනෙය්‍යවෙස්සන, ආදි විසේසාධනවෙස්සන,
අබ්‍යවනවෙස්සන, අබ්‍යවනවෙස්සන,
පරියාදනවෙස්සන, පතිට්ඨාපකවෙස්සනාති.

පටි - ඉන්ද්‍රියකපා: :

පටි - අ: 379 - පි:

16. ජනි ආකාරෙහි සුඤ්ඤතං පටිගණනාති.

වකචු පුඤ්ඤං - අතෙතනවා, අතතු නියෙනවා,
නිවෙවනවා, ධුමනවා, සසානෙනවා, අවිපරිණාම
බලෙනවාති

පි: - ම: 21 - පරි: 491 - පි:

17. ජ ආදිනවා සුගමෙරස මජ්ඣමාදවස්සානානුයොගො:-

සඤ්චිකා බනජාති, කලහපවබ්බසති, රොගානං
ආයනනං, අනිත්ති සඤ්ජනති, කොපිත
නිදංසති, පඤ්ඤාය දුබ්බලි කරණීති.

දි: 3 - ව: සිංහල - සු: 112 - පි:

18. ජ ආදිනවා විකාලවිසිඛාවසියානු යොගො:-

අතතාපිස්ස අගුතෙතා අරකිනො ගොති,
පුත්තදුරොපි..., සාපතෙය්‍යමපි..., සංකියො ව
ගොති පාපකෙසු ආනෙසු, අභුත වචනඤ්ච
නසමිං රුහති, බහුතඤ්ච දුක්ඛ බලමානං
පුරෙකකතො ගොති.

දි: 3 - ව: සිංහල - සු: 112 - පි:

19. ජ ආදිනවා ආලසානුයොගො:-

අති සිත'නති කම්මං න කරොති, අති
උණ'නති..., අති සාය'නති..., අති පාතොති,
අති ඡාතො'සමිති..., අති ධාතොසමිති...,

දි: 3 - ව: සිංහල - සු: 112 - පි:

20. ජ ආදිනවා සමජජාති වරණො:-

කි නව්වං, කි ගිතං, කි වාදිතං, කි අකකානං,
කි පාණ්ණරං, කි කුමහප්පිත' නති.

දි: 3 - ව: සිංහල - සු: 112 - පි:

21. ජ ආදිනවා සුභසාමාදායකයාගේ:-

ජයං මෙරං පවසති, ජනො විත්ත මනුසොවති,
සන්ධිවසිකා ධනජාති, සතානන්ධස්ස චවනං
තරුහති, මිත්තාමච්චානං පරිභුතො හොති,
ආවාහ විවාහකානාං අපඤ්ඤා හොති අක්ක
ධුතො අයං පුග්ගලො නාලං ධරණියා'ති.

දී: 3 - ව: සිංහල - සු: 112 - ප:

22. ජ ආදිනවා පාපමිත්තාගේ:-

යෙ ධුතො, යෙ සොණ්ඩා, යෙ පිපාසා, යෙ තෙ
කතිකා, යෙ වසුතිකා, යෙ සාහසිකා'ත්තස්ස
මිත්තා හොතති තෙ සතායා'ති.

දී: 3 - ව: සිංහල - සු: 112 - ප:

23. ජ ආශතනාති:-

චක්ඛු, සොක, ඝාණ, ජිව්හා, කාය, මනො'ති.

ම: මු - ප: සම්මාදිවසි - සු: 49 - ප:

24. ජ ආරමමණාති:-

රූප, සද්ද, ගති, රස, ඵොට්ඨබ්බ, ධම්ම චසෙන.

අ - ස: 2 - පරි: 79 - ප:

ධම්ම - අ: 166 - ප:

25. ජ උපෙක්ඛාමිවාග්:-

චක්ඛුතා රූපං දිස්වා උපෙක්ඛා යානියං රූපං
උප විවරති, සොතෙන සද්දං සුඤ්ඤා..., සොතෙන
ගතිං සාධිතා..., ජිව්හාය රසං සාධිතා...,
කායෙන ඵොට්ඨබ්බං පුසිතා..., මනසා ධම්මං
විසුද්ධිය...,

විභවන - බුද්ධක චක්ඛු;

26. ජ භවිතො භාග් සකති:-

සොනා පතති ඵලට්ඨා, සකදගාමි මග්ගට්ඨා,
-ඵලට්ඨා, අනාගාමි මග්ගට්ඨා, -ඵලට්ඨා,
අරහත්ත මග්ගට්ඨා'ති. "යො කුතා ඵස්සං
පඨමං පුසති පච්ඡා නිරොධං නිබ්බාණං
සච්ඡිකරොති, සො සොනාපතති ඵලට්ඨං ආදිං
කතාං යාච අරහත්ත මග්ගට්ඨා පබ්බිධො හොති."

ම - අ: ම - ප: කීර්ති - සු: 669 - ප:

අභින - අ: 7 - නි: 2 - ව: 4 - සු: 688 - ප:

27. ජ කිලෝ අරහන් මගෙන පනිනි.

අභිඤ්ඤා විසම ලොභො, ථමො, සාරමො,
මානො, අභිමානො, මද්ද'නි.

ම - අ: මු - ප: වජ් - සු: 138 - පි:

* 28. ජ ගෙහසිතා උපෙක්ඛා:-

උපෙක්ඛා ධානියෙසු රුපෙසු ගෙහසිතං...වෙතො
සමථස්සජා අද්දකම සුඛා වෙදනා,... සද්දෙසු...,
...ගකෙසු...,...රසෙසු...,...ථොට්ඨබ්බෙසු ...,...
ධම්මෙසු...;

විභංග - බුද්ධකච්ඡු;

දී - අ: සංකප්පක - සු: 524 - පි: වි:

ම: උ - ප: සමායනන විභංග - සු: 228 - පි:

* 29. ජ ගෙහසිතානි දෙමනස්සානි:-

අනාපියෙසු රුපෙසු ගෙහසිතං...වෙතො
සමථස්සජා අසානා දුක්ඛා වෙදනා - පෙ -
ධම්මෙසු...;

විභංග - බුද්ධකච්ඡු;

දී - අ: සංකප්පක - සු: 519 - පි: වි:

ම: උ - ප: සමායනන විභංග - සු: 227 - පි:

සං - අ: 3 - හා: වෙදනා - සං: 86 - පි:

* 30. ජ ගෙහසිතානි සොමනස්සානි:-

මනාපියෙසු රුපෙසු ගෙහසිතං...වෙතො
සමථස්සජා සානා සුඛා වෙදනා - පෙ - ධම්මෙසු...;

විභංග - බුද්ධකච්ඡු;

දී - අ: සංකප්පක - සු: 519 - පි:

ම: උ - ප: සමායනන විභංග - සු: 227 - පි:

සං - අ: 3 - හා: වෙදනා - සං: 86 - පි: වි:

* 31. ජ වජ්ජා:-

රුග, දෙස, මොහ, සඛා, බුඛි, විතක්කා'නි.

වි - ම: කායනාසනි - 75 - පි:

වි - ම - වි: 101 - පි:

32. ජ විවර බෙතනානි:-

සංඝනොවා, ගණනොවා සද්ධිනොවා,
මිත්තනොවා, අත්තනොවා ධනෙත, පංසුකුලං
වා'නි.

අභිග - අ: 4 - කි - 3 - ව: 8 - සු: 448 - පි:

33. ජ විවරනි:-

(විනය - ම:) මහානි: තුඛක - සු: 216 - පි:

34. ජ චේතනා:-

රූප - පෙ - ධම්ම චේතනා.

ධම්ම - අ: 106 - පි:

35. ජ ජ්‍යායානි:-

ජ අර්ථකතනානි ආයතනානි, ජ බාහිරානි
ආයතනානි, ජ විඤ්ඤාණ කායා, ජ ඵස්ස කායා,
ජ වෙදනා කායා, ජ තණ්හා කායා'නි.

ම: උ - ප: 5 - ව: ජ ජ්‍යාය - සු: 285 - පි:

36. ජ ජඤ රාගා:-

මනාපියෙසු රූපෙසු ගෙහසිතො රාගො - පෙ -
ධම්මෙසු'නි.

විහරිත - බුද්ධකම්ම;

* 37. ජ ජාතිසානානි:-

මාභුසාන, පිභුසාන, අරහන්තසාන, ලොභිභුපපාද,
සම්භවෙද, අඤ්ඤාසන්ථාරාදොස කම්මානි'නි
වෙදි තබ්බානි. "යාතිසන්ධාය ඵකච්ච ජ
ජාතිසානානි'නි පඨනානි."

සුත්ත - අ: රතනසු: 223 - පි:

38. ජ ජිද්දනි:- (ලොකසමිං)

ආලසං; පමාදො, අනුට්ඨානං, අසංයමො, නිදද,
තඤ්ඤි'නි.

සං: 8 - ව: 6 - සු: 24 - පි:

* 39. ජ ජනා අනුස්සරනති පුබ්බෙග්ගිවාසං:-

තිත්ථියා, පනති සාවකා, මහාසාවකා, අග්ගසාවකා,
පච්චෙත බ්‍රහ්ම, බ්‍රහ්ම'නි.

වි - ම: 13 - පරි: 307 - පි: 8:

40. ජ ජි ධාතෙති කුලපුතං අනුකම්පනති සමන්ත්තාමත්තා:-

පාපා නිවාරෙනති, කල්‍යාණෙන නිවෙසෙනති,
කල්‍යාණෙන මනසා අනුකම්පනති, අස්සුතං
සාවෙනති, සුතං පරියොදපෙනති, සග්ගමග්ගං
ආවිකකනති.

දී: 3 - ව: සිංහල - සු: 117 - පි:

* 41. ජ තණ්හා කායා:-

රූප තණ්හා - පෙ - ධම්ම තණ්හා.

විහරිත - පටිච්ච සමුපපාද;

ම: මු - ප: සමොද්ධි - සු: 47 - පි:

සං: නිදන - ව: 2 සු: 154 - පි:

42. ජ තථාගත බලානි:- (ඤ්ඤබලානි)

යානා යාන ඤ්ඤං, නමමනනර විජානනනර
ඤ්ඤං, කුභානාදිති සසිං තෙසං සසිකිලෙසාදිසු
ඤ්ඤං, පුබ්බෙතිවාස ඤ්ඤං, සත්තානං
වුතිපටිසංකයා ඤ්ඤං, ආසවකකය ඤ්ඤං'නති.

අංක: 6 - නි: 6 - ව: 10 - සු: 531 - පි:

43. ජ මාරානි:-

විකප්පවාරං - පෙ - මනොවාර'නති.

අ - ං: 3 - පරි: 76 - පි:

* 44. ජ දිවසිට්ඨානානි:-

රූපං...අත්තා'නි සමනුපසානි, වෙදනං...,
සඤ්ඤං..., සමබ්බර..., දිට්ඨං සුතං මුතං...,
සො ලොකො සො අත්තා සො පෙච්චි භවිසොමි.
නිවෙවා බ්වෙවා සසානො අපිපරිණාම ධම්මො
සසානි සමං නන්ධෙව ධම්මාමි'ති.

ම: මු - ප: අලංකර - සු: 132 - පි:

* 45. ජ බ්බිධො දිට්ඨපානෙත්තා:-

(ජබ්බිධො කායසකිං - ම:)

46. ජ දිවසියො:-

අනිමෙ අත්තා'නිවා'සා සච්චනො ථෙතනො
දිට්ඨි උපපජ්ජති, නනිමෙ අත්තා'නි වා...,
අත්තනා'ව අත්තානං සඤ්ඤානාමි'ති වා...,
අත්තනා'ව අත්තනානං සඤ්ඤානාමි'ති වා...,
අත්තනා'ව අත්තානං සඤ්ඤානාමි'ති වා...,
සො ඛො පන මෙ අයං අත්තා නිවෙවා බ්වෙවා
සසානො...;

ම: මු - ප: සබ්බාසව - සු: 7 - පි:

විහරිත - පුද්ගලවස්තු;

47. ජ දිසා:-

පුරන්තිමා දිසා මානා පිතරො, දකිණි දිසා
ආවරියා, පච්ඡිමා දිසා පුත්තදුරා, උත්තර දිසා
මිත්තාමච්චා, භෙට්ඨා දිසා දුසකම්මකරා,
උපරිමා දිසා සමණබ්බාතණා'ති.

දි: 3 - ව: සියල - සු: 115 - පි:

48. ජ බ්බිධො දෙවා:-

වාතුමම්භාරුජිකා, තාවතිංසා, යාමා, තුසිතා,
නිම්බානරති, පරනිමිත වසවනති'ති.

අ - ං: 5 - පරි: 123 - පි:

10. ජ දේවතාසූත්‍ර විවෘත:-

වක්‍රිකා රූපං දිසා දෙමතස්සධ්‍යානීයං රූපං
උපවිවරති - පෙ - මනසා ධර්මං විඤ්ඤාය...;

විභංග ඉද්දකවණු;

දි: 3 - ව: සංඛිති - සු: 151 - පි:

50. ජ ධර්මා ධර්ම කුසලවිධාන සංඛ්‍යානන්තරා.

බහුසුත්තා, පරිපුර්වකතා, විනයෙ
පකතඤ්ඤාතා, වුච්ඡෙදිතා, කල්‍යාණ මිත්තතා,
සප්පාය කථා'ති.

විභංග - අ: සතිපට්ඨාන - 192 - පි:

අංග - අ: 1 - නි: 2 - ව: 9 - සු: 29 - පි:

සං - අ: 3 - හා: බොජ්ඣංග - සං: 142 - පි:

51. ජ ධර්මා කාමවෘත්තස්ස සංඛ්‍යානන්තරා.

අසුභතිමිත්තස්ස උග්ගහො, අසුභ භාවනානු
යොගො, ඉන්ද්‍රියෙසු ගුත්තවාරතා, හොජ්ඣ
මත්තඤ්ඤාතා, කල්‍යාණ මිත්තතා, සප්පාය කථා'ති.

විභංග - අ: සතිපට්ඨාන - 190 - පි:

අං - අ: 1 - ව: 1 - සු: 34 - පි: වි:

52. ජ ධර්මා ජිනමිඛස්ස සංඛ්‍යානන්තරා.

අතිහොජ්ඣ නිමිත්තග්ගහො, ඉරියාපට්ඨපරි
වත්තතා, ආලොක සඤ්ඤා මනසිකාරො,
අබොහාසා වාසො, කල්‍යාණ මිත්තතා,
සප්පාය කථා'ති.

අංග - අ: 1 - නි: 2 - ව: 8 - සු: 29 - පි:

සං - අ: 3 - හා: බොජ්ඣංග - සං: 141 - පි: වි:

53. ජ ධර්මා බ්‍යාපාදස්ස සංඛ්‍යානන්තරා.

මෙත්තාතිමිත්තස්ස උග්ගහො, මෙත්තාභාවනානු
යොගො, කම්මස්සකතා පච්චවේකකිං,
පටිසම්ඛාන බහුලතා, කල්‍යාණ මිත්තතා,
සප්පාය කථා'ති.

සං - අ: 3 - හා: බොජ්ඣංග - සං: 140 - පි:

විභංග - අ: සතිපට්ඨාන - වි 190 - පි:

අං - අ: 4 - නි: 1 - ව: 12 - සු: 272 - පි: වි:

54. ජ ධර්මා විවිඛිච්ජාස්ස සංඛ්‍යානන්තරා.

බහුසුත්තා, පරිපුර්වකතා, විනයෙ පකතඤ්ඤාතා,
අධිමොක්ඛ බහුලතා, කල්‍යාණ මිත්තතා, සප්පාය
කථා'ති.

සං.අ: 3 - හා: මොජ්ඣිමංකො - සං: 6 - ව: 1 - පු: 142 - පි:

අඛන - අ: 1 - නි: 2 - ව: 10 - පු: 30 - පි:

විභංග - අ: සතිපට්ඨාන - නි: 193 - පි:

55. ජ ධම්මා සික්ඛමානාස සික්ඛනිඛබ්බා:-

“විභාලභොජනවජ්ඣං සික්ඛාපදාති”

(විනය - ම:)

අඛන - අ: 8 - නි: 6 - ව: 1 - පු: 776 - පි:

56. ජනි ධම්මෙහි පටිගග්ගතං විනා ආනෙඤ්ජනානං භොති.

සංඛාරිකානිතං අස්සඤ්ඤාන, විරිය පරිකුණිතං
 කොසල්ලේන, සතිපරිකුණිතං පච්ඡෙදන, සමාධි
 පරිකුණිතං උච්ඡේදන, පඤ්ඤා පරිකුණිතං
 අවිජ්ජාය, ඔහාස ගතං කිලෙසකාමාරොන
 න ඉඤ්ජති.

ව - ම: 12 පරි: 281 - පි:

* 57. ජ ධාතුසො:-

ආරහෙධානු, නිකකම..., පරකකම..., ථාම...,
 සීති ..., උපකකම...;

අඛන: 6 - අ: 4 - ව: 8 - පු: 545 - පි:

අඛන - අ: 667 - පි:

* 58. ජ ධාතුසො:-

පඨවි ධාතු, ආපො..., තෙජො..., වායො...,
 ආකාශ..., විඤ්ඤාණ...;

ම: උ - ප: බහුධාතුක - පු: 96 - පි:

දි: 3 - ව: සමිති - පු: 152 - පි:

59. ජ ධාතුසො:-

සුඛධාතු, දුකඛ..., සොමනස්ස..., දොමනස්ස...,
 උපෙකඛා..., අවිජ්ජා...;

විභංග - ධාතු;

ම: උ - ප: බහුධාතුක - පු: 96 - පි:

60. ජ ධාතුසො:-

කාමධාතු, ව්‍යාපාද..., විහිංසා..., තෙකකමම...,
 අව්‍යාපාද..., අවිහිංසා...;

විභංග: - ධාතු;

ම: උ - ප: බහුධාතුක - පු: 96 - පි:

61. ජ නිබ්බන්ධි ගාතියා සඤ්ඤා:-

අනිවච්ඡඤ්ඤා, දුකඛ..., අනත්ත..., ප්‍රභාණ...,
 විරාග..., නිරොධ...;

දි: 3 - ව: සමිති - පු: 154 - පි:

* 62 ජ නිබ්බේසික පටිසායා:-

වස්සු, නිදානසමාපො, වෙමනනතා, විපාකො,
නිරොධො, නිරොධ ගාමිනී පටිපදා'ති.

අංක: 6 - නි: 6 - ව: 9 - සු: 587 - පි:

63. ජ නිවජනානි:-

කාමධර්මෙ, ව්‍යාපාදො, පිනම්බං,
උඛ්ඛාකුක්ඛාචං, විවිකිච්ඡා, අවිජ්ජා'ති.

ධම්ම - නිපක්කපකණ්ඩ;

64. ජ නිසජ්ජදෙසා:-

අනිදුරං, අවිමාසනනං, උපරිවානො, උනනපප
දෙසො, අනිසමුඛං, අනිපච්ඡා'ති.

පටි - අ: 488 - පි: 8:

සං - අ: නග - ව: නිදන - 11 - පි:

65. ජ නෙක්ඛම්මසිතානි සොමනස්සානි:-

"...සබ්බරූපා අනිච්චා දුක්ඛා විපරිනාමධම්මා'ති
එව'මෝතං ඥාතූනං සමමප්පඤ්ඤාය පස්සතො
උපපජ්ජති සොමනස්සං..." එවං ඡස්ස වාරෙස්ස.

දී - අ: - 2 - සා: සක්කපඤ්ඤා - සු: 519 - පි:

66. ජ නෙක්ඛම්මසිතානි දෙමනස්සානි:-

"...ඡස්ස වාරෙස්ස ඉට්ඨාරම්මණේ ආපාඨගතො
අනුතතර විමොක්ඛසම්බන්ධාන අරිය ඵලධම්මෙස්ස
පිතං උපට්ඨපෙත්වා නද'ධිගමාය අනිච්චාදී
වසෙක විපස්සනං පට්ඨපෙත්වා උස්සුකකාපෙත්වා
අසකෙකානනස්ස ඉම'මි පිනං ඉම'මි මාසං
ඉම'මි සංවච්ඡරං විපස්සනං උස්සුකකාපෙත්වා
අරිය භූමිං පාපුණ්ණං නාසකම්'නති.
අනුසොවතො උපනතං දෙමනස්සං..."

දී - අ: 2 - සා: සක්කපඤ්ඤා - සු: 520 - පි:

ම: උ - ප: 4 - ව: සද්ධාසන විභණ්ණ - 223 - පි:

67. ජ නෙක්ඛම්මසිතා උපෙකම්භා:-

"...ඡස්ස වාරෙස්ස ඉට්ඨාදි ආරම්මණේ ආපාඨගතො
ඉට්ඨා අරජ්ජනස්ස අනිච්චා අදස්සනස්ස
අසමපේක්ඛනෙන අමුඤ්ඤානස්ස උපනත
විපස්සනා ඤ්ඤා සමපසුතතා උපෙකම්භා..."

දී - අ: සක්කපඤ්ඤා - සු: 250 - පි:

68. ජ පඤ්ඤානතිශයා:-

බකි, ආයතන, ධාතු, සම්ම, ඉන්ද්‍රිය,
පුග්ගලපඤ්ඤානති'ති.

පාළි මුත්තකෙනපන අට්ඨකථා නයෙන:

විජ්ජමාන, අවිජ්ජමාන, විජ්ජමානෙන

අවිජ්ජමාන, අවිජ්ජමානෙන විජ්ජමාන,

විජ්ජමානෙන විජ්ජමාන, අවිජ්ජමානෙන

අවිජ්ජමාන පඤ්ඤානති'ති.

අට්ඨකථා මුත්තකෙනපන ආවරිය නයෙන:

උපාද, උපනිධා, සමොධාන, උපනිකම්පන,

තජ්ජා, සන්තති පඤ්ඤානති'ති.

අට්ඨකථා මුත්තකෙන ආවරියනනයෙන:

කීවච්ච, සණ්ඨාන, ලිඛිත, භූමි, පච්චත්ත; අසංඛත

පඤ්ඤානති'ති.

පුග්ගල:

පඤ්ච - අ: පුග්ගල: 17 - 18 - 19 - 8: ච:

* 69. ජ පටිභානියා ධර්මා:-

කම්මාරාමතා, හස්ස..., නිදද..., සම්මන්තික...,

සංසිග්ග..., පපඤ්ඤ...,

විහරිත - බුද්ධකම්ම;

70. ජ පශ්‍යොග්ගා:- (පාණතීපානස්ස)

සාහස්සිකො, ආණ්ඩනිකො, නිස්ස ගිහියො, ථාවරො,

විජ්ජාමයො, ඉතිමයො'ති.

ධම්ම - අ: මාරකථා 108 - 8:

71. ජ පස්සතිශයා:-

පඨමං ක්කානං සමාපන්නස්ස මාවාපටිපපස්සධා

කොති, දුතියං ක්කානං... විතකකම්මාරා..., තතියං

ක්කානං... පිති..., චතුත්ථං ක්කානං... අස්සාස

පස්සාසා..., සඤ්ඤා වෙදධිත නිරොධං...

සඤ්ඤා ච වෙදනාව..., බ්‍රහ්මසම්මානං හිකුක්කො

රාගො දොසො මොහො...;

ආ: වෙදනා - ආ: 2 - ච: 1 - සු. 686 - 8:

72. ජ බබ්බෙත පුඤ්ඤා සුභනං:-

සංඛාරං, පරිඤ්ඤා, සාහස්සිකං, ආණ්ඩනිකං,

සම්පජානකතං, අසම්පජානකත'නති.

ධම්ම-අ: කාමමරකුසලකථා - 151 - 8:

73. ජ ජ්‍යායතනානි:-

වකුළු ජ්‍යායතනං - පෙ - මනෝ

ජ්‍යායතනානි.

සං: වෙදනා-සං: 5 - ව: 1 - සු: 588 - පි:

ම: උ - ප: සද්‍රායතන විභවන - සු: 226 - පි:

74. ජ ජ්‍යායතනානි හිනු:-

(විනය - ම:)

ම - අ: කීර්ති - සු: 668 - පි:

75. ජ ජ්‍යායතනානි:-

රුපායතනං - පෙ - ධම්මා යතනානි.

ම: උ - ප: සද්‍රායතන විභවන - සු: 226 - පි:

දි: 3 - ව: සද්ධිති - සු: 150 - පි:

76. ජ ජ්‍යායතනානි:-

වකුළු සමපදා - පෙ - මනෝසමපදානි.

මහානි: ගුහවස්ස - සු: 22 - පි:

77. ජ මහාමව්‍යා:- (මහාසමුද්දෙ)

ආනන්ද, තිම්බෙ, අජ්ඣාතරොහොති ඉමෙ

පඤ්චකොපන සතිකා; තිම්, තිම්බිහලො,

තිම්රපිභිහලොති ඉමෙ සහස්ස යොජනිකාති.

ජා - අ: 6 - සා: මහාසුත්තසංගම - ජා: 293 - පි:

78. ජ ජ්‍යායතනානි:-

වකුළුසමපදා මානං ජනෙති - පෙ මනෝ

සමපදා මානං ජනෙති.

මහානි: දුට්ඨවස්ස - සු: 59 - පි:

* 79. ජ මුත්තයා:-

අගාර මුති, අනගාර..., සෙධ..., අසෙධ...,

පච්චෙත..., මුති මුතිති.

ජා - අ: 1 - සා: වණ්ණපථ - ජා: 102 - පි:

ඉ - අ: 2 - නි: 2 - ව: 1 - සු: 129 - පි: ම:

මහානි: ගුහවස්ස - සු: 42 - පි:

80. ජ රංගයා:-

නිල, පිහ, ලොහිත, මද්දත, මඤ්ජුරාඨ,

පහස්සරවසෙන.

ධම්ම - අ: කීර්ති - 11 - පි:

81. ජ වණ්ණනි:-

වකුළු, සොත, සාන, ජවහා, කාය,

හදය-වසෙන.

අ - අ: 3 - පරි: 86 - පි:

82. ජ වක්‍රිති කිවේ ජාතෙ අනන්තවරාති නවනති.

"අගුණං ධනු, සුනිකුලෙව හරියා,
පාරා නාවා, අකම් හඬනසුදු යානං,
දුරෙ මිනෙතා, පාපසහායකොවා'ති.

ජා - අ: 6 - හා: කුණාල - ජා: 276 - පි:

83. ජ බ්‍රිධා වාශොධානු:-

උඩඟිමා, අධොගමා, කුවේසයා, කොට්ඨසයා,
අඟිමිඬානු සාරිනො, අසාසකො පසාසකො'ති.

ම: ම - ප: මහාසුලොවාද - සු: 385 - පි:

84 ජ විඤ්ඤාණාති:-

වක්‍රු විඤ්ඤාණං - පෙ - මනො විඤ්ඤාණ'නති.

ධම්ම - අ: 106 - පි:

ම: මු - ප: සමමාදිව්‍ය - සු: 50 - පි:

අ - ස: 4 - පරි: 90 - පි:

85. ජ විතකකා:- රූප විතකකා - පෙ - ධම්ම විතකකා'ති.

86. ජ විවාය:- රූපවිවායෙ - පෙ - ධම්ම විවායෙ'ති.

ධම්ම - අ: 106 - පි:

87. ජ විවාදමුලාති:-

(විනය - ම:)

අඟි: 6 - නි: 4 - ව: 6 - සු: 543 - පි:

දි: 3 - ව: සඛිති - සු: 151 - පි:

* 88 ජ විසොධනාති:-

වනනායෙ වොහාර, පඤ්ඤාකිකා, ජ ධාතුයො,
ජ අජ්ඣිත්තික බාහිරති ආයතනාති, අත්තනො
සවිඤ්ඤාණක කායො, පරෙසං සවිඤ්ඤාණක
කායො'ති.

ම - අ: උ - ප: ජබ්බිසංඛිති - සු: 867 - පි:

89. ජ විපිසො:-

වක්‍රුවාරවිති - පෙ - මනොවාරවිති'ති.

අ - ස: 4 - පරි: 91 - පි:

90. ජ වෙදනා:-

"වක්‍රු සමථස්සාදිකා"

සං: - අ: 3 - හ: වෙදනා - සං: 86 - පි:

දි: 3 - ව: සඛිති - සු: 105 - පි:

91. ජ සත්ත විහාර:-

වක්‍රුතා රූපං දිස්වා නෙ'ව සුමනො ගොති න
දුමමනො - පෙ - මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය...;

දි: 3 - ව: සඛිති - සු: 154 - පි:

* 92. ඡ සම්බන්ධතාවය:-

“පුරුෂයෙකුගේ නමයා සාමසම්බන්ධතාවය
නමයාගේ ඡ”

(නමයා සම්බන්ධතාවය - ඔ:) පි - පි: පුරුෂයෙකුගේ - නි: 17 - පි: 396 - පි:

93. ඡ සාධකය:-

රූප සාධකය - පෙ - බලම සාධකයකි.

බලම - අ: 106 - පි:

දී: 3 - ව: සමගිති - සු: 150 - පි:

94. ඡ සාධකය:- (නිවැරදි)

පුරුෂයා සාධකය, මනසි ලොකයාගේ,
අප්පො කෙසකවලො, පකුටො නව්වායනො,
සාධකයා බෙලලට්ඨපුරුෂයා, නිගණ්ඨා නාථ
පුරුෂයාකි.

දී: සාමසාධකය - සු: 36 - පි:

දී - අ: ,, ,, 100 - පි:

ම: මුලසාධකය - සු: 189 - පි:

ම: අ: ,, ,, 422 - පි:

ම - අ: උ - ප: ගොපකාමාගලාන - සු: 853 - පි:

* 95. ඡ බලිතො සාධකය:-

“සාමසාධකය පුරුෂයා විසි ඡ බලිතො නොති.”

(ඡ බලිතො සාමසාධකය පුරුෂයා - ඔ:)

අභිත - අ: 7 - නි: 2 - ව: 4 - සු: 698 - පි:

ම - අ: කීර්ති - සු: 670 - පි:

96. ඡ සමබන්ධතාවය දන්තය:-

අරහන්තයා පඨමං අනුකම්පනා අනුකම්පනා,
... පඨමං උපසංකම්පනා උපසංකම්පනා,
... පතිගණනා පතිගණනා..., බලමං
දෙසෙනා බලමං දෙසෙනා, කලාසාණො
නිකම්පදෙද අබ්බුග්ගච්ඡති, විසාරදො නොති.

අභිත: 7 - නි: 6 - ව: සිත - සු: 667 - පි:

97. ඡ බලිතො සාධකය:-

“බුද්ධානුස්සති වජ්ජන විතනුස්ස ඵකානනා
අවිජ්ජකපො සමාධි...”

(ඡ අනුස්සති - ඔ:) පවි: සුග්ගතා - සමාධි භාවනා;

98. ඡ සර්ව දෙස විරහිතා පසඤ්ඤාන සමගාමිකා ඉති:-

නා'ති දිසා, නා'ති රාසා, නා'ති කිසා, නා'ති
පුලා, නා'ති කාලා, නා'වෙවාදනාති.

අ - අ: 3 - හා: සමපඨාන - සු: 182 - පි:

99. ජ සාදාණියා ධම්මා:- (භික්ෂුහි)
(ජ අපරිභානියාධම්මා - ඔ:) ම: 2 - ප: කොසද්දිය - සු: 302 - ප:
අඛ්‍ය: 6 - නි: සාරාණිය - ව: 1 - සු: 518 - ප:
දී: 3 - ව: සංඛිති - සු: 151 - ප:
100. ජ සික්ඛාපදාහි:- (ආජීවනෙත්තපඤ්ඤානනාති.)
(විනය - ඔ:) ව - ම: සිල - නි: 17 - ප: ව:
101. ජ සෙනාසනකෙතනනාති:-
(ජ විවරකෙතනනාති-ඔ:) අඛ්‍ය - අ: 4 - නි: උරුවෙල - ව: 8 - සු: 493 - ප:
102. ජ සෙනාසන පටිසංසුතනාති බුද්ධඛානි:-
ආරඤ්ඤකං, අබොනාසකං, රුක්ඛමුලිකං,
යථාසන්තිකං, සොසානිකං, තෙසජ්ජික'නති.
සුත්ත - අ: 2 - ව: රුක්ඛ - සු: 304 - ප:
- *103. ජ සොමනසසුපට්ඨාන:-
වකුක්ඛා රූපං දිස්වා සොමනසසුපට්ඨානියං රූපං
උපවිවරති - පෙ - මනසා ධම්මං විඤ්ඤාය...;
විගඛ්‍ය: බුද්ධ වස්තු;
දී: 3 - ව: සංඛිති - සු: 150 - ප:
104. ජ ඛණ්ඩා හංසා:-
හරිත, තමබ, බීර, කාල, පාන, සුවණ්ණ වසෙන.
සුත්ත - අ: මුනි - සු: 1 - ව: 203 - ප:
105. ජ හෙතුසො:-
ලොහො, දෙසො, මොහො, අලොහො,
අද්දසො, අමොහො'ති.
අ - ස: 3 - පරි: 71 - ප:
106. ජ ලබ්භ සමනාගතං දක්ඛණං:-
දුග්ගො පුබ්බො'ව දුතා සුමනො හොති, දදං
විතතං පසාදෙනි, දඬා අත්තමනො හොති
පටිග්ගාහකා විතරාගා වා හොනති- රාගවිතරාගා
වා පටිපන්නා, විතදෙසාවා හොනති- දෙසවිතරාගා
වා පටිපන්නා, විත මොහා වා හොනති- මොහ
විතරාගා වා පටිපන්නා'ති
අඛ්‍ය: 6 - නි: දෙවනා - ව: 7 - සු: 544 - ප:
107. ජ ලාභිජාතිසො:- (මක්ඛලිගොසාලෙන පඤ්ඤානනා)
කණ්ඨාභිජාති, නිලාභිජාති, ලොභිභාභිජාති,
හලිදදුභිජාති, සුක්කාභිජාති,
පරමසුක්කාභිජාති'ති.

අංක: 6 - නි: 6 - ව: 3 - සු: 571 - පි:

දී - අ: සාද්දසුප්ප - සු: 114 - පි:

ම - අ: ම - ප: අපණ්ණක - සු: 432 - පි:

ස - අ: 2 - සා: දිව්වි - සං: 1 - ව: 7 - සු: 249.

108 පළාත්පාත්‍රියො: - (ගගමනා පසුදැනනා)

සාණ්ඛාතිපාත්‍රියො සමානො කණ්ණං බමමං අභිජායති,

" " " සුක්කං " " ,

" " " අකණ්ණං අසුක්කං

නිබ්බාණං අභිජායති.

සුක්කාති ජාතියො සමානො කණ්ණං බමමං අභිජායති,

" " " සුක්කං " " ,

" " " අකණ්ණං අසුක්කං

නිබ්බාණං අභිජායති.

අංක: 6 - නි: 6 - ව: 3 - සු: 572 - පි: 8;

දී: 3 - ව: සංඛිති - සු: 154 - පි:

ජිකං සමනං**සන්නිකං****1 සන්නි අබ්බති සමනනාතො මනො සෙවිතබ්බො:-**දුද්දං දදති, දුක්කරං කරොති, දුක්කමං බමති,
ගුහමස්ස ආවිකරොති, ගුහං අස්ස පරිගුහති,
ආපදසු න ජහති, බිණෙන නාතිමසුද්දති'ති.අපිච: පියො ව හොති මනාපො, ගරු ව,
භාවනියො ව, වතනා ව, වචනකම්මො ව,
ගමතිරක්ඛකථං භාතනා, නො ව අට්ඨානො
නියොජෙති'ති.

අංක: 7 - නි: දෙවනා - ව: 5 - 6 - සු: 639 - පි:

2 සන්න අකුසල විපාකවිනාති:-උපෙක්ඛාසගතං චක්ඛවිසුද්ධං, නථා
සොතවිසුද්ධං, සාණ්ඩවිසුද්ධං, ජ්වනා
විසුද්ධං, දුක්ඛසගතං කායවිසුද්ධං,
උපෙක්ඛාසගතං සමපට්ඨන්තං, සන්තීරණ'නති.**3 සන්න අග්ගි:-**

අ - ස: 1 - පරි: 14 - පි:

රාග, දෝස, මොහ, ආත්මණ්ණස්ස, ගහපති,
දකඛිණ්ණස්ස, කට්ඨග්ගි'ති.

අංක: 7 - නි: 5 - ව: 3 - සු: 644 පි:

4. සහනවිධාන අකාර:-

ගෘහ, අස්ස, සිහ, ව්‍යායාම, කාන්තාව, සුරිය,
විනාශකාරී.

සං - අ: 3 - හා: වෙනම - සං 3-ව: 6 - සු: 63-පි:

5. සහන අධිකාරණ සමථා බලය:-

(විනය - ම:)

ම: 2 - ප: 1 - ව: සාමාන්‍ය - සු: 630 - පි:

* 6. සහන විධාන අනුබරණයන්ගේ නාම:-

පණිනතරා, කාන්තාව, බන්ධන, සහන
සිද්ධතරායනො, පණිවිතරා, පණිවිතරා,
විමානවිතරා.

සං - අ: 2 - හා: සුපණ්ණ - සං 254 - පි:

7. සහන අනුපයන:-

අතිව, දුක, අනන්ත, නිබ්බිද, විරුග, නිබ්බිද,
පටිනිසංයාන.

පටි: සතිපට්ඨාන කථා;

ම - අ: අනුපයන - සු: 128 - පි:

* 8. සහන අනුපයන:-

නාම රුග, පටිස, මාන, දිට්ඨි, විවික්ච්ඡා,
භවරුග, අවිජ්ජා.

පටි - අ: පණිනතරා - නි: 88 - පි:

ම - ම: 22 - පටි: 513 - පි:

දි: 3 - ව: සමගිති - සු: 155 - පි:

අභ්‍ය: 7 - නි: අනුපයන - ව: 1 - සු: 625 - පි:

සං: මග්ග - සං: මග්ග - ව: 845 - පි:

9. සහන අපටිභානියා බලය:- (වජ්ජසු)

අභිනන්දනං සනතිපානා භවිසංනති සනතිපාන
බහුලා..., සමග්ගා සනතිපතිසංනති සමග්ගා
වුට්ඨිතිසංනති සමග්ගා වජ්ජකරණියාති
කරිසංනති..., අපඤ්ඤාතනං න පඤ්ඤාපෙසංනති
පඤ්ඤාතනං න සමුවජ්ජිසංනති යථා පඤ්ඤාතනෙ
පොරාණතෙ වජ්ජධම්මෙ සමාදාය වතතිසංනති...,
යෙ තෙ වජ්ජනං වජ්ජමහලලකා
තෙ සකකරිසංනති..., ...යා තා කුලිසියො
කුලකුමාරියො තා න මහකුසා පග්ගා
වා සෙසංනති..., ...වජ්ජවෙතිසාති අබ්බන්ධනාති
වෙව බාහිරාති ව තාති සකකරිසංනති ගරු

කරියානම් මානසානම් පුරෙය්‍යානම් නෙසං ච
දිනන පුබ්බං නත පුබ්බං ධම්මිකං බලිං
නො පරිනාපෙය්‍යනති..., අරහනොසු ධම්මිකා
රක්ඛාවරණංගුහති සුසං විහිතා භවිස්සනති...;

දී: මහාපරිනිබ්බාණ - සු: 45 - පි:
අඩක: 7 - නි: වජ්ජී - සු: 629 - පි:

10. සත්ත අපරිනානිකා ධම්මා:- (භික්ඛුසු)

අභිණ්ණං සන්තිපාතා භවිස්සනති
සන්තිපාතබ්‍රුලා..., සමග්ගා සන්තිපතිස්සනති.
සමග්ගා වුට්ඨතිස්සනති. සමග්ගා සඛ්ඤ්ඤාකරණියානි
කරියානම්..., අපඤ්ඤානං න පඤ්ඤාපෙය්‍යනති.
පඤ්ඤානං න සමුච්ඡිද්ධස්සනති යථාපඤ්ඤානොසු
සික්ඛාපදෙසු සමාදාය වතතිස්සනති..., යෙ තෙ
භික්ඛු ථෙරා රතතඤ්ඤා විරපබ්බජ්ඣා සඛ්ඤ
පිතරෙ සඛ්ඤපරිනායිකා තෙ සක්කරියානම්...,
උප්පන්නාය තණ්හාය පොනොභවිකාය
න වසංගචන්ති..., අරඤ්ඤාසු සෙනාසනෙසු
සාපෙක්ඛා භවිස්සනති..., පච්චතනංයෙව සතිං
උප්පාදෙය්‍යනති...;

සඤ්ඤාරචනා, ධම්ම..., සඛ්ඤ..., සික්ඛා, සමාධි...,
අප්පමාද..., පටිසන්ධාර...;

අඩක: 7 - නි: 3 - ව: 632 - පි:
දී: මහාපරිනිබ්බාණ සු: 46 - පි:

11. සත්ත අභිඤ්ඤා ඤාණානි:-

"යදෙතං චුතුපපානසම්බානං දීඛිචක්ඛු, තස්ස
අනාගතංස ඤාණඤ්ඤා යථාකම්මුපග
ඤාණඤ්ඤා'නි චෙ'පි පරිභණ්ඩ ඤාණානි ගොනති.
ඉති ඉමානි ච චෙ ඉච්චිධාදීනි ච පඤ්ඤා'නි
සත්ත අභිඤ්ඤා ඤාණානිති'.

පි - ම: 13 - පරි: 321 - පි: 6:

12. සත්ත අපිඨකානි:-

සමා, සීල, තීරි, මත්තප්ප, සුත්ත, වාග, පඤ්ඤා'නි

අඩක: 7 - නි: ධන - ව: 6 - සු: 623 - පි:
ධ - අ: සුප්පමුඛකුසලිච්ඡා: 237 - පි:
දී - 3 - ව: සමග්ගි - සු: 154 - පි:

* 13. සත්‍යඅර්ථ ප්‍රශ්නලා:-

සංඛ්‍යාසාරී, සංඛ්‍යාවිමුක්තො, කායසංකප්පි, උත්තො
භාග විමුක්තො, ධර්මානුසාරී, දිට්ඨප්පකො,
පඤ්ඤාවිමුක්තො'ති.

වි - ම: 21 - පරි: 495 - පි: වි:

* 14. සත්‍ය අසම්මත:-

අස්සඛො, අභිරිකො, අනොත්තප්පි, අප්පසස්සනො,
කුට්ඨිනො, මුට්ඨස්සති, දුප්පඤ්ඤා'ති.

විභංග: බුද්ධක වස්තු;

විභංග - අ: ,, 261 - පි:

අංක: 7 - නි: 9 - ව: 2 - සු: 705 - පි:

දි: 3 - ව: සංඛිති - සු: 155 - පි:

15. සත්‍ය අසප්පායා:- (කසිණ නිමිත්තං රක්ඛතො)

"ආවාසො ගොවරං භස්සං - පුග්ගලො ගොජනංඋතු,
ඉරියාපථො'ති සත්තො'නෙ - අසප්පායෙ විවජ්ජයෙ"ති.

වි - ම: 4 - පරි: 94 - පි:

* 16 සත්‍යති ආකාරෙති උපට්ඨාන කුසලො හොති:-

(පුපුල්ලානො සමාධිං භාවෙතො)

ආරම්භනුපට්ඨාන, සමථනිමිතනුපට්ඨාන,
පග්ගහනිමිතනුපට්ඨාන, අවිකේඛපුපට්ඨාන,
ඔකාපුපට්ඨාන, සංපහංසනුපට්ඨාන,
උපෙක්ඛනුපට්ඨාන වසෙන.

පටි: ඉඤ්ඤා කථා;

පටි - අ: ,, 381 - පි:

17. සත්‍යති ආකාරෙති ඛණ්ඩසංචරණා මෙතො වෙතො

විමුක්තා:-

සංඛ්‍යා ඉන්ද්‍රියො අවේරුගොනානු - පෙ - අත්තානං
පරිහරනානු, ...පුරිසා..., ...අරියා..., ...අනරියා...,
...දෙවා..., ...මනුස්සා..., ...විනිපාතිකා...;

වි - ම: 9 - පරි: 229 - පි:

18. සත්‍යති ආකාරෙති උපසංචරණතො මරණං

අනුස්සවිතඛණ්ඩ:-

යසමභනනතො, පුඤ්ඤ..., ථාම..., ඉඪි...,

පඤ්ඤ ..., පච්චෙක බුඛතො, සමමාසමිබුඛතො'ති.

වි - ම: 8 - පරි: 171 - පි:

* 19. සත්‍ය අනිසංසා:- (බොජ්ඣංගිකපු බහුලිකතෙසු)

දිට්ඨෝව ධර්මෙ පටිගච්චෝව අඤ්ඤං ආරාධෙති,
නො වෙ දිට්ඨෝව ධර්මෙ පටිගච්චෝව අඤ්ඤං
ආරාධෙති - අථ මරණකාලෙ අඤ්ඤං ආරාධෙති,

අනන්ත පරිනිබ්බාසී හොති, උපහව්ව
පරිනිබ්බාසී හොති, අසම්බාර පරිනිබ්බාසී හොති,
සසම්බාර පරිනිබ්බාසී හොති, උඩංසොතො
අකතිට්ඨගාමී හොති.

ඇ: බොජ්ඣංග - ස: 1 - ව: 3 - සු: 853 - පි:

* 20. සත්ත ආසවා:-

අසී ආසවා දස්සනා පහානබ්බා, සංවර...,
පටිසෙපන..., අභිවාසන..., පරිවජ්ජන...,
විනොදන..., භාවනා...;

ප: මු - ප: සබ්බාසව - සු: 6 - පි: 8:

21. සත්ත ඉක්ඛිකානි:-

රුත, දොස, මොහ, මාන, දිට්ඨි, කිලෙස,
දුච්චරිත වසෙත.

අඛ්ඤ - අ: 3 - නි: 4 - ව: 2 - සු: 362 - පි:

22. සත්තංග උග්ගහ නොසලලං ආවික්ඛිතබ්බං:-

(වතනිංසාකාරෙ)

වචසා, මනසා, වණ්ණනො, සණ්ඨානනො, දිසනො,
ඛිංකාසනො, පරිවේදනො'ති.

පි - ප: 8 - පරි: 177 - පි:

23. සත්ත උචෙක්ඛ වාද:-

(වතුචතනාප්‍රීසා අපරනනානුදිට්ඨි - ඔ:)

24. සත්තාසංදං නිරය:-

පක්ඛවිට්ඨ බික්ඛිතං, මුඛෙ තත්තලොභ සෙවනං,
අභිහාරපබ්බතාරොපනං, ලොභකුමභි
පකෙඛපනං, අසිපත්ත වතප්පවෙසනං,
වේතරණිංසං සමොසරණං, මහාතිරයෙ
පකෙඛපො'ති.

පෙ - අ: අබ්බසංකරපෙනවසු - 153 - පි:

* 25. සත්ත කාපරුකවා:-

“පාචලී සිඤ්චි ජලේ - දෙවනං පාරිච්ජනනො
කදලේඛා කප්පරුකොව - සිරිසෙත භවති සත්තම”නති.

පි - ම: 7 - පරි: 152 - පි:

බමෙ - අ: රුපකණ්ඩ - 261 - පි:

26. සත්ත කාමසුග්ගි හුමයො:-

මනුස්සා, වාතුමමහාරුක්කා, තාවනිංසා, යාමා,
තුසිතා, නිම්මානරතී, පරතිමිමත වසවතති'ති.

අ - අ: 5 - පරි: 117 - පි:

* 27. සත්‍ය කායා:- (මහාවිලෝ පද්මවේ)

වම්මනායො, දුරු..., ලොහ..., අයො...,
වාලුකා..., උදක..., එලක...;

ජා - අ: 2 - කා: අසද්ධ - ඡා: 85 - පි:

28. සත්‍යවිධා කායානුපස්සනා:-

(සත්‍යවිධා අනුපස්සනා - ම:)

පටි: සභිපට්ඨාන කපා;

අඛණ - පි: 1 - නි: 59 - පි:

වි - ම: පඤ්ඤානුමි - නිදෙදස - 481 - පි:

* 29. සත්‍ය ඛණ්ඩාසම් බලානි:-

දුක්ඛ සම්පට්ඨවේධො, සමුදය සම්පට්ඨවේධො,
නිරෝධ සම්පට්ඨවේධො, මග්ග සම්පට්ඨවේධො,
පඤ්චක්ඛියානි භාවිතානි භොතානි සුභාවිතානි,
සත්‍යබොජ්ඣකා භාවිතා භොතානි සුභාවිතා,
අරියො අට්ඨභිතිකොමග්ගො භාවිතො භොති.
සුභාවිතො'ති.

පටි: අ: මහාවග්ග - සමුදයානුමි 96 - පි:

30. සත්‍ය විතතානි:-

වකත්‍රුච්ඡාදනං, සොත..., ඝාණ..., ජ්වහ...,
කාය..., මනො ධාතු, මනොච්ඡාදන ධාතු'ති.

විභංග - බමම හදස;

31. සත්‍ය වේදනා:-

වකත්‍රු සමප්පසජා වේදනා, සොත..., ඝාණ...,
ජ්වහ..., කාය..., මනොධාතු,
මනොච්ඡාදන ධාතු'ති.

විභංග - බමම හදස;

32. සත්‍ය ජාතිලෝභානි:-

අයො, සජ්ඣ, සුචණ්ණං, තිප්ප, සීසං, තඬ්ඬලොහං,
වේදනානක ලොහ'නති.

විභංග - අ: ධාතු - පි: 45 - පි:

33. සත්‍ය කානධානි:

විපඤ්චච්ඡාදනවජේජසු සෙස විතෙතසු
උප්පන්නානි- විතකක, විමාර, පිති, සොමනස්ස,
දෙමනස්ස, උපෙකක, විතෙතකානනා'ති.

පඤ්ච - අ: පට්ඨාන - 239 - පි:

අ - ඔ: 7 - පරි: 179 - පි:

34. සත්ත සැණවණ්ණිති:-

(සත්තසත්තභවි සැණවණ්ණිති - ම:)

විහරිත - සැණ:

35. සත්ත දකිණිකා සම්මතය:-

බුද්ධාදිවෙ උභතො සම්මත දුතං දෙති,
 නාමානෙ පරිතිබ්බතෙ උභතොසම්මත...,
 භික්ඛුසම්මත..., භික්ඛුනී සම්මත..., එතතකා මෙ
 භික්ඛුව භික්ඛුනියොව සම්මතො උද්දිසථා'ති...,
 එතතකා මෙ භික්ඛු සම්මතො උද්දිසථා'ති...,
 එතතකා මෙ භික්ඛුනියො සම්මතො උද්දිසථා'ති...,

ම: උ - ප: දකිණිකා විහරිත - සු: 253 - ප:

36. සත්ත මිඛං දුතං:-

තණ්හතතරිය, විතතිකාර, හිරොත්තප්ප,
 නිරවසෙස, දකිණිකොප්ප, සොමනස්සප විමාර,
 අලංකාරපරිමාර වසෙතා'ති.

අමිත - 7 - නි: 5 - ම: - සු: 654 - ප:

අමිත - අ: 716 - ප:

37. සත්තදිට්ඨියො:- (උචෙත්ථ)

පඤ්චා - මනුස්සානාමානං අත්තා'ති වදති තස්ස
 උචෙත්ථං පඤ්ඤාපෙති, දුතියො - තං පටිකිං
 පිනා දිබ්බතතාමං වදති..., ...රුපි මුග්ගා ...,
 ...ආකාසානඤ්චායනනුපගො...,
 විඤ්ඤාණයඤ්චායනනුපගො...,
 ...ආකිඤ්චායනනුපගො..., ...තෙව සඤ්ඤා
 නාසඤ්ඤායනනුපගො...;

විහරිත - බුද්ධාදිවණ්ණි;

විහරිත - අ: ,, 362 - ප:

38. සත්ත දිට්ඨිට්ඨානාහි:

බ්බා'පි දිට්ඨිට්ඨානං, අවිජ්ජා'පි..., එසෙසා'පි...,
 විතකෙකා'පි..., අයොනිසො මනසිකාරො'පි...,
 පාපමිත්තො'පි..., පරතො සොසො'පි...;

අමිත - අ: 10 - නි: 5 - ම: 6 - සු: 855 - ප:

* 39. සත්ත දුට්ඨිකාහි:-

පාණාතිපාතො, අදිත්තාදුතං, කාමෙසුමිච්ඡාමාරො,
 මුසාවාදො, පිසුණාමාමා, ඵරුසාමාමා,
 සමඵප්පලාපො'ති.

විහරිත - බුද්ධාදිවණ්ණි - ප:

විහරිත - අ: ,, 361 - ප:

40. සත්‍ය බැඳුණු:-

සාලි, විසි, යවො, ගොටුමො, නඩගු, වරකො,
කුරුසො'ති.

අඛණ - අ: 4 - නි: 5 - ව: 8 - සු: 567 - පි:

41. සත්‍ය බමමා බමමවිය සමෙබ්බාච්ඡාසනං උපාදාය
සංවත්තනති.

පරිපුර්ණතා, වන්දිතසද්ධර්මයා,
ඉන්ද්‍රියසමන්තපරිපාදනා, දුප්පත්පුත්තලි
පරිවර්ණතා, පසුබිමවත්තපුත්තලසෙවනා,
ගමනිරසුණවරිය පව්වෙකකණා,
තදබිමුත්තනා'ති.

අඛණ - අ: 1 - නි: 275 - පි: 8:

විභක්ත - අ: සතිපට්ඨාන - ව: 195 - පි: 8:

42. සත්‍ය බමමාසිට්ඨානා:-

සුභසංකල්පයං, දස්සනභාවනං, සකච්ඡනං,
විස්සජ්ජනං, කුසලාකුසලං, අනුසංකල්පනං,
පරිකම්භනසංචාරා'ති.

අඛණ - ව: 1 - නි: 52 - පි: 8:

43. සත්‍ය බමමානං ගිහිකතොගිකත්‍ර:-

” ” සමිත්තනා සමෙණා:-

සකකායදිට්ඨි, විචිකිල්පා, සිලබ්ධිපරමාසො,
රුගො, දෙසො, මොහො, මානො'ති.

අඛණ: 7 - නි: 9 - ව: 1 - 2 - සු: 704 - පි:

44. සත්‍ය බමමා පස්සම්බෙබ්බාච්ඡාසනං උපාදාය සංවත්තනති.

පණ්ණිනභොජන සෙවනා, උතුසුඛසෙවනා,
ඉරියා පථ සුඛ සෙවනා, මජ්ඣිමනිකායා,
සාරඛ්‍යාය පුත්තලපරිවර්ණතා, පස්සම්බිකාය
පුත්තල සෙවනා, තදබිමුත්තනා'ති.

අඛණ - අ: 1 - නි: 280 - පි:

විභක්ත - අ: සතිපට්ඨාන - 198 - පි:

45. සත්‍ය බාහුසො න විපස කිරිමු:- (හගවතො)

වතසො දායා, වෙ අකකතා, උණ්ඨිස'නති.

දී - අ: මහා පරිනිබ්බාණ - සු: 424 - පි:

46. සත්‍ය බාහුසො:-

අහා බාහු, සුභ..., ආකාසානසංචාරය...,
විසුඤ්ඤාණසංචාරය..., ආකිසුච්ඡාය...,

නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන..., සඤ්ඤාවේදයිත
තිරෙධ...;

ආ: ධාතු - ආ: 2 - ව: 1 - සු: 245 - පි:

47. සත්‍ය නගරය:- (මහා ගෝවිජේන මාපිතාති.)

"දන්තපුරං කලිඞ්ගානං, අස්සභානඤ්ච පොනනං
මාහිස්සති අවනානං, සොවිරුතඤ්ච රොරුකං,
මෙලා ව විදෙහානං, වමපා අබ්‍යෙසු මාපිතා,
බාධණසිව භාසිනං, එතෙ ගෝවිජ මාපිතා"ති.

දි - අ: 2 - භ: මහාගෝවිජ - සු: 469 - පි:

48. සත්‍ය නගරපරික්කාරා:-

එසිකා, පරිබා, අනුපරියාය පථො, බහුං ආවුඛං
සන්තිවිතං හොති, බහුබලකායො පටිවසති,
දෙවාරිකො හොති, පාකාරො හොති'ති.

අඛ්‍ය: 7-ති: 7-ව: 3-සු: 682-පි:

" " ගෙහ පරිකෙඛපො, පරිබා, උදදපො, පාකාරෙ
එසිකා, පලිසො, අට්ටො'ති.

විමුච්ඡිකො:දති - පි: 223 - පි:

49. සත්‍ය නිදර්ශනවස්තු:-

සඛො, හිරිමා, ඔත්තපපි, බහුස්සුතො, ආරඞ්
විරියො, සතිමා, පඤ්ඤවා'ති

අඛ්‍ය: 7 - නි: 4 - ව: 10 - සු: 643 - පි:

" " සිකඛා සමාදුතෙ- තිබ්බවජ්ඤෙ, හොති

ආයතිඤ්ච සිකඛාසමාදුතෙ අවිගතපෙමො,

ධම්මනිසන්තියා..., ඉවජාචිතයෙ...,

පටිඥානො..., විරියාරමෙහ..., සති .

නෙපකෙක..., දිට්ඨිපටිවෙධො...;

අඛ්‍ය: 7 - නි: 2 - ව: 10 - සු: 629 - පි:

පටි - අ: අභිඤ්ඤා - නි: 51 - පි:

දි: 3 - ව: සඛගිති - සු: 155 - පි:

50. සත්‍යසංකරණාති:- (අභිධම්ම පිටකෙ)

ධම්මසංගණි, විහඞ්ග, ධාතුසංථා, පුග්ගලපඤ්ඤානති,
කථා වජ්ඣ, යමක, පට්ඨාන වසෙන.

ධම්ම - අ: 3 - පි: පි:

51. සහන පරික්ෂණ බලතමා:- (බොධිසත්තානං)

තිණ්ණං - තාරෙස්සාමි, මුනෙතා - මොවෙස්සාමි,
දනෙතා - දමෙස්සාමි A, අස්සනෙතා - අස්සා:
සෙස්සාමි, පරිනිබ්බතො - පරිනිබ්බාපෙස්සාමි,
සුඛො - සොධෙස්සාමි, බුඛො - බොධෙස්සාමි'ති.

ඉ - අ: 2 - නි: 2 - ව: 1 - සු: 98 - පි:

ව - අ: පඤ්ඤාකතා - 220 - පි:

52. සහන පද්මානි:- (ජලජ පුප්ඵාති)

රත්නප්පලං, සෙත්තප්පලං, නිලසප්පලං, රත්තපද්මං,
සෙතපද්මං, කුමුදං, කලලභාරා'නති.

ජා - අ: 5 - භා: ජද්දන - ජා: 198 - පි:

*** 53. සහන පරික්ෂණවිධානානි:-**

කාමරුග, පටිස, මාන, දිට්ඨි, විචිකිච්ඡා, භවරුග,
අවිජ්ජා'නි.

විභවික: වුද්දකවච්ඡා;

54. සහන පරිහානියාධිපතියා:- (උපාසකස්ස)

භික්ෂුදස්සනං භාපෙති, සබ්බම සවණං පමෙජ්ජති,
අධිසිලෙ න සිකඛති, අප්පසාද ඛත්තලාභොති
භික්ෂුසු, උපාරම්භවිතො ධම්මං සුණති,
රක්ඛගවෙසී, ඉතොව බහිවා දක්ඛිණෙස්සා:
ගවෙසති - තත්ථව පුබ්බකාරං කරොති'ති.

අඛ: 7 - නි: 2 ව: 9 - සු: 635 - පි:

*** 55. සහන පුග්ගලා:-**

උභයතාභාගවිමුතො, පඤ්ඤාවිමුතො,
කායසකඛි, දිට්ඨප්පතො, සමාවිමුතො,
ධම්මානුසාරී, සමානුසාරී'ති.

පුග්ගල - සත්තමානිකා;

අඛ: 7 - නි: 2 - ව: 5 - සු: 626 - පි:

අඛ: - අ: ,, - 693 - පි: පි:

ම: ම - ප: කීර්ති - සු: 427 - පි: පි:

දි: 3 - ව: සම්මිති - සු: 155 - පි:

*** 56. සහන පුග්ගලා ආනුෂංගයා:-**

විණාසවො, ජිවිතසමසීසි අරභා, අනාරා
පරිනිබ්බාසී, උපහව්ව පරිනිබ්බාසී, අසඬ්ඛාර
පරිනිබ්බාසී, සසඬ්ඛාරපරිනිබ්බාසී, උඬ්ඨසාභො
අකතිට්ඨගාමි'ති.

63. සත්ත බොජ්ඣංගය:-

සති, ධම්මවිවය, විජය, පීති, ජ්‍යායා, සමාධි, උපෙක්ඛා'ති.

විභවය: බොජ්ඣංගය;

විභවය - අ: ,, 217 - පි:

පටි - අ: සාවතඛ - නි: 83 - පි: පි:

අභය - අ: 1 - නි: 272 - පි:

ම - අ: මු - ප: සබ්බාසව - සු: 69 - පි:

දී: 3 - ව: සබ්බිති - සු: 154 - පි:

* 64. සත්ත හරිය:-

වධකා, වොරි, අයතා, මානා, හග්ගි, සබ්බ, දුක්ඛි'ති.

අභය: 7 - නි: 6 - ව: 10 - සු: 673 - පි: පි:

ජා - අ: 2 - සා: සුජාත - ජා: 245 - පි: පි:

65. සත්ත භාරත රාජානෝ:-

සත්තභූ, බ්‍රහ්මදත්තෝ, වෙස්සභූ, භරතෝ, රෙණු, වෙ ධනරත්නා'ති.

දී - අ: 2 - සා: මහාසෝච්ඡ - සු: 470 - පි:

66. සත්ත හික්ඛවො අමිතං උපපන්නා:-

උපකො, පලගණො, පුත්තකසා, හද්දිකො හද්දෙවො, බහුදන්ති, පිඛිතියො'ති.

සා: 5 - ව: 10 - සු: 19 - පි:

67. සත්ත මහාපච්චෙදිකාණ්ඩ්‍යානි:-

ඉධ භික්ඛවෙ! භික්ඛු අරඤ්ඤගතොවා -පෙ- සුපපන්නිතිනං මෙ මානසං සච්චානං බොධායා'ති ඉදමස්ස පඨමං ඤාණං අබිගතං ගොති- අරියං ලොකුත්තරං අසාධාරණං පුථජ්ජනෙති, පුත්තවපරං -පෙ- දුතියං..., තතියං..., චතුත්තං..., පඤ්චමං ..., ඡට්ඨමං..., සත්තමං...;

ම: මු - ප: කොසමිස - සු: 301 - පි:

ම - අ: " 549 - පි:

68. සත්ත මහාසංගී:- (තිමවති)

අනොතත්ත, කණ්ණවුණ්ඩ, රථකාර, ඡද්දන්ත A, කුණාල, මන්දකිනි B, සිහපපාත වසන්ත.

A නිශ්ශංක B මුච්චිඤ-දී-අ:

සබ්බසංඛ්‍යා

6 - අ: 8 - ප: පොතපිට - පු: 585 - පි:
 සුත්ත - අ: 3 - ව: පුරුෂා - පු: 347 - පි:
 6 - අ: සංඝයා - පු: 692 පි:
 අංක - අ: 8 - නි: 2 - ව: 9 - පු: 759 - පි:
 දී - අ: සංඝයා - පු: 115 - පි:

* 69. සත්ත විධි මාතෘකා:-

මාතෘකා, අතිමාතෘකා, මාතෘකාමාතෘකා, මමාතෘකා,
 අතිමාතෘකා, අසම්මාතෘකා, මිත්‍රාමාතෘකා'නි.

මොන: දුට්ඨවස්ස - පු: 59 - පි:
 විභව: පුද්ගලානුකූල;
 පරි - අ: මොන: දුට්ඨවස්ස - නි: 287 - පි:

70. සත්ත මෙවුන සංකයානා:-

...මානුෂාමය උත්පාදන පරිමද්දන නිසාපන
 සබ්බසංඛ්‍යා සාද්ධන..., මානුෂාමය සබ්බ
 සංජානන සාකිලිනි සංකයානා..., මානුෂාමය
 චක්ඛුනා චක්ඛුන උපනික්ඛායන..., මානුෂාමය
 සද්ධං පුණ්ණ..., යානි'යා නානි පුබ්බ
 මානුෂාමය සබ්බ හසින ලපිත කිලිනානි නානි
 අනුසාරන..., අපි ව බො පසානි ගහනං වා
 ගහනපුත්තං වා පසානි කාමගුණෙහි
 සමපටිතං සමබ්බිග්ගං පරිවාරකමානං...,
 අසංකප්පනං දෙව නිකායං පණ්ඩිතානුකූලවරියං
 වරනි...;

අංක: 7 - නි: 5 - ව: 7 - පු: 651 - පි:

71. සත්ත රතනානි:- (වක්ක වතනිනො)

වක්ක රතනං, හතී..., අස්ස..., මණි..., ඉන්ද්‍රිය...,
 ගහන..., පරිණායක...,

දී: මහාසුදස්සන - පු: 106 - පි: 5:

දී - අනුමාන - පු: 68 - පි:

ම: උ - ප: මාලපනණි - පු: 186 - පි: 8:

අංක: 7 - නි: 6 - ව: 9 - පු: 671 - පි:

72. සත්ත විධි රසං:-

අමිල, මධුර, තිත්ත, කපුක, ලොභික, චාරික,
 කසාව, වසෙන.

සුත්ත - අ: බහුමාන - පු: 81 - පි:

73. සත්ත වණ්ණානි වරපනිනානි:-

නිල, පිත, ලොහිත, ඔදන, මසෙස්ස, සාම,
 කබර වණ්ණ වසෙන.

අංක: 7 - නි: 1 - 60 - පි:

74. සත්‍ය මත පදනම්:- (සකකතන සමපාදන)

යාම ජීව: මානාපෙතනිතරේ ගොති, කුපලපෙට්ඨා
පවාසි ගොති, සන්තවාපවා ගොති, අපිපුණෝ
ගොති, විගතමල මවෙජ්ජරන වෙනතා අගාරං
අජ්ඣාචසති, සචචාවො ගොති, අනෙකාධනො
ගොති'ති

සං: සකක - සං: 2 - ව: 2 - පු: 144 - පි:

ධ - අ: භොලිපසුතවසු: 133 - පි:

ජා - අ: 1 - හා: කුලාවත - ජා: 176 - පි:

* 75. සත්‍ය විඤ්ඤාණදිව්‍යා:-

නානත්තකායා: නානත්තසඤ්ඤා, නානත්තකායා
එකත්ත - සඤ්ඤා, එකත්තකායා නානත්තසඤ්ඤා,
වතසොයා අරුපාවචර භූමියෝති.

අඛ: 7 - නි: 5 - ව: 1 - පු: 643 - පි:

අඛ: - අ: " 711 - පි:

පටි - අ: මහාවග්ග - 78 - පි: වි:

දි: 3 - ව: සමතිති - පු: 155 - පි:

76. සත්‍ය විප්‍රබ්ධියා:-

සිල, විතත, දිට්ඨි, කඛ්ඛාචිතරණ, මහ්‍රාමහ
ඤ්ඤාදස්සන, පටිපදා ඤ්ඤාදස්සන, ඤ්ඤා
දස්සන විප්‍රබ්ධි'ති.

වි - ම: 18 - 22 - පටි: 441 - 524 - පි: වි:

දි - අ: 2 - හා: දුග්ගතර - පු: 773 - පි:

77. සත්‍ය වෙදනා:-

වකඛුසමඵසුපා වෙදනා - පෙ - මනෝවිඤ්ඤාණ
ධාතු'ති

(සත්‍යවෙනනා - ම:) විභංග: ධම්මෙදස - වි:

78. සත්‍ය සංඛ්‍යා:-

තණහා, දිට්ඨි, මාන, කොඛ, අවිජ්ජා කිලෙස,
දුච්චරිත සංඛ්‍යා'ති.

ඉ - අ: 3 - නි: 5 - ව: 5 - පු: 234 - පි:

79. සත්‍ය සඤ්ඤා:-

වකඛුසමඵසුපා සඤ්ඤා - පෙ -

මනෝවිඤ්ඤාණධාතු'ති.

විභංග: ධම්මෙදස;

80. සත්ත සංකුඤ්ඤා:-

අසුභසංකුඤ්ඤා, මරණ..., ආහාරෙ පටිඝකුල...,
සබ්බ ලොකෙ අනභිරත..., අනිච්ච..., දුක්ඛ...,
අනත්ත...;

අඛණ්ඩ: 7 - කී: 5 - ව: 5 - පු: 647 - පි: 8:

81. සත්ත සංකුඤ්ඤා:-

අනිච්ච, අනත්ත, අසුභ, ආදීනව, පහාණ, විරුග,
නිරෝධා'ති.

දී 3 - ව: සබ්බසි - පු: 155 - පි:

82. සත්ත සංකුඤ්ඤාමය:-

මධ්‍ය, ගොණ, ගද්ද, අජ, පසු, මිග, මනිසෙ
සක්කාය වදති.

දී - අ: සංකුඤ්ඤාපද - පු: 114 - පි:

ම - අ: සංකුඤ්ඤා - පු: 692 - පි:

* 83. සත්ත සංකුඤ්ඤාමය:-

අනුතය, පටිඝ, දිට්ඨි, විචිකිච්ඡා, මාන, භවරාග,
අවිජ්ජා'ති.

දී: 3 - ව: සබ්බසි - පු: 156 - පි:

පටි - අ: මහාකරුණාංකුඤ්ඤා - 287 - පි: 2

”

අනුතය, පටිඝ, දිට්ඨි, විචිකිච්ඡා, මාන, ඉස්සා,
මච්ඡරිය'නති.

අඛණ්ඩ: 7 - කී: 1 - ව: 10 - පු: 625 - පි:

84. සත්ත සත්තානාහි:-

අඵචෝ භගවා සත්තාහං ඵකපල්ලසෙකින
නිසිදි. විමුක්තිසුඛ පටිසංවේදී බොධිරුක්කමුලෙ,
සුරිතානං පාරමිතං ඵලාබ්ගමනට්ඨානං
පල්ලඛකං අනිමිසෙහි අකබ්භි මලොකයමානො
සත්තාහං චිත්තාමෙසි, රතනවඛකමෙ...,
රතන සරෙ..., අජපාලනිශ්‍රොධමුලෙ...,
මුච්චිකුල..., රාජායනනෙ...;

ජා - අ: 1 - හා: නිදහ: 74 - පි:

85. සත්ත සපත්ත කිරණාබ්මය:-

අභොවතා'යං දුබ්බණ්ණො අස්සා'ති,
...දුක්ඛංසයෙය්‍යා'ති, ...න පචුරන්තොඅස්සා'ති,
.....න භොගවා අස්සා'ති, ...න යසවා අස්සා'ති,
...න මිත්තවා අස්සා'ති, ...න කායස්ස හෙද
පරමමරණා සුගතිං සංගං ලොකං
උපපජ්ජෙය්‍යා'ති.

අඛණ්ඩ: 7 - කී: 6 - ව: 11 - පු: 674 - පි: 8:

ම - ම: 9 - පරි: 220 - පි:

86. සත්‍ය සම්මත:-

සමානතාවය, සිරිමා..., මහතප්...,
බහුසුභ..., ආරම්භ..., උපදින...,
පසු...,

දි: 3 - ව: සම්මත - පු: 155 - ප:

87. සත්‍ය සම්පත් සම්ප්‍රදාය:-

අභිකත..., පරිකත..., සම්පත්...,
ආලෝක..., විලෝක..., සම්පත්...,
පසු..., සම්පත්..., සම්පත්...,
අසි..., පි..., බා..., සා...,
උ..., ග..., නි...,
සු..., භා..., තු...,

දි: 3 - ව: සම්පත් - පු: 695 - ප:

අභි - ව: සම්පත් - පු: 194 - ප:

88. සත්‍ය සම්පත්, රාජ්‍ය:-

සා..., අ..., ස..., ර..., වි..., ම...,
ද...,

දි: 2 - ව: 2 - පු: 72 - ප:

* 89. සත්‍ය සම්පත් කුසල:-

සා..., ස..., ස..., ස...,
ක..., A..., ග..., අ...,

ප..., ස..., ප..., දි: 162 - ප:

අ..., 7 - කි: 4 - ව: 4 - පු: 640 - ප:

* 90. සත්‍ය සම්පත් පරිකත:-

ස..., ස..., ස..., ස...,
ක..., ස..., ස..., ස...,
ස...,

අ..., 7 - කි: 5 - ව: 2 - පු: 644 - ප:

අ..., 713 - ප:

දි: 3 - ව: සම්පත් - පු: 154 - ප:

91. සත්‍ය සම්පත්:-

ග..., ද..., ම..., ම..., ද..., ස...,
(ස..., ව...,)

ස..., ස..., ස..., ස..., පු: 43 - ප:

අ..., 308 - ප:

ස..., A..., අ...,

* 92. සත්ත සංස්ථා සාධා:-

පඨවි, ආපො, තෙජො, වායො, සුඛෙ, දුකෙඛි,
ඡවෙ'ති.

දී: සාමෙකපදා - සු: 43 - පි:

ම: ම - ප: සංඝක - සු: 460 - පි:

ජා - අ: 7 - සා: මහාසාරදකසංප - ඡා: 201 - පි:

93. සත්ත සහ ජාතා:- (බොධිසත්තෙතන හි සභිං)

බොධිරුකෙඛා, රුහුලමානා, වතසෙසා
නිබ්බුමහියො, ආරොහනියහපි, ඝාතකො,
ඡනො, කාලුද්ධි'ති.

දී - අ: මහාපදන - සු: 283 - පි:

අභිත - අ: 1 - නි: 167 - පි:

ජා - අ: 1 - සා: නිදන - 52 - පි:

වු - අ: කොණ්ඩකුඤ්ඤ - ම: 106 - පි:

“ “ රුහුලමානා, ආනසෙදු, ඡනො, කාලුද්ධි,
ඝාතකො, බොධිරුකෙඛා, නිබ්බුමහියො'ති.

අප - අ: නිදන - ම: 49 - පි: ම:

* 94. සත්ත සහධම්මවාරිනො:-

භික්ඛු, භික්ඛුනී, සික්ඛමානා, සාමණෙරො,
සාමණෙරී, උපාසකො, උපාසිකා'ති.

ම - අ: මුලසිහනාද - සු: 249 - පි:

95. සත්ත සංවරා:-

පාතිමොක්ඛි, සති, ඤාණ, පච්චය පටිසෙවන,
බන්ති, විරිය, ආජීවපාරිසුඛි'ති.

පටි - අ: ඤාණකථා - 10 - පි:

සත්තකං සම්මතං

අට්ඨකං

* 1. අට්ඨ අනෙකාසවක්ඛුනි:- (භගවතො ආරොපිතානි)

අරස රුපො, නිබ්බොගො, අකිරියවාදො, උච්ඡේද
වාදො, ජෙගුච්ඡි, වෙනසිකො, තපස්සි,
අපගබ්බො'ති.

අභිත: 8 - නි: වෙරඤ්ජ - සිත - සු: 720 - පි:

අභිත - අ: 740 - පි:

2. අට්ඨ අකඛණා:- (අසමයා බ්‍රහ්මවරියවාසාය)

තිරයං උපපන්නො හොති, තිරව්ජානගොනියං...,
පෙත්තිවිසයං..., අඤ්ඤතරං දීඝායුකං
දෙවතිකායං..., පච්චන්තිමෙසු ජනපදෙසු...,

මිවණ්දිට්ඨිකො හොති විපරිත දක්කනො,
දුප්පඤ්ඤා හොති ජලො ඵලමුතො තපට්ඨලො
සුභාසිත දුභාසිතස්ස අත්ථකුඤ්ඤාතුං,
අබුචුප්පාදො හොති.

අභි: 8 - හි: 3 - ව: 9 - සු: 750 - පි:
දි: 3 - පි: අසුභ්භර - සු: 182 - පි:

* 3. අට්ඨඛන සමනාගතං විනතං අභිභිහාරකතමං හොති.

සමාහිතං, පරිසුඛං, පරියොදනං, අනඛණං,
විගතුපකතිලෙසං, මුදුගුතං, කමනියං, සිතං
ආනෙඤ්ජප්පත්ත'නති.

ම: 12 - පරි: 281 - පි:

4. අට්ඨඛනසමනාගතං පණ්ඩිතානං:-

මනුස්සජනං, ලිඛිතසම්පත්ති, හෙතු, සන්තර්දක්කනං,
පබ්බඤ්ජා, ගුණසම්පත්ති, අධිකාරෙ, ජ්ඣෙදා'ති.

පා - අ: 1 - හා: නිදහ - 14 - පි: පි:

මු - අ: සුමේධකරා - 75 - පි: පි:

ව - අ: පඤ්ඤා - ව: 220 - පි: පි:

5. අට්ඨඛනසමනාගතා පිණ්ඩපාතපටිසෙවනො:-

අට්ඨඛනසමනාගතං ආහාරං ආහාරෙ ති'ති
එත්ථ තෙවදවාය න මදය න මණ්ඩිතාය න විගුස
නාය යාවදෙව ඉමස්ස කායස්ස සීනියා යාපනාය
විහිංසුපරතියා මුහමවරියානුග්ගහාය ඉති
පුරුණඤ්ඤව වෙදනං පටිගඛිබාමි තවඤ්ඤව වෙදනං
න උපපාදෙස්සාමි යාත්‍රාව මෙ හවිස්සති,
අනවඤ්ජනාව ඵාසුචිහාරොවා'ති අයමෙත්ථ
හොජනාතිසංසො.

මහාසීවසේනේ පනා'හ: උපරි වත්තාරි
අඛනාති පටිකේඛපො නාම, හෙට්ඨා පත
අට්ඨඛනාති සමොධානෙ තඛ්ඛාති'ති තත්ථ යාවදෙව
ඉමස්ස කායස්ස සීනියා'ති එතං අඛනං, යාපනාය,
විහිංසුපරතියා, මුහමවරියානුග්ගහාය, ඉති
පුරුණඤ්ඤව වෙදනං පටිගඛිබාමි, තවඤ්ඤව වෙදනං
න උපපාදෙස්සාමි, යාත්‍රාව මෙ හවිස්සති,
අනවඤ්ජනාවා'ති ඵාසුචිහාරො, පත
හොජනාතිසංසො' ති එවං අට්ඨඛනසමනාගතං
ආහාරං.

මම - අ: නිකේප ඛණ්ඩ - 336 - පි:

ම: 12 - ප: මුහමාසු - සු: 574 - පි:

6. අට්ඨකථිකො උපසාසනො:-

පාණාතිසානා පටිවිරතා, අදින්නාදිනා...,
අබ්බතචරිතා..., මුසාවාදි..., සුරාමෙරය මජ්ඣමා
දට්ඨානා..., විකාල භොජනා..., නවතිත
වාදිත විසුක දස්සන මාලා ගතිවිලෙපන ධාරණ
මණ්ඩන විභුසනට්ඨානා..., උට්ඨාසයන
මහාසසනා...;

අඛ්‍ය: 8 - නි: 5 - ව: උපසාසන - සු: 764 - පි:

අඛ්‍ය: 3 - නි: මහාවග්ග - 19 - සු: 129 - පි:

*** 7. අට්ඨකථිකො මග්ගො:- (අරියො)**

සමාදිට්ඨි, සමමාසකපෙසා, සමමාචාරා,
සමමාකමමනනා, සමමාආජ්ඣො, සමමාචාරායාමො, සමමාසනි, සමමාසමාධි'ති.

විභ්‍ය: මග්ග - ව:

පටි: මග්ගසම - නි:

පටි - අ: ,, 113 - පි:

*** 8. අට්ඨකථිකො සමන්තො:-**

විසුඛෙට්ඨා, විසුඛෙට්ඨො, මසුඤ්ඤා, සුවණ්ණො,
බ්බු, අවිසාරි, ගමනිරො, නින්නාදි'ති.

දි: ජනවසන - සු: 130 - පි:

දි - අ: ජනවසන - 452 - පි:

ම: ම - ප: බ්බුසු - සු: 575 පි:

ම - අ: ,, 776 - පි:

*** 9. අට්ඨ අනුජය වොහාණ්:-**

අදිට්ඨො දිට්ඨවාදිනා, අසුතෙ සුතවාදිනා,
අමුතෙ මුත වාදිනා, අවිසුඤ්ඤානෙ විසුඤ්ඤතවාදිනා,
දිට්ඨො අදිට්ඨවාදිනා, සුතෙ අසුත වාදිනා,
මුතෙ අමුතවාදිනා, විසුඤ්ඤානෙ අවිසුඤ්ඤත
වාදිනා'ති.

අඛ්‍ය: 8 - නි: 7 - ව: 7 - සු: 802 - පි:

විභ්‍ය: බුද්ධකම්ම;

*** 10. අට්ඨ අභිනාසනනාති:-**

අජ්ඣතං රූපසඤ්ඤි එකො බහිඛා
රූපානි පස්සානි පරිත්තානි සුවණ්ණද්වබ්බණ්ණානි
තානි අභිනාස පජානාමි පස්සාමි'ති එවං සඤ්ඤි
හොති, අජ්ඣතං රූපසඤ්ඤි එකො බහිඛා
රූපානි පස්සානි අපමාණානි..., අජ්ඣතං
අරූපසඤ්ඤි එකො බහිඛා රූපානි පස්සානි
පරිත්තානි...,

අජකිත්තං අරුපසංඝඤ්ඤි එතනා ඛනිධා රුපානි පසස්සති අපමාණානි...,
 අජකිත්තං අරුපසංඝඤ්ඤි " " " " නිලානි...,
 අජකිත්තං අරුපසංඝඤ්ඤි " " " " පිතානි...,
 අජකිත්තං අරුපසංඝඤ්ඤි " " " " ලොභිතානි...,
 අජකිත්තං අරුපසංඝඤ්ඤි " " " " ඔදනානි...,

අඛ්‍ය: 8 - නි: 7 - ව: 5 - සු: 801 - පි:

ම: ම - ප: මහාසංකප්පදි - සු: 705 - පි:

පටි: අසිංහසංඝාය - නිදද්දස;

දී: 3 - ව: සංඛිති - සු: 160 - පි:

11. අධිවිධං අවිතිබ්‍යාගරූපං:-

වණණා, ගන්ධා, රසා, ඔජා, භූත
 චතුක්කතඤ්ඤිති.

අ - ස: 6 - පටි: 162 - පි:

12. අධි අසංඝඤ්ඤිවාද:-

රුපි අත්තාභොති අරොගො පරමමරණා'ති
 අසංඝඤ්ඤි'ති නං පසංඝඤ්ඤපෙනති, අරුපි
 අත්තාභොති අරොගො පරමමරණා'ති
 අසංඝඤ්ඤි'ති නං පසංඝඤ්ඤපෙනති, රුපිච
 අරුපිච අත්තාභොති අරොගො පරමමරණා'ති
 අසංඝඤ්ඤි'ති නං පසංඝඤ්ඤපෙනති, නෙවරුපිනාරුපි
 අත්තාභොති අරොගො පරමමරණා'ති
 අසංඝඤ්ඤි'ති නං පසංඝඤ්ඤපෙනති, අත්තවා
 අත්තාභොති අරොගො පරමමරණා'ති
 අසංඝඤ්ඤි'ති නං පසංඝඤ්ඤපෙනති, අත්තනවා
 අත්තා භොති අරොගො පරමමරණා'ති අසංඝඤ්ඤි
 'ති නං පසංඝඤ්ඤ පෙනති, අත්තනවාච අත්තනවාච
 අත්තාභොති අරොගො පරමමරණා'ති අසංඝඤ්ඤි'ති
 නං පසංඝඤ්ඤපෙනති, නෙවත්තනවා නාත්තනවා
 අත්තාභොති අරොගො පරමමරණා'ති අසංඝඤ්ඤි'ති
 නං පසංඝඤ්ඤපෙනති.

විසමය: බුද්ධක චත්ත;

විසමය-අ: " " 363 - පි:

දී: බුද්ධජ: 2 - සු: 24 - පි:

* 13. අධිති ආකාරෙති අවිජජා නිරුජකිති:-

නිදනනිරුධෙත, සමුදය..., ජාතී..., පභව...,
 භෙතු..., පච්චය..., සද්දුෂ්ඨපාදෙන,
 නිජරුධුපට්ඨානෙනාති.

පටි: අනාපාත කථා;

ම: 101 - සු: 1 - පි: 1 - පටි: අ: " 162 - පි:

19. අට්ඨ ආදිනවා පණ්ණසාලා පටිකොගසමි:-

කරණපරියෙසනභාවො, නිබ්බිජ්ජග්ගන භාවො,
උට්ඨාපනීය භාවො, සුබ්බමාලකරණ භාවො,
ගරහපටිච්ඡාදන භාවො, මෑහනති
පරිග්ගහ කරණ භාවො, සද්දතියකව්සො,
බහුසාධාරණ භාවො'ති.

ජං - අ: 1 - භා: නිද්ද - 10 - පි: පි:

බු - අ: සුමේධකථා - 63 - පි: පි:

බමම - අ: නිද්ද - 32 - පි:

20. අට්ඨ ආනිසංසා මෙත්තාය වෙතො චිත්තනියා:-

සුඛං සුපතී, සුඛං පටිබුද්ධතී, න පාපකංසුජිනං
පසංගි, මනුස්සානං පියොගොති, අමනුස්සානං
පියොගොති, දෙවතා රක්කන්ති, නාස්ස අග්ගි වා
විසං වා සඤ්චා කමති, උත්තරං
අපපටිච්ඡිකන්තො බුහමලොකුපගො ගොති'ති.

අභ්ග: 8 - නි: 1 - ව: 1 - සු: 708 - පි:

21. අට්ඨවිධා ආබාධා:-

පිත්තසමුට්ඨානා, සෙමහ..., වාත...,
සන්තිපාතිනා, උතුපරිණාමජා, විසමපරිහාරජා,
ඔපකකම්මනා, කමමිපාකජා'ති.

භං: වෙදනා - සං: 3 - ව: 1 - සු: 695 - පි:

22. අට්ඨ ඉඤ්ජියාති:-

සඛා, විරිය, සති, සමාධි, පඤ්ඤා, මන,
සොමනස්ස, ජීවිත වසෙනා'ති.

බමම - අ: බමමුද්දෙසවාර - 124 - පි:

23. අට්ඨවිධං ඉඤ්ජිය රූපං:-

වකුටු, සොන, ඝාන, ජීව්වා, කාස, ඉත්ථි, පුරිස,
ජීවිත වසෙනා'ති.

පි - ම: බකිනිද්දෙස - 14 - පරි: 337 - පි:

24. අට්ඨවිධා උපසම්පද:-

(විනය - ම:) අභ්ග - අ: 2 - නි 338 - පි:

25. අට්ඨ උපට්ඨානා භගවතො:-

නාගසමාලො, කාගිනො, උපවානො,
සුනකබ්බෙනො, චුඤ්ඤසමණ්ණදොසො, සාගනො
මෙඝියො, ආනඤ්ඤා'ති.

දී - අ: මහාපද්ධන - සු: 278 - පි:

26. අට්ඨ උමමනායා:-

කාමුමුමනනො	-	ලොභවසංගතො,
කොධ	"	- විහිංසා "
දිට්ඨි	"	- විපල්ලාස "
මොහ	"	- අසුසුඤ්ඤ "
යකඛ	"	- යකඛ "
පිත්ත	"	- පිත්ත "
සුඤ්ඤ	"	- ඵාන "
බ්‍රහ්මඤ්ඤ	"	- සොක "

ජා - අ: 3 - භා: දරිමුම - 169 - පි: 8:

27. අට්ඨ කාමාට්ඨර කුසලවිතතානි:-

සොමනස්සසහගතං	සුඤ්ඤවිපල්ලනං	අසබ්බාරිකං,	සසබ්බාරිකං,
"	සුඤ්ඤවිපල්ලනං	"	"
උපෙක්ඛාසසහගතං	සුඤ්ඤවිපල්ලනං	"	"
"	සුඤ්ඤවිපල්ලනං	"	"

අ - භ: 1 - පරි: 20 - පි:

28. අට්ඨති කාරණෙති හගවා පුග්ගලකථං කථෙති:-

තිරෙතතප්පදිපනත්ථං, කම්මස්සකතා...,
පච්චත්තපුරිසකාර..., ආනත්තරිය...,
බ්‍රහ්මවිහාර..., පුබ්බත්තිවාස..., දක්ඛණවිප්ප්ඵි...,
ලොකසම්මුතියා අප්පහානත්ථොති.

ම - අ: මු - ප: අනුභවං - සු: 113 - පි:
අභිත: 1 - නි: 14 - ච: 1 - සු: 54 - පි:

29. අට්ඨති කාරණෙති හගවා තථාගතො:-

තථා ආගතොති, තථාගතොති, තථාලකඛණං
ආගතොති, තථාමලොභො යථාගතො
අභිසම්මුඛොති, තථාදසීති, තථාදිනාය,
තථාකාරිනාය, අභිභවනට්ඨනාති.

අභිත: - අ: 1 - නි: 14 - ච: 1 - සු: 53 - පි: 8:
දි - අ: මුමුණු - සු: 46 - පි:
පටි: - අ: සිලසෙසුණ - 144 - පි:
උ - අ: 2 - ච: 8 - සු: 83 - පි: 8:
මු - අ: නිදන - 13 - පි: 8:

30. අට්ඨති කාරණෙති දෙවො වස්සති:-

නාගානුභාවෙන, සුපණ්ණ..., දෙවතා...,
සච්චකිරියාය, උතුසමුට්ඨානෙන, ඉසිබලෙන,
විනාසමෙසෙනාති.

සා - අ: 2 - භා: වලාංක - සා: 256 - පි:

31. අධිකි කාරණෙහි බුබා වාදිකං වරනති.

පසමජ්ඣානං පටිලභිස්සති'ති වා-පෙ-
නෙවසඤ්ඤාසඤ්ඤායනන සමාපනතිං
පටිලභිස්සති'ති. අපරෙහිපි: සොනාපනතිමයං
අභිගම්ස්සති'ති වා -පෙ- අරහත්තඵලං
සවජිකරිස්සති'ති.

දී - අ: 1 - සා: අබ්බෙසු: 169 - පි:

ම - අ: රථවිනිත - සු: 359 - පි:

32. අධිකි කාරණෙහි සකකායසමිං පතිට්ඨාති.

රතෙතා රාගවසෙන, දුට්ඨො දෙස... ,
මුලෙන මොහ..., විනිබ්බෙකාමාන...,
පරාමට්ඨො දිට්ඨි..., ථාමගතො අනුසය...,
අතිට්ඨබ්බතො විවිකිච්ඡා..., විකෙඛපගතො
උඛවං...;

සං - අ: වන - සා: 1 - ව: 6 - සු: 226 - පි:

* 33. අධි කිලෙස වක්ඛනි:-

ලොභො, දොසො, මොහො, මානො, දිට්ඨි,
විවිකිච්ඡා, චිත්තං, උඛවං'නති.

විභක්ත: බුද්ධචර්යා;

34. අධි කුසිතවක්ඛනි:-

(විනිත - ම:)

අභ්ග: 8 - නි: 8 - ව: 9 - සු: 817 - පි:

විභක්ත: බුද්ධචර්යා;

දී: 3 - ව: සම්මති - සු: 156 - පි:

35. අධි විණාසච්ඡි බලාති:-

අතිව්වතො සබ්බසම්බාරු යථාභූතං
සම්මප්පඤ්ඤාය සුදිට්ඨා හොනති, අභ්ගාර කාසුප මා
කාමා යථාභූතං..., විවෙකනිත්තං චිත්තං
හොති... සබ්බසො ආසවට්ඨානී යෙහි ධම්මෙහි,
චිත්තාණේ සනිපට්ඨානා භාවිතා හොනති,
චිත්තාණේ ඉභිපාදා..., පඤ්චජ්ඣියානි..., සත්තං
බොධ්ධිබ්බා..., අරියො අධිබ්බිකො මග්ගො...;

අභ්ග: 8 - නි: 3 - ව: 8 - සු: 749 - පි:

36. අධි භුණ්ඩමුපෙතං අභිඤ්ඤා බලං:-

සමාහිතං චිත්තං -පෙ- ආනෙඤ්ජප්පත්ත'නති.
(අධිබ්බ සමනනාගතං චිත්තං -ම:)

බු - අ: සුමේධ කපා - 62 - පි:

* 87. අවධි විලෝපය:-

ඉරියාපඵ, ආයතන, සතී, සමාධි, සුඤ්ඤා, මග්ග පඤ්ඤා, ලොකානුමුඛියා'ති.

පරි: ඉන්ද්‍රිය - චරිතාකාර;

පටි - ෫

මූලාශ්‍රය - අ: බලාපොරොත්තු - පි: 67 - පි:

၁ - အ: အနီပုစွန် - ၁: 14 - ပိ:

අප - අ: 1 - හා: 109 - පි:

83. අවසි විගඩන සැණවැස්ස:-

සෞඛ්‍ය පිළිබඳ මගේ පසුබිම්-එලෙස පසුබිම්-ප්‍රේම-
ආර්ථික මගේ පසුබිම්- එලෙස පසුබිම්'හි.

විභවය: කුණ විභවය;

89. අට්ඨකු ආරාධන අනුකූලාං:- (අවිජා)

“දුකෙකි අකුසලය” නම් අංදිතා වුනෙනෙස දුකකාදිය වතුස සලෙවිය, පුබ්බනතාදිය වතුස මා’ති අරබිය යානෙස.

(අවස්ථා සාකච්ඡා කඩයා - ෧:)

අඩග - වී: 1 - නි: 76 - 8:

• 40. අවසන් සාමාන්‍ය කඩවා - ප්‍රවේශය:-

සැන්තර් කඩබැති විවිධීන්, බමුණ..., සබ්බ...,
සිකා..., පුබු..., අප...,
පුබු..., ඉද..., පරි...,
සමු..., බමුණ...;

ବିଭକ୍ତି - ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା;

301 - පි: පි:

41. අවස්ති ධාතනි ඉති සාමිකං අවජානාති.

දිදිකාය, ආතුරතාය, ජිණ්ණතාය, සුරා-
සොණිතාය, මුඛතාය, පමනතාය, සබ්බ-
කිච්චසු අනුමතතාය, සබ්බබන්ධමත්තපදා-

ක - අ: 6 - සා: කුණාල - ක: 276 - ප:

42. අවස්ථාවන් කාල පාඨමහිය. නාම:-

සබ්බ, ගණ, පුග්ගල, භොජන සාලා, ජනනාශර, නහාන තිස්ස, භික්ඛාමාර මග්ගෙසු, අනතරශරසා වෙසනෙව කාශෙක අපාතිරුපකරණං.

සං-අ: 2: හා: කසප-සං: 1-ම: 3-ප්: 126-ම: ම:

ප්‍රභාත - ෫: මධ්‍යහ්න - ප්‍ර: 141 - පි: 6:

මහානි - ආ: භූමිකව - සු: 290 - පි: ෧:

A පකි - ට - අ: පවිපකක - අප - අ:

* 43. අට්ඨ විධා නාමසා:-

සපුතතහරියා, උඤ්ජාවාරිකා A, සමපතතකාලිකා B,
අනගගිපකකිකා, අසංවුට්ඨිකා C, දන්තපුයකා D,
පවත්තප්පිකා E, වණ්චවුත්තිකා F' යි.

සුත්ත - අ: 48 - සු: 242 - පි: 8:

දී - අ: 1 - භා: අට්ඨෙට්ඨ - සු: 189 - පි: 8:

44. අට්ඨ දුතානි:-

ආසජ්ජදුතං දෙති, භයා..., අදුසිමේ'ති ..., දසාති
මේ'ති..., සාහු..., අහං පවාමි ඉමෙ න පවතති න
අරහාමි පවතෙතා අපවතනානං දුතං අදුතුතති...,
ඉමං මෙ දුතං දදතො කල්යාණො කිත්තිසද්ද
අබ්බුග්ගච්ඡති'ති..., විතතාලංකාර විතත-
පුරිකකාරකං...;

දී: 3 - ව: සබ්බසාධම්ම - සු: 159 - පි:

අට්ඨ: 8 - හි: 4 - ව: 1 - සු: 757 - පි:

45. අට්ඨ දිව්ඪියානානි:-

බකා, අවිජ්ජා, එසෙසා, සඤ්ඤා, විතතෙකා,
අයොනිසො මනසිකාරො, පාප ඕතෙතා, පරකො
සොසො'ති.

පටි: දිව්ඪිකථා;...

පටි - අ: " 300 - පි:

46. අට්ඨ ධම්මවිනයෙ (සාසනෙ) අව්ඡේයා අනුත්තා ධම්මා:-

ඉමසම් ධම්මවිනයෙ අනුපුබ්බ සිකා අනුපුබ්බ-
කිරියා අනුපුබ්බපටිපදා න ආයතනෙතෙ'ව
අඤ්ඤාපටිවෙධො, යං මයා සාවකානං සිකාපදං
පඤ්ඤාතං තං මම සාවකා ජීවිතගෙතු'පි
නා'තිකකමනති, යො සො පුග්ගලො දුසසිලො
පාපධම්මො..., න තෙන සබ්බො සංවසති,
වතතාරො'මෙ වණ්ණො බතති යා බ්‍රාහ්මණා වෙසා
සුද්ද තෙ නථාගතප්පවෙදිතෙ ධම්මවිනයෙ
අගාරසමා අනගාරියං පබ්බජිතා ජහනති
පුරිමාති නාමගොතනාති සමණා සකාසපුත්තියා
තො'ව සබ්බං ගච්ඡති, බහුවෙ'පි භික්ඛු
අනුපාදිසෙසාය තිබ්බාණ්ඩාතුයා පරිනිබ්බායනති

A උඤ්ජාවාරිකා, B ආහංමපාකිකා, C අසංවුට්ඨිකා, D දන්තපුයකා, E පවත්තප්පිකා, F වණ්චවුත්තිකා, දී - අ: 1 - භා:

න තෙන නිබ්බාණධාතුයා උත්තරතංවා
පුරතංවා පඤ්ඤායති, අයං ධම්මවිනයො
එක රසො විමුක්ති රසො, අයං ධම්ම විනයො
බුහුරතතො අනෙක රතනො-නත්තිමානි රතනාති;
සෙය්‍යපිදං? වත්තංගො සතිපට්ඨානා... අරියො
අවධිබ්‍රහ්මිකො ඵලො, අයං ධම්මවිනයො මහතං
භූතානං ආවාසො- නත්තිමෙ-භූතා: සොනා-
පනොනා... අරහත්තාය පටිපනොනා'ති.

අඛ්‍ය: 8 - නි: 2 - ව: 9 - සු: පඤ්ඤා-සු: 736 - පි
උ: සොනාපනං - ව: 5 - සු: 51 - පි:

47. අවධි ධම්මෙති සමනනාගතො මාතුගාමො

- මාරාසංකාසිකානං දෙවානං සහව්‍යං උපපජ්ජති.

මනාපවාටි හොති පියවාදී, භතතු ගරුතො
පටිපුජෙති, සුසංවිතිත කම්මතො හොති,
සංඛ්‍යාතිත පරිජතො හොති, භතතු මනාපං වරති,
සමනං අනුරක්ඛති, සීලවතී හොති, වාගවතී
හොති'ති.

අඛ්‍ය: 8 - නි: 5 - ව: 6 - සු: 776 - පි:

48. අවධි ධම්මෙති සමනනාගතො හික්ඛු සමුගමවාටිනං

පියො හොති.

න අපට්ඨ පසංසි ව හොති, න පියගර්භි ව,
න ලාභකාමො ව' න සක්කාර කාමො ව, හිරිමා ව
හොති, ඔත්තපට්ඨ, අපට්ඨවත්ත ව, සමුගමවාටි'ති.

අඛ්‍ය: 8 - නි: 1 - ව: 3 - සු: 711 - පි:

* 49. අවධි නිවරණාති:-

පාණතිපාතො, අදික්ඛාදානං, මුසාවාදො,
පිපුණාවාචා, ගිඞ්චොහො, නිකුරොසො,
කොටුපායාසො, අතිමානො'ති.

ම: ම - ප: පාතලිය - සු: 334 - පි: පි:

ම - අ: , 588 - පි:

50. අවධි නෙවසඤ්ඤිතාසඤ්ඤිවාදා:-

රූපි අත්තා හොති අරොහො පරමරණ
නෙවසඤ්ඤි නා සඤ්ඤි'ති නං පඤ්ඤාපෙනති'
-පෙ- නෙවනනවා නානනනවා...;

(අවධි අසඤ්ඤිවාදා-ම:) විභව්‍ය: බුද්ධකම්ම;

දී: මුහුර්ථ - සු: 25 - පි:

51. අට්ඨ පට්ඨයා මහතො භූමිවාරයා සාත්තාචාරය:-

ධාතුකොභෙදා, ඉඨිමනො ආනුභාවෙන,
බොධිසත්තයා භවෙතාකකුන්තියා, බොධි
සත්තයා මාතුකුච්ඡිතො නිකම්මෙන,
සමබ්බසත්තයා, ධම්මවකකපට්ඨනෙන,
ආසුසම්බාරොසාජනෙන, පරිබොණනාති

අඛ්‍ය: 8 - නි: 7 - ව: 16 - සු: 805 - ප:

දි: 2 - ව: ඡතපරිඤ්ඤාණ - සු: 66 - ප:

අපරෙසුපි අට්ඨසු ආනෙසු අකමපිත්ත:
මහාභිනිකම්මෙන, බොධිමණ්ඩයා උපසම්මතෙන,
පංසුකුලගහණෙන, පංසුකුලධොවනෙන, කාලකාරුම
භූමිපාදපට්ඨනෙන, ගොතමකසුත්තෙන, වෙසානතර ජාතකෙන,
මුහුර්තලෙති.

නිකම්මෙන ආනෙසු යෙව ආනෙසු පඨවි

අකමපිත්ත: අභිමොතිසු සම්මතෙසුපි මහාමහිනු
කෙරෙයා ඉමං දිපං ආගතො ජාතිවන
නිසිද්ධො ධම්මදෙසින දිවසෙපි අකමපිත්ත:.

දි - අ: 1 - හා: මුහුර්තල - සු: 93 - ප:

* 52. අට්ඨ පද්ධති: (ඉඨියා)

ඡන්දසමාධි, විරිය, විතත, විමංසා, ඡන්ද,
විරිය, විතතා විමංසාති.

පටි: ඉඨිකපා:
වි - ම: 12 - පටි: 287 - ප:
පටි - අ: 481 - ප:

53. අට්ඨ පට්ඨකායනි:-

නිඤ්ඤා, පතො, දත්තකට්ඨවෙජ්ඣනවාසි,
ඵකාසුපි, කාය ඛනිකං, පරිසාරාචනාති.

අඛ්‍ය - අ: 4 - නි: 5 - ව: 8 - සු: 596 - ප:

ජා - අ: 3 - හා: කුමන - ජා: 266 - ප:

54. අට්ඨ පට්ඨකායනි:-

බතති, මුහුර්ත, ගහපති, සමන, වාතුමහා
රුජිත, නාවතිංස, මාර, මුහුර්තාති.

දි: පරිඤ්ඤාණ - සු: 67 - ප:

දි: 3 - ව: සමන - සු: 160 - ප:

අඛ්‍ය: 8 - නි: 7 - ව: 9 - සු: 802 - ප:

හා - අ: 2 - හා: අභිසමය - හා: 3 - ව: 2 - සු: 35 - ප:

55. අට්ඨ පාතානි:-

කොසඬු, කොල, බදර, සත, තෙල, පයෝ,
යාතුරස්'නති.

(විනය-බ)

මහානි: තුච්චක - සු: 276 - පි:

56. අට්ඨ පිසාවලොභානි:-

මොරකකකං, පුප්පකං, මලිනකං, වපලකං, සෙලකං,
ආවකං, තලකං, දුට්ඨිලොභ'නති.

මහවක - අ: බාතු - පි: 45 - පි:

57. අට්ඨ පුග්ගලා:- (ආනුෂේයයා)

සොතාපනො, සොතාපනති ඵලසවජ්ඣිකිරියාය
පටිපනො - පෙ - අරහා, අරහත්තාය පටිපනො'ති

අඛ්ඨ: 8 - නි: 6 - ව: 9 - සු: 793 - පි:

දි: 3 - ව: සබ්බති - සු: 156 - පි:

පුග්ගල: අට්ඨක - නි:

ඉ - අ: 3 - නි: 5 - ව: 1 - සු: 224 - පි:

58. අට්ඨ පුට්ඨි සෙයා:-

භික්ඛු භික්ඛු ආපනතියා වොදිගමානො න සරුමි
න සරුමි'ති අසනියා'ව නිබ්බේදෙති, .. වොදකං
පටිපජ්ජති..., ...වොදකං පට්ඨාරොපෙති..,
අඤ්ඤාන අඤ්ඤාං පටිවරති..., ...සබ්බමජ්ඣෙකි
බාහාවිකෙව්ඨං හත්ති..., ...යෙන කාමං
පකකමති.., ...නුණ්ඨිභුතො සබ්බං විතෙසෙති...,
...සිකඛං පට්ඨකඛාය නිකායා වත්තති.. ;

මහවක: බුද්ධකවජ්ඣ;

අඛ්ඨ: 8 - නි: 2 - ව: 8 - සු: 731 - පි:

පටි - අ: මහාකරුණාඤ්ඤා - නි: 287 - පි:

*59. අට්ඨ පුට්ඨි භුමිශෝ:-

මජ්ඣ, බිබ්බා, විමංසක, උජ්ජගත, සෙඛ, සමණ,
ජාන A, පනනා'ති

සං - අ: 2 - හා: දිවසි - සං: 250 - පි:

දි - අ: 1 - හා: සාමාන්යාදි - සු: 114 - පි:

ම - අ: සඤ්ඤා - සු: 692 - පි:

60. අට්ඨ පුට්ඨි පුග්ගලා:-

(අට්ඨ පුග්ගලා ආනුෂේයයා - බ:)

ඉ - අ: 3 - නි: 5 - ව: 1 - ම: 692 පි:

A ජින - සං - අ: 8 - අ:

61. අවධි මුහුණ:- (බොධිසත්ත්වයා ලක්කුණ පරිග්‍රහණය)
රුමො, බිජුරා, ලක්කුණ වා'පි මනනි,
යසෙද්ද 4 ව, ගොජො, සුයාමො, සුදුසෙතා'ති.

ම - අ: පාසකසිය - සු: 386 - ප:

ජා - අ: 1 - හා: නිදන - 54 - ප:

62. අවධිබලා:-

රොණණ බලා - දරකා, කොඩ බලා - මාතුගාමා,
ආවුඩබලා - වොරු, ඉසාරිය බලා - රජනො,
උජ්ඣානනි බලා - බාලා, නිජ්ඣානනි බලා - පණ්ණිනා,
පරිසඛබාන බලා - බහුසුත්තා, බනනි බලා -
සමණව්‍යාහරණ'ති.

අභ්‍ය: 8 නි: 3 - ව: 7 - සු: 777 - ප:

63. අවධි මලානි:-

අසජ්ඣාය මලා මනනා, අනුට්ඨාන මලා සරු,
මලං වණණසා කොසජ්ජං, පමාදො රක්කතො
මලං, මලං ඉසියා දුට්ඨවිතං, මවෙත්රං දදුතො
මලං, මලා පාපකා අකුසලා ධම්මා අසමිං ලොකෙ
පරමෙව, අවිජ්ජා පරමං මලං...;

අභ්‍ය: 8 - නි: 2 - ව: 5 - සු: 733 - ප:

64. අවධි මහාසුචිය විතකානා:-

අපට්ඨත්තා, සනතුට්ඨත්තා, පටිවේකත්තා, ආරම්භි
විට්ඨත්තා, උපට්ඨිතසකිත්තා, සමාතිත්තා, පඤ්ඤත්තා,
නිපපඤ්ඤාරාමනා'ති.

අභ්‍ය: 8 - නි: 8 - ව: 10 සු: 752 - ප: 8:

65. අවධි මහාතිරයා:-

සඤ්ජේවො, කාලසුත්තො, සබ්බාතො, ජාලරො-
රුවො, ධුමරොරුවො, තපනො, පතාපනො,
අවිච්ඡි'ති.

ජා: - අ: 6 - හා: සංකිච්ච - ජා: 185 - ප: 8:

66. අවධි මහාසමුදෙද අවජරියා අබහුතා ධම්මා:-

මහාසමුදෙද අනුසුබ්බ නිනොනා...න ආයත
කෙනෙව පපානො, ...වෙලං නාති මනනති, ...න
මනෙත කුණපෙන සංවසති, ...යාකාපි මහා
නදියො

4 කොණ්ඩකොට්ඨාස - ජා - අ:

...තා මහාසම්මුද්ධං පඤ්ඤා ජහන්ති පුරිමාති තුමි
 භොග්‍යාති, ...ත මහාසම්මුද්ධස්ස උත්තරං වා
 පුරතං වා පඤ්ඤාසති, ...මහාසම්මුද්දෙද ඵක
 රසො ලොභරසො, .. බහුරතතො.. , ...මහතං
 භුතානං ආවාසො...;

අඛ්‍ය: 8 - නි: 2 - ව: 9 - සු: 734 - පි:

උ: සොභනෙර - ව: 5 - සු: 49 - පි:

67. අට්ඨ විබේන මානො:-

ලාභෙන මානං ජනෙති, අලාභෙන ඔමානං...,
 යසෙන මානං..., අයසෙන ඔමානං.. , පසංසාය
 මානං..., නිද්දය ඔමානං.. , සුඛෙන මානං...,
 දුකෙති ඔමානං...;

මාන: දුට්ඨවික - සු: 59 - පි:

68. අට්ඨ මිච්ඡතො:-

මිච්ඡා දිට්ඨි - පෙ - මිච්ඡාසමාධි'ති

විභව්‍ය: බුද්ධකච්ඡු;

පටි - අ: පභානබ්බතිදෙදස - 83 - පි:

දි: 3 - ව: සමිති - සු: 156 - පි:

69. අට්ඨ ලොකධම්මො:-

ලාභො, අලාභො, යසො, අයසො, නිද්ද, පසංසා,
 සුඛං, දුකඛ'නති.

අඛ්‍ය: 8 - නි: 1 - ව: 5 - සු: 712 - පි:

විභව්‍ය: බුද්ධකච්ඡු;

පි - ම: 22 - පරි: 513 - පි:

පටි - අ: පරිත්තකුණ - නිදෙදස - 80 - පි:

70. අට්ඨ ලොකවාද පටිසංසුතො දිට්ඨි: -

සසන්තො, අසසන්තො, සසන්තොව - අසසන්තොව,
 නෙව සසන්තො - නා සසන්තො, අනන්තො,
 අනන්තො, අනන්තොව - අනන්තොව, නෙ නන්තො -
 නානන්තො'ති.

ම - අ: මු - ප: 1 - ව: සලලව - සු: 148 - පි: *

* 71. අට්ඨ විධිං ලොකිකසම්මතං ඉසායිසං:-

අණ්ණිමා, ලසිමා, මහිමා, පතති, පාකමම, ඊසිනා,
 වසිනා, යත්ත කාමාව සාධිතා'ති.

පි - ම - වි: 210 - පි: පි:

සාරත්ථිපති - වි: 263 - පි:

විමර්ශිතොදති - වි: 52 - පි:

72. අට්ඨ ලොහසහගත විනයානි:-

සොමනස්ස සහගතං දිට්ඨිගත සම්පයුතතං අසංඛාරිකං, සංඛාරිකං,							
" " " විපසයුතතං " " " "							
උපෙක්ඛා " " සම්පයුතතං " " " "							
" " " විපසයුතතං " " " "							

අ - ස: 1 - පරි: 8 - පි:

73. අට්ඨ චරානි:- (ආනන්දජෙතරෙන යාවිතානි)

(විනය - ම:) දී - අ: 1 - භා: මහාපදන - සු: 278 - පි:

අඛන - අ: එතදග්ගපාළි - 146 - පි:

74. අට්ඨ චග්ගනි:- (විසාඛාය යාවිතානි)

(විනය - ම:) ජා - අ: 5 - භා: සුරුචි - ජා: 30 - පි:

75. අට්ඨ විජ්ජා:-

විපස්සනා ඤාණෙන මනොමයිඨියාව සහ

ඡ අභිඤ්ඤා පරිග්ගහෙනවා අට්ඨ විජ්ජානි වුත්තා.

(ඡ අභිඤ්ඤා - ම:) පි - ම: 7 - පරි: 149 - පි:

අඛන - අ: 1 - නි: 297 - පි:

76. අට්ඨ විමොක්ඛා:-

රුපි රූපානිපස්සති, අජකිත්තං අරූපසඤ්ඤේ
 බහිඛා රූපානි පස්සති, සුභතෙනව අබිමුත්තො
 හොති, ආනාසානඤ්චායතනං උපසම්පජ්ජ
 විහරති, විඤ්ඤානඤ්චායතනං..., ආනිඤ්ඤානඤ්චායතනං...,
 නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනං...,
 සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධං...;

දී: මහාපරිච්ඡාදණ - සු: 69 - පි:

දී: 3 - ව: සංඛිති - සු: 161 - පි:

අඛන: 8 - නි: 7 - ව: 6 - සු: 803 - පි:

ම - අ: මහාසක්ඛද්දසි - සු: 704 - පි:

පටි - අ: භවජ්ඣානබ්බ - නි: 96 - පි:

77. අට්ඨ විපස්සනා ඤාණානි:-

උදයබ්බයානු පස්සනාඤ්ඤාණං, භවිත..., භයතු
 පට්ඨාන..., ආදීනව..., නිබ්බිද..., මුඤ්චිතු
 කම්පනා..., පටිසංඛිත..., සංඛාරාඋපෙක්ඛා...;

මූලනි: බ්ග්ගවිසාණ - සු: 75 - පි:

පි - ම: 21 - පරි: 480 - පි: පි:

78. අට්ඨ චෙමනනා:- (බුධානං)

අධාන, ආයු, කුල, පමාණ, නෙක්ඛම්ම, පධාන,
 බොධි, රංසි'ති.

සුත්ත - අ: සුරලා - සු: 347 - පි: පි:

79. අට්ඨ වංසා:-

බ්‍රාහ්මණ, වෙස්ස, සුද්ද, සමණ, කුල
රූප, අරියවසෙන.

මූලනී - අ: බ්‍රහ්මණ - සු: 90 - පි:

අභ්‍ය - අ: 4 - නි: 3 - ව: 8 - සු: 487 - පි:

80. අට්ඨ සප්පර්ස දුතානි:-

සුචිංදෙනි, පණ්ණිනං ..., කාලෙන..., කප්පියං...,
විවෙස..., අනිණං..., දදං විතතං පසාදෙනි,
දත්වා අත්තමනො හොති.

අභ්‍ය: 8 - නි: 4 - ව: 7 - සු: 761 - පි:

81. අට්ඨ සමපදා:-

උට්ඨාන, ආරක්ක, කල්‍යාණමිත්තතා, සමජ්චිතා,
සමා, සීල, වාග, පඤ්ඤා'ති.

අභ්‍ය: 8 - නි: 8 - ව: 3 - සු: 812 - පි: 6:

82. අට්ඨ සමපදා:- (රාජ්‍යනං)

අය, විනතුප කරණ, විභව, ජනපද, යාන,
පරිවාර, අත්ත, පුඤ්ඤාකමම, පහවා'ති (ජට්ඨෙන
පරිවාරසමපදා සංඛිං පුඤ්ඤාකමමසමපදාහොති)

උ - අ: 2 - ව: 2 - - සු: 72 - පි:

83. අට්ඨ සමණ සුඛානි:-

බ්‍රහ්මඤ්ඤාපරිග්‍රහණා'භාවො, අනවජ්ජපිණ්ඩපාන
පජ්ජෙසන භාවො, නිබ්බුත පිණ්ඩ භුඤ්ජනභාවො,
රට්ඨපිලනකිලෙසාභාවො, උපකරණෙසු නිවජ්ඤ
රුගභාවො චොරවි ලොපෙ නිබ්බාය භාවො, රූප
රූප මහා මචෙවති අසංසට්ඨභාවො, චතුසු
දිසාසු අප්පට්ඨන භාවො'ති.

බ්‍රහ්ම - අ: නිදන: - ව: 30 - පි:

පා - අ: 1 - කා: නිදන - 7 - පි:

මු - අ: සුභෙද්ධපා - 62 - පි:

84. අට්ඨ සමාධි:-

පඨවිකසිණං, ආපො..., තෙජො..., වායො...,
නිල..., පිත..., ලොහිත..., මද්‍ය...,

පටි: සංඛිං භාවනාමඤ්ඤා නිද්දෙස;

85. අට්ඨ සර්ව ප්‍රභා:-

(දස ප්‍රභා - ඔ:)

86. අට්ඨ සංග්‍රහ කාමාවචර විපාක විනාශ:-

" " " ක්‍රියා "

(අට්ඨලොභසහගත විනාශ - ඔ:) අ: - 1 - පරි: 20 - පි:

87. අට්ඨ විධි සිල:- (ආජීව අට්ඨමක සිල:-)

"වතුබ්බිධං පන වච්ඡවර්තං නිවිධංකුචි කාය
දුච්ඡවර්තං පභාය උභය සුචර්තං පුරෙන්නකෙව
යසමා ආජීව අට්ඨමකසිලං පුරති නඉතරස්ස,
තස්මා තදුභයානන්තරං සමමාආජීවො වුතො"

දී - අ: 1 - භා: 1 - ව: 3 කාලි - සු: 223 - පි:

88. අට්ඨ සංවර:-

වකඛු, සොන, ඝාණ, ජිව්හා, පසාදකාය, වොපක
භාය, වාචා, මනො වසෙනා'ති.

බමෙ - අ: වාරකපා 107 - පි:

89. අට්ඨ සංවේග වක්ඛන:-

ජාති, ජරා, ව්‍යාධි, මරණාති, අපාය දුක්ඛං,
අතීතෙවට්ඨුල දුක්ඛං, අනාගතෙ වට්ඨුල
දුක්ඛං, පච්චුප්පනො ආහාර පරියෙට්ඨිමුලකං
දුක්ඛා'නති.

පටි - අ: 381 - පි: අභිග - අ: 1 - නි: 281 - පි:

විහඞ්ග - අ: සතිපට්ඨාන 199 - පි:

වි - ම: 4 - පරි: 100 - පි:

" "

ජාති ජරා ව්‍යාධි මරණං වන්තාරි අපාය
දුක්ඛානි'ති.

සුග්ග - අ: 1 - ව: මෙග්ග - සු: 137 - පි:

90. අට්ඨ සංශොඡනාති:-

(අට්ඨනීවරණාති - ඔ:) ම - අ: භොගලිය - සු: 588 - පි:

අට්ඨකං සමන්තං

නවකං

1. නව අකකණා:- (අසමයා)

.....අසුරකායං උපපන්නො හොති....;

(අට්ඨඅකකණො - ම:) දී: 3 - ව: සබ්බති - සු: 162 - පි:

2. නවකං සමන්තාගතො උපොසථා:-

පාණාතිපාතා පටිවිරතො හොති, අදින්නාදිනා...,
අබ්බම චරියා..., මුසාවාදි..., සුරුමෙරය
මජ්ඣමාදිකා..., විකාලභොජනා..., නවවි
හිත වාදිත විසුක දස්සන මාලා ගක්ඛි විලෙපන
ධාරණ මණ්ඩන විභූසනාදි..., උච්චාසයන
මහාසයන..., මෙත්තාසගගතො චෙතසා
විහරති'ති.

අඛ: 9 - නි: 2 - ව: 7 - සු: 849 - පි:

* 3. නවකං සක්ඛි සාසනං:-

සුතතං, ගෙයතං, වෙය්‍යාකරණං, ගාථා, උද්දනං,
ඉතිවුත්තනං, ජනනං, අබ්භුතධම්මං, වෙදලු'නති.

ධම්ම - අ: කිදුන 22 පි: පි:

අඛ: 4 - නි: 1 - ව: 6 - සු: 467 - පි: පි:

* 4. නව අනුප්පබ්බ නිරෝධා:-

පට්ඨං	කානං	සමාපන්නස්ස	කාමසංකල්ප	නිරුධා	හොති,
දුතියං	"	"	විතකක විචාර	"	" "
තතියං	"	"	පිති	"	" "
චතුසං	"	"	අස්සාසපයසාසා	"	" "
ආකාසානසංවායනං	"	"	රූපසංකල්ප	"	" "
විසංකල්පනසංවායනං	"	"	ආකාසානසංවායනසංකල්ප	"	" "
ආකිසංකල්පනසංවායනං	"	"	විසංකල්පනසංවායනසංකල්ප	"	" "
නෙවසංකල්පනසංකල්පනසංවායනං	"	"	ආකිසංකල්පනසංවායනසංකල්ප	"	" "
සංකල්පවෙදයිත නිරෝධං	"	"	සංකල්පව වෙදනාව	"	" "

දී: 3 - ව: සබ්බති - සු: 164 - පි:

අඛ: 9 - නි: 3 - ව: 11 - සු: 860 - පි:

පටි - අ: 97 - පි:

* 5. නව අනුප්පබ්බ විහාරා:-

පට්ඨමජ්ඣානං, දුතියං..., තතියං..., චතුසං...,
ආකාසානසංවායනං, විසංකල්පනසංවායනං,
ආකිසංකල්පනසංවායනං, නෙවසංකල්පනසංකල්ප-
නසංවායනං, සංකල්පවෙදයිතනිරෝධ'නති.

අඛ්‍ය: 9 - නි: 4 - ව: 2 - සු: 561 - පි:

විභක්ති: සූඡ්‍ය;

ම: උ - ප: අනුපද - සු: 734 - පි:

දී: 3 - ව: සබ්බසාධාරණ - සු: 163 - පි:

* 6. නවවිධා අසනියො:-

අසකුසු, විචක්කා, සතෙරා, ගගගරා, කපිසිසා,
මච්ඡවිලෝචනා, කුකුඤ්චනා, දණ්ඩමණ්ඩනා,
සුක්කාසනි'ති.

දී - අ: 1 - කා: මහාපරිනිබ්බාණ - සු: 396 - පි:

7. නවති ආභාරෙති උපට්ඨාන සූඡලෝභනාති.

(විපස්සනංවසේසනො)

අනිවචනො, දුක්ඛනො, අනත්තනො, බයනො,
වයනො, විපරිනාමනො, අනිමිත්තනො,
අප්පණ්ණිතිතනො, සුඤ්ඤානො'ති.

පටි: ඉන්ද්‍රියකථා;

පටි: - අ: ඉන්ද්‍රියකථා - 382 - පි:

8. නවති ආභාරෙති වන්නාරි සච්චානි එක පටිවෙධොගොති:-

තථ්වෙධන, අනත්ත..., සච්ච..., පටිවෙධ...,
අභිඤ්ඤ..., පරිඤ්ඤ..., පභාන..., භාවනා,
සච්ඡිකිරියා...;

පටි: සච්චකථා;

පටි - අ: ,, 424 - පි:

9. නවති ආභාරෙති පච්චයොගොති අවිජ්ජාසංඛාරානා:-

උපපාදෙදුක්ඛා පච්චයොගොති, පච්චනං...,
නිමිත්තං..., ආයුභණ්..., සංයොගො...,
පට්ඨොධො..., සමුදයො..., හෙතු..., පච්චයො...,
(තථා සංඛාරාදයො විඤ්ඤාණාදිනං)

දී - අ: 1 - කා: බ්‍රහ්මරූප - සු: 72 - පි:

* 10. නව ආභාත පටි විනයා:-

අනත්තං මෙ අවරි තං කුතෙත්ථ ලබ්භාති,
...වරති..., ...වරිස්සති..., පියස්ස මෙ මනාපස්ස
අනත්තං අවරි තං කුතෙත්ථ ලබ්භාති, ...වරති...,
.. වරිස්සති..., අප්පියස්ස මෙ අමනාපස්ස අත්තං
අවරි තං කුතෙත්ථ ලබ්භාති, ...වරති...,
වරිස්සති...,

අඛ්‍ය: 9 - නි: 3 - ව: 10 - සු: 860 - පි:

අඛ්‍ය: - අ: 809 - පි:

දී: 3 - ව: සබ්බසාධාරණ - සු: 162 - පි:

* 11. නව ආකෘත වස්තු:-

අනන්‍යං මෙ අවරිති ආකෘතං ඛනිති.
 ...වරතිති..., ...වරිසෂතිති..., පියසෂ මෙ
 මනාපසෂ අනන්‍යං අවරිති ආකෘතං ඛනිති,
 ...වරතිති..., ...වරිසෂතිති..., අප්පියසෂ මෙ
 අමනාපසෂ අනන්‍යං අවරිති ආකෘතං ඛනිති,
 ...වරතිති..., ...වරිසෂතිති...;

අඛ්‍ය: 9 - නි: 3 - ව: 9 - සු: 860 - පි:

විභක්‍ත: බද්ධවස්තු;

දී: 3 - ව: සංඛ්‍යා - සු: 162 - පි:

පටි - අ: මනාකරුණකුණ - 289 - පි:

“අනන්‍යං මෙ නාවරි, නවරති, න වරිසෂති, පියසෂ
 මෙ මනා පසෂ අනන්‍යං නාවරි, න වරති, නවරිසෂති,
 අප්පියසෂ මෙ අමනාපසෂ අනන්‍යං නාවරි,
 න වරති, නවරිසෂතිති තිද්දසෙ වුත්තාති
 අපරුතිපි නව ආකෘත වස්තුති.”

12. නව ආභිසංඝාසෙනාසනෙ:-

සීහාඋණ්භං පටිහනති, ඛංස මනස වාන
 ආතපසිරිංසප සමඵසා පටිවිනොදෙනති,
 උචුපරිසසය විනොනොදං පටිසලානාරුමන්ඤච
 සමපාදෙති.

දී - අ: 1 - භා: කුටදහන - සු: 214 - පි:

* 13. නව ආහාර පටිභික්‍ෂුලතා:-

ගමන, පරියෙසන, පරිභොග, ආසය, නිදන,
 පරිපකක, අපරිපකක, සමමකඛණ, නිසාන්දන-
 වසෙන.

භං - අ: 2 - භා: අභිසමය-7-ව 3 - සු: 80 - පි:

අඛ්‍ය: - අ: 1 - නි: 287 - පි:

අඛ්‍ය - ව: 1 - නි: 210 - පි:

* 14. නව ඉඤ්ජිතාති:-

අසමිති, ඉඤ්ජනමෙතං, අගමසමිති...,
 අයමහමසමිති..., භවිසෂනතිති...; රූපි
 භවිසෂනතිති..., අරූපිභවිසෂනතිති..., සඤ්ඤි
 භවිසෂනතිති..., අසඤ්ඤිභවිසෂනතිති...,
 නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි භවිසෂනතිති...;

විභක්‍ත: වුද්දකවස්තු;

විභක්‍ත - අ: 365 - පි:

* 15. නව විධො උපපතතිනවො:-

කාම, රූප, අරූප, සංස්කෘත, අසංස්කෘත, නෙවසංස්කෘත,
නාසංස්කෘත, එකවොකාර, වතුචොකාර,
පස්සවොකාර වසෙන.

විභක්ත: පටිච්චසමුප්පාද;

විභක්ත - අ: ,, 128 පි:

වි - ම: 17 - පරි: 30 - පි:

16. නවති ධාතෙති ඉතිපදෙස මාහරති:-

ආරාමගමන සීලාව හොති, උය්‍යාන... ,
නදීතිස්ස..., සද්ධිකුල..., පරකුල..., ආදාදුස්ස
මනසිකානුයොගාව හොති, මජ්ඣිමනිකාව හොති,
තිලොකසීලාව හොති, පචාරසාධිතිව හොති.

පා - අ: 6 - භා: කුණාල - පා: 268 - පි:

* 17. තණහාමුලකා ධම්මා:-

තණහං පටිච්ච පරියෙසනා, පරියෙසනං පටිච්ච,
ලාහො, ලාහං පටිච්ච විනිවුජ්ජයා, විනිවුජ්ජං
පටිච්ච ඡන්දරාගො, ඡන්දරාගං පටිච්ච
අපේක්කාසානං, අපේක්කාසානං පටිච්ච පරිඤ්ඤා,
පරිඤ්ඤා පටිච්ච මච්ඡරියං, මච්ඡරියං පටිච්ච
ආරතෙක්ඛා, අරතෙක්ඛා කරණං දණ්ඩාදුත...
දණ්ඩාදුත... අකුසලාධම්මා සමභවන්ති'ති.

විභක්ත: මුද්දකවස්ස;

අක්ක: 9 - කි: 3 - ම: 3 - සු: 855 - පි:

පටි: පහාසකඛනිදෙස;

පටි - අ: ,, 84 - පි:

දි: 3 - ම: දුක්ඛාර - සු: 185 - පි:

18. නවදෙසා:- (සාටකසමි)

මහගසනාවො, පරපටිබ්බතාය උපපජ්ජනනාවො,
පරිහොගෙන ලුහුං කිලිස්සනනාවො, පරිහොගෙන
ජීරණ නාවො, පුනපරියෙසනාය දුරතිසමභව
නාවො, තාපසපබ්බජ්ජාය අසාරූප්ප නාවො,
පට්ඨානිකානං සාධාරණ නාවො, පරිභුක්ඛන්තකස්ස
විභුසනධර්මානනාවො, ගහෙකාවරන්තකස්ස
බික්ඛිතාරමනිවුජ්ජනාවො'ති.

ධම්ම - අ: නිදහ - 31 - පි:

මු - අ: සුමෙධකපා - 63 - පි:

පා - අ: 1 - භා: නිදහ - 8 - පි:

19. නව නා නනා:-

ධාතු, එය, වෙදනා, සංකප්ප, ඡන්ද, පරිප්පා, පරිප්පා, ලාභ වසෙන.

පටි: ධර්මනාසනකඤ්ඤාණිද්දස;
පටි - අ: ,, 210 - පි:

20. පටිකුලානි:- (කබලිකාරාභාරෙ)

(නව ආකාරපටිකුලානි-මි) අභින - අ: 1 - නි: 287 - පි:

21. නව පටිකාරානි:-

“නව පටිකාරානිකයා පන සෙය්‍යං පටිසන්තයා
තත්ත්වක පව්වත්තරණං වා කුඤ්ඤිකා A වා වට්ටති”

අභින - අ: 4 - නි: 5 - ව: 8 - සු: 569 - පි:

ම - අ: චූලකච්ඡපදෙපම - සු: 406 - පි:

දී - අ: 1 - හා: සාමඤ්ඤාපල - සු: 144 - පි:

* 22. නව පාමොජ්ජ B මූලකාමිමා:-

අතිවතො මනසිකරොතො පාමොජ්ජං ජායති,
පමුදිතයා පිති ජායති, පිතිමනසා කායො
පයාමාති, පයාමකායො සුඛං වෙදෙති,
සුඛිතො විහතං සමාධියති, සමාතිතෙ විතෙත
ඥානං පජානාති පයාති, ඥානං ජානං
පයං නිබ්බිදාති, නිබ්බිදං විරජාති, විරජා
විමුච්ඡති.

පටි: ධර්මනාසනකඤ්ඤාණි;

පටි - අ: ,, 200 - පි:

* 23. නව පාපිසුඤ්ඤා පටිකාමිමානි:-

සීලවිසුඤ්ඤා පාරිසුඤ්ඤා පටිකාමිමානං, විතත..., දිට්ඨි...,
කම්මා විතරණ..., මග්ගාමග්ගකඤ්ඤාණදස්සන...,
පටිපදකඤ්ඤාණදස්සන..., කඤ්ඤාණදස්සන..., පඤ්ඤා...,
විමුච්ඡති...;

පටි: සාමනසික;

පටි - අ: 90 - පි: පි:

දී: 3 - ව: දසුනාර - සු: 184 - පි:

* 24. නව පුග්ගලා:-

සමමාසලුභො, පව්වකලුභො, උභතො භාග
විමුච්ඡතො, පඤ්ඤා විමුච්ඡතො, කායසකි,
දිට්ඨිපතනො, සමාවිමුච්ඡතො, ධර්මානුසාරී,
සමානුසාරීති.

පුග්ගල - පි:

A කුඤ්ඤිකා - ම - අ: B පාමොජ්ජ - පටි - අ:

* 25. නව පුග්ගලා ආප්පාදිසෙසා කාලංකුරුමානා
පටිමුත්තාතිරයා:-

අත්තරාපරිනිබ්බාසී, උපහවිම..., අසඬ්ඛාර...,
සසඬ්ඛාර..., උඩංසොත අනනිට්ඨාගාමී,
සකදගාමී, එකබ්බිජ්, කොලං කොලො, සත්ත-
-කකිත්තුපරමො'ති.

අඛ්‍ය - 9 - නි: 2 - ව: 2 - සු: - 844 - පි:

26. නව පුට්ඨසමලාති:-

කොඬො, මකෙඬා, ඉසාසා, මච්ඡරියං, මායා,
සාසෙය්‍යං, මුසාවාදො, පාපිච්ඡතා, මච්ඡාදිට්ඨි'ති.

විහඞ්ග: බුද්දකච්ඡු;

* 27. නව මඤ්ඤිතාති - එඤ්ඤිතාති - පපඤ්ඤිතාති - සඬ්ඛිතාති:-

අසමි'ති සඬ්ඛිතමෙතං-පෙ-නෙවසඤ්ඤි
නාසඤ්ඤි භවිස්සන්ති සඬ්ඛිත මෙත'න්ති.

(නවඉඤ්ඤිතාති - ම:)

විහඞ්ග: බුද්දකච්ඡු;

විහඞ්ග - අ: ,, - 365 - පි:

28. නව මහාවිතකකා:-

කාම, ව්‍යාපාද, විශිංසා, ඤාති, ජනපද, අමර,
පරුනුද්දයනා පටිසංයුත්ත, ලාභ සකකාරසිලොක
පටිසංයුත්ත, අනවඤ්ඤානති පටිසංයුත්තා'ති.

සුත්ත - අ: උරග - සු: 14 - පි:

මහාති - අ: ආරිපුත්ත - සු: 379 - පි:

අඛ්‍ය - අ: 6 - නි: 1 - ව: 4 - සු: 686 - පි:

ඉ - අ: 3 - නි: 4 - ව: 6 - සු: 209 - පි:

* 29. නව විමො මානො:-

සෙය්‍යස්ස සෙය්‍යො' හ'මසමි'ති, සෙය්‍යස්ස
සද්දිසො..., සෙය්‍යස්ස තිනො..., සද්දිසස්ස සෙය්‍යො'
හ'මසමි'ති, සද්දිසස්ස සද්දිසො..., සද්දිසස්ස
තිනො..., තිනස්ස සෙය්‍යො' හ'මසමි'ති, තිනස්ස
සද්දිසො..., තිනස්ස තිනො...,

මහාති: දුට්ඨව්‍යාක - සු: 59 - පි:

විහඞ්ග: බුද්දකච්ඡු;

පටි - අ: මහාකරුණාඤ්ඤා - 289 - පි: ව:

සුත්ත - අ: උරග - සු: 12 - පි:

ඉ - අ: 1 - ව: 6 - සු: 39 - පි:

* 80. නව යෝනියො මනසිකාරමූලකා ධර්මො:-

අතිවටතො යෝනියො මනසිකරොතො
පාමොජ්ජං ජායති, පමුදිතස්ස පිති ජායති,
පිතිමනස්ස කායො පස්සමහති, පස්සධිකායො
සුඛං වෙදෙති, සුඛිනො විතතං සමාධියති,
සමාතිතෙන විතෙතන ඉදං දුක්ඛ'න්ත්‍යන් යථාභූතං
පජානාති, අයං දුක්ඛ සමුදයොති..., අයං දුක්ඛ
නිරෝධො'ති..., අයං දුක්ඛ නිරෝධ
ගාමිනී පටිපදා'ති...;

පටි: සුඤ්ඤා - ධර්මසාහසකසූත්‍ර;

පටි - අ: ,, 210 - පි: පි:

දී: 3 - ව: දසුන්තර - සු: 184 - පි:

81. නවලොකුන්තර ධර්මො:-

වතුමග්ග, වතුඵල, නිබ්බාණ වසෙන.

පටි: - අ: 447 - පි:

82. නව විපස්සනාසූත්‍රානි:-

උදයබ්බයානු පස්සනා, භවිතානුපස්සනා, භග්ගු
පට්ඨාන, ආදීනවානුපස්සනා, නිබ්බිදානුපස්සනා,
මුඤ්චිතුකමසනා සූත්‍ර, සම්බාරුපෙක්ඛාසූත්‍ර,
අනුලොමසූත්‍ර, ගොත්‍රභූ සූත්‍ර වසෙන.

අභිග - අ: 4 - නි: 2 - ව: 2 - සු: 539 - පි:

83. නව මුට්ඨියො:-

වාත, වස්ස, පාසාණ, පභරණ, අභිකාර, කුක්කුල,
වාලිකා, කලල, අක්ඛිකාරා'ති.

සං - අ: සකක - සං: 1 - ව: 13 - සු: 249 - පි: පි:

අප - අ: 1 - සා: නිදන - 65 - පි:

සුත්ත - අ: ආලවක - සු: 169 - පි: පි:

,, ,, පාසාණ, පබ්බත, අග්නිජාල, සලිල, කඤ්ඤ,
ජාරකා, ආයුධ, අභිකාර, වාලිකාපාසාණා'ති

මු - අ: සුමධ මුඛ: 165 - පි:

මු - අ: භොතම මුඛ: 240 - පි:

84. නව විධා වෙදනානුපස්සනා:-

සුඛවෙදනා,	දුක්ඛවෙදනා,	අදුක්ඛමසුඛාවෙදනා,
සාමිසා	සාමිසා	සාමිසා
තිරාමිසා	තිරාමිසා	තිරාමිසා

විකෘත: වෙදනාසුපසානා:
 විකෘත: - අ: " 133 - පි:
 පටි: සතිපට්ඨාන කථා;
 පටි - අ: " 250 - පි: පි:
 දී - අ: මහාසතිපට්ඨාන - සු: 558 - පි:
 අභිත - අ: 1 - කි: 268 - පි:

35. නව සඤ්ඤා:-

අසුන, මරණ, ආහාරපටිකකුල, සම්බලොකෙන
 අනභිරත, අනිච්ච, දුක්ඛ, අනත්ත, පභාන,
 විරුහා'ති.

අභිත: 9 - කි: 2 - ව: 6 - සු: 884 - පි:

* 36. නව සත්තාචාර්යා:-

කාමහවො, රූප..., අරූප, එකමොකාර...,
 චතුමොකාර..., පඤ්චමොකාර..., සඤ්ඤී...,
 අසඤ්ඤී..., නෙවසඤ්ඤී නාසඤ්ඤී...;

අභිත: 9 - කි: 3 - ව: 3 - සු: 856 - පි:

දී: 3 - ව: සම්මතී - සු: 162 - පි:

පටි - අ: පරිඤ්ඤාය නිදෙදස - 81 - පි: පි:

* 37. නව සමාධි:-

රූපාවචර සමාධි-කිනො, මජ්ඣිමො, පඤ්ඤො,
 අරූපාවචර සමාධි- " , " , " ,
 සුඤ්ඤානොසමාධි, අනිමිත්තො සමාධි,
 අපපඤ්ඤිතො සමාධිති'ති.

පටි: සමාධිභාෂිතාමඤ්ඤාණ - නිදෙදස; ,

පටි - අ: " 164 - පි: පි:

38. නව සමාධිවිධියා:-

පඤ්චනනං රූපජ්ඣානානං, චතුනනං
 අරූපජ්ඣානානඤ්ච වසෙත නව.

පි - ම: 23 - පටි: 528 - පි:

“කෙවිපන: චත්තාරො රූපජ්ඣාන සමාධි,
 චත්තාරො අරූපජ්ඣානසමාධි'ති උභයෙසං
 උපචාර සමාධිං එකංකත්වා එවං නවා'ති වදන්ති.

පි - ම - ව: 11 - පටි: 372 - පි:

උ - අ: නඤ - ව: 7 - සු: 137 - පි:

39. නව සිව්විකා කායානුපය්‍යනා:-

“... පය්‍යෙය්‍ය සරිරං සිව්විකාය ජබ්බිතං
 එකාහමතං වා විහමතං වා තිහමතං වා
 උද්ධුමාතකං විනිලකං විපුබ්බකජානං, කාතෙතිවා
 බජ්ජමානං...

අට්ඨක සංඛ්‍යාදිකං සමංසලොභිතං
 නහාරු සංඛ්‍යාං ..., නිවමංසලොභිතමකිත්තං
 නහාරු සංඛ්‍යාං ..., අපගතමංසලොභිතං නහාරු
 සංඛ්‍යාං..., අට්ඨකානි අපගතසංඛ්‍යානි...,
 අට්ඨකානි සෙතානි සංඛ්‍යානි...,
 අට්ඨකානි පුඤ්ඤානි..., තෙරෙවසසිකානි...,
 අට්ඨකානි පුත්ති වුත්තකානි...;

දී - අ: භාෂිතපට්ඨක - පු: 557 - පි:

40. නවත්වන සේනාසභා:-

අරඤ්ඤං, රුක්ඛමූලං, පඬුතං, කඤ්ඤං, ශිවිතං,
 පුසානං, වනපභා, අභිභාසාසං,
 පළාලපුඤ්ඤානි.

පටි - අ: 336 පි:

වි - ම: - පි: 258 - පි:

41. නව සොභානි:- (සරිරෙ)

උභො අකම්මද්දං, කණ්ණපිද්දං, නාසාවද්දං, මුඛ,
 වච්චමග්ගං, පසාචමග්ගානි.

සුත්ත - අ: 1 - ව: කාසපිවජ්ඣනී - පු: 184 - පි:

අප - අ: 1 - හා: 430 - පි:

42. නව හෙතුයෝ:-

තයො කුසලහෙතු, තයො අකුසලහෙතු, තයො
 අව්‍යාකතහෙතුනි.

විභක්ත: ධම්මනදස;

පි - අ: 1 - ව: 3 - පි:

නවකං සමග්ගං

නවකං සමග්ගං නවකං සමග්ගං
 නවකං සමග්ගං නවකං සමග්ගං

පි - අ: 1 - ව: 3 - පි:

පි - අ: 1 - ව: 3 - පි:

නවකං සමග්ගං නවකං සමග්ගං
 නවකං සමග්ගං නවකං සමග්ගං
 නවකං සමග්ගං නවකං සමග්ගං
 නවකං සමග්ගං නවකං සමග්ගං

දසකං

1. දස අනෙකාසවණ්ණි:-

වොරො'සි, ඛාණ්ණො'සි, මුලකො'සි, ඔට්ටො'සි,
 ගොණො'සි, ගද්දකො'සි, නෙරසිකො'සි,
 තිරවණ්ණ ගණො'සි, නන්දියුගං සුගති,
 දුග්ගතිගෙව නුගං පාටිකඛ්ඛා'ති.

(විනය - ම:)

සං - අ: සකක - සං: 1 - ව: 4 - සු: 263 - පි:

ධ - අ: උදෙතිවණ්ණ - 167 - පි:

2. දස අකුසල කම්මපථා:-

පාණාතිපාතො, අදින්නාදුකං, කාමෙසුමිච්ඡාචාරො,
 මුසාවාදො, පිසුණොවාමා, ඵරුසාවාමා,
 සමඵප්පලාපො, අභිජ්ඣා, ව්‍යාපාදො, මිච්ඡාදිට්ඨි'ති.

දී: 3 - ව: සඛගිති - සු: 165 - පි:

ධමම: වාර කථා;

ධමම: වාර කථා - 107 - පි: පි:

* 3. දස අනුස්සති:-

බුධානුස්සති, ධම්ම..., සංඛස..., සීල..., වාස...,
 දෙවතා..., මරණ සති, කායගතා සති,
 ආනාපාන සති, උපසමානුස්සති'ති,

පි - ම: 6 - පරි: 145 - පි: පි:

* 4. දස අරිය වාසා:-

පඤ්චග්ග විපජ්ජිණො, ඡලබගසමන්නාගතො,
 ඵකා රතෙකො, චතුරුපසෙසනො, පනුන්නපචෙට්ඨක
 සචෙට්ඨා, සම වය සට්ඨෙසනො, අනාවිල
 සංකප්පො, පසංඛිකාය සංඛාරො, සුචිත්ත
 විතෙකා, සුචිත්තපඤ්ඤා'ති.

අභග: 10 - නි: 2 - ව: 10 - සු: 914 - පි: පි:

දී: 3 - ව: සඛගිති - සු: 165 - පි:

5. දස අසුතා:-

උබ්බමානකං, විනිලකං, විපුබ්බකං, විච්ඡේදකං,
 විකකාසිතකං, විකකිතකං, භතවිකකිතකං,
 ලොකිතකං, පුලුවකං, අට්ඨකි'නති.

පි - ම: 6 - පරි: 131 - පි: පි:

පටි - අ: සමාසි භාවනාමෙඤ්ඤාණ - 165 - පි:

6. දස අසෙකතා බලනා:-

සමාදිවි අසෙකතා-පෙ-සමා සමාධි අසෙකතා
සමාඤ්ඤං අසෙකතං, සමාච්ඡිනති අසෙකතා'ති.

පටි: සමාකතනි නිදාස;

පටි - අ: ,, 97 - 8:

දී: 3 - ච: වචනි - සු: 167 - 8:

7. දසති ආකාරෙති අකාරා හොසල්ලං ඉවජිතබ්බං:-

වජ්ඣිසද්ධි කිරියතො, ඉඤ්ඤා සමත්ත පටිපාදනතො,
නිමිත්ත කුසලතො, යසම්. සමයෙ විතතං
පඤ්ඤානබ්බං නසම්. සමයෙ විතතං
පඤ්ඤානාති, යසම්. සමයෙ විතතං නිශ්ඤාන
තබ්බං නසම්. සමයෙ විතතං නිශ්ඤානාති,
යසම්. සමයෙ විතතං සමපතංසිතබ්බං නසම්.
සමයෙ විතතං සමපතංසෙති, යසම්. සමයෙ
විතතං අජක්ඛ පෙකතිතබ්බං නසම්. සමයෙ
විතතං අජක්ඛ පෙකති, අසමාතිත පුගල
පටිවජ්ජනතො, සමාතිත පුගල සෙවනතො,
තදධි චුන්නතො'ති.

පි: 4 - පටි: 95 - 8:

8. දසති ආකාරෙති උපට්ඨාන කුසලො හොති:-

(සෙබොවිපසනං භාවෙනො)

අතිවතො-පෙ-සුඤ්ඤානො ඤ්ඤාපට්ඨාන
කුසලොහොති.

(තවති ආකාරෙති උ: කු: හොති-ම)

පටි: ඉඤ්ඤා කපා;

පටි-අ: ,, 382 - 8:

9. දසති ආකාරෙති උපට්ඨාන කුසලොහොති:-

(උත්තරාගො-සමාධිං භාවෙනො)

ආරම්භණපට්ඨාන කුසලොහොති, සමථ නිමිත්ත
පට්ඨාන....., පඤ්ඤා නිමිත්තපට්ඨාන.....,
අවිකේඛපට්ඨාන....., ඔකාසකපට්ඨාන.....,
සමපතංසනුපට්ඨාන....., උපෙකක්ඛපට්ඨාන.....,
එකතනුපට්ඨාන..., ඤ්ඤාපට්ඨාන...,
විමතනුපට්ඨාන.....,

පටි: ඉඤ්ඤා කපා;

පටි-අ: ,, 381 - 8:

10. දස ගිණි ආකාරයෙහි දිසා ඵරණා මෙතො වෙතො විමුතති:-

“සබ්බෙ පුරුෂමාය දිසාය සන්තා අවෙරා-පෙ-
අත්තානං පරිහරන්තු” දස දිසාසු යොජෙ තබ්බං.

පි - 8; 9 - පරි: 229 - පි:

11. දස ගිණි ආකාරයෙහි පටිකකුලතා උච්චවෙනති තබ්බා:-

(කබලිකාරුහාරො)

ගමනතො-පෙ-නිසායදතො, සච්චකඤ්ඤාතොති.

(නව ආහාර පටිකකුලතා-ම:)

පි - 8; 11 - පරි: 254 - පි: පි:

12. දස ආසාන වස්තුනි:-

“පුබ්බ වුත්තාති නවති ව අට්ඨානෙ වා පනාසානො

ජායති”ති වුත්තෙතනවාති දස. “අනත්ථෙවෙරිති”

ආදිතිපි හි අවිකපෙපච්චා බාණ්ණකණ්ඨකාදිතිපි

අට්ඨානෙ ආසානො උපපජ්ජති.

(නව ආසාන වස්තුනි - ම:)

පරි: මහා කරුණාසූත්ත නිදද්දස;

පරි - අ: 291 - පි:

මහාති: පුරුෂෙද - සු: 158 - පි:

අඛන: 10 - නි: 8 - ව: 10 - සු: 987 - පි:

13. දස ආසානපටිච්ඡිතයා:-

අනත්ථං මෙ අවරි තං කුත්තෙත්ථ ලබ්බාති
ආසානං පටිච්ඡිනෙති-පෙ-අට්ඨානෙ නකුප්පති.

(නව ආසානපටිච්ඡිතයා-ම:)

අඛන: 10 - නි: 8 - ව: 9 - සු: 987 - පි:

14. දස ආයතනානි:-

වකකායතනං, රූපායතනං -පෙ- කායායතනං

පොට්ඨබ්බා යතනානි.

පරි: පරිකුලසූත්ත නිදද්දස;

පරි-අ: 81 - පි:

*** 15. දස ඉඛියො-ඉඛි බලානි:-**

අභිට්ඨානා ඉඛි, විකුබ්බනා....., මනොමයා.....,

සුඤ්චිපථාර....., සමාධිවිපථාර.....; අරියා....,

කම්මවිපාකජා..., පුඤ්ඤවතො....., විජ්ජාමයා...

තත්ථ තත්ථ සම්මා පයොග පච්චයා ඉප්ඤ්ඤානෙත

ඉඛිති. A

පථි: 5 කිසිථා - බලකථා;
පථි - අ: ,, 480 - පි:
පි - ම: 12 - පරි: 282 - පි: පි:
ව - අ: 2 - ව: 125 - පි:
බු - අ: කිදුක - 23 - පි: පි:

* 16. දසවිධා උපකේතා:-

ජලඛිත, බ්‍රහ්මවිහාර, බොජ්ඣංගික, විරිය, සබ්බාර, වෙදනා, විපස්සනා, තත්ත්වකතා, ක්කාන, පාරිසුඛිවසෙන.

පි - ම: 4 - පරි: 118 - පි: පි:
පථි - අ: මහසව්ව - 131 - පි:
බමෙ - අ: රූපාචරකුසලකථා - 165 - පි:
මහාති - අ: ගුණධර්ම - සු: 96 - පි:

17. දසවිධං බලාපික රූපං:-

වකකායකතං - පෙ - ථොට්ඨබ්බායකත'නති.

විභංග: ධාතු;
විභංග - අ: ධාතු; 9 - පි:

18. දස ඛවාදා:- (විසාමාය දිනනා)

අනෙතා අග්නි බති න නිහරිතබ්බො, බති අග්නි අනෙතා න පවෙසෙතබ්බො, දදනනස්සෙව දතබ්බං, අදදනනස්ස නදතබ්බං, දදනනස්සාපි අදදනනස්සාපි දතබ්බං, සුඛං නිසීදිතබ්බං, සුඛං පරිභුක්ඛිතබ්බං, සුඛං නිපජ්ජිතබ්බං, අග්නිපරිවරිතබ්බො, අනෙතා දෙවතා නමස්සිතබ්බො'ති.

අඛිත - අ: 1 - නි: එතදග්ගපාලි - 222 - පි:
ධ - අ: විසාමාවස්ථු - 197 - පි:

19. දස කථාවස්ථුති:-

අපට්ඨජ, සනතුට්ඨ, පටිවෙක, අසංසග්ග, විරියාරමෙ, සීල, සමාධි, පඤ්ඤා, විමුක්ති, විමුක්තිඤ්ඤාණදස්සනවසෙන.

අඛිත 10 - නි: 7 - ව: 975 - පි:

20. දසකසිණාති:-

පඨවි, ආපො තෙජෝ, වායො, නිල, පිත, ලොහිත, ඔද්‍රත, ආලොක, පරිවර්තනාකාස වසෙන.

පි - ම: 3 - පරි: 82 - පි:
පි - ම: 4 - පරි: 110 - පි:

* 21. දස කසිණායකනාමි:-

පසුවිකසිණමෙතො සසුන්දානාති උඩං අපො
තිරියං අවයං අපමාණං - පෙ- ආකාස...,
විඤ්ඤාණ...;

අඛ්‍ය: 10 - නි: 3 - ව: 5 - සු: 924 - පි:

අඛ්‍ය - අ: ,, 828 - පි:

පටි - අ: භාෂිතධ්‍ය - 90 - පි:

දී: 3 - ව: සම්මිති - සු: 165 - පි:

* 22. දස කාශබ්ලාමි:- (තථාගතස්ස)

"යං දසනං ඡද්දනානං බලං තං එකස්ස
තථාගතස්ස භොති."

පටි - අ: 451 - පි: ව:

* 23. දස කිලෙස චක්ඛුමි:-

ලොභො, දොසො, මොහො, මානො, දිෂ්ඨි,
විචිකිච්ඡා, පිනං, උඛ්චං, අභිරිකං,
අනොත්තප්ප'නති.

වි - ම: 22 - පටි: 513 - පි:

ධමො: නිකාය ඛණ්ඩ;

විභක්ත: වුද්දක චක්ඛු;

පටි - අ: මහා කරුණා ඤාණ - 290 - පි:

24. දස සුඤ්ඤ කම්ම පථා:-

නිඤ්ඤා කාය සුවරිනාති, වතනාරි වපිසුවරිනාති,
නිඤ්ඤා මනො සුවරිනාති.

පටි - අ: ධම්මානුසංකල්ප 208 - පි:

දී: 3 - ව: සම්මිති - සු: 165 - පි:

ධ - අ: මහාකුණ්ඩලචක්ඛු - 18 - පි:

* 25. දස බිණාසව බ්ලාමි:-

ඉධ බිණාසවස්ස භික්ඛුනො අනිච්චතො සබ්බෙ
සම්බාරු යථා භූතං සම්මප්පඤ්ඤාය සුද්ධියා
භොනති..., අභිසාරකාසුපමා කාමා යථා භූතං
සම්මප්පඤ්ඤාය සුද්ධියා භොනති..., විවේක
නිනනං විනනං භොති..., වතනාරෙ සතිපට්ඨානා
භාවිතා භොනති..., වතනාරෙ සම්මප්පධානා...,
වතනාරෙ ඉභිපාදා..., පඤ්චේන්ද්‍රියානි...,
පඤ්ච බ්ලාමි..., සත්තබ්බොප්පඤ්ඤා..., අරියො
අරියබ්බිකො මග්ගො...;

අඛ්‍ය: 10 - නි: 9 - ව: 10 - සු: 1001 - පි:

පටි: බලකපා;

පටි - අ: ,, 451 - පි:

26. දස විධං ගණිං:-

මූල, සාර, ඵෙග්ගු, තව, පටට්ඨානා, රස, පනනා,
පුපථ, ඵල, ඛනි A වසෙන.

අංක - අ: 759 - පි:

ම - අ: පටංකලික - සු: 535 - පි:

සං - අ: ගඤ්ඤ - සං: 1 - සු: 522 - පි:

27. දස ගුණා රුක්ඛවුලො:-

අපපසමාරමනනා, අපපට්ඨිකනනනා, අනුට්ඨාපනීය
භාවො, ගරභාය අපට්ඨිකාදන භාවො, කායසං
අසන්ධන භාවො, පටිග්ගහකරණ භාවො,
ගෙහාලය පටිකෙඛපො, නිගරණ භාවො,
වසන්තසං සප්පිතික භාවො, අනපෙක්ඛ
භාවොති.

ධම්ම - අ: නිදහ - 33 - පි:

මු - අ: සුමේධ කප්: 64 - පි:

ජං - අ: 1 - භා: නිදහ - 10 - පි: වි:

28. දස විධං වක්ක වතනි වතනං:-

ධම්මිකං රක්ඛාවරණ ගුණං සංවිදගති-
අනෙතාජනසමිං බලකායෙ'පි එකං, ඛනිකෙසු
එකං, අනුසුතොසු එකං, බ්‍රාහ්මණ ගහපතිකෙසු
එකං, තෙගම ජාතපදෙසු එකං, සමණ බ්‍රාහ්මණෙසු
එකං, මිග පක්ඛිසු එකං, අධම්මකාර පටිකෙඛපො
එකං, අධිකානංධනානුප්පදනං එකං, සමණ
බ්‍රහ්මණෙ උපසංඝමිකා පඤ්ඤාපුච්ඡනං එක'නති
එව'මෙතං දසවිධංගොති.

දී: 3 - ව: වක්කවතනසිකාද - සු:

දී - අ: ,, 617 - පි:

29. දස ඤාණ බලානි:- (තථාගතසං)

දසබල ඤාණෙසුති - පට්ඨමං කාරණාකාරණමෙව
ජානාති. දුතියං කම්මනතුර විපාකනතුර'මෙව,
තතියං කම්මපරිවේෂද'මෙව, චතුර්ථං
ධාතුනානතතකාරණ'මෙව, පඤ්ඤමං සත්තානං
අප්ඤ්ඤාසංඛිවුත්ති'මෙව, ඡට්ඨං ඉන්ද්‍රියානං
තික්ඛමුද්භාව'මෙව, සත්තමං ක්කානාදීති සම්මං
තෙසං සංකිලෙසාදි'මෙව, අට්ඨමං පුබ්බතිවුත්ති-
බක්ඛසන්නති'මෙව, තවමං සත්තානං වුති
පටිසංකි'මෙව, දසමං සව්ච පරිවේෂද
මෙවාති.

පටි: බලකථා;

පටි - අ: බලකථා; 455 - පි: පි:

විභවිත: සෑණ්විභවිත;

ම: මු - ප: 2 - ව: මිත්තසිත්තාද - සු: 65 - පි:

අභිත: 10 - නි: 3 - ව: 1 - සු: 916 - පි:

අභිත - අ: 825 - පි:

සං - අ: 2 - හ: අභිතමය-සං: 3-ව: 1-සු: 32 - පි:

30. දස ප්‍රපා:-

රාජා මාගධො අජාත සත්තු වෙදෙති පුත්තො
රාජගතො භගවතො සරිරාතං ථූපඤ්ච මහඤ්ච
අකාසි, වෙසාලිකා'පි ලිච්ඡවී වෙසාලියං...,
කාපිලවත්ථා'පි සකාසා කපිලවත්ථසමි...,
අලලකප්පකා'පි බුලයො අලලකප්පො..., රාමගාමි
කා'පි කොලියා රාමගාමෙ..., වෙඨදීපකො'පි
බ්‍රාහ්මණො වෙඨදීපො..., පාවෙය්‍යකා'පි මල්ලා
පාවායං..., කොසිතාරකා'පි..., මල්ලා
කුසිතාරායං..., දෙණො'පි බ්‍රාහ්මණො තුබ්බසා
ථූපඤ්ච මහඤ්ච අකාසි, පිප්පලිවතියා'පි මොරියා
පිප්පලිවතො අභිතාරතං ථූපඤ්ච මහඤ්ච
අකංසු - ඉති අට්ඨසරීරප්‍රපා නවමො තුබ්බ ප්‍රපො
දසමො අභිතාර ප්‍රපො'ති.

දී: 2 - ව: මොජ්ඣිමනිකාය - සු: 104 - පි:

31. දස විධං ථෙරභාර:-

පුබ්බකරණ පුබ්බකිව්වාති පාතිමොක්ඛඤ්චාති.

(විනය - ම:)

අභිත - අ: 2 - නි: 5 - ව: 1 - සු: 332 - පි:

* 32. දසභා දසක:-

මජ්ඣ, බිබ්බා, වණ්ණ, බල, පඤ්ඤ, භානි,
පබ්බාර, පච්ඡික, මොවුහ, සයන වසෙන.

වි - ම: 20 - පරි: 465 - පි: පි:

ජා - අ: 5 - හා: විත්තසමුපුත - ඡා: 91 - පි:

33. දස විධං දුත:-

අන්තං, පානං, සරං, වත්ථං, යානං, මාලා,
විලෙපනං, ගන්ධො, සෙය්‍යා, පදිපෙය්‍ය'නති.

ව - අ: පකිණ්ණකකථා - 338 - පි: පි:

34. දස දිසා:-

දිසා චතසොසා විදිසාචතසොසා

උඩං අධො දස දිසා ඉමායො.

සුත්ත: පිබ්බිස මානව පුත්ථා - 132 - පි:

35. දස ධම්මා පබ්බතෙතන අභිණංගං පච්චෙකති තබ්බා:-

පෙට්ඨණ්ණිකෙති අජ්ඣාපගතොති, පරපට්ඨමා මෙ
ජ්ඣිකාති, අඤ්ඤා මෙ ආකපෙපා කරණ්ණියොති,
කච්චි නු බො මෙ අත්තා සිලතො න
උපවදන්ති, කච්චි නු බො මං අනුච්චවි විඤ්ඤා
සමුභවාරි සිලතො න උපවදන්ති, සබ්බෙති
මෙ පියෙති මනාපෙති නානා භාවො විනා
භාවොති, කම්මස්ස කොමති... තස්ස දයාදෙ
භවිස්සාමිති, කම්මභවස්ස මෙ රතනිඤ්චා
විනිපතන්ති, කච්චි නු බො'හං සුඤ්ඤාගාරෙ
අභිරමාමිති, අහි නු බො මෙ උතතරි මනුස්ස
ධම්මා... සමුභවාරි පුට්ඨො න මඤ්ඤා භවිස්සාමිති.

අඛ්‍ය: 10 - නි: 5 - ව: 8 - සු: 949 - පි:

36. දස ධම්මා සරිට්ඨා:-

සිතං, උණ්හං, ජ්ඣව්ඡා, පිපාසා, උච්චාරො,
පස්සාවො, කාය සංවරො, වජ්‍රිසංවරො,
පොතොභවිකො, භවසංඛාරොති.

අඛ්‍ය: 10 - නි: 5 - ව: 9 - සු: 950 - පි:

37. දස නාමකරණා ධම්මා:-

සිලවා හොති, බහුසසුතො හොති, කල්‍යාණමිත්තො
හොති, සුවචො හොති, යාති තාති සමුභවාරිතං
උච්චාවචාති නිං කරණ්ණියාති තත්ථ දකෙඛා හොති
අතලසො..., ධම්මකාමො හොති පියසමුද්දාගො
අභිධම්මෙ අභිවිතයෙ උපාරපාමුජ්ජො,
අරච්චිරියො විහරති අකුසලානං ධම්මානං
පහානාය..., අතික්ඛිතතඬුරෙ කුසලෙසු ධම්මෙසු,
සංගුරුට්ඨා හොති ඉතරිතර... පරික්ඛාරෙන,
සතිමාහොති, පඤ්ඤවා හොතිති.

අඛ්‍ය: 10 - නි: 2 - ව: 7 - සු: 909 - පි:

දි: 3 - ව: සංඛිති - සු: 164 - පි:

38. දස නිබ්බන්ධා, ධම්මා:-

සමමාදිට්ඨිකස්ස මිච්ඡාදිට්ඨි නිබ්බන්ධාහොති - පෙ -
සමමාච්චිත්තනිකස්ස මිච්ඡාච්චිත්තනි නිබ්බන්ධාහොති.

අඛ්‍ය: 10 - නි: 1 - ව: 10 - සු: 1029 - පි:

* 39 දස නිප්පරවස්සුති:-

සමමා දිට්ඨිකස්ස මිච්ඡාදිට්ඨි නිප්පරාහොති
-පෙ- සමමා චිත්තනිකස්ස මිච්ඡාච්චිත්තනි
නිප්පරාහොති.

පටි: අභිඤ්ඤාය නිද්දෙස;
පටි - අ: " 53 - පි: පි:

40. දස විධෝ පදෙසො:-

බකි, ආයතන, ධාතු, සච්ච, ඉන්ද්‍රිය, පච්චයාඤාර, සතිපට්ඨාන, ක්කාන, නාම, ධම්ම වසෙන.

ධම්ම - අ: නිදන 25 - පි:

* 41. දස පටිසංස්කරාදියො:-

"තත්ති කතමා පටිසංස්කරා? රූපසංස්කරා සද්ද... ගකි... රස... ඵොට්ඨබ්බසංස්කරා, ඉමා දුච්චනති පටිසංස්කරාදියො'ති නාසං කුසලවිපාකානං පඤ්චනං අකුසල විපාකානං පඤ්චනං'නති සබ්බසො දසනං පටිසංස්කරානං...;"

චූලති - අ: පොසාල - පු: 43 - පි:

වි - ම: 10 - පරි: 244 - පි:

42. දස පටිකකාරිකා:-

"දසපටිකකාරිකාස්ස නිසිදනවමමබ්බංචනං වට්ඨති."

(නවපටිකකාරිකා-ම:) දී - අ: 1 - භා: සංස්කරාදිය - පු: 144 - පි:

අඞ්ඨ - අ: 4 - නි: 5 - ව: 8 - පු: 569 - පි:

43. දස සංසාද නිශා ධම්මා:-

සීලවාහොති..., බ්‍රහ්මජුතොහොති..., සනතුට්ඨාහොති..., වතුනං ක්කානං ආභිවේනසිකානං නිකාමලාභිහොති..., ඉඨි විධං උපසම්පජ්ජි විහරති, දිබ්බ සොනං..., වේතොපරියං..., පුබ්බෙතිවාසං..., දිබ්බවක්ඛං..., ආසවකඛයං...;

ම: උ-ප: 1-ව: නොපකමාංගාලාන-පු: 702 - පි:

44. දස පාරමි:-

දාන, සීල, නෙකම්ම, පඤ්ඤා, විරිය, බන්ධි, සච්ච, අබ්ච්ඡාන, මෙත්තා, උපෙක්ඛා'ති.

ව - අ: 3 - ව: 216 - පි: වි:

ඡා - අ: 1 - භා: නිදන 20 - පි:

(* 45. දස පුග්ගලා:-

පඤ්චනං ඉධනිට්ඨා- පඤ්චනං ඉධ විභාය නිට්ඨා, සත්තකඛනතුපරමස්ස කොලඤ්ඤාලස්ස එකච්ඡිස්ස සංදගාමිස්ස යො ව දිට්ඨෙවධම්මෙ අරහා ඉමෙසං පඤ්චනං ඉධනිට්ඨා අනතරුපරිනිබ්බාසිස්ස අසඞ්ඛාර පරිනිබ්බාසිස්ස සසඞ්ඛාර පරිනිබ්බාසිස්ස උඛංසොතස්ස අනනිට්ඨගාමිනො ඉමෙසං පඤ්චනං ඉධ විභාය නිට්ඨා'ති.

පුග්ගල - දසක;

අඞ්ඨ: 10 - නි: 7 - ව: 3 - පු: 970 - පි:

* 46. දස පුතලා:- (ආයුතොත්තා)

දසමෙන ගොත්‍රගුණා සංඛං නව පුත්‍රලා,
(නව පුත්‍රලා - ඔ:) අඛ: 10 - නි: 2 - ව: 6 - සු: 909 - පි:

* 47. දස පුත්‍රලානි වංශනි:-

දාන, සීල, භාවනා, අපවිතිසහන, වේය්‍යා
වච්චසහගත, පනතානුප්පදන, අබහනුමොදන,
දෙසනාමය, සවණමය, දිට්ඨිජ්ඣාමම වසසන.

ධම්ම - අ: කමාවරකුසලකපා - 154 - පි:

48. දස විධං වාසනානි:-

(විනය - ඔ:) දි - අ: 1 - හා: සංඝඝාතපල - සු: 123 - පි:

* 49. දස භාතිකා යජානො:-

වාසුදේවො, බලදේවො, චන්ද්‍රදේවො, සුරිය දේවො,
අග්නි දේවො, වරුණ දේවො, අජිත්තො,
පජිත්තො, ඝනපණ්ඩිතො, අසිකුරුති.

පෙ - අ: කණ්ණපත වංශ - 70 - පි:

පෙ - අ: අසිකුරපතවංශ - 82 - පි:

ජා - අ: 4 - හා: සතපා: 104 - පි:

* 50. දස මනසානාමානාමානා:- (ඉසයො)

අට්ඨකො, වාමකො, වාමදේවො, අභිතිරසො,
හග්ගයමනගති, වාසෙට්ඨො, භාරවාජො, කසාපො,
වෙසාමිනොති.

දි - අ: 1 - හා: අබ්බො - සු: 192 - පි:

අඛ: 5 - නි: 5 - ව: 2 - සු: 491 - පි:

අඛ: අ: 3 - හා: 634 - පි:

51. දසධා මනසිකාර කොසලං ආවිකිතබ්බං:-

(කායගතාසනියා)

අනුප්පබ්බතො, නාතිසීසතො, නාති සතිකතො,
විකෙඨපපට්ඨාගතතො, පණ්ණානි සමිතිකක-
මනතො, අනුප්පබ්බද්ධතො, අප්පණතො,
තයොවසුත්තනනා'ති.

පි - ම: 8 - පරි: 179 - පි: 8:

* 52. දස මනසා ධම්මා:-

දස කුසල කම්මපටා.

අඛ: අ: 1 - නි: 5 - ම: 5 - සු: 33 - පි:

53. දස මහාපුරිසර්කාසයා:-

දුන, සිල, නෙකමම, රාහුකඤ්ඤ, විරිය,
බන්ධි, සම්ම, අධිධාන, මෙහතා, උපෙකා'ති.

ව - අ: පඤ්ඤාකපා. 227 - ප:

54. දස විධෙහ මානෝ:-

ජාතියා, ගොතෙතන, භොලපුත්තිකෙත,
වණණපොකකිරනාය, ධනෙත, අජ්ඣනෙත,
කම්මායනනෙත, සිප්පායනනෙත, විජ්ජාධා-
නෙත, සුතෙත, පටිභාණෙන, අඤ්ඤාතරඤ්ඤා-
රෙනවා වජ්ජනා'ති.

මහාති: දුට්ඨක - සු: 59 - ප:

55. දස මිත්තනා:-

මිත්තාදිට්ඨි - පෙ - මිත්තා සමාධි, මිත්තාඤ්ඤා,
මිත්තා විමුත්ති'ති.

විහසිත: බුද්ධකවජ්ජ;

(අට්ඨ මිත්තනා - ම:) අසිත: 10 - නි: 3 - ව: 10 - සු: 1041 - ප:

පටි - අ: පඤ්ඤාකපා. 85 - ප:

වි - ම: 22 - පටි: 513 - ප:

56. දස රූප ධර්මා:-

දුනං, සිලං, පරිව්වාගො, අජ්ජවං, මග්ගවං, තපො,
අනෙකාධො, අවිතිංසා, බන්ධි, අවිරෙධන'නති.

ජා - අ: 6 - හා: මහාසං - ජා: 221 - ප:

ජා: - අ: 3 - හා: කුසකු - ජා: 224 - ප:

57. දසවජ්ජනා අනගග්ගාතිකා දිට්ඨි:-

සසානො ලොකො'තිවා, අසසානො ලොකො'-
තිවා, අනාචා ලොකො'තිවා, අනනචා
ලොකො'තිවා, තං ජිවං තං සරි'නතිවා, අඤ්ඤං
ජිවං අඤ්ඤං සරි'නතිවා, හොති තථාගතො
පරමමරණා'තිවා, නහොති තථාගතො පරමම-
රණා'තිවා, හොති ව නහොති ව තථාගතො
පරමමරණා'තිවා, නෙවහොති න නහොති
තථාගතො පරමමරණා'තිවා'ති.

විහසිත: බුද්ධකවජ්ජ;

අසිත: 10 - නි: 10 - ව: 3 - සු: 1009 - ප:

58. දස වජ්ජනා මිත්තාදිට්ඨි:-

තත්ථි දිනනං, තත්ථි සිට්ඨං, තත්ථි හුතං, තත්ථි
සුතං දුකකපානං කම්මානං ඵලං විපාකො,
තත්ථි අයංලොකො, තත්ථි පරෙ ලොකො, තත්ථි

මාතා, නැති පිතා, නැති සහෝදරයා, මාතෘපියා,
නැති ලොකෙ සමඟද්වාරයන්..., සියං අතිශය
සමෘද්ධියා පවෙදෙන්නි'ති.

පරි: දිවියකා;

පරි - අ: ,, 191 - පි: 8:

විකසන: බුද්ධියා වන;

59. දස වස්තුකා සමාදිවයි:-

අති දිනාං - පෙ - සියං අතිශය සමෘද්ධියා
පවෙදෙන්නි'ති.

(දසවස්තුකා මිත්තාදිවයි - ම:) මාන: මානසික - පු: 140 - පි:

60. දස විධො විනයො:-

පඤ්ච විධො සංවර විනයො, පඤ්ච විධො පභාණ
විනයො'ති.

සං - අ: 2 - භා: බහු - සං: 1 - ව: 1 පු: 185 - පි:

පරි - අ: ඤාණසද්දස 307 - පි:

61. දස විපක්ඛානපානිකාලොකා:-

මහාසො, ඤාණං, පීතී, පසාඨි, සුඛං,
අධිමොක්ඛා, පඤ්චො, උපව්ඨානං, උපෙක්ඛා,
නිකානති'ති

පි - ම: 20 - පරි: 475 - පි: 8:

62. දස සංකල්පා:-

අසුභ, මරණ, ආහාරෙ පටිකකුල, සබ්බ ලොකෙ
අනතිරත, අනිච්ඡ, දුක්ඛ, අනත්ත, පභාණ,
විරුග, නිරෝධා'ති.

අනිච්ඡ, අනත්ත, අසුභ, ආදීනව, පභාණ, විරුග,
නිරෝධ, සබ්බලොකෙ අනතිරත, සබ්බසම්බාරෙසු
අනිච්ඡසංකල්පා, ආනාපානසති'ති.

අභිග: 10 - නි: 6 - ව: 10 - පු: 963 - පි: 8:

63. දස විධං සද්දං:-

භාසී, අස්ස, රථ, හෙරි, මුද්ධික විණා, ගිත,
සමම, නාල, අසනාථ පිච්ච බාද්දා'ති.

දී - අ: 2 - ව: මහාසුදස්සන - පු: 105 - පි:

භා: - අ: 1 - භා: නිදන - 2 - පි:

මු - අ: සුමධකුඨා. 55 - පි: 8:

64. දස සම්මතා:-

සම්මා දිවයි - පෙ - සම්මාවිමුත්ති'ති.

(දස මිච්ඡත්තා - ම:) අභිග: 10 - නි: 3 - ව: 11 - පු: 1041 - පි:

65. දස සමාධි පළිබෝධා:-

ආවාසො, කුලං, ලාභො, ගණො, කමමං අධානං,
ඤ්ඤා, ආබාධො, ගජ්ජා, ඉධි'ති.

වි - ම: කායගතාසනි. 67 - පි: වි:

66. දස සෙව බලාති:-

සමමා දිට්ඨි සිකති'ති සෙව බලං - පෙ - සමමා
විමුක්ති සිකති'ති සෙවබල'නති.

පටි: බලකථා; පටි - අ: 450 - පි:

67. දස සෙතා මාරස්ස:-

කාමා, අරතී, බ්‍රුපපිපාසා, තණ්හා, පිනමිධං, භිරු,
විවිකිච්ඡා, මානමකකස්මා, ලාභසකකාර-
සිලොකා, මිච්ඡාසයො'ති.

සුත්ත - අ: පටිපාඨ - සු: 335 - පි:

* 68. දස සංයෝජනාති:-

කාම රුග, පටිස, මාන, දිට්ඨි, විවිකිච්ඡා,
සීලබ්බතපරාමාස, භව රුග, ඉස්සා, මච්ඡරිය,
අවිජ්ජා'ති.

ධම්ම: නිකේය සකඤ්ඤා;

විසමික: ප්‍රදදකවිජ්ජා;

පටි - අ: මහාකාණ්ඩොකො - 291 - පි:

දී - අ: මහාසන්තප්පකා - සු: 566 - පි:

වි - ම: 22 - පටි: 512 - පි:

අභික: 10 - නි: 2 - ම: 3 - සු: 906 - පි:

69. දස හත්ති කුලාති:-

කාලාවකං, ගච්ඤ්ඤා, පණ්ඩරං, තලං,
පිඬුලං, ගඤ්ඤා, මඬුලං, ගෙමං, උපොසථං,
ඡද්දනන'නති.

සං-අ: 2 - හා: අභිසමය-සං: 3-ම: 1-සු: 33-පි:

ම - අ: පාටලියම - ම: 5 - සු: 281 - පි:

ගොවරී, කළුලො, ගච්ඤ්ඤා, පිඬුලො,
පඬුලො, ගෙම වතො, තලො, මඬුකිනි,
උපොසථො, ඡද්දනනො'ති.

දී - අ: මහා පරිනිබ්බාණ - සු: 399 - පි:

ද ස කි ම ම හා

එකා දසකං

1. එකාදස අමතුප්පනති පටිපදා:-

පට්ඨප්ඤ්ඤාන සමාපනති, දුතිය..., තතිය...,
චතුස්..., මෙඤ්ඤා..., කරුණා..., මුද්දිතා...,
උපෙක්ඛා..., ආසාසානසුඛායනන...,
විඤ්ඤානසුඛායනන..., ආතිඤ්ඤාසුඛායනන...;

අඛං 11 - නි: 2 - ව: 6 - සු: 1104 - පි:

අඛං - අ: ,, 867 - පි:

2. එකාදස ආතිසංසා මෙත්තාය වෙත්තා විමුක්තිශා:-

සුඛං සුප්පති, සුඛං පටිවුරුක්ඛති, න පාපකං
සුපිනං පඤ්ඤති, මනුස්සානං පියො හොති,
අමනුස්සානං පියොහොති, දෙවතා රක්ඛනති,
නාසා අහති වා විසං වා සත්ථං වා කමති, තුවංචං
විතතං සමාධිංති, මුඛවණ්ණණා විප්පසීදති,
අසමමුලොභා කාලං කරොති, උතතරිං අප්පට්ඨි
විජ්ඣන්තො බ්‍රහ්මලොකුපගො හොති.

පට්: මෙත්තා සථා;

පි - පි: 9 - පරි: 226 - පි:

අඛං 11 - නි: 2 - ව: 4 - සු: 1103 - පි:

* 3. එකාදස කම්මානි:- (සුත්තනතපරියායෙන)

දිට්ඨ ධම්ම වේදනීයං, උපපජ්ජවේදනීයං,
අපරුපරියවේදනීයං, යඤ්ජරුකං, යඛිනුලං,
යදුසන්නං, කට්ඨනාචාපනකං, ජනකං,
උපජ්ජමනකං, උපපිළිකං, උපසානකා'නති.

අඛං - අ: 3 - නි: 4 - ව: 4 - සු: 364 - පි: පි:

4. එකාදස ධම්මා පිති සමෙකාජ්ඣබ්‍රහ්මයං උපාදාය

සංවතනනති:-

බුධානුස්සති, ධම්ම..., සඛ්ඤ ..., සිල..., වාග...,
දෙවත..., උපසම..., ලුඛපුග්ගල පරිවර්ජනතා,
සිතිඛ පුග්ගල සෙවනතා, පසාදනීය සුත්තනත
පච්චවෙකකණතා, තදතිමුත්තතා'ති.

විහරිත - අ: සතිපට්ඨාන - 198 - පි: පි:

අඛං - අ: 1 - නි: 281 - පි: පි:

5. එකාදස ධම්මා විජිය සමෙකාජ්ඣබ්‍රහ්මයං උපාදාය

සංවතනනති:-

අපාය භය පච්චවෙකකණතා, ආතිසංසදස්සාවිතා,
ගමන විජි පච්චවෙකකණතා, පිණ්ඩපාතාපවා-
යනතා, දායජ්ජමනන පච්චවෙකකණතා,

සඤ්චගන්තා..., ජාතිගන්තා..., සමුග්ගවාරි
ගන්තා..., කුසිතපුග්ගල පරිවර්ණතා,
ආරම්භිතය පුග්ගල සෙවනතා, තදබිමුත්තතා'ති.

විභව්‍ය - අ: සතිපට්ඨාන - 195 - පි: පි:

අඛ්‍ය - අ: 1 - නි: 278 - පි: පි:

6. එකාදස ධම්මාසමාධිසමෝඤ්ඤිකායා උපපාදාය

සංවතනනති:-

වඤ්ච විසද කිරියතා, ඉන්ද්‍රිය සමන්ත පටිපාදනතා,
ත්මිත්ත කුසලතා, සමයෙ විත්තස්ස පග්ගණන-
තා, සමයෙ විත්තස්ස නිග්ගණනතා, සමයෙ
සමපහංසනතා, සමයෙ අප්ඤ්ඤාපෙක්ඛණතා,
අසමාහිතපුග්ගල පරිවර්ණතා, සමාහිතපුග්ගල
සෙවනතා, ඤානවිමෝක්ඛ පට්ඨවෙක්ඛණතා,
තදබිමුත්තතා'ති.

විභව්‍ය - අ: සතිපට්ඨාන - 199 - පි: පි:

අඛ්‍ය - අ: 1 - නි: 281 - පි:

7. එකාදසහි අබ්බෙති සමභ්‍යාගතො ගොපාලකො අහබ්බො- ගොගණං පටිගපිතු:-

න රූපඤ්ඤා ගොති, න ලක්ඛණකුසලො ගොති,
න ආසාරිකං සාවෙනා ගොති, න වණං
පටිවර්ණදෙනා ගොති, න ධුමං කතතා ගොති,
න තිත්ථං ජානාති, න පිතං..., න චීරිං..., න
ගොවර කුසලො ගොති, අනවසෙසද්දෙතිව ගොති,
යෙ තෙ උසභා ගොපිතරො ගොපරිතායතා
තෙ න අතිරෙකපුජාය පුජෙතා ගොති.

අඛ්‍ය: 11 - නි: 2 - ව: 7 - සු: 1107 - පි:

ම: මු: - ප: 4 - ව: මහාසංඝාත - සු: 211 - පි:

8. එකාදස විධෙන නිමිත්තගණනො:- (අසුභසඤ්ඤාය)

වණණතො, ලිඛිතතො, සණ්ඨානතො දිසතො,
ඕකාසතො, පරිවේදනො, සන්ධිතො, විවරතො,
නිත්තතො, ඵලතො, සමන්තතො'ති.

පි - ම: 6 - පරි: 133 - පි:

9. එකාදස පටික්ඛාරාදි:-

“එකාදස පටික්ඛාරිකස්ස කතතර යට්ඨි වා
තෙලකාලිකා වා වට්ඨති.”

(දස පටික්ඛාරාදි-ම:) දී - අ: 1 - භා: සංඝායකපාල - සු: 144 - පි:

අඛ්‍ය - අ: 4 - නි: 5 - ව: 8 - සු: 569 - පි:

10. එකා දස විධ රූප:-

යං නික්ඛි රූපං - අතිතා නාගත පච්චුප්පභංගං,
අඤ්ඤාතං වා, ඛණ්ඩා වා, ඔදාරකං වා, සුබ්බමං වා,
තිතං වා, පණ්ණිතං වා, දුරෙ වා, සන්තතං වා'ති.

පිඤ්ඤා - අ: 2 - 9 - පි:

එකා දස විධං සම්මතං.

වාදසකං

1. වාදස අකුසල විභාගි:-

අයං ලොභ මූලාති, චෙදෙස මූලාති, චෙ මොහ
මූලාති'ති.

අ - ස: 1 - පරි: 13 - පි:

පි - ම: 14 පරි: 339 - පි:

2. වාදස අරහන්තා:-

තස්සෙති විමොක්ඛා-සුඤ්ඤානො අනිම්මෙතො
අප්පණ්ණිතිතො'ති. තත්ථ සුඤ්ඤාත විමොක්ඛෙන
විමුත්ත විණාසෙවා පටිපදා වසෙන චතුබ්බිදධා
හොති. තථා අනිම්මත අප්පණ්ණිතිත
විමොක්ඛෙති'ති. එවං වාදස අරහන්තො
වෙදිතබ්බා'ති.

පඤ්ච - අ: පුඤ්ඤ: 39 - පි:

අභිග්ග - අ: 3 - නි: 4 - ව: 7 - සු: 445 - පි:

3. වාදසති ආකාරෙති උපට්ඨාන කුසලො හොති:-

(විතරාගො විපස්සනං භාවෙතො)

අතිව්වතො -පෙ- ඤ්ඤාපට්ඨානකුසලො හොති,
විසංකෙසුගුපට්ඨාන..., නිරෝධුපට්ඨාන...;

(නවභාකාරෙති උ: කු:-ම:) පරි: දුෂ්ඨං ථා:

මට් - අ: ,, 393 - පි:

4. වාදසති ආකාරෙති සුඤ්ඤාතං පටිගණ්හාති.

රූපං - න සත්තො, න ජ්වො, න තරො, න
මාණ්වො, න ඉන්ද්‍රිය, න පුරිසො, න අත්තා, න
අත්තනිකං, නා'හං, න මම, න අඤ්ඤාස්ස, න
කස්සපි, - වෙදනා...;

පි - ම: 21 - පරි: 493 - පි:

5. වාදසහි ආකාරෙහි සබෙබ් බමමා එහි සංගතිතා:-
නර්මයෙන්, අනන්තයෙන්, සම්මතයෙන්,
පරිවේදනයෙන්, අනිත්‍යතාවයෙන්, පරිජාන
නයෙන්, බලයෙන්, බාහුයෙන්, ස්‍යායෙන්,
සම්මතයෙන්, ප්‍රසන්නයෙන්,
අනිත්‍යයෙන් හා'යි.

පරි: දසක පිළිසිඳුණ;

පරි-අ: " 226 - පි:

6. වාදය ආනිසංසා වාක්‍යවිරසම:-

අප්පග්ගං සුඤ්ඤං කප්පියනති අයං තාව එතො
ආනිසංසො, සහන්තා භාචුං සකකා'ති අයං
දුතියො, පරිභොගෙන න සතිකං කිලියෙති.
ධොවියමානෝපි පපඤ්චා නන්ති අයං
තතියො, පරිභොගෙන ජිණ්ණෝපි සිබ්බිතබ්බො'
භාවො..., පුත්ත පරියෙසනනාසං පුබ්බෙන කරණ
භාවො..., තාපස පබ්බජ්ජාය සාරාප්පභාවො...,
පට්ඨන්තිකානං නිරුපභොගභාවො...,
පරිභුඤ්ජනනාසං විභුසනට්ඨානාභාවො..., ධාරණ
සල්ලභුක භාවො..., විවරපට්ඨයෙ අපට්ඨත්-
භාවො..., වාක්‍යප්පතියා බලමික අනවජ්ජ-
භාවො..., වාක්‍යවිතර නුවෙයි පි අනවෙකකි
භාවො...;

බමම - අ: නිදහ. 31 - පි:

ජා - අ: 1 - භා: නිදහ. 9 - පි:

බු - අ: සුමෙධකපා. 63 - පි:

- * 7. වාදසම්මා ආපොධානු:- (අජකිත්තිකා)

පිත්තං, සෙමං, පුබ්බො, ලොහිතං, සෙදො,
මෙදො, අස්සු, වසා, බෙලො, සිඬිකානිකා, ලසිකා,
මුත්ත'නති.

පි - ම: 11 - පරි: 259 - පි:

ම: බු - ප: 3 - ව: මහානතිපදපම - සු: 179 - පි:

- * 8. වාදය ආයතනානි:-

වකඛු, රූප, සොන, සඳු, ඝාත, ගකි, ජිව්‍යා,
රස, කාය, ඵොට්ඨබ්බ, මත්, බමම වසෙන.

අ - භ: 7 - පරි: 188 - පි:

විහඞ්ඤා: බමමනදය - අ: යතන;

විහඞ්ඤා - අ: 52 - 36 - පි: 2:

යනික-ආයතන;

- * 9. වාදය ආවට්ඨා:-

(වාදසායනනානි. ම:)

සා: දදවතා - සා: 5 - ව: 4 - සු: 18 - පි:

සා - අ: 67 - පි:

* 10. වාදස විධි. බලාපිඩ රූප:-

වසු, සොත, කාන, ජිහ්වා, කාශ, රූප, සංගු,
ගනි, රසා, පස්වි, තෙජෝ, වායෝති.

වි - ම: 19 - පරි: 337 - පි:

11. වාදස කාසිය විවරණ:-

බොමාදිති ඡ දුක්ඛාදිති ඡාති වාදස විවරණි.
(විනය - ඡ විවරණි - ම:)

අභිග - අ: 4 - නි: 3 - ම: 8 - සු 488 - පි:
වුලනි - අ: බහුමසාන - සු: 85 - පි:

* 12. වාදස කාමානි:-

අගොසි	කාමම	අගොසි	කාමම	විපාකො,
"	"	නාගොසි	"	" "
"	"	අභි	"	" "
"	"	නභි	"	" "
"	"	භවිසානි	"	" "
"	"	න භවිසානි	"	" "
අභි	"	අභි	"	" "
"	"	නභි	"	" "
"	"	භවිසානි	"	" "
"	"	න භවිසානි	"	" "
භවිසානි	කාමම	භවිසානි	කාමම	විපාකො,
"	"	න භවිසානි	"	" "

අභිග - අ: 3 - නි: 4 - ම: 4 සු: 370 - පි:
පරි: කමමකරා;

දිට්ඨධම්මවෙදනියං, උපපජ්ජ..., අපරුපරිය...,
අගොසිකාමම, ඥානරූකං, යඛ්ඛනුලං, යද්දසනනං,
කවන්තාමාපනකං, ජනකං, උපජ්ජමානං,
උපපිලකං, උපසානක'නති.

වි - ම: 19 - පරි: 452 - පි: වි:

පරි - කමමකරා;

පරි - අ: " 407 - පි:

13. වාදස විධි. වකකවන්තිවන්ත:-

"ගහපතිකෙ පන පකිඤ්ජාතෙ ව විසුං කතා
ගණනාසස වාදසවිධිං ගොති. පුබ්බෙ
අවුත්තං වා ගණනානන අධම්ම රුගසා ව
විසම ලොභසා ව පභාණ වසෙන වාදස විධිං
වෙදි තබ්බං."

(දස විධි වකකවන්තිවන්තං - ම:)

දී - අ: වකකවන්තිසිකාද - සු: 617 පි:

14. වාදස සැණවරියා:-

“සකද ගාමිනො පන වාදසති සැණවරියාති
නිරොධ සමාපන්නියා සැණං ගොති.”

(සොළස සැණවරියාසු යාමි සකදගාමිඵල
සමාපන්නි සැණවරියා නාව වාදස සැණ වරියා
ගොන්නි.)

(සොළස සැණවරියා - ම:)

වි - ම: 23 - පරි: 529 - පි:

15. වාදස ධනු සිපපාති:

සර පටි බාහනං, චික්කවිධං, සරලට්ඨං, සරරජජුං,
සර වෙණිං, සර පාසාදං, සර මණ්ඩපං, සර සොපා-
ණං, සර පාකාරං, සර පොකුරණිං, සර පදුමං,
සර වසානනි.

ජා - අ: 6 - කා: සරතඛන - ඡා: 19 - පි:

16. වාදස ධම්මා දුක්ඛ නිදද්දසෙ:-

ජාති, ජරා, මරණ, සොක, පප්පෙව, දුක්ඛ,
දොමනස්ස, උපායාස, අපජියසමපයොග, පිය
විපපයොග ඉච්ඡා'ලාභ, පඤ්චුපාදන වසෙන.

වි - ඡ: 16 - පරි: 371 - පි:

* 17. වාදස නික්ඛයා:-

“ඡන්ද, සඛා, විහතාති'යෙව ඩිවෙකාදිසු වනුසු
එකෙකසමිං තයො තයො කඤ්චා වාදස නික්ඛයා
ගොන්නි.” (වික්ඛිලාන, තදබ්බ, පටිපසාසති,
නික්ඛරුණ විවේකා)

පටි - අ: විවේක කපා 515 - පි:

* 18. වාදස පටිච්ච සමුපපාදබ්බාති:-

අවිජ්ජා, සඛබ්බා, විඤ්ඤාණං, නාමරූපං,
සලායතනං, ඵසෙසා, වෙදනා, තණ්හා, උපාදානං,
හවො, ජාති, ජරා මරණ'නති.

වි - ම: 17 - පරි: 386 - පි: වි:

විභඛන: පටිච්චසමුපපාද;

19. වාදස පටිච්ච සමුපපනනා ධම්මා:-

ජරා-මරණං, ජාති, හවො, උපාදානං, තණ්හා,
වෙදනා, ඵසෙසා, සලායතනං, නාමරූපං,
විඤ්ඤාණං, සඛබ්බා, අවිජ්ජා'ති.

වි - ම: 17 - පරි: 386 - පි:

අ - ස: 8 - පරි: 196 - පි:

20. වාදස පරික්කාරකය:-

“වාදස පරික්කාරකස්ස ඡත්තංවා උපාහණොවා
වට්ඨති.”

(වාදස පරික්කාරක - ඔ:)

දී - අ: 1 - භා: සංඝායකපාල - පු: 144 - පි:

අ: 4 - නි: 5 - ව: 8 - පු: 596 - පි:

21. වාදස පාපධම්මෙහන්ති සුඛා ගුණා:-

ඡත්ත භාවං, පාඤ්ඤ පිපාසං, උක්කන්තසීතං, කාශ
දර්ථං, කිලිහන්තභාවං, කොධං, උපනාහං, විවාදං,
පිසුණං, සිතං, උණං, ආලසියභාවන්ති.

ජා - අ: 6 - භා: සුඛානුභව - ජා: 236 - පි:

22. වාදස විධිං ඛණ්ඩනං:-

අඤ්ඤ, රජජු, සංඛ්ඛලික, වේතන, ලතා, පකෙඤ්ඤ,
පරිකෙඤ්ඤ, ගාම, නිගම, නගර, රට්ඨ, ජනපද,
වසෙන.

මහානි: අනුදේශ - පු: 300 - පි:

23. වාදස මග්ගධර්මානි:-

පඤ්ඤ, විතකේතා, සම්මාචාරා, සම්මාකම්මනේතා,
සම්මා ආචාරො, විරියං, සති, සමාධි, ඕච්ඡාදිට්ඨි,
ඕච්ඡාචාරා, ඕච්ඡාකම්මනේතා, ඕච්ඡා ආචාරොති.

පඤ්ඤ - අ: පටිකාන 264 - පි:

අ - ස: 7 - පරි: 179 - පි:

24. වාදස මහාසිප්පානි:-

ගජ්ඣ, අස්ස, රථ, ධනු, ඵරු, මුද්ද, ගණනා,
සංඛාත, ලොඛ, කාවේශ්ඤ, ලොකාශ්ඤ,
ඛන්ධවිජ්ජාසිප්පානි.

උ: 3 - ව: 9 පු: 29 - පි:

උ - අ: “ 143 - පි: පි:

25. වාදස සංකදගාමිනො:-

(වාදස අරහත්තො - ඔ:)

පඤ්ඤ - අ: පුග්ගල: 4 - පි:

26. වාදස විධො සන්තොසො (වතුපච්චයො)

විවරෙ - යථාලාභ සන්තොසො, යථාබල
සන්තොසො, යථාසාරුප්ප සන්තොසො’ති
නිවිධො එවං පිණ්ඩපානාදිසු.

ම - අ: රථපිනිත - පු: 351 - පි: පි:

දී - අ: 1 - භා: සංඝායකපාල - පු: 142 - පි: පි:

අභිත - අ: 1 - නි: 7 - ච: 5 - සු: 44 - පි:
 සං - අ: 2 - කා: කසප-අ: 1 - ච: 1 - සු: 121 - පි: 2:
 සුතන - අ: 2 - ච: මහනල - සු: 266 - පි:

27. මාදස විධ සුඤ්ඤතා සුඤ්ඤා:-

(භවවකේත)

යසමා වා අවිජ්ජා - න අත්තා, න අත්තනො,
 න අත්තති, න අත්තවතී'ති. තථා සම්බරුද්දිති'පි
 අභිනාති.

විභසිත - අ: පටිවසමුපපාද - 133 - පි:

මා ද ස කං ස ම නනං

තෙරසකං

1. තෙරසති ආකාරෙති ධාතුයො මනසිකාදබ්බා:-

වචනත්තො, කලාපතො, චුණ්ණතො, ලක්ඛණා-
 දිතො, සමුට්ඨානතො, නානතෙත'කත්තතො,
 විනිබ්බොගා' විනිබ්බොගතො, සභාග විසභාගතො,
 අජ්ඣතතික බාහිර විසෙසපතො, සභිතො,
 පච්චයතො, අසමනනාහාරතො, පච්චයවිභාග-
 තො'ති.

පි - ම: 11 - පරි: 271 - පි:

* 2. තෙරස චුතබ්බාති:-

පංසුකුලිකං, තෙවිවරිකං, පිණ්ඩපාතිකං,
 සපද්දන වාරිකං, එකාසතිකං, පතනපිණ්ඩිකං,
 බලුපච්ඡා භන්තිකං, ආරඤ්ඤිකං, රුක්ඛමුලිකං,
 අබ්බොකාසිකං, සොසානිකං, රුක්ඛනනිකං
 නෙසජ්ජික'නති.

පි - ම: චුතබ්බනිදායක - 45 - පි: 2:

* 3. තෙරස සිසාති:-

පළිබොධ සිසඤ්ඤා තණ්හා, විනිබ්බිත සිසඤ්ඤා
 මානො, පරමාස සිසඤ්ඤා දිට්ඨි, විකේඛප
 සිසඤ්ඤා උච්චවං, සංකිලෙස සිසඤ්ඤා අවිජ්ජා,
 අවිමොක්ඛසිසඤ්ඤා සමා, පග්ගහ සිසඤ්ඤා විරියං,

උපට්ඨාන සිසඤ්ච සතී, අමිතෙකප සිසඤ්ච
සමාධි, දක්ඛන සිසඤ්ච පඤ්ඤ, පච්චන්ධිසඤ්ච
ජ්ඣිතිද්වයං, ගොචර සිසඤ්ච මොකෙධා,
සංඛාරසිසඤ්ච නිරෝධො'ති.

පටි: සංඝි x ට්ඨ ඤ්ඤතිද්වය;

පටි - අ:

„

223 - පි:

තෙරසකං සමන්තං

මුද්දසකං

1. මුද්දසති ආකාරෙති විනතං පටිදමෙ තබ්බං:-

(ඉති විකුබ්බනං කාතුකාමෙන)

කසිණානුලොමනො, ක්කානානුලොමනො,
කසිණපටිලොමනො, ක්කානපටිලොමනො,
කසිණඅනුලොමපටිලොමනො, ක්කාන
අනුලොමපටිලොමනො, ක්කානුකකනනිකනො,
කසිණුකකනනිකනො, ක්කානකසිණුකකනනි-
කනො, අභිගසසකනනිතො, ආරම්භණ
සසකනනිතො, අභිගාරම්භණ සසකනනිතො,
අභිග වචන්තාපනතො, ආරම්භණවචන්තාපන-
තො'ති.

පි - ඉ: 12 - පරි: 278 - පි:

2. මුද්දසති ආකාරෙති විඤ්ඤාණානි පචගගනනි:-

පටිසංකි, භවබ්බ, ආවජ්ජන, දක්ඛණ, සමන,
ඝායන, සායන, චුසන, සමපටිච්ඡන, සනතිරණ,
වොන්තන, ජවන, තද්දලබ්බන, මුතිවසෙන.

පි - ඉ: 14 - පරි: 342 - පි: පි:

අ: - ස: 3 - පරි: 73 - පි:

3. මුද්දස මට්ඨො:-

රුග, දෙස, මොග, සංඛා, බුච්ඡි, විතකක, රුග-
දෙස, රුග-මොග, දෙස-මොග, රුග-දෙස-
මොග, සංඛා-බුච්ඡි, සංඛා-විතකක, බුච්ඡි-විතකක,
සංඛා-බුච්ඡි-විතකකා'ති.

පි - ම: 1 - පරි: 75 - පි:

4. මුද්‍රා සංකීර්ණය:-

“අනාගාමිනො පන මුද්‍රාසංකීර්ණයානි
නිරෝධසමාපත්තියා සංකීර්ණයා හොති’ති එත:
සොලසසංකීර්ණයාසු යාව අනාගාමිඵලසමා-
පත්තියංකීර්ණයා තාව මුද්‍රාසංකීර්ණයා
හොනති.”

(සොලසසංකීර්ණයා - ඔ:)

ඔ - ම: 23 - පරි: 529 - පි:

5. මුද්‍රා සංකීර්ණයා කායානුසංයුතා:- (සතිපට්ඨාන සුතෙන)

ආනාපාන, ඉරියාපථ, චතුසම්පජ්ජාදා, පටිකකුල
මහසිකාර, ධාතු මහසිකාර වසෙන පඤ්ච
පබ්බාති. නවසීවපික පබ්බාති’ති මුද්‍රාසංකීර්ණයා.

(නවසීවපිකාති - ඔ:) දී: හො සන්තප්පාන - සු: 177 - පි:

දී: - අ: , 557 - පි:

ම: - අ: සතිපට්ඨාන - සු: 222 - පි:

6. මුද්‍රා සංකීර්ණයා පාඨපුග්ගලිකා දකින්නා:-

තථාගතෙ අරහතෙහි සමමා සම්මුඛෙ දුතං දෙති,
පච්චෙකවුච්චෙ..., තථාගතසාවකෙ
අරහතෙහි..., අරහතනඵලසම්මුඛිකිරියාය
පටිපනෙහි..., අනාගාමියං..., අනාගාමී
ඵල සම්මුඛිකිරියාය පටිපනෙහි..., සකදගාමියං...,
සකදගාමිඵලසම්මුඛිකිරියාය පටිපනෙහි...,
සොවාපනෙහි..., සොවාපනනිඵලසම්මුඛිකිරියාය
පටිපනෙහි..., බාහිරකෙ කාමෙසු චිතරුහෙ...,
සුඵල්ලනසීලවනෙහි..., පඵල්ලනදුස්සීලෙ...,
නිරවච්ඡානගතෙ...;

ම: උ - ප: 4 - ම: දකින්නාමිහංග - සු: 258 - පි:

* 7. මුද්‍රා සංකීර්ණයා බ්‍රහ්මසංකීර්ණයා:-

දුකෙහි සංකීර්ණං බ්‍රහ්මසංකීර්ණං, දුකෙහි සම්මුදයෙ...,
දුකෙහි නිරෝධෙ..., දුකෙහි නිරෝධගාමිණියා
පටිපදාය..., අනුපටිපට්ඨිකිරියා..., ධම්මපටි
සම්මුඛිකිරියා..., නිරුත්තරපටිසම්මුඛිකිරියා..., පටිගාන
පටිසම්මුඛිකිරියා..., ඉන්ද්‍රියපරෙපට්ඨිකිරියා...,
සත්තානං ආසයානුසංයුතං..., යමකපාටිකිරියා...,
මහා කරුණං සමාපත්තියා..., සබ්බසංකීර්ණං...,
අනාවරණං...;

පටි: සබ්බසංකීර්ණසංකීර්ණයාදෙස;

8. පුද්ගල සැණැති:- “මහාචාර්ය සැණැති අට්ඨ ඡ අසාධාරණ සැණැති’හි එවැනිමානි පුද්ගල බුද්ධ සැණැති නාම”

පු - අ: තාරද බුද්ධ: 153 - ප:

* 9. පුද්ගල බෞද්ධභාව:-

“සත්තබෞද්ධභාවා අර්ඛකතනිකාභිජර වසෙන.”

ස. - අ: බෞද්ධභාව - සං: 6 - ම: 879 - ප:

විභව: බෞද්ධභාවදෙදස;

* 10. පුද්ගල භවතානි:-

සංඝභවතං, උද්දසභවතං, නිමිනතනං,
සලාකභවතං, උසංඝිකං, උපොසපිකං, පාටිපදිකං,
ආගනතුභවතං, ගමිකභවතං, ගිලානභවතං,
ගිලානුපට්ඨාකභවතං, විහාරභවතං, ධුරභවතං,
වාරභවතං’නති.

ම - ම: 1 - පරි: 50 - ප:

11. පුද්ගල මහාසංඝ:- (සරිතර)

තයො දකඛිණහත්ථ සංඝි, තයො වාමහත්ථ
සංඝි, තයො දකඛිණපාද සංඝි, තයො වාම
පාද සංඝි, එකො ගිවා සංඝි, එකො කට්ඨ සංඝි’නති.

ම - ම: 6 - පරි: 136 - ප:

12. පුද්ගල මහා පඤ්ඤා:- (සකකපඤ්ඤාපුත්ත)

ඉසාං මච්ඡරියං, පියා’පපියං’ ඡන්දො, විතකෙකා,
පපඤ්ඤා, සොමනස්සං, දොමනස්සං, උපෙකකා,
කාය සමාවාතෙ, වචිසමාවාතෙ, පරියෙසකා,
ඉන්ද්‍රිය සංවතෙ, අනෙකධාතු, අවචනන නිට්ඨා’නති.

දී - අ: සකකපඤ්ඤා - සු: 530 - ප:

13. පුද්ගල මහාවතානි:-

(විනය - ම:) අභික - ම: 1 - නි: 2 - ව: 1 - සු: 58 - ප:

පු දද සි කං ස ම නනං

පණ්ණාසකං

1. පණ්ණාසක අංකයෙහි සමන්තපාසානො ගිහවු ගාථාව

අගිතිබ්බදා:-

පඤ්ච වෙහෙසිල පඤ්චානාති, පඤ්ච විනිබ්බකි
පඤ්චානාති, වන්තාරො ඉතිපාදා, උසොඤ්ඤිති.

ම: මු - ප: 2 - ව: වෙහෙසිල - සු: 102 - ප:

ම - අ: ,, 295 - ප:

2. පණ්ණාසක අංකයෙහි අගිතිබ්බදා:-

(සංස්කෘතදිවසියා)

රුපවන්තං වා	අත්තානං, අත්තතිවා	රුපං, රුපසමිංවා	අත්තානං,
වෙදනාවන්තං වා	" , "	වෙදනං, වෙදනසමිංවා	" ,
සංඤ්ඤාවන්තං වා	" , "	සංඤ්ඤං, සංඤ්ඤසමිංවා	" ,
සංඛාරවන්තං වා	" , "	සංඛාරං, සංඛාරසමිංවා	" ,
විඤ්ඤාණවන්තං වා	" , "	විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණසමිංවා	" ,

පටි: දිවසිකාපා, අත්තානං: සංස්කෘතදිවසියා;

3. පඤ්ච දසක අංකයෙහි විතතපටිදමනොන සමාධිංසං-

භාමමඤ්ඤානාපිඤ්ඤාණෙ භාමල ගාථා:-

භාමිණානුලොමනො, භාමිණපටිලොමනො,
 භාමිණානුලොමපටිලොමනො, භාමිණානුලොමනො,
 භාමිණ පටිලොමනො, භාමිණානුලොමපටිලොමනො,
 භාමිණකකන්තිකනො, අභිග්ගසංඝකන්තිකනො,
 අභිග්ගවච්ඡානකනො, භාමිණානුකකන්තිකනො,
 ආරම්භණසංඝකන්තිකනො, ආරම්භණවච්ඡානකනො,
 භාමිණානුකකන්තිකනො, අභිග්ගාරම්භණ-
 සංඝකන්තිකනො, අභිග්ගාරම්භණවච්ඡානකනො,

පටි - අ: සමාධිංසං: භාමිණානුලොමනො. 163 - ප:

4. පණ්ණාසක වරණධම්මා:-

සීලසංවරො, ඉන්ද්‍රියසංවරා, භොජනෙ
 මත්තඤ්ඤා, ජාගරියානුසයාගො, සංඛා, භීරි,
 මත්තපපං, බාහුසංවරං, ආරම්භිතියො, උපසංඝාත
 සතිතා, පඤ්ඤාසම්පන්නතා, වන්තාරිකානාතිති.

මු - අ: භීරි: 13 - ප:

මුලති - අ: ජාගරියානුසයාගො - සු: 27 - ප:

ප - ම: 6 - පටි: 149 - ප:

ම: ම - ප: සංඝා - සු: 232 - ප:

- * 5. පණණරස පනෙදු බුද්ධ නිසායෝ:-
 බුද්ධාපාය, ධම්මපද, උදන, ඉතිවුත්තන, සුත්ත
 නිපාත, විමාන වස්ත්, පෙත වස්ත්, චේර ගාථා,
 ජාතක, නිද්දෙස, පටිසම්බද, අපදන, බුබ්බංස,
 වරයාපිටක වසෙත.

ධම්ම - අ: හිදන 16 - පි:

- * 6. පණණරස පිණ්ඩපාත වෙනතානි:-
 සක්ක නතතං, උද්දෙසනතතං, නිමන්තනං,
 සලානතතං, පකඛිතං, උපොසපිකං, පාටිපදිකං,
 ආගෙභුතනතතං, ගම්බං..., ගිලාන..., ගිලානු -
 පට්ඨාන..., බුර..., කුටි..., මාරක..., විහාර...;

අඩන - අ: 4 - නි: 3 - ව: 8 - සු: 492 - පි:

මුලති - අ: බහුමසාණ - සු: 88 - පි:

- * 7. පණණරස පිණ්ඩපාත සනෙතානා:-
 විතකක, ගමන, පරිසෙසන, පටිලාභ, පටිග්ගහණ,
 මත්තපටිග්ගහණ, ලොලුපථවිච්ඡිත, යථාලාභ,
 යථාබල, යථාසාරුප්ප, උපකාර, පරිමාණ,
 පරිභොග, සන්නිධිපරිච්ඡිත, විස්සර්ජන වසෙත.

අඩන - අ: 4 - නි: 3 - ව: 8 - සු: 492 - පි: වි:

මුලති - අ: බහුමසාණ - සු: 88 - පි:

8. පණණරස රූපසංඝර්ෂණ:-

“කුසල, විපාක, කිරිම වසෙත පඤ්චදස
 ක්කානසම්බන්ධානා රූපසංඝර්ෂණ”

ධම්ම - අ: රූපාවරකුසල: 188 - පි:

මුලති - අ: පොසාල - සු: 42 - පි:

9. පණණරස විමුක්ති පටිපාටිගා ධම්මා:-

අස්සබ්බෙ පුග්ගලෙ පරිවර්ජයතො, සබ්බෙ පුග්ගලෙ
 සෙවතො, පාසාදනිය සුත්තනෙතා පච්චෙවකකිතො,
 සතිඤ්ඤං විසුඤ්ඤති. කුසිතෙ පුග්ගලෙ
 පරිවර්ජයතො, ආරම්භිතෙ පුග්ගලෙ සෙවතො,
 සම්මප්පධානෙ පච්චෙවකකිතො, විරිඪිඤ්ඤං
 විසුඤ්ඤති. මුට්ඨිකානි පුග්ගලෙ පරිවර්ජයතො,
 උපට්ඨිත සති පුග්ගලෙ සෙවතො, සතිපට්ඨානෙ
 පච්චෙවකකිතො, සතිඤ්ඤං විසුඤ්ඤති. අසමාහිතෙ
 පුග්ගලෙ පරිවර්ජයතො, සමාහිතෙ පුග්ගලෙ
 සෙවතො, ක්කාන විමොක්ඛි පච්චෙවකකිතො,
 සමාධිඤ්ඤං විසුඤ්ඤති. දුප්පඤ්ඤ පුග්ගලෙ
 පරිවර්ජයතො, පඤ්ඤාවනෙතා පුග්ගලෙ සෙවතො,
 ගමිතරඤ්ඤානවරයං පච්චෙවකකිතො, පඤ්ඤාඤ්ඤං
 විසුඤ්ඤති.

අපරේ පි පණණරස සමවා විමුත්තප්පිපාටිතියා:
සධා පඤ්චමානි ඉන්ද්‍රියානි, අනිච්ඡසංකල්පාදි, දුක්ඛ... ,
අනත්ත..., පඤ්ඤා, විරුගසංකල්පාදි ඉමානි
පඤ්ච නිබ්බාන භාවියා සංකල්පාදි නිව්‍යාණ
මිත්තතා, සීලසංවරො, අනිසලලබ්‍යා,
විජ්ජාරමො, නිබ්බානිකපඤ්ඤානි.

ම - අ: ෮ - ප: රක්‍ෂලොචාද - 1622 - ප:

සං - අ: 3 - භා: වෙදනා - සං: 26 - ප:

උ - අ: මෙකිස - ම: 1 - සු: 154 - ප:

පටි - ඉන්ද්‍රියසංචාරා;

පටි - අ: ,, 371 - ප:

10. පඤ්ච දස වස්සපණාසිකාධ්‍යානානි:- (භගවතො)

බාරුණසීයං උපනිස්සාය - ඉසිපතනෙ, රුජගහං
උපනිස්සාය-වෙච්චනෙ, වෙසාලීයං උපනිස්සාය-
මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං, මිඬුකුල පබ්බතෙ,
නාවතීස භවතෙ, භග්ගෙ, සුංසුමාරගිරං
නිස්සාය - හෙසකලාවතෙ, කොසලීයං-
පාරිලෙය්‍යක වනසණ්ඨි, නාලායං බ්‍රාහ්මණගාමෙ,
වෙරඤ්ජායං, වාලීය පබ්බතෙ, ජෙතවනෙ,
කපිලවස්තුසමීං, ආලවීයං, පුබ්බාරමෝති.

අඛන - අ: 2 - නි: 4 - ම: 5 - සු: 314 - ප:

11. පණණරස සම්බාරුපෙක්ඛානා:-

"සමෙථ වසෙන අට්ඨ, වතුණණං මග්ගානං
තිණණං ඵලානං වසෙන සත්තා'ති. පණණරස "

පටි - අ: 192 - ප:

12. පණණරස සෙත්තාසනානි:-

මඤ්ඤවා, පීඨං, භිසි, බිම්බොග්ගනං, විතාරො,
අඛස්සොගො, පාසාදො, හමමීයං, ගුහා, ලෙණං,
අට්ටො, මාලො, වෙච්ඡුලො, රුක්ඛමුලො, යත්ථ
වා පන භික්ඛු පටික්ඛමනති'ති.

මුලනි - අ: බග්ගවිසාණ - සු: 89 - ප:

අඛන - අ: 4 - නි: 3 - ම: 8 - සු: 493 - ප:

13. පණණරස සෙත්තාසන සමනාසා:-

"පණණරස පිණ්ඩපාත සමනාසෙ ට්‍රිත්තන-
යෙනෙ'ව වෙදිනබ්බා."

මුලනි - අ: බග්ගවිසාණ - සු: 89 - ප:

අඛන - අ: 4 - නි: 3 - ම: 8 - සු: 493 - ප:

පණණරස සිකං සිමනං

සොළසිකං

1. සොළස අත්තපිය වග්ගි:-

සාගරො - සබ්බසවනානි නි නප්පති, අග්ගි-
උපාදානෙන, රාජා-රජෙන, බාලො - පාපෙහි,
ඉප්පි-මෙප්පිත ධම්මෙන අලභිකාරෙන විජායනෙන,
බ්‍රාහ්මණො-මනෙතති, ක්කායි-විහාරසමාපතනියා,
සෙඛො-අපවයෙන, අපටිවේජා-ධ්වනභිගුණෙන,
ආරබ්බිරියො-විරියාරමෙන, ධම්මකපිතො-
සාකච්ඡාය, විසාරදො-පරිසාරය, සඛො-සබ්බසු-
පට්ඨානෙන, දායකො-පරිච්ඡාගෙන, පණ්ඩිතො-
ධම්මසවණෙන, චතස්සො පරිසා - නථාගත
දස්සනෙන.

ජා - අ: 3 - භා: සතතුහතත - ජා: 240 - පි:

* 2. සොළස ආකාර: - (වතුසුසවෙසු)

දුක්ඛසවස්සං පිළිනට්ඨො, සම්බතට්ඨො,
සන්තාපට්ඨො, විපරිතාමට්ඨො, සමුදයස්සං-
ආයුහනට්ඨො, නිදනට්ඨො, සංයෝගට්ඨො,
පළිඤ්ඤාට්ඨො, නිරෝධස්සං - නිස්සරණට්ඨො,
විවේකට්ඨො, අසම්බතට්ඨො, අමතට්ඨො,
මග්ගස්සං - නිශ්ශානට්ඨො, හෙතට්ඨො, දස්සනට්ඨො,
ආබිජනෙය්‍යට්ඨො'ති.

ව - ම: 156 - පි:

ව - ම - වී: ජ අනුස්සති - 211 - පි:

* 3. සොළස ආකාරෙහි පක්ඛණ්ණිකං වේදිතබ්බං පක්ඛණ්ණ'පි
බන්ධුසු:-

සමුග්ගමිතො, පුබ්බාපරතො, අබානපරිවේදතො,
එකුප්පාදනානානිරෝධතො, නානුප්පාදඑක
නිරෝධතො, එකුප්පාදඑකනිරෝධතො,
නානු'ප්පාද නානා නිරෝධතො, අතිතානාගත
පච්චුප්පන්නතො, අජ්ඣතතික බාහිරතො,
මිලාරික සුබ්බමිතො, භික්ඛප්පණ්ණිතතො, දුරස්සති
කතො, පච්චයතො, සමුට්ඨානතො,
පරිනිප්පන්නතො, සම්බතතොති.

විග්භත: බන්ධු;

විග්භත - අ: බන්ධු - 15 - පි:

4. සෞලස අකාරයේ සන්නාහං ආසාදිතයා: ජානාති ගතවා:-

අපරජනෙ, මහාරජනෙ, තිත්තිජිගෙ,
මුදිජිගෙ, සවාකාරෙ, ආකාරෙ, සුචිකුප්පෙ,
දුචිකුප්පෙ, අපෙකවෙව් පරලොකවජ්ඣගය
දස්සාවිනො විහරනෙ, අපෙකවෙව්
න පරලොක වජ්ඣගයදස්සාවිනො විහරනෙ,
රාගවරිතෙ, දොස..., මොහ..., විතක්ක...,
සංඛ..., කුණ...,

මහාති: මහාපසුක - සු: 266 - පි:

5. සෞලස අකාරයේ සමථ විපස්සනං සුගතං ගතවති:-

ආරම්භණවෙදින, ගොවර..., පහාණ...,
පරිවාග..., වුට්ඨාන..., විවට්ඨන..., සන්න...,
පණීත..., විමුක්ත..., අනාසව..., තරණ...,
අනිමිත්ත..., අපපණීතිත..., සුඤ්ඤත...,
ඵකරස..., අනිවත්තන...;

පටි: සුගතකිකථා;

පටි - අ: ,, 417 - පි:

6. සෞලස ආසවා:- (පටිසෙවනා පහාතබ්බා)

අලඛං විවරුදිං පත්ථයතො ලඛං වා අස්සාදයතො
කාමාසවස්ස උපපත්ති වෙදිතබ්බා. ඊදිසං
අඤ්ඤසම්මපි සුගතිහවෙ ලභිස්සාමි'ති හව
පත්ථනාය අස්සාදයතො හවාසවස්ස, අහංලභාමි
න ලභාමි'ති වා මයහංවා ඉදන්ති අත්තසඤ්ඤං
අබ්බිඨතො දිට්ඨාසවස්ස. සබ්බෙහෙ'ව පත
සහජාතො අවිජ්ජාසවො'ති. එවං වතුත්තං
ආසවානං උපපත්ති. එවං එක'මෙකසම්ම
පච්චයෙ චත්තාරෙ චත්තාරෙකත්වා සෞලස
ආසවා...;

අභික - අ: 6 - කි: 6 - ව: 4 - සු: 684 - පි:

7. සෞලස ආසිච්ඡා:-

(චත්තාරෙ ආසිච්ඡා - ම:)

8. සෞලස උත්තදතිරසා:-

වෙතරණිං, සුනඛතිරයං, සජෝතිතිරයං,
අභිකාරකාසු..., ලොහකුම්භි..., උණ්භාදක...,
සිත්තොදක..., සත්ථි..., පාස..., ශුථ..., ලොහිත...,

අභිකුස..., විචුණු..., අභිකාරපබ්බත..., කොටි
සිඛලිවතං, මුච්ඡාදිට්ඨිකානං පච්චනක
නිරය'නති.

ජ - අ: මහානිපාත - 7-භා: නිමි - ජ: 89-පි: ටි:
ජිකාලඛකාරමණ්ණනා - 66 - පි:

9. සොලස කම්මා:-

“අනොසිනනු ටො අහං අතීතමධාන”නති
ආදිනා සොලසකම්මා ආගතා (සොලසවිධා
විවිකිච්ඡා - ඔ:)

උ - අ: 1 - බොධි - ව: බොධි - සු: 32 - පි:

10. සොලස කම්මානි:- (අනිධම්මපරියායෙන),

අනේ'කච්චාති පාපකාති කම්මසමාදානාති
ගතිසම්පත්ති පතිබාලකාති න විපච්චනති...,
...උපධිසම්පත්ති..., ...කාල සම්පත්ති...,
...පයොගසම්පත්ති..., අනේ'කච්චාති පාපකාති
කම්මසමාදානාති ගතිවිපත්තිං ආගම්ම විපච්චනති,
...උපධි විපත්තිං..., ...කාලවිපත්තිං..., ...පයොග
විපත්තිං..., අනේ'කච්චාති කල්‍යාණාති කම්ම-
සමාදානාති ගතිවිපත්ති පතිබාලකාති න
විපච්චනති, ...උපධිවිපත්ති..., ...කාලවිපත්ති...,
පයොගවිපත්ති..., අනේ'කච්චාති කල්‍යාණාති
කම්මසමාදානාති ගතිසම්පත්තිං ආගම්ම
විපච්චනති, ...උපධිසම්පත්ති..., ...කාල
සම්පත්ති..., ...පයොගසම්පත්ති...,

අභික - අ: 4 - නි: 4 - සු: 369 - පි:

11. සොලසවිධං කම්මා:-

ජනක, උපත්ථානක, උපපිලක, උපසානකඤ්ච'ති
කිච්චවසෙන, ගරුක, ආසන්න, ආවිණ්ණ,
කට්ඨකා'ති පාකදන පරියායෙන. දිට්ඨිධම්ම
වෙදනීය, උපපජ්ජවෙදනීය, අපරපරීය වෙදනීය,
අනොසි කම්ම'නති පාකකාලවසෙන. අකුසලං,
කාමාවචර කුසලං, රූපාවචර කුසලං, අරූපා
වචරකුසලඤ්ච'ති පාකට්ඨාන වසෙන.

අ - ස: 5 - පරි: 128 - පි:

12. සොලසවිධං කිච්චා:-

“චතුති මග්ගෙති-පරිඤ්ඤා, පභාණ, සච්ඡිකිරියා,
භාවනා වසෙන.”

ම - අ: මු - ප: සලලව - සු: 147 - පි

අභික - අ: 3 - නි: මු: සමුණ - ව: 8 - සු: 395 - පි:

ස. - අ: මුහම - ස: 1 - ව: 3 - සු: 160 - පි:

13. සොළස ගුණා:- (සාරපුත්තනෙථරසස) පණ්ණිනො, මහා පඤ්ඤා, පුඤ්ඤා, භාස-
පඤ්ඤා, ජවනපඤ්ඤා, තිකම්පඤ්ඤා,
නිබ්බධිකා පඤ්ඤා, අපට්ඨෙච්ඡා, සන්තුට්ඨො, පටි-
විතො, අසංසට්ඨො, ආරම්භිතරයො, චත්තො,
චවනකම්මො, වොදනො, පාපගරිති'ති.

සං: දෙවපුත්ත - සං: 3 - ව: 9 - සු: 38 - පි:

සං: 4, 93 - පි: පි:

14. සොළස ඤාණ වර්ගය:-

අනිව්වානු පසසනා, දුක්ඛ..., අනත්ත...,
නිබ්බිද..., විරුග..., නිරෝධ..., පටිනිසංගග...,
විවට්ඨානු පසසනා'ති ඉමාහි අට්ඨති, අට්ඨති ච
අරියමග්ග ඵලඤ්ඤාණෙති'ති ඵවං සොළස.

පටි: නිරෝධසමාපනඤ්ඤාණ;

පි: අ: භාද් - ව: 7 - සු: 137 - පි:

පි: 371 - පි:

15. සොළස දිට්ඨියෝ:-

අසාද දිට්ඨි, අත්තානුදිට්ඨි, මිච්ඡාදිට්ඨි, සක්කාය
දිට්ඨි, සක්කායචක්ඛුකා සස්සතදිට්ඨි, සක්කාය
චක්ඛුකා උච්ඡේදදිට්ඨි, අත්තඤ්ඤාතිකා දිට්ඨි,
පුබ්බන්තානුදිට්ඨි, අපරන්තානුදිට්ඨි, සඤ්ඤා
ජනිකාදිට්ඨි, අභනනිමාන විනිබ්බාදිට්ඨි, මම'න්ති
මානවිනිබ්බාදිට්ඨි, අත්තවාදපටිසංයුත්තාදිට්ඨි,
ලොකවාදපටිසංයුත්තාදිට්ඨි, භවදිට්ඨි, විභව-
දිට්ඨි'ති.

පටි: දුට්ඨිකප්ථ:

පටි: අ: ,, 301 - පි:

16. සොළස පඤ්ඤා:- (සාරපුත්තනෙථරසස)

"සොළස පඤ්ඤා පටිවිජ්ඣන්තා සිතො'ති-
මජ්ඣිම නිකායෙ අනුපදසුත්තනදෙසනාය-
මහාපඤ්ඤා භික්ඛවෙ සාරිපුත්තො, පුඤ්ඤා
පඤ්ඤා..., භාස..., ජවන..., තිකම්..., නිබ්බධිකා
පඤ්ඤා භික්ඛවෙ සාරිපුත්තො'ති ඵවමාගතො
මහාපඤ්ඤාදිකා ජ, තසමිංයෙව පුත්තො ආගතො
අනවානුපුබ්බවිහාර සමාපනතිපඤ්ඤා අරහත්තමග්ග
පඤ්ඤා'ති.

පි: ප: අනුපද - සු: 173 - පි:

පි: අ: ,, 862 - පි:

පි: 117 - පි:

* 1. සොලස විධා විනාශානුපයනා:-

ඉධ නිකුටු-සරුගංවා විතතං සරුගං මෙ විතත'නති,
පජානාති, විතරුගං..., සද්දෙසං..., භීතද්දෙසං...,
සමොහං..., විතමොහං..., සංඛිබ්බතං...,
විකම්බතං..., මහග්ගතං..., අමහග්ගතං...,
සරුතතරං..., අනුතතරං..., සමාහිතං..., අසමා-
හිතං..., විමුත්තං..., අවිමුත්තං...;

- දී: මහාසංඝපට්ඨාන - සු: 183 - පි:

දී - අ: ,, 559 - පි:

විහංග: සංඝපට්ඨාන;

විහංග - අ: ,, 189 - පි:

පටි: සුඤ්ඤාපා;

පටි - අ: ,, 242 - පි:

* 18. සොලස පටිකතාංග සංඝඤ්ඤා:-

"වතතාරෙ අනුමති පකතා, රුජා අට්ඨන්ත'බ්බෙහති
සමන්තාගතො, පුරොගිතො බ්‍රාහ්මණො
වතුන්ත'බ්බෙහති සමන්තාගතො"ති.

දී: සුචදන - සු: 102 - පි: වි:

* 19. සොලස පසාදකර ධම්මා:-

ආරඤ්ඤාකතතං, පිණ්ඩපාතිකතතං, පංසුකුලි-
කතතං, තෙවිවරිකතතං, ධම්මකපිකතතං, විනය-
ධරතතං, බාහුසච්චං, ථාවරෙය්‍යං, ආකප්පසම්පදා,
පරිවාරසම්පදා, මහාපරිවාරතා, කොලපුත්ති,
වණණපපාකකරතා, කල්‍යාණවාකකරණතා,
අපට්ඨන්තා, අප්පාඛාධතා'ති.

අංක: 1 නි: 5 - ව: 25 - පි:

අංක: - අ: ,, 266 - පි:

20. සොලස පිණ්ඩානා:-

ඔදනො, කුම්මාසො, සත්තු, මවෙණා, මංසං, බිරං,
දඬි, සප්පි, නවනිතං, තෙලං, මධු, ථාණිතං,
යාගු, බාදනීයං, සායනීයං, ලෙහනීය'නති.

මුලනි: බණ්ණසංඝ - සු: 88 - පි:

අංක - අ: 4 - නි: 3 - ව: 8 - සු: 491 - පි:

21. සොලස බ්‍රහ්මලොකා:-

බ්‍රහ්මපාරිසත්ථ්, බ්‍රහ්මපුරොගිත, මහාබ්‍රහ්ම,
පරිත්තාහ, අප්පමාණාහ, ආහස්සර, පරිත්තසුහ,
අප්පමාණසුහ, සුහකිණ්හ, වෙහපථල, අසඤ්ඤා
සත්ත, අවිහ, අතප්ප, සුදස්ස, සුදස්සි, අකතිට්ඨ
වසෙත.

අ - ස: 5 - පටි: 118 - පි:

22. සොලස මුහුණ:- (පාරායන වගන්ති පිළිබඳව)
අර්ථය, නිසැමවෙන්ම, පුනරුත්ථාපනය,
මෙතෙක්, මොනකට, උපසිංහ, නැවත,
හෙමතෙක්, නොදෙසෙය්, කපටය, ජනපති,
හදා, වුදා, උදය, සොපාලය, මොහොත,
පිහිටිය යැයි.

සුභ: වක්‍රයාපා - පාරායන - ව: 119 - ප:

23. සොලස මහාජනපද:-
අභය, මහා, කාසි, කොසල, වජ්‍ර, මල, වෙතිය,
වහි, කුරු, පඤ්චාල, මව්, සුර 4, අයුක්,
අවනති, ගනුරු, කලොපා'යි.

අභය: 8 - නි: 5 - ව: 1 - සු: 767 - ප:

දී - අ: ජනමහ - සු: 450 - ප:

24. සොලස මුලානි:- (ඉතිහාස)
(සොලසහි ආකාරෙහි ආනෙය්‍යාන විතර්ක
වේදිකාව) අනෙකුත් විතර්ක කොසලේ න
ඉය්‍යානි'හි ආනෙය්‍යාන, අනුතරං විතර්ක
උච්චේ..., අනෙකුත් විතර්ක රුහේ...,
අනෙකුත් විතර්ක බාපාදේ..., අනිසිතං විතර්ක
දිව්‍ය..., අපවිච්චිතං විතර්ක ජනපති...,
විප්‍රමාදං විතර්ක කාමරුහේ..., විසංසරං
විතර්ක කිලෙසේ..., විමර්ශනං විතර්ක කිලෙසේ
මර්ශන..., එකකුත් විතර්ක නානකුත්
කිලෙසේ..., සමාය පරිභ්‍රමං විතර්ක
අයුක්..., විරේකා පරිභ්‍රමං විතර්ක
කොසල..., සමාය පරිභ්‍රමං විතර්ක
පමාද..., සමාය පරිභ්‍රමං විතර්ක
උච්චේ..., පඤ්චාල පරිභ්‍රමං විතර්ක
අවනති..., මහාජනපදං විතර්ක අවනති-
කාර...,

පරි: ඉතිහාස;

පරි: - අ: ඉතිහාස - 481 - ප:

වි: - ම: 12 - පරි: 286 - ප:

උ - අ: නැවත - ව: 3 - සු: 130 - ප:

- * 25. සොලස මුහුණ: ආනාපානසති කම්මොත්තං:-
දීඝ, රහස්, සමුදායපරිසංවේදී, පසුබලය,
කායසම්බර'නති, කායානුපසංඝාතා වතුකකං,
පිතිපරිසංවේදී, සුඛපරිසංවේදී, විතර්කසම්බර
පරිසංවේදී, පසුබලයං විතර්කසම්බර'නති

වෙදනානු පසසනා වතුකකං. විනතපටිසංවෙදී,
අනිප්පමාදයං විනතං, සමාදහං විනතං,
විමොචයං විනත'නති විනතානු පසසනා
වතුකකං. අනිවොනුපසසී, විරලානු පසසී,
නිරොධානුපසසී, පටිතිස්සග්ගානුපසසී'ති
ධම්මානුපසසනා වතුකකං. ඉමෙසං වතුකතං
වතුකකානං වසෙන සොලසවන්තං ගොති.

පටි: අංකාපාතාසත්තථා; 320 - පි: 8:
පටි - අ: ,, 320 - පි: 8:
දී: මහාසතිපට්ඨාන - සු: 178 - පි:
ම: ම - ප: මහාසත්තපාද - සු: 387 - පි:
දී: - ම: 8 - පටි: 197 - පි:

26. සොලස විධා විවිකිව්ඡා - කඛධා:- (නිපු අධාසු)

පුබ්බන්තං ආරබ්භ - අගොසිං නු ඛො අහං...
අතිතමධානං, න නු ඛො අගොසිං..., කිං නු ඛො
අගොසිං..., කථං නු ඛො අගොසිං..., කිං හුඤ්ඤා
කිං අගොසිං නු ඛො අහං අතිත මධාන'නති
පඤ්ඤවිධා විවිකිව්ඡා වුත්තා, අපරන්තං ආරබ්භ-
භවිස්සාමි නු ඛො අහං අනාගත මධානං, න නු
ඛො භවිස්සාමි..., කිං නු ඛො භවිස්සාමි...,
කථං නු ඛො භවිස්සාමි..., කිං හුඤ්ඤා කිං
භවිස්සාමි නු ඛො අහං අනාගත මධාන'නති
පඤ්ඤවිධා විවිකිව්ඡා වුත්තා. පච්චුප්පන්තං
ආරබ්භ - අහං නු ඛො'සමි, නො හු ඛො'සමි, කිං
නු ඛො'සමි, කථං නු ඛො'සමි, අයං නු ඛො
සත්තො කුතො ආගතො, සො කුභිං ගාමි
භවිස්සති'ති ඡබ්බිධා විවිකිව්ඡා වුත්තා.

වි - ම: 19 - පටි: 450 - පි:
පෙර - අ: කඛධා:පෙරවතපෙර - 36 - පි:

27. සොලස සඤ්ඤිවාද:-

රූපි අත්තා ගොති අරුතො පරමමරණ
සඤ්ඤි'ති නං පඤ්ඤාපෙනති, අරූපි..., රූපි ව
අරූපි ව..., නෙවරූපි නා' රූපි..., අත්ත වා...,
අත්ත වා..., අත්ත වා ව අත්ත වා ව...,
නෙවත්ත වා ව තාත්ත වා ව..., එකත්ත
සඤ්ඤි..., තාත්තත්තසඤ්ඤි..., පරිත්තත්තසඤ්ඤි...,
අප්පමාණ සඤ්ඤි..., එකත්තසුඛි...,
එකත්තදුක්ඛි..., සුඛදුක්ඛි..., අදුක්ඛමසුඛි...;

දී: බුද්ධිපාල - සු: 24 - පි:

අට්ඨාථකං

1. අට්ඨාථක අනුබන්ධානානි:-

(සම්මානිතිභාරයා බොධිසත්තයා)

(සො-) න ජවනෙකාංගොති, න ජාති බධිරො..., න උමචනතෙකා..., න එළමුගො..., න පිඨසප්පි..., න මිලකෙඛසු උපපජ්ජති, න දුභිකුච්ඡයා..., න නියත මිච්ඡාදිට්ඨිකො හොති, නා'ස්ස ලිඛිතං පරිචතනති, න පඤ්චානන්තරිය කමමානී කරොති, න කුට්ඨි හොති, න තිරථිකාන යොනියං වටකතො පච්ඡිමත්තභාවො හත්ථිතො අධිකත්ත භාවො හොති, න බුද්ධිපාසික නිජ්ඣාමතණ්ණික පෙතෙසු උපපජ්ජති, න කාලකඤ්ඤාදිපුරෙසු, න අපිට්ඨිතරයෙ, න ලොකන්තරිකාසු උපපජ්ජති, න මාරෙහොති.

(න රූපාවචරෙසු න අසඤ්ඤ භවෙ න සුඛා වාස භවතෙ න අරූපභවෙසු උපපජ්ජති. න අඤ්ඤං වක්කවාලං සසිකමිති.)

සුත්ත - අ: බග්ගවිසංඝ - සු: 33 - පි:
ජා - අ: 1 - භා: නිදහ: 44 - පි:
අප - අ: 1 - භා: 117 - පි: පි:

2. අට්ඨාථක අනුබන්ධාන විතතානි:-

සත්ත අකුසල විපාක විතතානි, අට්ඨ කුසල විපාකා' හෙතුක විතතානි, තිති කිරිය විතතානි'ති.

අ: ස: 1 - පරි: 19 - පි:

3. අට්ඨාථක අනුබන්ධාන පුබ්බන්තානු දිට්ඨියා අභිනිවේසො:-

වත්තාරො සස්සතවාද, වත්තාරො එකච්චසස්සත වාද, වත්තාරො අන්තානන්තිකා, වත්තාරො අමර විකෙඛපිකා, චෙ අධිවච්ඡුප්පනතිකා'ති.

පටි: දිට්ඨිකපා;

* 4. අට්ඨාථක අවජිග්ගවාද-අවජිග්ගකුලානි-නිකායා:-

මහාසඛ්ඛිකා, ගොකුලිකා, එකච්චසස්සත, පණ්ණානතිවාද, බාහුලිකා, (- බහුසසුතිකා) චෙතිග්ගවාද, මහිංසාසකා, වජ්ජිපුත්තකා, ධම්මකන්තරිය, හද්දයානිකා, ඡන්තාගාරිකා, සමිතිග්ග, සබ්බජ්චවාද, ධම්මගුත්තකා, කස්සපියා, සසිකන්තිකා, සුත්තවාද, ථෙරවාද'ති.

පඤ්ච - අ: කපාච්ඡු: 80 - පි:
සාරස්ථිපති - පි: තඨසසඛ්ඛිති - 97 - පි:

5. අට්ඨාරස කාශාත්‍රපසානා සතිපට්ඨානං:-

ආනාපාන, ඉරියාපථ, චතුසමපජ්ඣාදා, පටිකකුල
මනසිකාර, ධාතුමනසිකාර, නවසිවපිකපබ්බාති.
අජ්ඣානපජ්ඣකමම චසෙන චත්තාරි නිලකසි-
ණාති'ති.

අඛණ: - අ: 1 - නි: 267 - පි:

6. අට්ඨාරස තණ්හා විවජිතාති:- (අජ්ඣාතතිකස්ස උපාදය)

අසමි'ති හිකඛවෙ සති, ඉන්ද්‍රියමි'ති හොති,
ඵව'මසමි'ති හොති, අඤ්ඤාථාසමි'ති, අසසමි'ති
හොති, සත'සමි'ති හොති, සන්ධිහොති, ඉන්ද්‍රිය-
සන්ධි හොති, ඵවං සන්ධි හොති, අඤ්ඤාථා
සන්ධි හොති, අපි'ත සන්ධි හොති, අපි ඉන්ද්‍රිය-
සන්ධි හොති, අපි ඵවං සන්ධි හොති, අපි අඤ්ඤාථා
සන්ධි හොති, භවිස්සන්ධි හොති, ඉන්ද්‍රිය-
භවිස්සන්ධි හොති, ඵවං භවිස්සන්ධි හොති,
අඤ්ඤාථා භවිස්සන්ධි හොති.

අඛණ: 4 - නි: 4 - ව: 9 - සු: 323 - පි:

7. අට්ඨාරස තණ්හා විවජිතාති:- (බාහිරස්ස උපාදය)

ඉමිනා අසමි'ති හිකඛවෙ සති, ඉමිනා ඉන්ද්‍රියමි'ති
හොති-පෙ- ඉමිනා අඤ්ඤාථා භවිස්සන්ධි හොති.
(අජ්ඣාතතිකා'ව ආදෙ 'ඉමිනා'ති පද මෙව
විසෙසො)

අඛණ: 4 - නි: 4 - ව: 9 - සු: 324 - පි:

විභවණ: බුද්ධක වත්තු;

8. අට්ඨාරස දිට්ඨි පටිසුට්ඨානාති:-

යා දිට්ඨි- දිට්ඨිගතං, දිට්ඨිගතනං, ... කන්තාරං,
...විසුඛං..., ...විපථඤ්ඤානං, ...සප්පතොප්පතං,
...සලලං..., සමබ්බොධො, ... පටිබ්බොධො, ...බන්ධනං,
... පපාතො, ...අනුසංයො, ...සන්තාපො,
...පරිප්පාතො..., ගන්තො..., උපාදානං, ...
අභිනිවෙසො, ...පරමාසො'ති.

පටි: දිට්ඨිකථා; පටි - අ: 300 - පි:

අඛණ - අ: 10 - නි: 5 - ව: 6 - සු: 855 - පි:

9. අට්ඨාරස දුට්ඨිතාති:-

වක්ඛවාතෙ නාච ඉට්ඨාරමමණේ ආපාථගතෙ
කාශබ්බවාචබ්බාති අවොපෙක්ඛාතසමිං ආරමමණේ
ලොභං උප්පාදෙන්නාස්ස මනොදුට්ඨිතං හොති,
ලොභ සහගතෙන විනෙතන අහොචතිදං ඉට්ඨං

කතනං මනාප'නති හණනකස්ස වඩිද්වවරිතං,
තදෙව හතෙජ්ජ. පරුමසනකස්ස කාය ද්වවරිතං.
සෙසවායො'පුපි එසෙවනගො.

සං - අ: 3 - සා: බොජ්ඣංග - සං: 127 - පි:

10. අට්ඨාරස දෙසා:- (සමාධිභාවනාය අනුරූපෙ විහාරෙ)
මහතනං, තවතනං, ජ්ණණතනං, පඤ්ඤාතනං,
සොණං, පණ්ණං, පුප්ඵං, එලං, පඤ්ඤාතනං,
තභර සනතිසිතතා, දුරුසනතිසිතතා, බෙතන
සනතිසිතතා, විසභාගානං පුග්ගලානං අප්පිකා,
පට්ඨන සනතිසිතතා, පට්ඨනසනතිසිතතා,
රජ්ජසිම සනතිසිතතා, අසප්පායතා, කලාසාණ
මිත්තානං අලාභො'ති.

පි: 6: 4 - පරි: 88 - පි:

- * 11. අට්ඨාරස ධාතුසො:-

වකුචු	ධාතු,	රූප	ධාතු,	වකුචු	චක්ඛානුඤ්ඤාධාතු,
සොත	"	සඤ්ඤා	"	සොත	"
සාණ	"	ගඤ්ඤා	"	සාණ	"
ජ්වහා	"	රස	"	ජ්වහා	"
කාය	"	පොඨ්ඨිකා	"	කාය	"
මනො	"	ධම්ම	"	මනො	"

ම: 6 - ප: බහුධාතුසං - සු: 86 - පි:

විහරිත: ධම්මදෙව - ධාතු;

පි - ම: 15 - පරි: 362 - පි:

පටි - අ: 59 - පි:

අ - ස: 7 - පරි: 189 - පි:

- * 12. අට්ඨාරස විධං නිපට්ඨකරූපං:-

පඨවි, ආපො, තෙජො, වායො, වකුචු, සොත,
සාණ, ජ්වහා, කාය, රූප, සඤ්ඤා, ගඤ්ඤා, රස,
ඉන්ද්‍රිය, පුරිස්සිය, ජිවිතිය, හදය වත්ත,
කම්මකාරො ආභාරො'ති.

පි - ම: 14 - පරි: 337 - පි:

අ - ස: 6 - පරි: 151 - පි:

13. අට්ඨාරස පුබ්බිකානු දිට්ඨි:-

(වාසවසිද්ධිගතානි - ම:)

14. අට්ඨාරස බ්‍රහ්ම ධම්මා:-

නඤ්ඤා තථාගතස්ස කාය ද්වවරිතං, නඤ්ඤා වඩි
ද්වවරිතං, නඤ්ඤා මනොද්වවරිතං, අභිත බ්‍රහ්මස්ස
අප්පට්ඨතංඤ්ඤා, අනාගතො'පි බ්‍රහ්මස්ස අප්පට්ඨ-

ගතං ඤාණං, පච්චුස්සනෙත ඛුඩ්ධස්ස අප්පට්ඨතං
ඤාණං, සබ්බං නාය නාමං ඛුඩ්ධස්ස ගගවතො
ඤාණානු පරිවතති, සබ්බං චජිතමං ඛුඩ්ධස්ස
ගගවතො ඤාණානුපරිවතති, සබ්බං මනො
නාමං ඛුඩ්ධස්ස ගගවතො ඤාණානු පරිවතති,
නන්ති ඡන්දස්ස භාති, නන්ති විජ්ජස්ස භාති, නන්ති
සත්තියා භාති, නන්ති දවං. නන්ති රවා, නන්ති
බලිතං, නන්ති සගස්සා, නන්ති අව්‍යාවටො මනො,
නන්ති අකුසල විතත'නති.

දී - අ: 2 - භා: සබ්බසීති - සු: 727 - පි:

* 15. අට්ඨාරස් මනොපට්ඨාන:-

චක්ඛුතා රූපං දිස්වා සොමනස්සධ්මානීයං රූපං
උපට්ඨවරතී, චක්ඛුතා රූපං දිස්වා දෙමනස්සධ්මා-
නීයං රූපං උපට්ඨවරතී, චක්ඛුතා රූපං දිස්වා
උපෙක්ඛධ්මානීයං රූපං උපට්ඨවරතී, සොතෙත
සද්දංසුඤ්ඤා -පෙ- මනස්සා ධම්මං විඤ්ඤාය
උපෙක්ඛධ්මානීයං ධම්මං උපට්ඨවරතී'ති.

ම: උ - ප: සලායතනවිභසිත - සු: 226 - පි:

ම: උ - ප: ධාතුභිභසිත - සු: 246 - පි:

අභිත: 3 - කි: මහා - ව: 2 - සු: 108 - පි:

16. අට්ඨාරස් මහාවිපස්සනා:-

අනිච්ඡානුපස්සනා, දුක්ඛ..., අනත්ත...,
නිබ්බිද..., විරුග..., නිරෝධ, පටිතිස්සග්ග...,
බය..., වය..., විපරිණාම..., අනිමිත්ත...,
අප්පණ්ණිති..., සුඤ්ඤා..., අධිපඤ්ඤා ධම්ම
විපස්සනා, යථා භූත ඤාණ දස්සන, ආදිතව...,
පටිසම්භවා ..., විච්චං...;

පි - ම: 20 - පරි: 472 - පි: පි:

17. අට්ඨාරස් චෙදනා:-

උපට්ඨවාර වසෙන චක්ඛුතා රූපං දිස්වා සොම
නස්සධ්මානීයං රූපං උපට්ඨවරතී'ති ආදිතා
අට්ඨාරස්.

සං - චෙදනා - සං: 3 - ව: 696 - පි:

සං - අ: 3 - භා: 86 - පි:

(ඡ සොමනස්ස - දෙමනස්ස - උපෙක්ඛපට්ඨවාර - ම:

අට්ඨාරස්ස කං සි ම හතං

මිසසකං

19

1. එකුන විසති ආසාද වැළැක්වීම:-

අනන්තං මෙ අවරිති ආසාදො ජායති'ති ආදිනා
තයෙන සුතෙන වුත්තානං නවත්තං- අන්තං
මෙ නා'වරිති ආදිනා තප්පට්ඨකතො සිඛානං
නවත්තං වෙ වා'ති අට්ඨාරස. බාහු කණ්ඩකාදිනා
අට්ඨානෙන සඬං එකුන විසති.

(නව ආසාද වැළැක්වීම:-) සුත්ත - අ: ෮෮ - සු: 8 - පි:

ඉ - අ: 1 - ව: 2 - සු: 36 - පි:

2. එකුන විසති පච්චෙක්ඛණ ඤාණානි:-

ඉමිනා වතා'හං මග්ගෙන ආගතො'ති මග්ගා
පච්චෙක්ඛති, තතො අයං මෙ ආනිසංසො
ලඛො'ති එලං පච්චෙක්ඛති, තතො ඉමෙ නාම
මෙ කිලෙසා පටිනා'ති පටිනා කිලෙසෙ
පච්චෙක්ඛති, තතො ඉමෙ නාම මෙ කිලෙසා
අවසිට්ඨා'ති උපරි මග්ගවජ්ඣෙ කිලෙසෙ
පච්චෙක්ඛති, අවසානෙ අයං මෙ ධම්මො
ආරම්භණො පටිලඛො'ති අමතං නිබ්බාණං
පච්චෙක්ඛති, ඉති සොනාපනතස්ස අරිය
සාවකස්ස පඤ්චපච්චෙක්ඛණානි ගොනති.
යථා ව සොනාපනතස්ස එවං සකද්දගාමි
අනාගාමිනවු: අරහතො පන අවසිට්ඨකිලෙස
පච්චෙක්ඛණං පන තත්ථි'ති වත්තාරියෙව
පච්චෙක්ඛණානි. එවං සබ්බානි එකුන විසති
පච්චෙක්ඛණ ඤාණානි.

පටි - අ: ඤාණකථා - 21 - පි:

3. එකුන විසති පඤ්ඤා:- (මග්ගසංධෙන විසාජ්ජිතා)

මංසං, ගොණො, ගණ්ඨි, සුත්තං,
පුත්තො, ගොල, රපෙන ව,
දණ්ඩො, සීසං, අභිවෙ'ව
කුකකුටො, මණ්ණි, විජායනං,
මිදනං, වාලුකඤ්චා'පි, තලාකු'ය්‍යාන,
ගුරුගො, මණ්ණි, කකණ්ඩකෙන සඬං එකුන-
විසති.

ජා - අ: මහාඋමග්ග - ඡා: 299 - පි:

20

1. විසති යා ආකාරය අනිනිවේසො සක්කාය දිට්ඨියා:-

රූපං අත්තතො සමනුපස්සති, රූපවන්තං වා
අත්තානං, අත්තති වා, රූපං, රූපසමං වා
අත්තානං, වේදනං - පෙ - සංකෘතං - පෙ -
සම්බාරෙ - පෙ - විඤ්ඤාණං අත්තතො සමනු
පස්සති, විඤ්ඤාණවන්තං වා අත්තානං, අත්තති වා
විඤ්ඤාණං, විඤ්ඤාණසමං වා අත්තානං.

පථි: දිට්ඨිකථා;

පථි - අ: ,, 305 - පි:

2. විසති ආකාරය:- (සංසාර වක්ක)

“අනිතො හෙතවො පඤ්ඤා - ඉද්දති ඵල පඤ්ඤාකං
ඉද්දති හෙතවො පඤ්ඤා-ආයතිං ඵලපඤ්ඤාක’නති.”

අනිතො හෙතවො පඤ්ඤා’ති - අවිජ්ජා,
සම්බාරු, තණ්හා, උපාදානං, භවො’ති.

ඉද්දති ඵල පඤ්ඤාක’නති - විඤ්ඤාණං,
නාමරූපං, ආයතනං, ඵසො, වේදනා’ති.

ඉද්දති හෙතවො පඤ්ඤා’ති - අවිජ්ජා,
සම්බාරු, තණ්හා, උපාදානං, භවො’ති.

ආයතිං ඵල පඤ්ඤාක’නති - විඤ්ඤාණං,
නාමරූපං, ආයතනං, ඵසො, වේදනා’ති.

පි - ම: 17 - පථි: 436 - පි:

* 3. විසති ඉතිරියා:-

මාතුරකකිතා, පිතු..., මාතුපිතු..., භාතු...,
භගිනි..., සැති..., ගොතන..., ධම්ම..., සාරකකා;
සපරිදණ්ඩා, ධන්තකිතා, ඡන්දවාසිනී,
භොගවාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපත්තකිනී,
ඔභවවුමඛවා, දසිවහරියා, කම්මකාරිව හරියා,
ධර්මවා, මුහුත්තකා’ති.

ධම්ම - අ: මාරකථා 108 - පි:

සං - අ: ධාතු - සං: 3 - ම: 5 - සු: 109 - පි:

පථි - අ: 155 - පි:

4. විසති විවර සන්තොසා:-

විවරෙ - විතක්කසන්තොසො, ගම්ම...,
පරියෙසන..., පටිලාභ..., මත්තපට්ඨාන...,
ලොභපට්ඨාන..., ආලාභ..., ආබලි...,
ආසාරා..., උදක..., ධොවන..., කරණ...,
පරිමාණ..., සුත්ත..., සිබ්බ..., රජ...,
කප්ප..., පරිභොග..., සන්තිධිපට්ඨාන...,
විසාය...,

අභ්ග - අ: 4 - නි: 3 - ම: 8 - සු: 488 - පි: ම:

මුලති - අ: ධ්මානුසං - සු: 85 - පි:

* 5. විසති පවිති ධාතු:- (අර්ථයන්තියා)

කොසා, ලොමා, නබා, දන්තා, නවො, මංසං,
නසාරා, අට්ඨි, අට්ඨිමිඤ්ජා, වකකං, හදයං,
යකනං, කිලොමකං, පිහකං, පපථාසං, අනතං,
අනතායුණං, උදරියං, කරිසං, මත්ථලුඛිත'නති.

ම: 2 - ප: මහානස්සපරදාම - සු: 177 - පි:
වි: ම: 11 - පරි: 259 - පි: 6:

21

1 එක විසති අනන්තය:-

වෙජ්කම්මං කරොති, දුතකම්මං...,
පභිණ්කම්මං..., ගණ්ඨං ථාලෙති, අරුමකඛණං
දෙති, උඛි විරෙවනං දෙති, අසධා විරෙවනංදෙති,
නක්ඛුතලං පවති, පිවත හෙලං..., වෙච්ඡදනං
දෙති, පත්තදනං..., සුපථ..., ඵල..., සිතාන...,
දන්තකට්ඨ ..., මුඛොදක..., වුණ්ණ...,
මහතිසා..., වාටුකම්මං කරොති, මුග්ග සුප්පි යං...,
පාරිභට්ටං..., ජබ්බපසතිකං...;

ම - අ: ම - ප: කඤ්ඤ - සු: 567 - පි:

2. එකවිසති කම්මට්ඨානාති:- (මහාසතිපට්ඨානසුත්තෙ)

ආනාපානං, චතු ඉරියා පඨං, චතුසම්පජ්ඣාදි,
චතතිංසාකාරං, චතුර්ධාතුවච්ඡානං, නවසිවතිකා,
වෙදනානුපස්සනා, විතනානුපස්සනා, නිවරණ
පරිග්ගහො, ඛනිපරිග්ගහො, ආයතනපරිග්ගහො,
බොජ්ඣංගපරිග්ගහො, සම්මපරිග්ගහොති.

දී - අ: 2 - සා: මහාසතිපට්ඨාන - සු: 583 - පි:

ම - අ: සතිපට්ඨාන - සු: 243 - පි:

3. එකවිසතිවිධං තුසල විඤ්ඤාණං:-

අට්ඨවිධං කාමාවචරං, පඤ්චවිධං රූපාවචරං,
චතුර්විධං අරූපාවචරං, චතුර්විධං
ලොකුත්තර'නති.

වි - ම: 14 - පරි: 339 - පි:

22

* 1. බාවිසති ඉඤ්ජියාති:-

චක්ඛුඤ්ජියං, සොත..., සාණ ..., ජිව්හා..., කාය...,
මනො..., ඉන්ද්‍රිය..., පුරිස..., ජිවිත..., සුඛ ...,
දුක්ඛ ..., සොමනස්ස..., දොමනස්ස...,

උපෙනවා..., සමා..., විවිධ..., සති..., සමාධි...,
පසු..., අනුකූල..., සාමි..., නි...,
අනු..., අනු..., අනු...

විෂය: බලකාය;

වි - ම: 16 - පරි: 366 - පි:

අ - ස: 7 - පරි: 174 පි:

23

* 1. තෙවිසති පංසුකුලානි:-

සොසාතිකං, පාපණිකං, රවියං, සකාරකුටකං,
සොසියං, සිතානං, තිත්තං, ගතපච්චාගතං,
අග්නිදික්ඛං, ගොඛාගිතං, උපවිකා බාසිකං,
උත්තරබාගිතං, අනන්තරානං, දසවත්තං,
බජාගතං, චූපං, සමන්තවිවරං, සාමුද්දිකං,
ආතිසෙසකියං, පච්චිකං, වාතාගතං, ඉතිමයං,
දෙවදත්තිය'නති.

අංක - අ: 1 - නි: 3 - පි: 8 - සු: 48 - පි: වි:

මුලති - අ: බලකාය - සු: 85 - පි:

වි - ම: බලකාය - 47 - පි: වි:

2. තෙ විසති බාහුසො:-

වකුටපසාදෙ, වකුටබාහු, තසාරාමමණ
රූපබාහු, වකුටවිකුණු බාහු, සහජාතා තයො
බකුට බලකාය, එවං පසු..., වාතරසු වතුනං
වතුනං වසෙන විසති. මනොවාතර
මනොබාහු'නි- ආවර්ජන විතතං ගතිතං.
ආරමමණසො'ව හදවත්තසො - බලකාය,
වත්තනිසසිතං විතතං- මනොවිකුණු බාහු, එවං
තෙ විසති හොනති.

සං - අ: 3 - හා: වේදනා - සං: 28 - පි:

24

1. වතු විසති ආසවා:-

වකුටවාතර ඉට්ඨාරමමණං ආපාඨගතං කාමසාද
වසෙන අසාදයතො අනිතකතො කාමාසවො
උපපජ්ජති. ඊදං අනුකූලමිති සුගතිහවෙ
ලිසසාමිති හවපජ්ජනාය අසාදයතො
හවාසවො උපපජ්ජති. සතොතා'නි වා සතතසා'නි
වා ගණහතො දිට්ඨාසවො උපපජ්ජති.
සත්ඛාගෙ'ව සහජාතං අනුකූලං අවිජ්ජාසවො'නි
වතොතො ආසවා උපපජ්ජනති. එවං ජසු
වාතරසු වතොතො වතොතො කතො වතු විසති
ආසවා සංවරෙන පභාහබ්බො.

අංක - අ: 6 - නි: 6 - පි: 4 - සු: 684 - පි:

2. වතුපිසති විධි - උපදෙස්:-

වකු, සොහො, සාණ, ජිව්වා, නායො, රුපං
සදෙද, ගනු, රසො, ඉතිරිය, පුරිසිය, ජිවිතිය,
භද්දවත්ත, නාය විසුද්ධත, වචි
විසුද්ධත, ආකාස ධාතු, රුපස්ස-ලහුත, මුද්දත,
කමිසුද්ධත, උපවයො, සන්තති, ජරතා,
අතිවතා, කම්මිතා ආකාරෙති.

පි - ම: 14 - පරි: 332 - පි:

* 3. වතුපිසති පව්වය:-

හෙතුපව්වයො, ආරම්භණ..., අධිපති...,
අනන්තර..., සමන්තර..., සහජාත...,
අසුද්ධත..., නිසසය, උපනිසසය...,
පුරෙජාත..., පව්ජාත..., ආසවන...,
කම..., විපාක..., ආහාර..., ඉතිරිය..., කුස...,
මහ..., සමපසුත..., විපසුත..., අනි...,
නාන..., විගත..., අවිගත...;

පව්වය;

පසුව - අ: පව්වය: 258 - පි:

අ - ම: 8 - පරි: 200 - පි:

* 4. වතුපිසති පටිපාටිය:-

“තිකසුද්ධ පටිපාටියො දුක්ඛතමං
දුක්ඛතමොති තිකසුද්ධ,
තික තිකසුද්ධ දුක්ඛ දුක්ඛතමං
ජ අනුලොමගි තයා සුගමගිති.”

එවං අනුලොමෙ ජපටිපාටියාති,
පව්වතියෙ ජ, අනුලොම පව්වතියෙ ජ, පව්වතියානු
ලොමෙ ජ පටිපාටියාති’ති ඉදං වතුපිසති.

පටිපාටිය;

පසුව - අ: පටිපාටිය - 257 - පි;

5. වතුපිසති භවය:-

සුද්ධත කාමුපාදන පව්වයා කාමහව
තිබ්බතතං කමං කරියති සො කම්මහවො.
තද්භිතිබ්බතතා ඛකා උපපතතිහවො. එස
නායො රුපාරුප හවෙසු. එවං කාමුපාදන
පව්වයා වෙ කාමහවා. තදනොගධාව
සසුද්ධත පසුවොකාර හවා. වෙ රුපහවා.
තදනොගධා ව සසුද්ධත අසසුද්ධත එක
වොකාරහව පසුවොකාරහවා. වෙ අරුපහවා
තදනොගධා ව සසුද්ධත නෙවසසුද්ධ
තාසසුද්ධත වතුපොකාරහවාති සති. අනො

ගබෙහි ඡ හවා. යථා ව කාමුපාදන පච්චයා සඬිං අනෙතාගබෙහි ඡ හවා. තථා සෙසුපාදන පච්චයා'පි'ති එවං උපාදන පච්චය හෙදනො සඬිං. අනෙතාගබෙහි චතුර්විසති හවා.

ඒහංග - අ: පච්චසමුපපාද - 129 - 8:

6. චතු විසති මණි:-

චජ්ඣේ, මහානිලො, ඉන්ද්‍රනිලො, මරකපො,
වෙච්චරියො, පඳුමරුගො, පුස්සරුගො,
කකකකතනො, පුලාකො, විමලො, ලොහිතඬෙකා,
එලිකො, පවාලො, ජෝතිරඬෙගා, ගොමුත්තකො,
ගොමෙදකො සොගඤ්ඤිකො, මුත්තා, සඬෙඛා,
අඤ්ජනමුලො, රුජාවටො, අමතංසුකො,
පියකො, බ්‍රහ්මණීවා'ති

උ - අ: 2 - ච: 2 - සු: 71 - 8:

7. චතු විසති සලුබා:- (ව්‍යාකරණමදංසු ගොතම බුඩ්ධස්ස බුඩ්ධත්තාය)

"දීපඬකරුදයො යාව කස්සපො හගවා"

(අට්ඨවිසති සලුබා - ඔ:)

8. චතු විසති සමාධිඤ්ඤාණානි:-

කායානුපස්සනා දිනං තිණ්ණං චතුකකානං
වසෙන වාදසන්නං වජ්ජුතං එකෙනසමුං
අස්සාසවසෙන එකො, පස්සාස වසෙන එකො'ති
වෙ වෙ සමාධි'ති වාදසසු වජ්ජුසු චතුර්විසති
සමාධියො හොනති, ක්කාතකඬණෙ තෙති
සමපසුත්තාති චතුර්විසති සමාධිවසෙන
ඤ්ඤාණානි'ති.

පටි - අ: අභාපාතසතිකපා - 363 - 8:

(සොමුසවජ්ජුතං අභාපාත සතිකමමට්ඨානං - ඔ:)

* 9. චතුර්විසති සොතාපත්තා:-

තත්ථ එකො'කො දුක්ඛා පටිපදාදි වසෙන
චතුර්විසතිචං ආපජ්ජති. සඬා ධුරෙතෙව
චත්තාරො සත්තකඬත්තුපරමා, චත්තාරො
කොලං කොලා, චත්තාරො එකඬිජ්ඣො'ති
වාදස හොනති. සවෙ පඤ්ඤාය සක්කා
තිබ්බතෙත්තුං අහං ලොකුහතර ධම්මං
තිබ්බතෙත්තාමි'ති එවං පඤ්ඤං ධුරං කත්වා
සත්තකඬත්තු පරමාදිභාවං පත්තා'පි පටිපදා
වසෙන වාදසෙවා'ති ඉමෙ චතු විසති
සොතාපත්තා...;

පඤ්ච - අ: පුග්ගල 35 - 8:

අඬ්ඬ - අ: 1 - භි: 4 - ච: 7 - සු: 445 - 8:

25

1. පඤ්ච විසති අනත්තානුපක්‍යනා:-

පරතො රිත්තතො තුල්‍යතො සුඤ්ඤතො
අනත්තතො'ති එකෙනසමං බහෙති පඤ්ච
පඤ්ච කත්වා පඤ්චස්‍ර බහෙතිස්‍ර පඤ්චවිසති
අනත්තානුපක්‍යනා.

පථි: විපක්‍යනා කථා;

පථි - අ: ,, 522 - පි:

වි - ම: 20 - පථි: 460 - පි:

2. පඤ්ච විසතිසා ආකාශෙති පඤ්චනතං ඉන්ද්‍රියානං

අස්සාදෙහොති:-

අසතිගස්ස අනුපට්ඨානං සතින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ
හොති, අසතිගස්ස පරිලාභස්ස අනුපට්ඨානං
සතින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ හොති, අභිමොක්ඛ චරියාය
වෙසාරජ්ජං සතින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ හොති, සන්තතාව
විහාරාධිගමො සතින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ හොති, යං
සතින්ද්‍රියං පටිච්ච උපපජ්ජති සුඛං සොමනස්සං
අයං සතින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ හොති.

කොසල්ස්ස අනුපට්ඨානං විරිසින්ද්‍රියස්ස
අස්සාදෙ හොති, කොසල්ස්ස පරිලාභස්ස අනු-
පට්ඨානං විරිසින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ හොති, පමාදස්ස
අනුපට්ඨානං සතින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ හොති,
පමාදස්ස පරිලාභස්ස අනුපට්ඨානං විරිසින්ද්‍රියස්ස
අස්සාදෙ හොති, උඛච්චස්ස අනුපට්ඨානං
සමාධින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ හොති, උඛච්ච පරිලාභස්ස
අනුපට්ඨානං සමාධින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ හොති,
අවිජ්ජාය අනුපට්ඨානං පඤ්ඤින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ
හොති, අවිජ්ජාය පරිලාභස්ස අනුපට්ඨානං
පඤ්ඤින්ද්‍රියස්ස අස්සාදෙ හොති.

පථි: ඉන්ද්‍රියකථා.

3. පඤ්ච විසතිසා ආකාශෙති පඤ්චනතං ඉන්ද්‍රියානං ආදීනවො හොති:-

අසතිගස්ස උපට්ඨානං සතින්ද්‍රියස්ස ආදීනවො
හොති, අසතිගස්ස පරිලාභස්ස උපට්ඨානං සතින්ද්‍රි-
යස්ස ආදීනවො හොති, අනිච්චට්ඨෙති උපට්ඨානං
සතින්ද්‍රියස්ස ආදීනවො හොති, දුක්ඛට්ඨෙති
උපට්ඨානං සතින්ද්‍රියස්ස ආදීනවො හොති,

අනන්තයෙන් උපට්ඨානං සම්ප්‍රයුක්තං ආදීනවො
හොති; කොසල්යං උපට්ඨානං විරිසිසුයං
-පෙ- ආදීනවො හොති.

(ප: වි: ආ: ප: ඉ: අය්‍යාදො - ඔ:)

පච්: ඉසුසකථා;

4. පඤ්ච විසාස ධාතෙති ඉති පද්ධතී වෙදිනිබ්බා:-

සාමිකස්ස පවාසං වණ්ණෙති, පවුත්තං තස්ස රති,
ආගතං තා'භිනන්දති, අවණ්ණං තස්ස භණ්ණති,
වණ්ණං තස්ස න භණ්ණති, අනන්තං තස්ස වරති,
අත්තං තස්ස න වරති, අතිවං තස්ස කරොති,
කිවං තස්ස න කරොති, පරිදතිවා සයති,
පරමුඛි නිපජ්ජති, පරවතනකපාතා වො
පන හොති කුඛකුමිපාතා, දිසං අය්‍යසති,
දුක්ඛං වෙදෙති, උච්චාරපස්සාවං අභිණ්ණං
ගවජ්ජති, විලොමිං ආවරති, පරපුරිසසද්ධං සුත්තා
කණ්ණසොතං විවරමොදහති, නිහතභොගා
වො පන හොති, පටිවිසංකෙහි සුත්තං
කරොති, නික්ඛන්තපාදො වො පන හොති-
විසිඛානුවාරිති, අතිවාරිති වො පන හොති-
සාමිකෙ ආගාරවා, පද්ධති මත සංකප්පා, අභිණ්ණං
වාතර තිට්ඨති, කව්ඨාති අභිගාති එතාති දස්සෙති,
දිසොදිසං ගතවා පෙක්ඛති.

පා - අ: 6 - සා: කුණ්ට - පා: 268 - පි:

5. පඤ්ච විසති ලක්ඛණාති:- (පඤ්චකවිකේ)

රූපක්ඛණේ- අවිජ්ජා, තණ්හා, කම්ම, ආහාර,
තිබ්බතතිවා'ති. එවං වෙදනාදිසු.

පච්: උදයබ්බස සුඤ්ඤ;

පච් - අ: ,, 178 - පි:

* 6. පඤ්ච විසති සමාධිස්ස සමාධිධම්මා:-

පරිඤ්ඤාවෙන්ත සමාධි, පරිවාරවෙන්ත...,
පරිපුරවෙන්ත..., එකභාවෙන්ත..., අවිකේ-
පවෙන්ත ..., අවිසාරවෙන්ත..., අනාවිලවෙන්ත...,
අතිඤ්ජනවෙන්ත..., විමුක්තවෙන්ත...,
සමං එසති'ති..., විසමං නෙසති'ති..., සමං
එසිතතතා..., විසමං නෙසිතතතා..., සමං
ආදිස්සති'ති..., විසමං නාදිස්සති'ති..., සමං
ආදින්නතතා..., විසමං අනාදින්නතතා..., සමං
පටිපජ්ජති'ති..., විසමං න පටිපජ්ජති'ති...

සමංපටිපන්නතතා..., විසමං න පටිපන්නතතා...,
සමං කායනි'ති..., විසමං කායපති'ති..., සමං
කායතතා..., විසමං කායපිතතතා...;

උ: වි: සමංසි සාවණ්ණංසි සංඝං;

පටි - අ: ,, 166 - පි:

* 7. පඤ්ච විසති සුඤ්ඤති:-

සුඤ්ඤසුඤ්ඤං, සංඛාරං..., විපරිණාමං..., අභ්‍යං...,
ලක්ඛණං..., වික්ඛම්භණං..., තදම්භං...,
සමුප්පේදං..., පටිපට්ඨානං..., නිසාරණං...,
අජ්ඣතං..., ඛණ්ඩා..., දුභං..., සභාගං...,
විසභාගං..., එසනා..., පරිභ්‍යාගං..., පටිලාභං...,
පටිවේධං..., එකතං..., නානතං..., ඛනති...,
අධිව්‍යානං..., පරිශොභාගණං..., සමපජානසං
පවත්ත පරියාදනං සබ්බසුඤ්ඤානං
පරමත් සුඤ්ඤානං.

පටි: සුඤ්ඤකථා;

පටි - අ: ,, 459 - පි:

26

1. ඡබ්බිසති දෙවතිකායා - දෙවලොකා:-

ඡකාමාවචරා, නව බ්‍රහ්මලොකා, පඤ්ච සුඛාවාසා,
වත්තාරො ආරාජ්‍යා, අසංඝායාසනා වෙහඨඵලෙති
සඬං ඡබ්බිසති.

විභ්‍යං - අ: ධම්මෙදස - 371 - පි:

උ - අ: 2 - ව: 8 - සු: 96 - පි:

27

1. සත්ත විසති දෙව ලොකා:-

"මහාසංඝොකොන සඬං සත්තවිසති"
(ඡබ්බිසති දෙවලොකා - ම:)

විභ්‍යං - අ: ධම්මෙදස - 371 - පි:

28

* 1. අට්ඨ විසති විධං රූපං:-

පඨවි, ආපො, තෙජො, වායො, චක්කු, සොනං,
කාණං, ජ්වහා, නායො, රූපං සද්දො, ගණ්ඨො,
රසො, ඉන්ද්‍රියං, පුරිස්සියං, ජිවිතියං,
හදයචක්කු, කායවිඤ්ඤානි, ච්චි විඤ්ඤානි,
ආකාස ධාතු, රූපස්ස - ලොකා, මුද්දා,
කම්මඤ්ඤානා, උපවයො, සනතති, ජරනා,
අනිච්චතා, කලිතායො ආහාරොති.

වි - ම: 14 පරි: 336 - පි:

අ - ස: 6 - පරි: 158 - පි:

2. අට්ඨ විසති සමුත්තං:-

තණ්හසකරො, මෙධසකරො, සරණසකරො,
දීපසකරො, කොණ්ඩසකරො, මහිසලො, සුමනො,
රෙවනො, සොභිතො, අනොමදස්සි, පදුමො,
නාරදො, පදුමුත්තරො, සුමෙධො, සුජාතො,
පියදස්සි, අනුදස්සි, ධම්මදස්සි, සිඛිකො, නිස්සො,
පුස්සො, විපස්සි, සිඛි, වෙස්සහු, කකුසකො,
කොණ්ඩගමණො, කස්සපො, ගොතමොති.

ජා - අ: 1 - හා: නිදන - 43 - පි: වි:

මු - අ: කොණ්ඩසකරො: 106 - පි:

අප - අ: 1 - හා: නිදන - 40 - පි:

* 3. අට්ඨ විසති විධං සුත්තනනපට්ඨානං:-

ලොකියං ලොකුත්තරං, ලොකියඤ්ඤා -
ලොකුත්තරඤ්ඤා, සත්තාධිට්ඨානං, ධම්මාධිට්ඨානං,
සත්තාධිට්ඨානඤ්ඤා - ධම්මාධිට්ඨානඤ්ඤා, ඤාණං,
ඤ්ඤායං, ඤාණඤ්ඤා - ඤ්ඤායඤ්ඤා, දස්සනං,
භාවනං, දස්සනඤ්ඤා - භාවනඤ්ඤා, සකච්චනං,
පරච්චනං, සකච්චනඤ්ඤා - පරච්චනඤ්ඤා,
විස්සජ්ජනියං, අවිස්සජ්ජනියං, විස්සජ්ජනියඤ්ඤා -
අවිස්සජ්ජනියඤ්ඤා, කම්මං, විපාකො, කම්මඤ්ඤා -
විපාකො, කුසලං, අකුසලං, කුසලඤ්ඤා -
අකුසලඤ්ඤා, අනුඤ්ඤානං, පටිකම්මනං, අනුඤ්ඤා-
නඤ්ඤා - පටිකම්මනඤ්ඤා, ඵලොති ඵලමාගනාති
අට්ඨ විසති සාසන පට්ඨානානිති.

අභ්‍ය - වි: 1 නි: 53 - පි:

30

* 1. නිංස උපකක්ඛිතලසා:- (විපස්සනාය)

ඔහාසාදයො දසඋපකක්ඛිලෙසා භාගවසෙන පන
සමතිංශ හොනති... ඔහාසෙ දිට්ඨි මාන තණ්හා
වසෙන තයො භාගා. තථා සෙසෙසු.
(දසවිපස්සනුපකක්ඛිතලසා - 2)

ව - ම: 20 - පරි: 478 - පි:

2. නිංස පාරමිතො:-

දසපාරමිතො, දස උප පාරමිතො, දස පරමන්
පාරමිතො'ති. අභිනපරිච්චාගො - පාරමිතොනාම,
බාහිර භණ්ඩපරිච්චාගො - උපපාරමිතොනාම,
ජිවිතපරිච්චාගො - පරමන්පාරමිතොනාම.

(දසපාරමිතො - ම:) ජා - අ: 1 - භා: නිදහ 25 - පි:

ම - අ: පක්ඛණ්ඩ;

3. නිංස විධා ධම්මතා බ්‍රහ්මානං:-

පවුල්ම භවික බොධිසත්තඤ්ඤා සම්පජානස්ස මාතු
කුල්මකකමනං, මාතු කුල්මයං පල්ලඛෙකන
බිච්ඡුඛාවලොකනං, සීතාය බොධිසත්තඤ්ඤා
මාතුයා විජායනං, අරඤ්ඤායෙව මාතුකුල්මකො
තික්කමනං, කඤ්චන පටේව සුපතීටසීතපාදනං
උත්තරා'තිබ්බානං සත්තපදවිනිහාරං ගතවා
වතුද්දිසං ඔලොකෙත්වා සීහනාද නදනං,
වත්තාරි නිමිත්තාති දිස්වා ජාතපුත්තානං
මහාසත්තානං මහා'භිනික්කමණං, අරහඤ්ඤා
සමාදාය පබ්බජිත්වා සබ්බභෙදස්මිමෙන
පරිවෙජ්ඣෙන සත්තාහං පබ්බාන වරියං,
සබ්බොධිං පාපුත්ත දිවසෙ පායාස භොජනං,
තිණසන්තරෙ තිසිදිත්වා සබ්බඤ්ඤාන ඤාණාධි
ගමො, ආනාපාන කම්මට්ඨාන පරිකම්මං, මාරබල
විධංසනං, බොධිපල්ලඛෙකා'යෙව තිස්සො විජ්ජා
ආදිං කත්වා අසාධාරණ ඤාණාදි ශුණ් පටිලාභො,
සත්ත සත්තාහං බොධිසම්පෙ'යෙව. විනිතාමනං,
මහා බ්‍රහ්මුත්තා ධම්මදසනත්තාය ආයාචනං,
ඉසිපතන මිගදායෙ ධම්මවකක්ඛප්පවත්තනං,
මාසපුණ්ණමාස වතුරභිගික සන්තිපාතෙ පාති-
මොක්ඛාද්දෙසො, ජෙතවනට්ඨානෙ තිබ්බ වාසො,
සාවකීනගරවාසෙ යමකපාටිහාරියකරණං,

තාවතිය හවනෙ අභිමමදෙසනා, සෙසාසා
 නගරවාරෙ දෙවලොකනො මනරණං, සතතං
 එලසමාපනති සමාපජ්ජනං, විසු කුමනසු
 වෙනෙය් ජනාවලොකනං, උපනෙත වන්ත්සමි
 සිකඛාපදපඤ්ඤපනං, උපනතාය අරුත්පනතියා
 ජාතක කථනං, සෞතිසමාගමෙ බුඩ්ධංස කථනං,
 ආගනතුකෙති භික්ඛුති පටිසන්ථාරකරණං,
 නිමනතිතානං වුත්ථවසානං අනාපුච්ඡා අගමනං,
 දිවසෙ දිවසෙ පුරෙහනෙත පවජාගතෙත පඨම
 මජ්ඣම පවජමයාම කිව්වකරණං, පරිණිබ්බාණ
 දිවසෙ මංසරස භොජනං, චතුර්විසති කොට්ඨත
 සහසා සමාපනතියො සමාපජ්ජතා
 පරිණිබ්බාණ'නති.

පු - අ: බුඩ්ධවෙසනවණණා - 248 - 8:

32

1. මතනිංසාකාරං කායගතාසනියා:-

කෙසා, ලොමා, නබා, දන්තා, නවො, මංසං,
 නහාරු, අට්ඨි, අට්ඨිමිඤ්ජා, වකකං, හදයං, යකනං,
 කිලොම'කං, පිහකං, පපථාසං, අන්තං, අන්ත-
 ගුණං, උදරියං, කර්සං, පිත්තං, සෙලං, පුබ්බො,
 ලොහිතං, සෙදො, මෙදො, අසු, වසා, බෙලො,
 සිඛිකානිකා, ලසිකා, මුත්තං, මන්ත්රික'නති.

පි - ම: 8 - පරි: 177 - 8:

2. මතනිංස නිරවජාන කථා:-

රුජ, වොර, මහාමච්ච, සෙනා, හය, යුඩ්,
 අන්ත, පාන, වත්ථ, සයන, මාලා, ගකු, සෞති,
 යාන, ගාම, නිගම, නගර, ජනපද, ඉන්ද්‍රිය, සුර, A
 විසිබා, කුමහට්ඨාන, පුබ්බපෙන, නානතත,
 ලොකකබ්බාසික, සමුද්දකබ්බාසික, ඉතිහවාහව-
 කථාති.

සං: සච්ච - සං: 1 - ම: 10 පු: 1073 - 8:

අභ්‍ය: 10 - නි: 7 - ම: 9 - පු: 975 - 8:

"ඉතිහවො ඉතිඅහවො'ති යං වා නං වා
 නිරත්ථකාකාරණං වත්ථා පවත්තිත කථා ඉති
 හවා හව කථා එත්ථ ව හවො'ති- සසානං,
 අහවො'ති- උචෙජ්දං, හවොති - වුසිති,

A සුර - සං - අ:

සඛ්ඛාධම්මදීපිකා

අභවොති - භාති, භවොති - කාමස්තං,
අභවොති - අත්තකිලමථො, ඉති ඉමාය
ජ්ඣේමාය ඉති භවාභව කථාය සඬං බන්ධංස
තිර්වජාන කථා නාම භොනති.

ඝ - අ: 3 - ඝා: සච්ච - ඝ: 226 - පි:
ච - අ: සඤ්ඤ - ඝ: 689 - පි:

“අථවා පාළියං සරුපභො ආගතාපි
අරඤ්ඤ පබ්බත නදී දීප කථා ඉති සඤ්ඤ
සඬහභෙධා බන්ධංස තිර්වජාන කථා’ති
වුච්චන්ති”

විමුච්චි විභොදනී පිකා - 337 - පි:

3. වන්ධංස පුබ්බානිමිත්තානි:-

“සබ්බඤ්ඤ බොධි සන්තොසු මාතුකාවජිං
ඔක්කමන්තොසු නික්කමන්තොසු සමබ්බුද්ධිනොසු
ධම්මවක්කප්පවත්තන්තොසු’ති ඉමෙසු වතුසු
යානෙසු වන්ධංස පාටිභාරියානි පවත්තන්තො’ව”

බු - අ: සුභෙධකථා - 65 - පි:

සකල දසසහසසී ලොකධාතු සංකම්පි, දසසු
වක්කවාලසහස්සෙසු අප්පමාණො ඔභාසො ඵරි,
අකා වක්කුති පටිලිහිංසු, බධිර සද්දං සුණිංසු,
මුනා සමාලපිංසු, බුජා උජ්ඣන්තා අගෙසුං
පඬුලා පදසා ගමනං පටිලිහිංසු, බක්කිනගතා
සබ්බසත්තා අනුබක්කිනාදිති මුච්චිංසු, සබ්බ
නරකෙසු අගති නිබ්බාසි, පෙතතිවිසයෙ
බුප්පිපාසා වුප්පමි, තිර්වජානානං භයං
නාභොසි, සබ්බ සත්තානං රොගො වුප්පමි, සබ්බ
සත්තා පියංවද අගෙසුං, මධුරෙතා කාරෙත
අසා හසිංසු, වාරණා ගජ්ජංසු, සබ්බතුරියානි
සකසක නිත්තාදං මුඤ්චිංසු, අකට්ඨිතානියෙව
මනුස්සානං හත්ථපගාදිති ආභරණාදිති විරමිංසු,
සබ්බදිසා විප්පසන්නා අගෙසුං, සත්තානං සුඛං
උප්පාදයමානො මුද්දසීනලො වානො වාසි,
අනාලමෙකො පවසසි, පඨවිතො’පි උදකං
උබ්බිජ්ජානා විසාදි, පක්කිනො ආකාසගමනං
විජ්ඣිංසු, නදියො අසඤ්ඤානා අට්ඨංසු,
මහාසමුදෙද, මධුරං උදකං අගොසි, සබ්බත්ත
මෙව පඤ්චවණ්ණෙති පද්ධමෙති සඤ්ජන්තනලො
අගොසි, ඵලජ ජලජාදිති සබ්බපුප්ථානි-

ප්‍රථමය, රුක්මානං බණ්ඩු බඩ පද්මානි සාධා
සාධා පද්මානි ලතාපු ලතා පද්මානි ප්‍රථමය,
ථලෙසිලානලානි හිඤ්ඤා උපරුපරි සත්ත
සත්තා හුඤ්ඤා දණ්ඩක පද්මානි නාම නික්කමංසු,
ආකාසෙ ඔලබ්බක පද්මානි නාම නික්කමංසු,
සමන්තකො ප්‍රථමයො වසංසු, ආකාසෙ
දිබ්බභූරියානි වජ්ජංසු, සකලදසසභස්සි
ලොකධාතු වට්ඨොති වියසංසු මාලාගුලං විය
පරම සොහග්ගප්පත්තා අනෙසි.

- ඡා - අ: 1 - කා: නිදන - 50 - පි:
චු - අ: සුමේධ කපා - 79 - පි:
දී - අ: මහාපදන - සු: 294 - පි:
ම - අ: උ - ප: අවජ්ජයධම්ම - සු: 926 - පි:

4. මහනිංස මහාල ලක්ඛණානි: (හගවතොපාදෙසු)

සොඤ්ඤා, සීර්වච්ඡේදා, නන්දි, සොච්ඡේදකො,
වටංසකො, වඩ්ඩානකං, මච්ඡසුලං, හද්දපිඨං,
පාසාදෙ, තොරණං, සෙතච්ඡත්තං, බණ්ණො,
තාලවණ්ඩං, මොරගන්ධං, වාලුච්ඡිනි, උණ්ති-
සවට්ඨො, මණ්ණි, සුමනදමං, නිලුප්පලං,
රත්නප්පලං, පද්මං, පුණ්ඩරිකං, පුණ්ණසට්ඨො,
පුණ්ණපානි, සමුද්දෙද, වකකවාලො, හිමවා,
සිතනරු, වජ්ජසුරියා, නකබතතානි, වතතාණ
මහාදීපා, වෙපරිත්තාදීපසභස්සානි'ති.

- ම - අ: 3 - ප: මහාසු - සු: 767 - පි:

5. මහනිංස මහාසුචිස ලක්ඛණානි:

මහාසුරිකො - සුප්පතිට්ඨිතපාදෙ හොති,
හෙට්ඨාපාද තලෙසු - වකකානි ජාතානි හොන්ති,
ආගතපණ්ණි, දීඝභිගුලී..., මුද්දතලුණ...,
හන්ධපාදෙ..., ජාලහන්ධපාදෙ..., උසාභිධපාදෙ,
ඵණ්ණිප්චේක්ඛා, සිතකොච අනොනමනො
උහොති පාණ්ණිතලෙහි ජණ්ණකානි පරිමසති
පණ්ණිප්පති, කොසොතිත වන්ධුසෙසා, සුවණ්ණ
වණ්ණො, සුබ්බමච්ඡි, ඵකෙකලොමො, උච්ඤ
ලොමො, බ්‍රහ්මජ්ජගතො, සත්තුසසදෙ, සිත
ප්‍රබ්බධිකායො, විතත්තරංසො, තිලොධපරි-
මණ්ණිලො, සමවත්තකඩ්ඤ්ඤා, රසඤ්ඤා,
සිහභ්ඤා, චිත්තාදීසදනො, සමදනො, අවිරල

දනෙතා, සුසුකකදයො, පසුතජ්චො,
 මුග්ගසුරෙ, අනිතිලනෙතො, ගොපබුමො,
 උණණාභමුකනතරජාතා, උණ්ඨිසසියො,

දී: 3 - ඵ: ලකණ - සු: 88 - පි: 8:

දී: 2 - ඵ: මහපදාන - සු: 11 - පි:

දී - අ: ,, සු: 293 - පි: 8:

35

1. පඤ්චාසාය ආකාරෙති අභිනිවෙසො:- (අසාදදිට්ඨියා)

“පඤ්චකකිං අජ්ඣන්තිකායනනාදිති පඤ්ච
 ජකකාතිවා’ති ඉමාති පඤ්චාසික වජ්ජුති නිසාය
 උප්පත්ත අසාදරමණ වසෙන...”

පටි - අ: අසාදදිට්ඨි වණණත: 304 පි:

36

1. ජනනිංසාය ධානෙසු භීබ්බජ්ඣනකං සෙට්ඨවිජියං:-

කාමා වෙදිතබ්බා, කාමානං නිදානසමභවො
 වෙදිතබ්බා, කාමානං වෙමතතනා වෙදිතබ්බා,
 කාමානං විපාකො වෙදිතබ්බා, කාමනිරුධො
 වෙදිතබ්බා, කාමනිරුධගාමිනිපටිපදා
 වෙදිතබ්බා, වේදනා වෙදිතබ්බා - පෙ - සඤ්ඤා
 වෙදිතබ්බා - පෙ - ආසවා වෙදිතබ්බා - පෙ -
 කම්මං වෙදිතබ්බං - පෙ - දුක්ඛං වෙදිතබ්බං - පෙ -
 දුක්ඛනිරුධගාමිනිපටිපදා වෙදිතබ්බා’ති.

අඛ්‍ය: 6 - නි: 6 - ඵ: 9 - සු: 557 - පි:

අඛ්‍ය - අ: ,, 631 - පි:

2. ජනනිංස වෙදනා:-

(අට්ඨසතං වෙදනා - ම:)

37

1. භතනනිංස නොධිපකත්තො ධම්මො:-

වතනායෙ සතිපට්ඨානා, වතනායෙ සම්මප්පධානා,
 වතනායෙ ඉච්ඡාපාදා, පඤ්චාසිකානි, පඤ්චබලානි,
 සත්තනොප්පාදානා, අරියො අට්ඨබ්බිකො
 මහො’ති.

ඵ: 22 - පටි: 509 - පි: 8:

අ - ස: 7 - පටි: 184 - පි:

* 2. සහනායක සමාජී:-

නෙකබවටාදිනි සතක, රූපාරූපජ්ඣානාදිනි
අට්ඨ, මහාවිපස්සනා අට්ඨාරස, අරියමග්ගා
වතනාරො'ති.

පමි - අ: සුඤ්ඤාන - 223 - 8:

38

1. අට්ඨකිංස මහා මධ්‍යලාභී:-

බාලානං අසෙවනා, පණ්ඩිතානං සෙවනා, පූජනී
යානං පූජා, පඨිරූප දෙසමාසො, පුබ්බො කත
පුඤ්ඤා, අනුතසමමං පණ්ඩි, බාහුසම්මං, සිප්පං,
සුසිකතිතො විනයො, සුභාසිතා වාමා, මාතු-
පට්ඨානං, පිතුපට්ඨානං, පුත්තදරස්ස සංඝකො,
අනාකුලා කම්මනා, දුතං, ධම්මවරියා,
ඤාතානං සංඝකො, අනවජ්ජානිකමොති, පාපා
විරතී, මජ්ජිමානා සංයමො, කුසලෙසු ධම්මෙසු
අපමාදො, ගාරවො, නිවානො, සනතුට්ඨි,
කතඤ්ඤා, කාලෙන ධම්මසම්මං, ධනාති,
සෙවිමස්සා, සමණදස්සානං, කාලෙන ධම්ම
සාකච්ඡා, තපො, බ්‍රහ්මවරියං, අරියසම්මාන
දස්සානං, නිබ්බාණ සම්මතියා, අට්ඨකිලොක
ධම්මෙහි අකම්මිත විතතං, අසොක විතතං,
විරජ්විතතං, ඛෙමවිතතං'නති.

සුත්ත: මහාමධ්‍යල - සු: 26 - 8:

සුත්ත - අ: ,, සු: 245 - 8:

40

* 1. වතනාරියාස ආකාරෙහි අනුලෝමිකං ධනනිං පටිලහති:-

පඤ්ඤාකම්ම-අනිවට්ඨො, දුක්ඛතො, රොගතො,
ගණ්ඨතො, සල්ලතො, අසතො, අබාධතො,
පරතො, පලොකතො, ඊතීතො, උපද්ධතො,
භයතො, උපසංගතො, චල්ලතො, පහංගතො,
අබ්‍රවතො, අනාණතො, අලෙණතො, අසරණතො,
රිත්තතො, තුල්ලතො, පුඤ්ඤතො, අනානිකතො,
ආදිනවතො, විපරිණාම ධම්මතො, අසාරකතො,
අසංඝ්‍රීලතො, මධ්‍යතො, විහවිතො, සාසම්මතො,

සංඛ්‍යාදිපිකා, මාරුකිකා, ජාතිකිකා, ජරු...,
ව්‍යාධි..., මරණ..., සොක..., පරිදේව...,
උපාසා..., සංකිලේස...;

පරි: විසංසා කපා.
පරි: අ: 20 - 8:
ම - ම: 20 - පරි: 458 - 8:

• 2. ව්‍යාකෘති සංඛ්‍යාදිපිකා:-

දසකසිණා, දසඅසුනා, දසඅනුසංහිතො,
ව්‍යාකෘතො බ්‍රහ්මවිහාරො, ව්‍යාකෘතො ආරුප්පා,
ඵකාසංඝා, ඵකං වච්ඡානන්ති.

ම - ම: 3 - පරි: 82 - 8: ම:
අ - ම: 9 - පරි: 215 - 8:

• 3. ව්‍යාකෘති සංඛ්‍යාදිපිකා ප්‍රතිපත්ති:-

විජ්ඣාති, විනිමිති, විලසති, විලස්සති, නිබ්බත
නිබ්බං සංවර්ධි, පාදෙන පාදං අකකමිති,
කට්ඨෙන පඨවිං ලිඛති A, දුරකං උල්ලඛෙසති B,
මල්ලඛෙසති C, කිලිසති, කිලාපෙති, චුඛෙති,
චුඛාපෙති, භුක්කමිති, භොජාපෙති D, දදති E,
ආයාචති, කතමනුකරෙති, උච්චංභාසති,
නිවංභාසති, අච්චංභාසති F, විච්චංභාසති G, භාසති,
නිවෙතන භික්ෂුනි වාදිතෙන රෙදිතෙන
විලසිතෙන විභුසිතෙන ජගති, පෙකති,
කපිං වාලෙති, ගුහ්‍යගණකිකං සංඝාලෙති, උභරං
විවරති, උභරං පිදහති, ඵනං දෙසෙති, කවුරු
දෙසෙති, නාහිං දෙසෙති, අකං නිබ්බන්ති,
හමුකං උකම්පති, ඔට්ඨං පලිඛති, ජවහං
පලිඛති H, ජ්ඣං නිලාලෙති I, දුස්සං මුඤ්චති,
දුස්සං බ්‍රහ්මි, සිරසං මුඤ්චති, සිරසං බ්‍රහ්මි.

ජා - අ: 6 - මා: කුණාල - ජා: 268 - 8:
බ - අ: සංඝරකුද්දෙසෙති - 640 - 8:

1. ව්‍යාකෘති සංඛ්‍යාදිපිකා ආකාරෙති සංඛ්‍යාදිපිකා පරිගණනාති:-

රුපං - අතිවිතො, දුක්ඛතො, රුගතො,
ගණිතො, සලලතො, අසතො, ආබාධතො,
පරතො, පලොකතො, ජිනිතො, උපද්දතො,
හයතො, උපසග්ගතො, විලතො, පහඬුතො,

A මල්ලි. B උල්ලඛෙසති. C මල්ලඛෙසති. D භුක්කමිති. E දදති. F අච්චංභාසති.
G විච්චංභාසති. H කවුරු. I නිලාලෙති.

අච්ඡවතො, අනාණතො, අලෙණතො, අසරණතො,
 අසරණීභූතතො, උත්තතො, සුඤ්ඤතො,
 තුල්ඡතො, අනත්තතො, අනස්සාදතො,
 ආදිනවතො, පිපරණමධම්මතො, අසාරකතො,
 අසමුද්‍රතො, වධකතො, විහවතො, සාසවතො,
 සංඛිතතො, මාරුමිසතො, ජාතිධම්මතො,
 ජරාධම්මතො, ව්‍යාධිධම්මතො, මරණධම්මතො,
 සොකපරිදෙව දුක්ඛ දෙමනස්සුපායාස ධම්මතො,
 සමුදයතො, අත්ථබ්‍රමතො, නිස්සරණතො
 පස්සති'ති වෙදනං -පෙ- විඤ්ඤණං -පෙ-
 නිස්සරණතො පස්සති'ති.

වි - ම: 21 - පරි: 492 - පි:

2. මා චන්තාලිස මහාභූතා: - (අර්ථකතීකා)

විසතිවිධා පසිවිධානු, වාදසවිධා ආපොධානු,
 ඡතුර්විධා තෙජොධානු, ජලවිධා, වායො ධානු'ති.

අඛ්‍ය - අ: 3 - කි: 403 - පි:

වි - ම: 11 - පරි: 206 - පි:

44

1. චග් චන්තාලිසා අපරන්තානු දිට්ඨි: -

සොළස සඤ්ඤා වාද, අට්ඨ අසඤ්ඤා වාද, අට්ඨ
 නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤා වාද, සත්තඋචේද
 වාද, පඤ්ච දිට්ඨිධම්මනිබ්බාණවාද'ති.

(මාතීකා - ම:)

දී - අ: 1 - භා: මුහුමාල - සු: 73 - පි:

සත්ත උචේද වාද: යනො ඛො හො අයං
 අත්තා රූපි වාතූමමහාභූතීකො මාතා
 පෙත්තිකසමන්තො කායස්ස හෙද උචේජ්ජති.
 විනස්සති..., අනි ඛො හො අඤ්ඤා අත්තා
 දිබ්බො රූපි කාමාවචරො කබලිකාරු-
 භාරහකෙඛා..., අනි ඛො හො අඤ්ඤා අත්තා
 දිබ්බො රූපි මනොමයො සබ්බභිහ පච්චභිති
 අනිතිජ්ඣයො..., අනි ඛො හො අඤ්ඤා අත්තා
 සබ්බසො රූපි සඤ්ඤානං -පෙ- ආකාසානඤ්චා
 යනනුපගො..., අනි -පෙ- විඤ්ඤණඤ්චායන
 නුපගො..., අනි -පෙ- ආකිඤ්ඤායන-
 නුපගො..., අනි -පෙ- නෙව සඤ්ඤා නාසඤ්ඤා
 යනනුපගො...;

දී: මුහුමාල - සු: 26 - පි:

පරි: දිට්ඨිකථා;

3. වතු වහනාලිස සැණවැස්ස:-

පරමරණ සැණ, පරමරණසමුදයෙසැණ, පරමරණනිරුධං-
සැණ, පරමරණනිරුධ ගාමිනියාපටිපද්‍යසැණ,
ජාතියා සැණ, ජාති සමුදයෙ..., ජාතීනිරුධං..., ජාති නි: ගා: පි:...,
හවෙ " , හව " , හව " , හව " ,
උපාදන " , උපාදන " , උපාදන " , උපාදන " ,
තණ්හා " , තණ්හා " , තණ්හා " , තණ්හා " ,
වෙදනා " , වෙදනා " , වෙදනා " , වෙදනා " ,
එසෙ " , එසෙ " , එසෙ " , එසෙ " ,
සලායතන " , සලායතන " , සලායතන " , සලායතන " ,
නාමරූප " , නාමරූප " , නාමරූප " , නාමරූප " ,
විසූද්‍ය " , විසූද්‍ය " , විසූද්‍ය " , විසූද්‍ය " ,
සංඛාර " , සංඛාර " , සංඛාර " , සංඛාර " ,

සං: අතිමය - සං: 4 - ව: 3 - සු: 187 - පි:

* 3. වතු වහනාලිස නානාත සැසැස්ස:-

අට්ඨ කාමාවචරකුසලසැසැස්ස, වාදස අකුසල
සැසැස්ස, එකාදස කාමාවචර කුසල විපාක
සැසැස්ස, වෙ අකුසලවිපාකසැසැස්ස, එකාදස
කාමාවචර කිරිය සැසැස්ස'කි.

මූලනි - අ: පොසාල - සු: 43 - පි:

ධමෙ - අ: අරූපාවචර කුසල - 183 - පි:

වි - ම: 10 - පරි: 245 - පි:

අභ්‍ය - ව: 1 - නි: 14 - ව: 1 - සු: 101 - පි:

46

1. ජ වහනාලිස ලොකුනර ධම්මා:-

සත්තතිංස බොධිපක්ඛියා ධම්මා, වතුමග්ග,
වතුඵල, නිබ්බාණ වසෙන.

පටි - අ: 447 - පි:

48

1. අට්ඨ වහනාලිස අනාගාමිනො:-

අවිගෙසු හි තයො අනාරා පරිනිබ්බාසී, එකො
උපහව පරිනිබ්බාසී, එකො උඛංසොනො
අකතිට්ඨගාමි'ති පසුඛි නොනති. තෙ අසංඛාර
පරිනිබ්බාසීනො පසුඛි, සංඛාර පරිනිබ්බාසීනො

පසුවා'හි දස ගොනකි. තරා අතපාදිපු.
අතතිටෙය්පු පන උඩංසොතො නැති. තසා
තත් වතනාලෙ සසඛබාර පරිතිබ්බායි,
වතනාලෙ අසඛබාර පරිතිබ්බායි'හි අට්ඨ
වතනාලිය ගොනකි.

පුගල:

සං - අ: 3 - සා: බොජ්ඣංග - සං: 126 - ප:

ඉ - අ: 1 - ව: 6 - 41 - ප: 6:

පසුව - අ: පුගල: 37 - ප:

අංක - අ: 3 - නි: 4 - ව: 7 හු: 445 - ප:

2. අට්ඨ වතනාලිය ගොන වර්ණනා:-

හිත, මජ්ඣිම, පඤ්ඤා, හිතහිත, හිත මජ්ඣිම,
හිතපඤ්ඤා, මජ්ඣිමහිත, මජ්ඣිම මජ්ඣිම,
මජ්ඣිමපඤ්ඤා, පඤ්ඤා හිත, පඤ්ඤා මජ්ඣිම,
පඤ්ඤා පඤ්ඤා'හි ඉමෙසං ආකාරානං වසෙන
බතනියා, බ්‍රාහ්මණා, වෙස්සා, පුද්ද'හි
අට්ඨවතනාලිය ගොනවර්ණනා වෙදිතබ්බාති.

බමෙ - අ: 4 - පාඨවර්ණනා - 197 - ප:

50

1. පසුපස අනිව්‍යානුපයනා:-

අනිව්‍යානා, පලොකතො, වලිතො, පහසිගුතො,
අද්ධවතො, විපරිණාම ධම්මතො, අසාරකතො,
විහවතො, සම්බතතො, මරණධම්මතො'හි
පසුවකබ්බෙය්පු එකෙකසමං බබ්බෙ දස දස
කාමා පසුපස අනිව්‍යානුපයනා'හි.

පි - ම: 20 - පරි: 460 - ප:

පටි: පිපසනා කපා,

පටි: - අ: ,, 523 - ප:

2. පසුපස ආශාරෙහි අභිනිවේශො:-

(අනුග්‍රහානිකාය දිට්ඨියා)

සසාතො ලොකො'හි අනුග්‍රහානිකාය දිට්ඨියා
පසුවහාකාරෙහි අභිනිවේශො හොති.

අසසාතො ලොකො'හි..., අනුග්‍රහා

ලොකො'හි..., අනුග්‍රහා ලොකො'හි..., තං

ජිවං තං සරිරනි..., අසුද්ධං ජිවං අසුද්ධං

සරිරනි..., හොති තථාගතො පරමම-

රණා'හි..., න හොති තථාගතො පරමමරණා'හි...,

හොති ච න හොති ච තථාගතො

පරමමරණා'හි..., නෙව හොති න න හොති

තථාගතො පරමමරණා'හි...;

(රූප-වේදනා - සංකෘත - සංඛාර - විඤ්ඤාණ
වසෙන පඤ්චාසාරෙහි අතීතීවේශො)

පථි: දිව්‍යඛා;

3. පඤ්ඤාසාය ආසාරෙහි සංඛ්‍යාදිති ඉද්ධියාති ජානාති:-

...අපරජකං පඤ්චාසාරිද්ධි දසසු පඤ්චකෙසු
එකෙකස්මිං පඤ්චනතං පඤ්චනතං ආකාරතං.
වසෙන සංඛ්‍යාදිති පඤ්චිද්ධියාති ජානාති.
අපරජකං පඤ්චකං: අපරජකෙ-
වහාරජකෙ, තිකිද්ධියෙ- මුද්ධියෙ, සංඛාර-
වාසාරෙ, සුච්ඤ්ඤපයෙ- දුච්ඤ්ඤපයෙ,
අපෙතකෙවෙව පරලොක වජ්ජහය දස්සාපිනො-
අපෙතකෙවෙව න පරලොකවජ්ජහය දස්සාපිනො'ති.

පථි - අ: ඉද්ධියපරෙපරිඤ්ඤාණ: 268 - 8:

4. පඤ්ඤාසලකාණං උදයබ්බයානුපස්සනා:-

“අවිජ්ජාසමුදයා රූපසමුදයො තණ්හා- කම්ම-
ආහාරසමුදයා රූපසමුදයො”ති එවං-
රූපකකිකස්ස පච්චයායතතතා දස්සනෙන
රූපකකිකස්ස උදයං පස්සති. තිබ්බතතිලකණං
පස්සනෙනා'පි රූපකකිකස්ස උදයං පස්සති'ති
එවං පඤ්චාසාරෙහි රූපකකිකස්ස උදයං
පස්සති. “අවිජ්ජානිරොධා රූපනිරොධො තණ්හා-
කම්ම- ආහාර- නිරොධා රූපනිරොධො”ති
පච්චයනිරොධදස්සනෙන රූපකකිකස්ස වයං
පස්සති. විපරිනාම ලකණං පස්සනෙනා'පි
රූපකකිකස්ස වයං පස්සති'ති එවං-
පඤ්චාසාරෙහි රූපකකිකස්ස වයං පස්සති.

“තථා අවිජ්ජාසමුදයා වේදනා සමුදයො -පෙ-
වේදනා නිරොධො”ති පච්චය නිරොධ දස්සනෙන
වේදනාකකිකස්ස වයං පස්සති. විපරිණාම
ලකණං පස්සනෙනා'පි වේදනාකකිකස්ස වයං
පස්සති. එවං සංකෘතකිකාදිසු'පි අයං පත
විසෙසො: විඤ්ඤාණකකිකස්ස එස්සට්ඨානෙ
නාමරූප සමුදයා නාමරූපනිරොධා'ති
යොජෙතබ්බං. එවං එකෙකස්මිං බන්ධු පච්චය
සමුදය වසෙන ව තිබ්බතති ලකණං වසෙන ව
පච්චය නිරොධ වසෙන ව විපරිණාමලකණං
වසෙන ව උදයබ්බය දස්සනෙ දසදස කතා
පඤ්ඤාස ලකණානි වුත්තාති.

(පඤ්චිසති ලකණානි පඤ්චකකිකෙ-ඔ:)

මූලි - අ: බහගවිසාණ - සු: 73 - 8:

අභික - අ: 4 - නි: 2 - ටි: 4 - සු: 473 - 8:

1. වාසට්ඨ දිට්ඨිගතාති:-

අට්ඨාර්ථ පුබ්බන්තානුදිට්ඨි: වත්තාරේ සංස්සතවාද, වත්තාරේ එකච්චසංස්සතවාද, වත්තාරේ අන්තා නන්තිකා, වත්තාරේ අමරවිකේධපිකා, චෙ අභිච්චසමුප්පන්නිකා'ති.

වත්තාරේ සංස්සතවාද:

පඨමවාදේ- අනෙකජාතිසත්තසංස්සානුස්සරණ වසෙන, ඉතරෙ දස- වත්තාරිසං සංවට්ඨවිට්ඨ කප්පානුස්සරණ වසෙන, චතුත්ථවාදේ- තක්කවසෙන වුත්තො.

වත්තාරේ එකච්චසංස්සතවාද:

පඨමවාදේ- ආදිකප්පික මුහුමාණං වසෙන, දුතියවාදේ- ඩ්ඛ්ඛාපදෙදසිකානං දෙවානං වසෙන, තතියවාදේ- මනො-පදෙදසිකානං දෙවානං වසෙන, චතුත්ථවාදේ- තක්කවසෙන වුත්තො.

වත්තාරේ අන්තානන්තිකා:

අන්තං වා, අනන්තං වා, අන්තානන්තං වා, නෙවන්තං වා, තානන්තං වා, ආරබ්භපච්ඡන්තා වාද'ති.

වත්තාරේ, අමරා, විකේධපිකා:

...මුසාවාදගයා මුසාවාද පරිජේගුච්ඡා නෙවිදං කුසලෙනි-බ්‍යාකරෙති. න පනිදං අකුසලෙනි බ්‍යාකරෙති.

...උපාද්‍යතගයා උපාද්‍යතපරිජේගුච්ඡා..., ...අනුයෝගගයා අනුයෝගපරිජේගුච්ඡා..., මඤ්ඤා මො මුහුත්තා තත්ථ තත්ථ පඤ්ඤං පුට්ඨා සමානො වාචාවිකේධපං ආපජ්ජති අමර විකේධපං...;

චෙ අභිච්චසමුප්පන්නිකා:

අසඤ්ඤාසත්තදෙවානං වසෙනව, තක්කවසෙනවා'ති.

චතුත්ථවත්තාරිසා අපරන්තානුදිට්ඨි:

සොළස සඤ්ඤිවාද, අට්ඨ අසඤ්ඤිවාද, අට්ඨ නෙවසඤ්ඤි නාසඤ්ඤි වාද, සත්ත උච්ඡේදවාද, පඤ්ඤ දිට්ඨධර්මනිබ්බාණවාද'ති.

දී - අ: මුහුමාල - සු: 73-75-81-20-22-8:

දී: මුහුමාල - සු: 22 - 28 - 8:

පටි - අ: සබ්බසංඝාතසංඝාත - 223 - 8:

පිහින: මුග්ගකම්මො;

64

1. වතුසට්ටි ආසිවිසා:-

(වහ්නාරේ ආසිවිසා- ම:)

2. වතුසට්ටි ආකාරෙහි අවස්ථානං ඉන්ද්‍රියානං වසිනාවො:-

අවස්ථා මහාචාර්ය ජනකයා අවස්ථා
වසෙන අවස්ථා අවස්ථා වතුසට්ටිගොනනි.
අවස්ථා අවස්ථා නාම: සභා විරිය සති සමාධි
පඤ්ඤා මන සොමනසා ජිවිතානි.

පටි - අ: අසවකසංකෘත-263 - 8:

3. වතුසට්ටි බ්‍රහ්ම භාවනාය පාරිපුරිං ගව්ඡනනි සම්මා

විමුක්තනි පට්ඨානං:-

සොභාපතනි මහානකයෝ අධිමොක්ඛයෝන
සතින්ද්‍රියං පරිපුරෙති, පහනවෝන විරිසින්ද්‍රියං ...,
අනුසාරණවෝන A සතින්ද්‍රියං..., අවිකේතවෝන
සමාධින්ද්‍රියං..., දස්සනවෝන පඤ්ඤාන්ද්‍රියං...,
විජානනවෝන මනින්ද්‍රියං..., අභිනන්දනවෝන
සොමනසන්ද්‍රියං..., පවත්තසන්තති
ආධිපතෙය්‍යවෝන ජිවිතින්ද්‍රියං - පෙ - අරහත්ත-
ඵලකයෝන පවත්තසන්තති ආධිපතෙය්‍යවෝන
ජිවිතින්ද්‍රියං පරිපුරෙති'ති එවං වතුසට්ටි මහෙසු
වතුසට්ටි ඵලෙසු අවස්ථා අවස්ථා හුන්වා වතුසට්ටි
බ්‍රහ්ම පාරිපුරිං ගව්ඡනනි.

අ: 2 - හා: දසුත්තර - සු: 497 - 8:

අභ්‍ය - අ: 10 - නි: 1 - ම: 6 - සු: 858 - 8:

67

1. සත්තසට්ටි සාවකපාරම් ඤාණානි:-

(තෙසත්තනි ඤාණානි- ම:)

පටි - අ: පඤ්ඤාපථා - 479 - 8:

A උපධානවෝන- අභ්‍ය- අ:

63

1. අවසරය බලාහි:-

සඬා, විරිය, සති, සමාධි, පඤ්ඤා, හිරි, ඔත්තප්ප, පටිසම්බාන, භාවනා, අනවඤ්ඤා, සම්මාන, බන්ධන, පඤ්ඤානති, නිජ්ඣානති, ඉස්සාරිය, අභිධර්මාන, සමථ, විපස්සනා'නි (අධාරස) දස සෙවබලානි, දස අසෙව බලානි, දස බිණ්ණසව බලානි, දස ඉච්චලානි, දස තථාගත බලානි'නි.

පටි: බලසථා;

පටි - අ: ,, 449 - 8.

72

* 1. වාසනානි විපස්සනාඤ්ඤානි:-

...තෙසං යෙව වාදසන්නං වජ්ඣනං එකෙකසම්මං අස්සාස වසෙන තිස්සො (-අනිච්ච දුක්ඛ අනත්තතො) පස්සාස වසෙන තිස්සො'නි (-අනිච්ච දුක්ඛ අනත්තතො) ඡ අනුපස්සනා'නි වාදසප්ප වජ්ඣප්ප වාසනානි අනුපස්සනාභොගනි. (චතුර්විංශතිසමාධිඤ්ඤානි - 8:)

පටි අනාපානසතිකථා;

පටි - අ: ,, 363 - 8.

73

* 1 තෙ සත්තනි ඤාණානි:-

සුතමයෙ	ඤාණං	විපස්සනෙ	ඤාණං
සීලමයෙ	"	ආදීනවෙ	"
සමාධිභාවනාමයෙ	"	සම්බාරුපෙකබාසු	"
ධම්මට්ඨනි	"	ගොත්තභු	"
සමමසනෙ	"	මග්ගෙ	"
උදයබ්බයානුපස්සනෙ	"	එලෙ	"
විමුක්ති	"	සඤ්ඤාවිවරො	"
පච්චෙදකනිෂණ	"	වෙදනාවිවරො	"
වජ්ඣනානනෙ	"	විතතවිවරො	"
නොවරනානනෙ	"	ඤාණවිවරො	"
වර්ගානානනෙ	"	විමොක්ඛවිවරො	"
භූමිනානනෙ	"	සච්චවිවරො	"
ධම්මිනානනෙ	"	ඉච්චවිවරො	"

සද්ධායෝගි	සද්ධායෝගි	සද්ධායෝගි	සද්ධායෝගි
නිර්ණයෝගි	"	ප්‍රතිපත්ති	"
පරිවර්තනයෝගි	"	ප්‍රතිපත්ති	"
එකර්ෂණයෝගි	"	දිව්‍ය	"
ප්‍රතිපත්ති	"	ආසන්න	"
අත්පරිසරයේදී	"	දිව්‍ය	"
ධර්ම	"	සම්ප්‍රදාය	"
නිර්ණයෝගි	"	නිර්ණයෝගි	"
පරිවර්තනයෝගි	"	මෙය	"
විභාගයෝගි	"	දිව්‍ය	"
සමාපන්නයෝගි	"	දිව්‍ය	"
විභාගසමාපන්නයෝගි	"	දිව්‍ය	"
ආනන්දාර්ථ සමාපන්නයෝගි	"	දිව්‍ය	"
අත්පරිසරයේදී	"	අත්පරිසරයේදී	"
නිර්ණයෝගි	"	ධර්ම	"
පරිවර්තනයෝගි	"	නිර්ණයෝගි	"
සමාපන්නයෝගි	"	පරිවර්තනයෝගි	"
සමාපන්නයෝගි	"	ඉන්ද්‍රිය	"
විභාගයෝගි	"	ආසන්න	"
අත්පරිසරයේදී	"	සමාපන්නයෝගි	"
දිව්‍ය	"	සමාපන්නයෝගි	"
නිර්ණයෝගි	"	සමාපන්නයෝගි	"
පරිවර්තනයෝගි	"	අත්පරිසරයේදී	"
ප්‍රතිපත්ති	"		

එමෙන්ම පරිවර්තනයෝගි සමාපන්නයෝගි සාධාරණයෝගි
 ජ සාධාරණයෝගි අසාධාරණයෝගි.

පරි: සද්ධායෝගි

පරි - අ: " 39 පි:

77

* 1. සත්‍යසත්‍යයේ සද්ධායෝගි:

ජාතිපච්ඡයා ජරාමරණනිසද්ධායෝගි, අසතිජාතියා
 නත්ති ජරාමරණනිසද්ධායෝගි, අතිතපි අධ්‍යානං
 ජාතිපච්ඡයා..., අසතිජාතියා..., අනාගතපි
 අධ්‍යානං ජාතිපච්ඡයා..., අසතිජාතියා...,
 යමප්‍රියස නං ධර්මධර්මිනි සද්ධායෝගි තමපි ධර්මධර්මං
 ධර්මධර්මං විරුද්ධධර්මං නිරුද්ධධර්මං නිසද්ධායෝගි,

හවිපවයා ජාති'ති සද්දං -පෙ-, උපාදනපවයා
 හවො'ති සද්දං -පෙ-, තණ්හාපවයා
 උපාදනනතිසද්දං -පෙ-, වේදනාපවයා
 තණ්හාති සද්දං -පෙ-, එසාපවයා වේදනාති
 සද්දං -පෙ-, සලායතනපවයා එසොති
 සද්දං -පෙ-, නාමරූපපවයා සලායතනනති
 සද්දං -පෙ-, විඤ්ඤාණපවයා නාමරූපනති
 සද්දං -පෙ-, සම්බාරපවයා විඤ්ඤාණනති
 සද්දං -පෙ-, අවිජ්ජාපවයා සම්බාරති සද්දං,
 අසති අවිජ්ජා තත්තිසම්බාරති සද්දං,
 අතිතවපි අධානං අවිජ්ජාපවයා...,
 අසතිඅවිජ්ජා..., අනාගතවපි අධානං
 අවිජ්ජාපවයා..., අසතිඅවිජ්ජා...,
 යවපි තං ධම්මට්ඨති සද්දං තවපි බග්ධම්මං
 වසධම්මං විරහධම්මං නිරෝධධම්ම'නති
 සද්දං'නති.

විග්ගහ: සද්දං;

විග්ගහ - අ: 297 - පි:

සං - අ: අභිසම්මය - සං: 4 - ව: 4 - පු: 199 - පි:

80

1. අසිති මහාසාමකා:-

අඤ්ඤාතකොණ්ඩඤ්ඤා, වපෙපා, ගයාකස්සපො,
 හද්දියො, මහානාමො, අස්සජ්, නාලිකො,
 යසො, විමලො, සුඛානු, පුණ්ණජ්, ගවම්පති,
 උරුමෙලකස්සපො, තන්දකො, හගු, නන්දො,
 කිම්බිලො, හද්දියො, රුහුලො, සිවලී, උපාලී
 දබ්බො, උපසෙතො, බද්ධවතියරෙවතො,
 පුණ්ණොමනනාතිපුතො, පුණ්ණොසුතා-
 පරන්තකො, සොණොකුටිකණ්ණො,
 සොණොකොලීචියො, රුධො, සුභුති,
 අභ්ගුලිමාලො, වකකලී, කාලුද්ධි, මහාලුද්ධි,
 පිලිඤ්ඤවෙජ්ජා, සොභිතො, කුමාරකස්සපො,
 රට්ඨපාලො, වහ්නිසො, සභිතො, සෙලො,
 උපමාණො, මෙඝියො, නදිකස්සපො,
 ගයාකස්සපො, සාරි පුතො, මහා-
 මොග්ගලානො, මහාකස්සපො, මහාකම්මායනො,
 මහාකොට්ඨිනො, මහාකප්පිනො, මහාපුඤ්ඤ,
 අනුරුධො, කම්බාරෙරවතො, ආනන්දො, සාගතො,
 නාගිනො, ලකුණ්වකහද්දියො,

පිණ්ඩාලභාරවාපේ, මහාපඤ්ඤා, චූළපඤ්ඤා,
බ්බකුලො, කොණ්ඩානො, දුරුචිරියො,
යසොපේ, අජ්ඣො, තිස්සමෙත්තෙයො,
පුණ්ණකො, මෙත්තගු, ධොතකො, උපසිච්චො,
තඤ්ඤො, හෙමවතො, තොදෙයො, කප්පො,
චතුකණ්ණි, හද්දාවුධො, උදයො, පොසාලො,
මොසරුපා, පිඞ්ගියො'ති,

පෙර - අ: 2 - හා: වඞ්ගියො'ති - හා:

217 - ප:

89

1. එකුනනවුති විහ්නාති - විඤ්ඤාණානි:-

කාමාවචරකුසලතො අට්ඨ, අකුසලතො වාදස
කුසලවිපාකතො සොලස, අකුසලවිපාකතො
සත්ත, ක්‍රියතො එකාදස, රූපාවචරකුසලතො
පඤ්ච, විපාකතො පඤ්ච, ක්‍රියතො පඤ්ච,
අරූපාවචර කුසලතො චත්තාරි, විපාකතො
චත්තාරි, ක්‍රියතො චත්තාරි, ලොකුත්තර
කුසලතො චත්තාරි, විපාකතො චත්තාරි'ති
එකුනනවුති විහ්නාති'ති.

පෙ - අ: 5 - වි:

ප - ප: 14 - පරි: 342 - ප:

අ - හ: 1 - පරි:

96

1. ජ හනවුති සුඤ්ඤානා:- (චන්තිංසාකාරො)

සෙසෙ තාව අත්තසුඤ්ඤානා, අත්තනිස-
සුඤ්ඤානා, නිව්ච්චාව සුඤ්ඤානා'ති තිස්සො
සොඤ්ඤානා හොනති. එවං සෙසෙසු'පි'ති.

පෙ - අ: කාසානුපස්සනා: 184 - ප:

108

1. අට්ඨසත්ත තණ්හා විවරිතාති:-

අට්ඨාරසත්තණ්හා විවරිතාති අජබ්බතතිස්ස
රූපාදය, අට්ඨාරස තණ්හා විවරිතාති බාහිරස්ස
රූපාදය, ඉමානි චූච්චනති භික්ඛවෙ ජනනිංස

තණ්‍යා විවර්තනි. ඉතිඵවරුපාති අතිතාති
 ඡන්තිංස තණ්‍යා විවර්තනි අනාගතාති
 ඡන්තිංස..., පච්චුප්පනාති ඡන්තිංස..., අධිව
 තණ්‍යා විවර්තනි සතං ගොති. (අධාරස
 තණ්‍යා විවර්තනි - ඔ:)

අභ්‍ය: 4 - නි: 7 - ව: 9 - සු: 324 - පි:

ඉ - අ: 3 - නි: 1 - ව: 9 - සු: 157 - පි:

විභව්‍ය: මුද්දකවිච්ඡි,

සං - අ: 2 - භා: 1 - ව: 1 - සු: 12 - පි:

පි - ම: 209 - පි:

2. අධිසතං නිශ්චයා:-

රුපතණ්‍යා, සද්ද..., ගති..., රස..., ඵෙඨබ්බ...,
 ධර්මතණ්‍යා'ති ආරම්භණ්‍යො නාම වසෙන
 විභවෙත ඡ තණ්‍යාදිපිතා. තාසු පන තණ්‍යාසු
 එකෙකා තණ්‍යා පවතති ආකාරණො කාමතණ්‍යා
 භවතණ්‍යා විභවතණ්‍යා'ති එවං තිවිධා හුත්වා
 අධාරසතණ්‍යා ගොනති. සා අජඛිතතරුපාදීසු
 අධාරස බහිඛා අධාරසා'ති ඡන්තිංස, අතිතා
 ඡන්තිංස, අනාගතා ඡන්තිංස, පච්චුප්පනා
 ඡන්තිංසා'ති අධිසතතණ්‍යා ගොනති.

පි - ම: 17 - පරි: 427 - පි:

පටි - අ: සංඛ්‍යාසුතණ්‍යො - 229 - පි:

සං - අ: 2 - භා: 1 - ව: 1 - සු: 12 - පි:

3. අධිසතං ප්‍රග්‍යා:-

එකඛිථී, කොලං කොලො, සතතකඛනතුපරමො'ති
 තයො සොතාපනතා. කාමරුපාරුපභවෙසු
 අධිගතඵලා තයො සකදගාමිනො. තෙ සබ්බො'පි
 චතුත්තං පටිපද්‍යනං වසෙන චතුච්ඡිති. අනතර
 පරිනිබ්බාසී, උපභවපරිනිබ්බාසී, සසඛිකාර-
 පරිනිබ්බාසී, අසඛිකාරපරිනිබ්බාසී, උඛංසොතො
 අකතිට්ඨගාමි'ති අවිගෙසු පඤ්ච. තථා අතපප
 සුදස්ස සුදස්සීසු. අකතිට්ඨසු පන උඛංසොත
 වජ්ජා වතනාථො'ති චතුච්ඡිති අනාගාමිනො.
 සුකඛවිපස්සකො සමථයානීකො'ති
 වෙ අරහතො, වතනාථො මග්ගධාරා'ති
 චතුපඤ්ඤස. තෙ සබ්බො'පි සඛාධුර පඤ්ඤධුරානං
 වසෙන විගුණා හුත්වා අධිසතං ගොනති.

සුත්ත - අ: 2 - ව: රහත - සු: 219 - පි:

පි - ම: 23 - පරි: 533 - පි:

4. අට්ඨසතං වෙදනා:-

ඡ ගෙහසිතාති සොමනස්සාති,
 " නෙකඛමම සිතාති " ,
 " ගෙහසිතාති දොමනස්සාති,
 " නෙකඛමමසිතාති " ,
 " ගෙහසිතා උපෙකඛා " ,
 " නෙකඛමමසිතා උපෙකඛා'ති එවං ඡතතිංස, අනීතෙ
 ඡතතිංස, අනාගතෙ ඡතතිංස, පච්චුප්පනෙන
 ඡතතිංසා'ති එවං අට්ඨසතං වෙදනා.

සං: වෙදනා - සං: 3 - ව: 657 - ප:

සං - අ: 3-සා: " 86 - ප:

ඉ - අ: 3 - නි: 1 - ව: 2 - සු: 151 - ප:

110

1. දසුනතරං සිහනාද සතං:-

එකච්චං තපසසිං තීරයෙ තිබ්බතතං පස්සාමි'ති
 හි භගවතො එකො සිහනාදො, අපරං සංග්ග
 තිබ්බතතං පස්සාමි'ති හි භගවතො එකො
 සිහනාදො, අකුසලධම්ම පභානෙන අභමෙව
 සෙට්ඨා'ති භගවතො එකො සිහනාදො, කුසල
 ධම්ම සමාදනෙ'පි අභමෙව සෙට්ඨා'ති භගවතො
 එකො-සිහනාදො,
 අකුසල ධම්ම පභානෙන මයභංගෙව සාවක
 සඛෙසා සෙට්ඨා'ති එකො සිහනාදො, කුසල
 ධම්ම සමාදනෙ'පි මයභංගෙව සාවක
 සඛෙසා සෙට්ඨා'ති එකො සිහනාදො,
 සිලෙන මයභං සද්දෙසො නජ්ඣි'ති...,
 විරයෙන " " " "
 පඤ්ඤාය " " " "
 විමුක්තිං " " " "

සිහනාදං තදනෙනා පරිසමජේඛි තිසිදිති, තදමි'ති එකො,
 විසාරදො හුත්වා තදමි'ති " "
 පඤ්ඤං මං පුච්ඡන්ති'ති " "
 පඤ්ඤං පුට්ඨා විසාරජේමි'ති " "
 විසාරජනෙන පරස්ස විතතං ආරුබෙමි'ති " "
 සොතබ්බං මෙ මඤ්ඤන්ති'ති " "
 සුත්වා මෙ පසිදන්ති'ති " "
 පසන්නා පසන්නාකාරං භරෙති'ති " "
 යං පටිපත්තිං දෙසෙමිති එතායං පටිපත්ති'ති, " "
 පටිපන්නා ව මං ආරුබෙන්නි'ති " "

ඉති පුරිමානං දසනනං එතෙකස්ස පරිසාසු ව
නදන්ති ආදයො දසපරිවාර, එවං තෙ දස
පුරිමානං දසනනං පරිවාර වසෙන සතං, පුරිමා
ව දසාති දසුත්තරං සිහිනාද සතං හොති.

දී - අ: 1 - හා: කසපපිටකාද - පු: 235 - පි:

125

1. පඤ්චවිසසනං දුක්ඛානුපය්‍යනා:-

දුක්ඛතො, රොගතො, ගණ්හිතො, සලලතො,
අසතො, ආබාධතො, ඊතිතො, උපද්දවතො,
හයතො, උපසය්‍යතො, අනාණතො, අලෙණතො,
අසරණතො, ආදීනවතො, අඤ්චුලතො,
වධකතො, සාසවතො, මාරාමිසතො,
ජාතිබලිතො, ජරා..., ව්‍යාධි..., සොක...,
පරිදෙව..., උපායාස..., සංකිලෙස බලිතො'ති
පඤ්චකවකේසු එතෙකස්මිං ඛන්ධෙ පඤ්චවිසති
පඤ්චවිසති කතා පඤ්චවිස සතං දුක්ඛානු
පය්‍යනා'ති.

වි - පි: 20 - පරි: 460 - පි:

පරි - අ: විපසන්තකපා - 523 - පි:

128

1. අට්ඨවිසසනං ධාතුසො:- (-වතනිංසාකාරො)

යසං වසෙන යොගාවචරො වතනිංසාකාරං
ධාතුතො පරිගණ්හාති, සෙය්‍යපීදං? කෙසෙ-
කකඛලතා පට්ඨිධාතු, ආබ්භිතතා ආපොධාතු,
උණ්හතා තෙජො ධාතු, විජ්ඣානතා වායො
ධාතු'ති වතසො ධාතුසො හොන්ති
(එවං ලොමාදිසු'පි)

විග්ගහ - අ: කාසානුපසන්තා 183 - පි:

අට්ඨවිසසනං ලක්ඛණාති:- (-වතනිංසාකාරො)

යෙසං වසෙන යොගාවචරො වතනිංසාකාරං
ලක්ඛණතො මනසිකරොති. සෙය්‍යපීදං? කෙසෙ-
එච්ඡාන ලක්ඛණං, ආබ්භිතන ලක්ඛණං,
උණ්හතන ලක්ඛණං, විජ්ඣානලක්ඛණ'නති
වතනාරි ලක්ඛණාති හොන්ති'ති.
(එවං ලොමාදිසු'පි)

විග්ගහ - අ: කාසානුපසන්තා - 183 - පි:

160

1. සටහනෙහි නිමිත්තය:- (-වගන්තියාකාරය)

යෙසං වසෙන යොගාවචරො වගන්තියාකාරං
කොට්ඨාසතො පරිගණනාති. සෙය්‍යපිදං?
කෙසෙසු වණනිමිත්තං, සණ්ඨාන නිමිත්තං,
දිසා නිමිත්තං, ඔකාස නිමිත්තං, පරිවේද
නිමිත්ත'නති පඤ්ච නිමිත්තානි ගොනති'ති.
(එවං ලොමාදිසු'පි)

විග්‍රහ - අ: කාසංඝපස්සනා. 183 - 8:

300

1. නිමිත්තය අවසිසයානි:-

වතුසට්ඨි හත්ථට්ඨිනි,
වතුසට්ඨි පාදට්ඨිනි,
වතුසට්ඨි මංසනිසස්සිතානි මුද්දට්ඨිනි,
වෙ පණ්ඨිකට්ඨිනි,
එකෙකසමං පාදෙ වෙ ගොපථකට්ඨිනි,
වෙ ඡම්බට්ඨිනි,
එකං ජණ්ණකට්ඨි,
එකං උරුට්ඨි,
වෙ කපි අට්ඨිනි,
අර්ථාරස පිට්ඨිකණ්ඨ කට්ඨිනි,
වතු මිසති ඵාසුකට්ඨිනි,
වුඤ්ඤ උරුට්ඨිනි,
එකං හද්දට්ඨි,
වෙ අකකට්ඨිනි,
වෙ කොට්ඨකට්ඨිනි,
වෙ බාහු අට්ඨිනි,
වෙ අග්ගබාහු අට්ඨිනි,
සත්ත ගිවට්ඨිනි,
වෙ හත්ථකට්ඨිනි,
එකං කාසිකට්ඨි,
වෙ අකඛි අට්ඨිනි,
වෙ කණ්ණකට්ඨිනි,
එකං නලාවට්ඨි,
එකං මුඛට්ඨි,

නව සිසකපාලට්ඨිනි'ති එවං නිමිත්තානි අවසිසයානි.

■ - 8 - පරි: 186 - 8:

480

1. අසිතාධික වතුසාන මෙතනා ඵරණා:-

තත් සංඛි සතනා - පාණා - භූතා - පුග්ගලා -
අතනභාව පරියාපනතා'නි එතෙසං වසෙන
පඤ්චවිධා. එතෙකසමිං අවෙරා භොනතු -
අව්‍යාප්තඤා..., - අනිකා..., - සුඛි අතනානං
පරිහරනතු'නි වතුධා පවතතිනො විසති විධා
අනොධිසො ඵරණා මෙතනා. විසති විධා ඔධිසො
ඵරණා මෙතනා. සංඛා ඉතිඤ්ඤා - පුරිසා -
අරියා - අනරියා - දෙවා - මනුස්සා -
විනිපාතිකා'නි සතනාධිකරණ වසෙන පවතනා
සත්තවිධා අට්ඨවිසති විධා වා, දසති දිසාති
දිසාධිකරණ වසෙන පවතනා දසවිධාව,
එකෙකාය වා දිසාය සතනාදි - ඉන්ද්‍රියාදි - අවෙරාදි
හෙදෙන අසිතාධික වතුසානප්‍රභේදව ඔධිසො
ඵරණා වෙදිතඤ්ඤා.

අංක - පි: 1 - නි: 2 - ව: 7 - පු: 67 - පි:

1000

1. නය සහස්සා:- (සොතාපනති මග්ගෙ)

කායානුපස්සනාය නාව සොතාපනතිමග්ගෙ
කායානිතිවෙසෙ සුඛිකපට්ඨපද, සුඛිකපුඤ්ඤානා,
සුඤ්ඤාතපට්ඨපද, සුඛිකඅප්පණ්ණිතිනං,
අප්පණ්ණිතින පට්ඨපද'නි ඉමෙසු පඤ්චසු
ආනෙසු විනතං චිත්තං වතුකක පඤ්චක නයානං
වසෙන දස දසනායා භොනති. එවං සෙසෙසුපි'නි
විසතියා අභිතිවෙසෙසු වෙ නය සතාති. නාති
වතුති අධිපතිති, වතුගුණිකාති අට්ඨ, ඉති
සුඛිකාති වෙ සාධිපතිති අට්ඨා'නි සංඛිලපි නය
සහස්සං භොති.

විග්ගහ - අ: සතිපට්ඨාන - 202 - පි:

මිසසකං සමන්තං

විනය සංග්‍රහය

දින

1. දිව්‍යමා අගිකාගේ:-

කායො, වාචා'නි.

ස: 1 - හා: කතුකර්ම - සි - ව: 393 - පි:

2. විභි ආකාරෙති ආපනතිං ආපජ්ජති:-

" " ආපනතියා වුට්ඨාති:-

කායෙන, වාචායා'නි.

පරි - ඵ: 162 - පි:

3. " ආකාරෙති ගම්බො න සන්ධාති:-

වාතෙන වා, පාණිකෙති වා'නි.

ස: 1 - හා: 3 - පාරා - පි: 272 - පි:

4. " ආ: ථොදෙති:-

කායෙන වා, වාචාය වා'නි.

පරි: වො: 216 - පි:

5. " ආ: පසවති ගණ්ඨොපනං:-

තිමනනතො වා, විඤ්ඤානතිකො වා'නි.

ස: පාචි - අ: 488 - පි: පි:

6. " ආ: පෙසුඤ්ඤං හොති:-

පිගකම්මස්ස වා, හෙදධිපපායස්ස වා'නි.

පාචි: පෙසුඤ්ඤ - සි: 20 - පි:

7. " ආ: සමෙකාගිජ්ජති:-

කමෙත වා, සලාක ගාහෙන වා'නි

පරි - ඵ: 162 - පි:

8. ථෙ උපෙසංඝථා:-

වානුද්දසිකො, පණ්ණරසිකො'නි.

මහා - උ: 162 - පි:

පරි - ඵ: 161 - පි:

9. දිව්‍යමා උභතො බ්‍යඤ්ඤානකො:-

ඉති, පුරිසවසෙන.

ස: 2 - හා: මහා - අ: 193 - පි: පි:

ක - වි - වි: 1 - පාරා: ව: 48 - පි:

10. ථෙ කසිනස්ස පළිභොධා:-

ආවාසො, විවර'නති.

මහා - කසි: 822 - පි:

පරි: ඵ: 162 - පි:

11. මෙ සාමන්ත:-

අපලොකන, සෑහති වසෙන.

" " සෑහතිදුතිය, සෑහතිවතුන් වසෙන ව.

පරි - එ: 161 - පි:

12. මෙ සායබ්බකාන:-

පට්ටිකා, සුකරනන'නති.

ස: 2 - හා: 230 - පි:

බු - පි: 241 - හා:

13. දුට්ඨං ගන්තානිමොකම:-

භික්ඛු, භික්ඛුනි'ති.

ක - මා: නිදහ: උ: 2 - පි:

14. දුට්ඨො ගාමො:-

පරිකම්පනො ව, අපරිකම්පනො වා'ති.

ස: 1 - හා: 174 - පි:

15. දුට්ඨො ගොතිසාදිකා:-

ආරාමි, විහාර වසෙන.

ස: 2 - හා: 236 - පි:

16. මෙ විවරණ අබ්බිකාන:-

කායෙන ව, වාචායවා'ති.

පරි - එ: 162 - පි:

17. " මොදනා:-

කායෙන ව, වාචායවා'ති.

පරි - එ: 162 - පි:

පරි - මො: 216 - පි:

18. විසු ධම්මසු පටිපජ්ජනබ්බං චුදිතකෙන:-

සචෙන ව, අකුප්පවා'ති

පරි - මො: 216 පි:

19. මෙ නා නා සංවාස භූමියො:-

අත්තනාව අත්තනං නානා සංවාසකං කරෙති,
සමග්ගො වා සබ්බො උකම්පති, අදස්සනෙ වා
අප්පට්ඨකමෙවවා'ති.

පරි - එ: 162 - පි:

20. දුට්ඨං නාමං ආපනතිසා:-

සජාති සාධාරණං, සබ්බ සාධාරණ'නති.

ක - ම: සං - උ: 49 - පි:

ස: 2 - හා: බුල - අ: සමු: 288 පි: 8:

21. මෙ පව්වයා නාගසස සභාව පානුකමොය:-
යද ව සජාතියා මෙපුතං ධම්මං පතිසෙවති,
යද ව විසායො නිද්දං ඔක්කමති' ති.
මං - ඉ: 101 - පි:
22. ,, පටිකෙකායා:-
,, පටිකෙකපා:-
කායෙන ව, වාචායව්නි.
පරි - එ: 162 - පි:
23. ,, පටිකායා:-
කායෙන වා, කාය පටිකෙකව්නි.
පරි - එ: 162 - පි:
24. ,, පටිකායා:-
කායෙන වා, වාචායව්නි.
පරි - එ: 162 - පි:
25. දුට්ඨං පඨමි:-
ජාතා, අජාතා'ති.
ක - ම: පාඨ - උ: 87 - පි:
26. මෙ පනතා:- (කපටියා)
අයො, මතතිකා'ති.
චුල - චු: 205 - පි:
පාඨ - 6 - ව: 10 - පි: 141 - පි:
ඝ: 2 - භා: 240 - පි:
27. ,, පනතම භවිතී:- (කපටියානි)
තිස්ස මයං, සිසමය'නති.
චුල - චු: 205 - පි:
පරි - එ: 162 - පි:
28. දුට්ඨො පරිකප්පාවතොය:-
භණ්ඩ, ඔක්කාස වසෙන.
ඝ: 2 - භා: 2 - පා - ව: 226 - පි: පි:
ක - ම: 2 - පා - ව: 27 - පි: පි:
29. මෙ පචාරණා:-
වාතුදුසිකො ව, පණ්ණරසිකොව්නි.
පරි - එ: 161 - පි:
30. දුට්ඨං පාති මොක්කා:-
සීල, ගන්ධ හෙදනො.
ක - ම: නිදන - උ: 1 - පි: පි:
31. දුට්ඨො පාතිමොක්කදෙදුසො:-
ඔවාද, ආණ්ඩ වසෙන.
ක - ම: නිදන - උ: 9 - පි: පි:

32. ද්විධං පිනං:-
බඩ, අබඩ වසෙන.
ස: 1 - සා: 1 - පා - ව: 166 - පි: 8:
33. විනං පුග්ගානං අසාතං හොති කසීනං:-
අසාරකස්ස ව, අනුමොද කස්ස වා'ති.
පරි - කසී: 232 - පි:
34. ථෙ පුග්ගාන උපසම්පාදෙතබ්බා:-
අසාන තිනො, අසාන තිනො.
වජ්ඣ විපනො, කාරණ දුක්ඛවො.
අපරිපුරො, පරිපුරො නො ව යාවතී'ති.
පරි - එ: 162 - පි:
35. ථෙ මාතිකා:-
උභයාති පාතිමොක්ඛාති.
ක - වි - පි: නිදස - ව: 7 - පි:
36. ද්විධං මානනං:-
පරිවර්තන, අපරිවර්තන වසෙන.
ක - මා: සං - උ - ව: 50 - පි: 8:
ස - 2 - සා: වුල - අ: 281 - පි: 8:
37. ථෙ ලොකානි:-
ජාතිමං, බාරිමං. සාමුද්දං, කාලලොණං.
සිකිමං, උබ්බිදං. රොමකං, පක්කාලකා'නති.
පරි - එ: 163 - පි:
38. ,, වස්සපනාසිකා:-
පුරිකා ව, පව්ඨිකාවා'ති.
සො - ව: 163 පි:
39. ,, විකප්පනා:-
සමමුඛ, පරමමුඛ වසෙන.
පාචි - විකප්පන - පි: 139 - පි:
ස: නිං - ව: 418 - පි: 8:
40. ද්විධො සමෙකා:-
දකඛිණෙය්‍යො, සමමුනි'ති.
ක - මා - නිදස - ව: 2 - පි:
41. ද්විධො සන්තිධි:-
කරණ, තිවය වසෙන.
ස: - 2 - සා: මනා - කසී: 244 - පි: 8:
42. ථෙ සමෙකානා:-
ආමස, ධම්ම වසෙන.
පාචි: උක්ඛිතසමෙකාන - පි: 156 - පි:
43. විති සමපේති සමමති විවාදාකරණං:-
සමමුඛා විනයෙන ව, යෙ භුග්ගසිකායවා'ති.
වුල - ස: 172 - පි: 8:

හඤ්ඤාකාරකො හොති..., බාලො හොති
අබ්‍යතො ආපතති බහුලො අනපදො,
හිතිසංසට්ඨො විහරති අනත්‍ය ලොමිකෙති
හිතිසංසට්ඨොති'ති.

(අපරෙතිපි - වාර - 6) (පබ්බාජනීයකමම - වාර - 14)

වූල - ක: 7 - 13 - 24 - 8:

11. තීති අබ්‍යතති රුහති විශ්වාසගාමනා:-

සන්ධිකො ජීවති ගතිතො අනත්‍යමනො,

සමානො..., ආලපිතො...;

ක - 8 - 8: 2 - පා: 79 - 8: 8:

12. තිසංසා අනුමොදනා:-

සමස හතොදිසු දුකානිසංස පටිසංසුතො

තිසිකඤ්ඤාසුතොදි අනුමොදනා, මඛලොදිසු

මඛලසුතොදි..., අවමඛලොදිසු

තිරොක්ඛොදි...;

8 - 8: සිකු මහසා - ව: 311 - 8:

13. තිවිධා අබ්බ සිමා:-

ගාම, සත්තබ්බනතර, උදකුකෙව වසෙන.

ක - 8: නිදන - උ: 6 - 8: 8:

14. " ආපකතිසො:-

කායකමම, චිත්තමම, නද්දහය වසෙන.

ක - 8: 1 - පා - ව: 23 - 8: 8:

15. තිසංසා ඉන්ද්‍රියො පරාජිකාය:-

මනුසා, අමනුසා, තිරවජානගත වසෙන.

පා: - 1 - පා: 30 - 8:

16. තසො උපොසථා:- (දිවස වසෙන)

වාතුද්දසිකො, පණ්ණරසිකො, සාමගති'ති

17. " උපොසථා:- (කතබ්බාකාර වසෙන)

සුත්තද්දසො, පාරිසුඛි උපොසථො, අධිකාන
උපොසථො'ති.

18. " උපොසථා:- (කාරක වසෙන)

සට්ඨො, ගණො, පුග්ගලො'ති.

ක - 8: නිදන - උ: 3 - 8 - 9 - 8:

19. " ගබ්බා:-

සිව්විකා, නාලිකා, හමමිත'නති.

වූල - ක: 247 - 8:

20. නීති වසාහි:-
ඉඩකා, සිලා, දරු'නි.
මුල - මු: 213 - පි:
21. නිව්වර:-
විගුණ සබ්බාපි, එකවිවිසං උත්තර සබ්බං,
එකවිවිසං අනන්තවාසක'නි.
මහා - පි: 345 - පි:
22. නිව්වි මොදනා:-
දිව්, සුත, මුත වසෙන.
ස - 1 - හා: තෙ - ව: 344 - පි:
පරි - එ: 165 - පි:
23. නීති ජනනාහි:-
සෙනවත්තනං, කිලකුඤ්ඤ..., පණ්ණ...;
පාචි - සිකුණු විහාර - 9 - ප: 2 - පි: 378 - පි:
24. නීති ධාතෙහි පවාරණං හොති:-
දිවෙහින, සුතෙන, පරිසබ්බායා'නි.
මහා - ප: 189 - පි:
25. නීති කාලාහි:-
ලොහ, කට්ඨ, විසාණ වසෙන.
මුල - මහ: 243 - පි:
26. " හුමොහි:-
ලොහ, කට්ඨ, එල වසෙන.
මහා - හෙ: 254 - පි:
27. " කුලාහි:-
රුක්ඛ, ලතා, පොච්ඡි'නි.
පාචි - 9 - ව: 6 - පි: 190 - පි:
මුල - මහ: 245 - පි:
28. නිව්වි මොදනා පට්ඨාසංවාසකො:-
ලිඛිතජේතකො, සංවාස..., උභය...;
ස - 2 - හා: මහා - අ: 187 - පි: ෪:
ක - ම: 1 - ප: 17 - පි: 8:
29. නීති දුඛාණාණ කරණාහි:- (විවරෙ)
නීලං, කද්දමං, කාලසාම'නි.
පාචි - 6 - පි: 8 - පි: 138 - පි:
30. තසො නානාසංවාසකා:-
කම්ම, ලබ්බි, සිමා වසෙන.
මු - පි: 206 - හා: 70 - පි:
31. නිසෙසා නිසෙසා:-
ලිඛිත, සංවාස, දණ්ඩකම්ම වසෙන.
ස - තෙ - ව: 338 - පි:
ස - 2 - හා: පාචි - අ: 89 - පි:

92. තිසෙයා පඤ්ඤානිතො:-
පඤ්ඤානි, අනුපඤ්ඤානි, අනුපපන්න පඤ්ඤානි.
සබ්බත්, පදෙස, සාධාරණ.
අසාධාරණ, එකතො, උභතො'ති.
පරි - එ: 165 - පි:
93. " පටිච්ඡාදනිතො:-
ජනනාසර, උදක, වත් වසෙන.
මුල - මු: 215 - පි:
94. තසො පනතස්සවණ්ණො:-
උකකපට්ඨා, මජ්ඣිමො, ඔමකො'ති.
පාළි - නිසංකිත - පි: 273 පි:
95. නිවිතො පබ්බතො:-
සුඛපංචු, සුඛපාසාණ, උභයමිස්සක වසෙන.
ක - මා: නිදන - උ: 5 - පි:
96. " පරිකංඝො:-
හණ්ඩ, ඔකාස, කාල වසෙන.
පි - වි: 2 - පා - ව: 168 - පි:
97. " පරිවාරො:-
පටිච්ඡන්ත, සුඛන්ත, සමොධාන හෙදෙන.
ක - 2 - කා: මුල - සමු: 283 - පි: වි:
ක - ම: කං - උ: 48 - පි: වි:
98. තසො පරිස දෙසා:- (විනය කමෙම උපට්ඨිතෙ)
සාවතීනා හිකචු කම්මපපන්නා තෙසං අනාගමනං,
ජන්තරහානං ඡන්දස්ස අනාගරණං, සමුද්ධි
භූතානං පටිකෙකාසන'නති.
ක - ම: 1 - පා: උ: 18 - පි:
99. නිවිධං පරිසඛකිතං:-
දිට්ඨා, සුභං, මුහුන්ති.
ක - වි - ම - කං - උ: 107 - පි: වි:
40. තිසෙයා පවාරො:-
වාතුද්දසිකො, පණ්ණරසිකො, සාදෙහි ති.
සමෙස, ගණ්, පුග්ගලො'ති. තෙ වාචිනා,
වෙ වාචිනා, සමානවසසිකා'ති.
පරි - එ: 169 - පි:
41. තසො පවාරණදිවසා:-
පුරිමවස්සං වුත්තානං පන පුබ්බකන්තික
පුණ්ණමා, තෙසංයෙව සවෙ හණ්ඩන
කාරකෙති උපද්දතා පවාරණං පටිවුක්කරිසුන්ති.
අථ පුබ්බකන්තික මාසස්ස කාලපකෙක
වාතුද්දසො වා පවර්මකන්තික පුණ්ණමා වා,
පවර්මවස්සං වුත්තානස්ස පවර්මකන්තික
පුණ්ණමා'ති.
ක - ම: නිදන - උ: 3 - පි:

42. තිසෙසා පාදසංසතියො:-
සකකරං, කඨලං, සමුද්දප්පනක'නති.
මූල - මු: 273 - පි:
පරි - පි: 170 - ප:
43. තසො පාටිවාසිනස්ස ගිහනුන්තො රතනිවෙජද:-
සහමාසො, විප්පමාසො, අනාරොචනා'ති.
පරි - පි: 166 - පි:
44. " මානන්තො:-
පටිවන්න, අපටිවන්න, පකබ්බෙදනො.
පරි - පි: 166 - පි:
ස - 2 ක. මූල - පා: 231 - පි: ප:
45. " මාසකා:-
ලොභ, දුරු, ජත්ත භෙදෙන.
ස - ම: නි - පා: පි - උ: 71 - පි:
46. තිණි යානාති:-
ඉති යුත්තං, පුරිස යුත්තං, හන්ථ වට්ඨක'නති.
මූල - සිසුඤ්ඤාසක - 397 - පි:
47. " චන්ද්‍රති කසිහස්ස:-
සබ්බාපි, උත්තරසබ්බො, අනතරවාසකො'ති.
පරි - කසි: 236 - පි:
48. තසො චන්දියො:-
පච්ඡා උපසම්පන්නෙන පුරෙ උපසම්පන්නො,
නා නා සංවාසකො බුද්ධිගරො ධම්මවාදි,
තථාගනො'ති.
මූල - සෙ: 259 - පි:
49. තිණි මාන පානාති:-
වෙදිනා, ජාල, සලාක වසෙන.
මූල - සෙ: 243 - පි:
50. තිව්ඨො වාමනො:-
ජඝ්ඝ, කට්ඨ, උභය වසෙන.
ස - 2 - ක: 195 - පි: ප:
51. තිණි මාරගාති:-
ලොභ, දුරු, වට්ඨ බණ්ඩනති.
මූල - මු: 215 - පි:
52. තිණි මිත්තධරස්ස ලක්ඛණාති:-
සුත්තඤ්ඤාස්ස ස්වාගතං හොති සුප්පවනති
සුචිතිවර්තං සුත්තනො අනුච්ඡාදනනො'ති,
විනයෙ ඛො පන ධිතො හොති අසංඝිරු'ති,
ආවරිය පරමපර ඛො පනස්ස සුග්ගතිනා හොති
සුමනසිකතා සුපධාරිතා'ති.
ස - ක: 1 - පා: 133 - පි: ප:

32. තිසෙයා පඤ්ඤානිසො:-

පඤ්ඤානි, අනුපඤ්ඤානි, අනුප්පනන පඤ්ඤානි,
සබ්බත්ථ, පදෙස, සාධාරණ,
අසාධාරණ, එකතො, උභතො'ති.

පරි - එ: 165 - පි:

33. " පටිච්ඡාදනියො:-

ජනනාසර, උදක, වත්ථ වසෙන.

මුල - මු: 215 - පි:

34. තසො පත්තසංවණ්ණො:-

උකකට්ඨා, මජ්ඣිමො, ඔමකො'ති.

පාචි - නිසංකිත - පි: 273 පි:

35. තිව්චො පබ්බතො:-

සුඛපංසු, සුඛපාසාණ, උභයමිසසක වසෙන.

ක - ම: නිදහ - උ: 5 - පි:

36. " පරිකාශො:-

භණ්ඩ, ඔකාස, කාල වසෙන.

පි - පි: 2 - පා - ව: 168 - පි:

37. " පටිපාටො:-

පටිච්ඡන්ත, සුඛන්ත, සමොධාන හෙදෙන.

ක - 2 - කා: මුල - සමු: 283 - පි: පි:

ක - ම: සං - උ: 43 - පි: පි:

38. තසො පරිස දෙසා:- (විනාශ කමෙම උපට්ඨිත)

සාවතීනා හිකුටු කමට්ඨපත්තා තෙසං අනාගමනං,
ජ්ඣරහානං ජ්ඣස්ස අනාගරණං, සමුත්ථි
භූතානං පටිකෙකාසන'නති.

ක - ම: 1 - ප: උ: 18 - පි:

39. තිව්චං පරිසඛනිතො:-

දිට්ඨා, සුභං, මුහන්ති.

ක - පි - පි - ස: - උ: 107 - පි: පි:

40. තිසෙසා පචාරණො:-

වාතුද්දසිකො, පණ්ණරසිකො, සාලගති ති.
සඤ්ඤ, ගණ්ණ, පුග්ගලො'ති. තෙ වාචිනා,
වෙ වාචිනා, සමානවසයිකා'ති.

පරි - එ: 169 - පි:

41. තසො පචාරණදිවසා:-

පුරිමවස්සං වුත්ථානං පන පුබ්බකත්තික
පුණ්ණමා, තෙසංයෙව සවෙ භණ්ඩන
කාරකෙති උපද්දතා පචාරණං පච්චුකකඤ්ජනති.
අථ පුබ්බකත්තික මාසස්ස කාලපකෙණ
වාතුද්දසො වා පච්ඡිමකත්තික පුණ්ණමා වා,
පච්ඡිමවස්සං වුත්ථානස්ස පච්ඡිමකත්තික
පුණ්ණමා'ති.

ක - ම: නිදහ - උ: 3 - පි:

42. තිසෙයා පාදකංසනිතො:-
සකකරං, කථලං, සමුද්දපේනක'නති.
මුල - මු: 223 - පි:
පරි - පි: 170 - පි:
43. තයො පාරිමාසිකස්ස හිකුන්තො රතනිවෙජද:-
සහමාසො, විප්පමාසො, අනාරොවනා'ති.
පරි - පි: 166 - පි:
44. " මානන්තො:-
පටිවජ්ඣන, අපටිවජ්ඣන, පකඛහෙදනො.
පරි - පි: 166 - පි:
ස - 2 හා. මුල - පාඨ: 231 - පි: 8:
45. " මාසකා:-
ලොහ, දුරු, ජන්තු හෙදෙන.
ක - මා: නි - පාඨ - උ: 71 - පි:
46. නිණි ශාභාති:-
ඉන්ධි යුත්තං, පුරිස යුත්තං, හත්ථ වට්ටක'නති.
මුල - හිකුන්තොසක - 397 - පි:
47. " චන්ද්‍රිති කසිහස්ස:-
සකිකාරි, උත්තරසකිකො, අත්තරවාසකො'ති.
පරි - කති: 236 - පි:
48. තයො චන්ද්‍රිතො:-
පච්ඡා උපසම්පන්නො පුරෙ උපසම්පන්නො,
නා නා සංවාසකො බුද්ධිගරො ධම්මවාදි,
තථාගතො'ති.
මුල - සො: 259 - පි:
49. නිණි මාන පානාති:-
වෙදිකා, ජාල, සලාක වසෙන.
මුල - සො: 243 - පි:
50. නිවිධො වාමනො:-
ජකිස, කට්ඨ, උභය වසෙන.
ස - 2 - හා: 195 - පි: 5:
51. නිණි වාරගාති:-
ලොහ, දුරු, වට්ට ඛණ්ඩනති.
මුල - මු: 215 - පි:
52. නිණි විතසධරස්ස ලක්ඛණාති:-
සුත්තඤ්චස්ස සවාගතං හොති සුප්පවතති
සුචිතිවජ්ඣනං සුත්තනො අනුච්ඡාදනනො'ති,
විතසෙ ඛොපන සීතො හොති අසංඝීරේ'ති,
ආවරිත පරමපර ඛොපනස්ස සුග්ගතිතා හොති
සුමනසිකතා සුප්පාරිතා'ති.
ස - හා: 1 - හා: 133 - පි: පි:

53. නිකායා විජයාසෝ:-

වාකමයං, උසිරමයං, මොරපිඤ්ඤමය'නති.

මුල - මු: 230 - පි:

54. අතිවිධා සමපතති:- (සිමාස)

නිමිත්ත, පරිස, කම්මවාචා'ති.

ක - මා: නිදහ - උ: 5 - පි: 8:

55. තීති සමපේඨි සමමනි ආපනනාධිකරණං:-

සමමුඛා විනයෙන, පටිඤ්ඤාත කරණෙන,

තිණවත්තාරකෙනා'ති.

මුල - ස: 188 - පි:

56. තසො සමණකප්පා:-

තඛ, අග්ගි, සත්ථ වසෙන.

මු - පි: 133 - හා:

57. තිවිධො සමොධාන පටිවාසො:-**58. තිවිධං සමොධාන මානනං:-**

ඛධාන, අග්ග, මිත්තක වසෙන.

ක - මා: සං - උ: 50 - පි: 8:

ස - 2 හා: මුල - අ: සමු: 288 - පි: 8:

ස - 2 - හා: මුල - අ: 292 - පි: 8:

59. තිවිධො සලාකගාහො:-

ගුලහක, විවටක, සකණ්ණ ජප්පක වසෙන.

ක - මා: 157 - පි:

ක - ව - ව: අභිකරණ සමප - උ: 270 - පි: 8:

60. තිවිධං සාසනං:-

පරිසතති, පටිපතති, අබිගම වසෙන.

සං - ව: නිදහ - ව: 162 - පි: 8:

61. තසො සෙනාසනගාහො:-

පුරිමකො, පච්ඡිමකො, අනතරාමුත්තකො'ති.

මු 3 - සෙ: 264 - පි:

නිකා සමත්තං

චතු කකං

1. චන්ද්‍රාභි අකරණියාහි:- (උපසංපන්නන)

මෙජුනොධිමො න පතිසෙවිතබ්බො...,
අදින්නං ඵෙය්‍යසංඛිතං න ආදාතබ්බො...,
සංඝච්චිපාණො න ජිවිතා වොරුපෙනබ්බො...,
උත්තරි මනුස්සධිමො න උලුපිතබ්බො...;

මහා - ම: 112 - පි:

2. " අබ්භරණාහි:-

විවාද, අනුවාද, ආපනති, කිවච්චසෙන.

මුල - හ: අබ්: 165 - පි: පි:

පරි - අ: 130 - පි:

ක - මා: අබ් - හ - උ: 156 - පි: පි:

3. " අතිරාජකුලාහි:-

විරූපකං, ඵරාපථං, ජබ්‍යාපුත්තං,
කණ්ණාගොතමක'නති.

මුල - මු: 202 - පි:

4. චතුබ්බිධා ආරක්ඛා:-

මුඛානුස්සති, මෙනතා, අසුභං, මරණසති'ති.

මු - පි: 452 - හා:

5. චතුබ්බිධා ආහාරො:-

බජ්ජ, හොජ්ජ, ලෙය්‍ය, පෙය්‍ය වසෙන.

ක - වී - වී: නි - ම: 4 - පි:

6. චන්ද්‍රාභි උදෙද්දා:-

නිදාන, පාරාජික, සම්ඝාදිසෙස, විජාරා'ති.

ක - මා: නිදාන - උ: 2 - පි:

7. චන්ද්‍රාභි උපපාසථකම්මාහි:-

අධිමෙත්ත වග්ගං, අධිමෙත්ත සමග්ගං,
ධිමෙත්ත වග්ගං, ධිමෙත්ත සමග්ග'නති.

මහා - උ: 126 - පි: පි:

8. චතසො1 කපපිසකුමිසො:-

9. චතුබ්බිධා කපපිසකුමි:-

උග්ගාවනනතිකා, ගොතිසාදිකා, ගහපති,
සමමුතිති.

හ - 2 - හා: මහා - හෙ: 216 - පි: පි:

ක - වී - වී: පාඨි: - උ: 228 - පි:

10. චතුර්විධ කාලය:-

සාම, සාම, සතකාන, සාවජික වසන්ත.

ස - 1 - සා: ප: 506 - ප:

ක - ම: ප: 4 - උ: 10 - පි: 114 - පි: 8:

ක - පි: 231 - පි:

11. චතුර්විධ භාරණයේ සුමනං සංඝනි:

ධාතුකොභතො වා, අනුභුතපුබ්බතො වා,
දෙවතොපසංභාරතො වා, සුබ්බතිමිත්තතො
වා'ති.

ස - සා: න: 300 - පි: 8:

ක - පි: 95 - පි:

12. චතුර්විධ කිම්බාධිකරණ:-

අපලොකනකම්මං, ඤාතී..., ඤාතීද්විතී...,
ඤාතීතතී...,

මුල - ස: අ: 172 - පි:

13. චතුර්විධ කුලාභි:-

වතනි, මුහුණ, වෙසා, සුදුවසන.

ප: 226 - පි:

14. චතුර්විධ වෙතනං වසන්තසංඝනි:

පරිසෙසන, කරණ, නිවාසන, අධිවාන'නති.

ස - 1 - සා: ග: 427 - පි: 8:

15. චතුර්විධ වෙතනං:

වජ්ජසංඝනා, ආපනතිසංඝනා, සංවාස
පරිසෙසන, සාමිපිපරිසෙසන'ති.

ක - ම: ස: 41 - පි: 8:

16. චතුර්විධ නිසංගතිය වජ්ජනි:

සුචරණං, රජනං, කභාපණං, මාසකො'ති.

ක - ම: න: 66 - පි:

ස - 1 සා: ග: 407 - පි:

17. චතුර්විධ නිසංගතිය:-

පිණ්ඩාලොපභොජනං නිසංගත පබ්බාජා
තත්ත තෙ සාවජිකං උසංඝාතො කරණිකො,
පංසුකුලවිවර..., රුක්කමුලසෙනාසන...,
සුතිමුත්ත හෙසජ...,

ම: 57 - පි:

18. වනයො පඨෙසපඤ්ඤානිකො:-
විනයධර පඤ්ඤමෙන උපසම්පදා, ගණංගණු
පාහනං, ධූමනහානං, චම්පරණ්ණි.
මො - ව: 246 - පි:
ක - මා: - හා: උ: 21 - පි:
19. වතුබ්බිකො පටිවාසො:-
අපට්ඨන්ත, පට්ඨන්ත, සුඛන්ත, සමොධාන
වසෙත.
ස - 2 හා: චූල - අ: මාර්: 174 - පි:
20. වනයාපො පටිගොගො:-
ලජ්ජ, අලජ්ජ, ධම්මය, අධම්මය වසෙත.
ස - 1 - හා: කි. - ව: 410 පි: පි:
21. " පටිගොගො:-
ථෙය්‍ය, ඉණ, දායස්, සාමි වසෙත'පි.
ස - 1 - හා: කි. - ව: 409 - පි: පි:
22. වනයාරි පාරාජිකානි:-
මෙට්ඨකධම්ම, අදින්නාදාන, මනුස්සවිග්ගහ,
උත්තරිමනුස්සධම්ම වසෙත.
පාති - පා: උ:
23. " පාරාජිකානි:- (හික්කුහං අසාධාරණාති)
උබ්භජානුමණ්ඩලිකා, වජ්ජපට්ඨන්ත, උක්ඛිතානුමනිකා, අට්ඨවජ්ජිකා'ති.
හික්කුනිපාති - පා - උ:
පි - ව: 4 - පා: 210 - පි:
24. වතුබ්බිකො පටිවාසියො:-
පරිස, රතති, ඡන්ද, අස්සාසයවසෙත.
ස - 2 - හා: පාචි - අ: 141 - පි:
25. " පුබ්බකරණො:- (උපපාසථස්ස)
උපපාසථාගාරසමමජ්ජනං, පානිය පරිභොජ
නිය උදකට්ඨපනං, ආසන පඤ්ඤාපනං,
පදිසුජ්ජරන'නති.
ක - මා - කි - උ: 10 - පි:
ස - 2 - හා: පරි - අ: 375 - පි:
26. " පුබ්බකිම්බො:- (උපපාසථකම්බස්ස)
ඡන්දපාරිසුචිආහරණං, උතුක්ඛානං, හික්කු
ගණනා ව, ඔවාදො'ති.
ස - 2 - හා: පරි - අ: 375 - පි:

27. වනනාපි ගනනාති:- (විශාලාය ශාච්ඡා ගනිනාති)
ආගනතුක, ගමික, ගිරාන, ගිරානුපදානවසෙන.
28. " ගනනාති (අභිකපායං ආගනාති)
විහාර, අධ්වන, වතුකක, ගුලහක වසෙන
ස - 2 - සා: 29 - සෙ: 338 - 339 - පි: පි:
29. වතුබ්බිධා හාය:-
සිස, බක, කට්, ඔලබකා'ති.
ස - 1 - සා: 2 - පා: 196 - පි: පි:
30. වතුබ්බිධා මසෙව්වා:-
මසාරකො, බුද්ධිකාබකො, කුමාරපාදකො,
ආගව්වපාදකො'ති.
පාච් - 2 - ච: 4 - පි: 54 - පි:
ස - 1 සා: පාච් - අ: 462 - පි:
ක - පි - පි: පාච් - උ: 205 පි:
31. වතුබ්බිධා මානනන:-
අපට්ච්ඡනන, පට්ච්ඡනන, පකක, සමොධාන
වසෙන.
ස - 2 - 1 සා: 29 - සෙ: 281 - පි: පි:
32. වනනාපො මානනනවාපිකකක හිකුමනා රතතිවෙද:-
සහවාසො, විප්පවාසො, අනාරොවනා,
උභතෙ ගතෙ වරති'ති.
පරි - ට: 172 - පි:
33. වනනාපි මහාච්ඡිකපාති:-
ගුථං, මුතනං, ඡාරිකං, මනනික'නති.
මහා - සෙ: 255 - පි:
පරි - ට: 172 - පි:
ක - පි - පි: 232 - පි:
34. වනනාපො මහාපදෙසා:-
සුතනං, සුතනානුලොමං, ආවරිතවංශො,
අතනනො මති'ති. "යං සකායා වුතනං-
ආගව්ව පදෙන බො මහාරුජ් රසෙන ආවරිත
වංසකා අධිප්පායො"ති එත්ති: ආගව්වපද'නති-
සුතනං අධිප්පනං, රසො'ති- සුතනානුලොමං,
ආවරිතවංසො'ති- ආවරිතවංශො, අධිප්පායොති-
අතනනො මති'ති"

35. වනතාගේ මහාපදයා:- (විනයය)

“යං භික්ඛවෙ මයා ඉදං න කප්පති’ති අපට්ඨකිත්තං තඤ්ඤා අකප්පියං අනුලොමෙති කප්පියං පටිබාහති නං වො න කප්පති. යං භික්ඛවෙ මයා ඉදං න කප්පති’ති අපට්ඨකිත්තං තඤ්ඤා කප්පියං අනුලොමෙ’ති අකප්පියං පටිබාහති නං වො කප්පති. යං භික්ඛවෙ මයා ඉදං කප්පති’ති අනනුඤ්ඤතං තඤ්ඤා අකප්පියං අනුලොමෙති කප්පියං පටිබාහති. නං වො න කප්පති. යං භික්ඛවෙ මයා ඉදං කප්පති’ති අනනුඤ්ඤතං තඤ්ඤා කප්පියං අනුලොමෙති අකප්පියං පටිබාහති නං වො කප්පති”ති.

මහා - සඟ: 303 පි:

ස - 1 - භා: 1 - පා: 131 - පි: 8:

36. චතුර්ඛධං විනය කමම:-

අපලොකන, ඤානති, ඤානතිද්වය, ඤානති චතුර්ථ වසෙත.

ක - ම: පාඨ - උ: 133 - පි: 8:

ස - 2 - භා: පාඨ - අ: 82 - පි:

ස - 2 - භා: චුල - ස: 296 පි:

37. චතුර්ඛධො විනයො:-

සංවර, පහාන, සමථ, පඤ්ඤානති වසෙත.

ස - 1 - භා: 1 - පා: 128 - පි:

38. වහසෙසා විපතනියො:-

සීල, ආචාර, දිසි, ආජීව වසෙත.

පරි - ථ: 172 - පි:

39. චතුති සමුප්පති සමුප්පති අනුචාරකරණො:-

සමමුඛා විනයෙත, සති.., අමුලක .., තත්ත්වපාටියසසිකායා’ති.

චුල - ස - අඛ: 179 - පි:

40. චතුර්ඛති සෙතො:- (පච්ඡිකොට්ඨො)

වාදස පුරිසො භන්ති, තිපුරිසො අසෙසා, චතු පුරිසො රථො, වතතාරො පුරිසා සරහන්තා’ති.

පාඨ - 5 - පි: 10 - පි: 125 - පි: 8:

ස - 2 - භා: පාඨ - අ: 79 - පි:

ක - ථි - පි: පාඨ - උ - 235 - පි:

41. චතුර්ඛධං සෙතොසනො:-

මඤ්ඤා, පිඨං, භිසි, කොච්ඡ’නති.

චු: පි: 182 - භා:

චතුර්ඛධං සමතො

පඤ්චකං

1. පඤ්ච අකපටියාති න පටිභාසජිතබ්බාති:-
අදින්නාසුචි හොති, අවිදිතසුචි, අකපටියසුචි,
අපටිභ්ගතිතසුචි, අකතාතිරිතතසුචා'ති.
පටි - ඵ: පඤ්චක - 177 - පි:
2. " අබ්බාති අදිගාදාදනපාරාජිකාස:-
පරපටිභ්ගතිතං, පරපටිභ්ගතිතසුඤ්ඤිතා, ගරු
පටිකඛාසො, ඵෙය්‍යවිතතං, අවහාරකරණසුචා'ති.
ක - මා: 2 - පා: 29 - පි:
3. " අබ්බාති විචරපටිභ්ගාහකස්ස:-
4. " අ: සෙනාසනපටිභ්ගාහකස්ස:-
න ඡන්දගතිං ගච්ඡෙය්‍ය, න දෙසා..., න භයා...,
න මොහා..., ගතිතාගතිතසුචි ජාතෙය්‍යා'ති.
5. " අ: ගණධාගාමිකස්ස:-
න ඡන්දගතිං ගච්ඡෙය්‍ය - පෙ - ගුහතා'ගුහතසුචි
ජාතෙය්‍යා'ති.
6. " අ: විචර භාජකස්ස:-
න ඡන්දගතිං ගච්ඡෙය්‍ය-පෙ- භාජිතා'භාජිතසුචි
ජාතෙය්‍යා'ති.
මහා - මා: 340 - 341 - 342 - පි:
වුල - සො: 275 - 276 - පි:
4. " අබ්බාති පටිභ්ගාහණං රුහති:-
ථාමමජ්ඣිමපුරිසස්ස උඛරණමතතං හොති,
හත්ථපාසො පඤ්ඤායති, අභිසාරොපඤ්ඤායති,
දෙවො වා මනුස්සො වා තිරිච්ඡානගතො වා
දෙනි, නං වෙ භික්ඛු කායෙන වා
කායපටිබ්බෙත වා පතිගණ්ඨාති'ති.
ස - පාඨ: අ: දත්තපොණ - පි: 509 - පි: මා:
වු: පි: 114 - හා:
8. " අබ්බාති විශ්වාස ගාහො:-
සද්ධිසො ව හොති, සම්මතෙතො ව, ආලපිතො ව,
ජිවති ව, ජානාති ව ගතිතෙ මෙ අත්තමනො
හවිස්සති'ති.
මහා - මා: 354 - පි:
ස - 1 - හා: 2 - පා: 218 - පි:
ක - මා: 2 - පා: 79 - පි: මා:

9. පැවැති අවධානය සමන්තාගතයා ගිනුනො පවසාණි-
කමම. කෙරෙහි:-

ගිනිනං අලාභාය පරිසකකති,
 " අනන්ධාය " ,
 " අවාසාය " ,
 " අනෙකාසති පරිසකති,
 ගිනි ගිනිති හෙදෙති.

(වාර-4)

වූල - ක: පවසාණිකමම 32 - ප:

10. පැවැති අවධානය සමන්තාගතයා ගිනුනු සලාකිතාපකො
සමගිනිතපබ්බා:-

න ඡන්දගතිං ගවෙජයා, න දෙසා, න මොහා...
 න හයා..., ගතිනාගතිතඤ්ච ජානෙයතා'ති.

වූල - ක: පවසාණිකමම 159 - ප:

11. " " සමන්තාගතයා ගිනුනො තප්පනීය කමම.
 න පටිපසංගමන තබ්බං.
 12. " " " ගිනුනො භික්ඛු කමම. න
 පටිපසංගමන තබ්බං,
 13. " " " ගිනුනො පබ්බාදනීය කමම. න
 පටිපසංගමන තබ්බං,
 14. " " " " " පටිසාරණීය කමම.
 න පටිපසංගමන තබ්බං,
 15. " " " " " උකෙඛපනීය කමම.
 න පටිපසංගමන තබ්බං,

උපසම්පාදෙති, නිස්සයං දෙති, සාමන්තරං.
 උපසාපෙති, භික්ඛුනොවාදක සමමුතිං සාදියති,
 සමමනො'පි භික්ඛුනියො ඔවදති.

(වාර-8)

වූල - ක: 9 - 15 - 26 - 34 - ප:

16. " අ: සබ්බගිනං පනනකලං (උපසම්පදාය)
 චන්ද්‍ර සම්පදා, අනන්තරාසිකෙහි ධම්මෙහි ව'යා
 පරිසුඛතා, සිමා සම්පදා, පරිස සම්පදා,
 පුබ්බකිච්ච නිසාපන'නති.

වි - වි: මහා - ව: 398 - ප: වි:

17. " අ: සමන්තාගතො ගිලානුපසාකො නාලං.
 ගිලානං උපට්ඨානං:-

න පටිබලො හොති හෙසජ්ජං සංවිධානං,
 සප්පායාසප්පායං න ජානාති..., ආමිසන්තරො
 ගිලානං උපට්ඨානි නො මෙත්තා විතෙතා,
 ජෙගුච්ඡි හොති ..., න පටිබලො හොති ගිලානං.
 කාලෙන කාලං ධම්මියාකථාය සන්දෙසානං.

මහා - වි: 359 - ම:

18. පඤ්චි දවේශිති සමන්තාගතො ගිලානො

දුට්ඨාකොහොති:-

අසප්පායකාරී හොති, සප්පායෙ මිත්තං න
ජානාති, හෙසජ්ජං න පටිසෙවිතා හොති,
අත්තකාමස්ස ගිලානුපට්ඨාකස්ස යථා භූතං
ආබාධං නාචිකත්තාහොති..., ...අනගිවාසක
ජාතිකො හොති.

මහ - ම: 359 - ප:

19. " අ: සමන්තාගතො සබ්බිහාදිකො

පණ්ණාමෙතබ්බො:-

උපජ්ඣායලභි නාබිමත්තං පෙමං හොති,
...පසාදෙ, ...හිරි, ...භාරවො, නාබිමත්තා
සමාගි භාවතා හොති.

මහ - ම: 54 - ප:

20. " අ: සමන්තාගතො ගිකුක්ඛා උපසම්පාදෙතබ්බො:-

දාපතති ජානාති, අනාපතති ජානාති, ලුහුකං
දාපතති ජානාති, ගරුකං දාපතති ජානාති,
දසවස්සො වා හොති අතිරෙක දසවස්සො වා' ති.

වාර-16)

මහ - ම: 76 - ප:

21. " අ: සමන්තාගතස්ස සාමණේරස්ස දණ්ඩකමමං,

කාකබ්බො:-

භික්ඛුකං අලාභාය පරිසකකති, ...අනන්ධාය...,
...අවාසාය..., ...අකේකාසති පරිභාසති, භික්ඛු
භික්ඛුහි හෙදෙති.

මහ - ම: 97 - ප:

22. " අඤ්ජනාති:-

භාල, රස, සොත, ගෙරුක, කපලලක වසෙන.

මහ - හෙ: 252 - ප:

23. " අඤ්ජනුපට්ඨිකාති:-

වඤ්ඤං, තගරං, කාලානුසාරියං, තාලිසං,
හඳුමුත්තක'නති.

මහ - හෙ: 252 - ප:

24. " අනන්තරාසිකා ධම්මා සගගමොක්ඛානං:-

කම්ම, කිලෙස, විපාක, උපවාද, පඤ්ඤානති
විතිකකමන වසෙන.

ක - ම: පාචි - උ: 128 - ප:

හ - ම: ප: 243 ප: ම:

25. පඤ්ච අනතිජිනනා:-

අකපටියකනං හොති, අපටිග්ගතිතකනං හොති,
අනුච්චාරිතකනං හොති, අහත්ථාසෙකනං
හොති, අලමෙතං සබ්බ'නාහි අවුත්තං හොති.

පරි - උපාලිපඤ්චක 277 පි:

26. " අනුසාවනාදෙසා:-

චන්ද්‍ර, සම්ඝ, පුග්ගලානං අපරාමසතාහි,
සවණාය භාජනං, අකාලෙ සාවණ'නාහි.

ක - ම: 1 - පා: 18 - පි: 8:

27. පඤ්චවිධං අපමොක්ඛනාකමම:-

මසාරණං, නිසාරණං, භණ්ඩුකමමං, චුහවදණං,
කමමලකණ'නාහි.

ක - ම: පාචි - උ: 133 - පි: 8:

ස - 2 හා: පරි: 418 - පි: 5:

28. පඤ්ච අවජ්ඣයා:-

අනන්තරකරං පච්චේයා අවජ්ඣයො, රච්ඡගතො...,
ඔත්තමසිකො..., අසමන්තාභරණො...,
සුත්තො...;

අපමෙරපි:- යාගුපානෙ, භත්තග්ගෙ, එකාවතො, අඤ්ඤ
චිතිකො, නග්ගොති

අපමෙරපි:- බාදනො, භුඤ්ජනො, උච්චාරං කරෙතො,
පසාචං කරෙතො, උකඛිතකො'ති.

අපමෙරපි:- පුරෙ උපසම්පන්නෙ පච්ඡා උපසම්පන්නෙ,
අනුපසම්පන්නො, නානා සංවාසකො බුබ්බතරෙ
අධම්මවාදි, මානුෂාමො, පණ්ඩකො'ති.

අපමෙරපි:- පාරිවාසිකො, මුලායපටිකසානාරහො,
මානනාරහො, මානනවාටිකො,
අබ්බානාරහො'ති.

පරි - උපාලිපඤ්චක - 278 පි:

29. පඤ්ච අවහාරා:-

(පඤ්චවිසති අවහාරා - ම:)

30. " අමෙහඛණ්ණිකාහි:-

ආරාමො - ආරාමචන්ද්‍ර, විහාරො - විහාරචන්ද්‍ර,
මඤ්ඤවා පිඨං භිසි බිමෙබ්බහනං, ලොහකුමසි
ලොහභාණ්ඩකං ලොහවාරකො ලොහ කටාහං

වාසි ඵරස්ස කුසාරි කුදදුලො තිබාදනං, වලලී
වෙඵ ඵුඤ්ඤං බබ්බජං තිණං මතතිකා
දුරුභණ්ඩං මතතිකාභණ්ඩා'නගි.

වුල - සෙ: 267 - 296 - පි:

31. පඤ්චති ආකාෂෙති අදිනනං ආදියනනස්ස ආපතති පාණ්ඩුකස්ස:-

පරපරිඤ්ඤානිකඤ්ච හොති, පරපරිඤ්ඤානික
සඤ්ඤාදිව, ගරුකො ව හොති පරික්කාරො,
පඤ්චමාසකො වා අතිරෙක පඤ්චමාසකො වා,
පෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති'ති.

පාරා - 2 - පා: 58 - පි:

32. " ආකාෂෙති ආපතතිං ආපජ්ජති:-

අලජ්ජතා, අඤ්ඤාණතා, කුකුඤ්චමපකතතා,
අකපටියෙ කපටියසඤ්ඤාදිතා, කපටියෙ අකපටිය
සඤ්ඤාදිතා'ති.

ස - 2 හා: පරි - ඵ: පඤ්චක - ව: 375 - පි:

33. " ආ: කමමං න උපෙති:-

සයං වා කමමං න කරෙති, පරං වා නාපේක්ඛසති,
ජ්ඣං වා පාරිසුඛිං වා න දෙනි, කසිරමානෙ
කමෙම පටිකෙකාසති, කතෙ වා පතා කමෙම
අකමමදිට්ඨිහොති'ති.

පරි - ඵ: පඤ්චක 176 - පි:

34. " ආ: පචාරණං පඤ්ඤායති:-

අසනං පඤ්ඤායති, භොජනං පඤ්ඤායති,
හත්ථපාසෙ ධිනොහොති, ආහරති, පටිකෙකපො
පඤ්ඤායති'ති.

පරි - ඵ: පඤ්චක - 251 - පි:

වු - සි - 82 - හා:

ක - මා: පාචි - උ: 105 - පි: 8:

ස - 1 - හා: පාචි - අ: 495 - පි: 8:

35. " ආ: සමෙකා භිජ්ජති:-

කමෙමන, උද්දෙසෙසන, වොහරනෙතා,
අනුසාවනෙත, සලාකභානෙතා'ති.

ස - 2 - හා: පරි - උපාලිපඤ්චක - 403 - පි: 8:

පරි - උ - ප: 271 - පි:

36. පසුදු ඇවිටියා:-

පබ්බාචාරියෝ, උපසම්පදා..., නියාය...,
උද්දාය..., ඔවාද...;

ස - 2 - හා: පරි - උ - ප: 404 - 8:

37. " ඇදිනවා අතිවෙලං කුලසු සංසඛියා විතරනේ:-

මානුශාමයා අභිභවදයානං, දයානෙ සති
සංසයො, සංසයො සති විසාසො, විසාසො
සති ඔතාරො, ඔතිභවතිනසොනං භික්ඛුනො
පාටිකඛබං අනභිතො... භික්ඛායාචනනති'ති.

පරි - එ: පසුදුක - 181 - 8:

38. " ඇ: ඇසනකෙන ගිතියරෙන බමුම.

ගායනායා:-

අනතා'පි තසම්. සරෙ සාරජ්ඣති, පරෙපි තසම්.
සරෙ සාරජ්ඣති, ගතපතිකාපි උජ්ඣායනති,
සරකුභතිවපි නිකාමයමානසා සමාධිභවතා
ගොති, පවජ්මා ජනතා දිට්ඨානුගති.
ආපජ්ඣති'ති.

වුල - වු: 201 - 8:

39. " ඇ: දහනකඩියා අවාදනේ:-

අවකුචියා, මුඛං දුග්ගකිංඝොති, රසකරණියො
තවිජුජ්ඣනති, පිත්තං සෙමනං හත්තං න පරියො
-තකිති, හත්තමයා නවජාදෙති'ති.

වුල - වු: 232 - 8:

40. " ඇ: මුට්ඨියානියා අසමපජානායා භිද්දං

බහිකමනො:-

දුක්ඛං සුපති, දුක්ඛං පච්චුජ්ඣති, පාපකං
සුපිනං පසාති, දෙවතා න රක්ඛනති,
අසුචි චුච්චති'ති.

මහා - 8: 351 - 8:

41. " ඇතිසංසා කප්පිනස්සාලෙ ලහති:-

අනාමනතවාරො, අසමාදානවාරො A, සාවද්දන්
විවරං, ගණභොජනං, යො ව තන්ධි විවරාදාදො
සො නෙසං හවිසානති'ති.

පරි - උ - ප: 177 - පි:

ස: 2 - හා: මහා - කභි: 241 - පි:

ක: මා: පාචි - උ: 53 - පි:

ක - චි - චි: 135 - පි: පි:

මහා - කභි: 305 පි:

42 පඤ්ච ආනිසංසා සම්මප්පනියා:-

සකච්ඡතං පසිද්ධි, පරච්ඡතං පසිද්ධි, දෙවතා
අත්තුමනා භොතති, පාසාදිකසංවහනනියං.
කමමං උපචිනාති, කායසංහෙදං .. සුගතියං...
උපපජ්ජති'ති.

පරි - එ: උ - ප: 177 - පි:

43. " ආපනතිකමනියා:-

පාරුජිකා, සංඛ්‍යාදිසෙස, පාචිනනිය, පාචිදෙසනිය,
දුක්ඛපා'ති.

පරි - අ: 126 - පි:

44. " ආපනතිසංසා මුඛාපාදපච්චයා ආපජ්ජනිය:-

පාරුජිකා, ථුල්ලච්චය, දුක්ඛප, සංඛ්‍යාදිසෙස,
පාචිනනියා'ති.

ස - 2 හා: - පරි - එ: 375 - පි:

45. " ආබ්‍යාසොති සුචෙට්ඨාන පබ්බාසජනනෙට්ඨාන:-

කුට්ඨං, ගණේකා, කිලාසො, සොසො,
අපමාරො'ති.

ස - 2 හා: මහා - අ: 173 - පි: පි:

46 " උද්දෙසා:- (භික්ඛුපානිමොක්ඛෙ)

නීදුන, පාරුජිකා, සංඛ්‍යාදිසෙස, අනියත, විජාර
වසෙන.

මහා - උ: 126 - පි:

ක - මා - නි - උ: 2 - පි:

47. " කමමානිය:-

තජ්ජනිය, නියසං, පබ්බාජනිය, පටිසාරණිය,
උක්ඛපනිය වසෙන.

ස - 2 - හා: පරි - ප: 178 - පි:

48. " කසාපානි ගෙණජ්ජනිය:-

නිබ්බ, කුට්ඨ, පටොල, පග්ගව, නහනමාල
වසෙන.

මහා - හා: 250 පි:

49. පඤ්ච කාරණා:-

තවත්ත, අයොකාර, තනන්තාය, රජක,
නතාපිනකා'ති.

මහා - හෙ: 250 - පි:

50. " ගරුහණයානි:- (ගම් වසෙත)
(පඤ්ච අවෙහඞ්ගියානි - ඔ)51. " ගෞරව්‍යානි:-
බිරං, දබ්, නකකං, නවතිතං, සප්පි'ති.

මහා - හෙ: 296 - පි:

52. " ජදනානි:-
ඉට්ඨකා, සිලා, සුඛා, තිණ්, පණ්ණ වසෙත.

වුල - හෙ: 250 - පි:

53. " ජෙදනකා ආපත්තියො:-

"පමාණාතිකකතොත මඤ්ච පිඨ නිසිදන කණ්ඞු
පට්ඨිතාදි වසසිකසාටිකාසු සුගතවිමරෙව
මෙදිතබ්බා'ති.

ස - 2 - හා: පරි - එ: 375 - පි:

54. " ජානිතබ්බානි අනුපසම්පන්නානි:-

අකප්පියවොහාතර, කප්පිය වොහාතර,
පරියායො, ඔහාසො, නිමිත්තකම්ම'නති.

ස - 1 - හා: තෙ - එ: 359 - පි: පි:

55. " ඤාතිසද්ධො:-

වජ්ඣ, සබ්බ, පුග්ගල, ඤාතීනං අපරාමසතානි,
පච්ඡා ඤාතීඨපනඤ්චා'ති.

ක - ම: 1 - පා - එ: 18 - පි: පි:

සා - වි: 1 - පා - එ: 438 - පි:

56. " ධානානි ඔලොකනතබ්බානි:- (අවහාරෙසු)

වජ්ඣ, කාල, දෙස, අග්ග, පරිභොගා'ති.

ස - 1 - හා: 2 - පා: 177 - පි: පි:

ක - වි: 2 - පා: 79 - පි: පි:

57. " ධානෙති තුලබ්බිතබ්බානි පාණානිපානසං

ආණ්ඩනිපසයොගො:-

වජ්ඣ, කාලො, ඔකාසො, ආවුඛා, ඉරියාපථො'ති.

ස - 1 - හා: 3 - පා - එ: 260 - පි: පි:

58. පඤ්ච හෙලාති:-

තිල, සාසප, මඩුන, එරණකික, වසා'ති.

පරි - එ: 176 - පි:

59. " දුතාණී අපුඤ්ඤාති:-

මජ්ඣ, සමජ්ඣ, ඉච්චි, උසහ, විනතකම්ම'නති.

පරි - එ: 177 - පි:

60. " දෙසනාගාමි ආපතතිණො:-

"ඨපෙතවා පාරාජිකඤ්ච සබ්බාදිසෙසඤ්ච
අවසෙසා"

(සත්තආපතතික්ඛනිං - ම:)

ම: 2 - හා: පරි: 376 - පි:

61. " භික්ඛස පටිපසංගම්හො:- (උපජ්ඣායමො)

උපජ්ඣායො පකකණොවා වා හොති, විබ්බනොවා

වා, කාලකනොවා, පකඛසඛකනොවා වා,

ආණ්ණතියෙව පඤ්චමී'ති.

මො - ම: 72 - පි:

62. " පච්චසා වසසිකසාපිසා නිකෙඛපාය:-

ගිලානො වා හොති, නිසසිමගතං වා හොති,

නදිපාරගතං වා හොති, අග්ගලගුහති විහාරො

වා හොති, වසසිකසාපිකා අකතා වා හොති

විපජනතා.

මො - පි: 355 - පි:

63. " පච්චසා සඤ්ඤාපිසා - උත්තරාසඤ්ඤාසම්ම

නිකෙඛපාය:-

ගිලානො වා හොති, වසසික සඤ්ඤාතං වා

හොති, නදිපාරගතං වා හොති, අග්ගලගුහති

විහාරො වා හොති, අත්ථනකභීතං වා හොති.

මො - පි: 354 පි:

64. පඤ්ච විමො පණ්ණිකො:-

ආසිත්ත, උසුය, ඔපකකම්මික, නපුංසක,

පකඛ වසෙන.

ම: 2 - හා: මො - අ: 187 - පි: ම:

ක - එ: 1 - හා: 17 - ම:

ක - පි: 1 - හා: 43 - පි:

65. පඤ්චවිධං පංසුකුලං:-

සොසානිකං, පාපණිකං, උඤ්චරාසිතං,
උපවිකාමාසිතං, අග්ගිද්ධිසිතං.

පරි - එ: 176 - පි:

66. පඤ්ච පිණ්ඩපාඨිකස්ස හික්ඛුනො කප්පනති:-

අනාමනනවායො, ගණභොජනං,
පරම්පරභොජනං, අනඛිට්ඨානං, අවිකප්පනා'ති.

පරි - එ: 176 - පි:

67. " පුගගලා න උපසම්පාදෙ තබ්බා:-

අධ්‍යානිකො, අභිගභිකො, වජ්ඣ විපකො,
කරණදුක්ඛාපො, අපරිපුරොති.

පරි - එ: 176 - පි:

68. පඤ්චවිධං පුබ්බකිවං:-

ජන්දපාරිසුඛි ආහරණං, උතුක්ඛානං, භික්ඛුනං,
ගණනා, හික්ඛුනො'වාදදනනති.

ක - මා: නිදන - උ: 10 - පි: 8:

69. පඤ්ච බිජ්ජානාති:-

මූල, ඛනි, ඵල, අග්ග, බිජ්ජිත'නති.

පාචි - 2 - එ: 1 පි:

ක - වි - එ: පාචි - උ: 201 - පි:

70. " හිසිසො:-

උණණා, වොලු, වාක, තිණ, පණණවසෙන.

පාචි - 2 - එ: 4 - පි: 54 - පි:

මූල - සො: 245 - පි:

71. " හිසිසො:- මඤ්ච, පිඨ, භුමමත්ථරණ, වහිකමන,
පාදසුඤ්ජන වසෙන.

ක - වි - එ: පාචි - උ: 205 - පි:

72. " හෙසප්පාති:-

සප්පි, නවතිතං, තෙලං, මඩු, ථාණිත'නති.

මහා - හෙ: 248 - පි:

ස - 1 - හා: තිං - එ: 426 - පි:

73. " හොප්පාති (-හික්ඛුනො හොප්පමාරණං.

පනෙති)

ඔදනො, සත්තු, කුම්මාසො, මෙව්නා, මංස'නති.

පාචි - 3 - එ: 5 - 6 - පි: 101 - පි:

ස - 1 - හා: පාචි - අ: 495 - පි:

ක - මා: පාචි - උ: 106 - පි: 8:

74. පසුව මෙරයා:-

පුපුර, එළ, මුටු, ගුල, සමාරසංයුතවසෙන.

පාළු - 6 - ව: 1 - ස: 128 - ව:

ක - ව: ව: පාළු - 6: 137 - ව: ව:

75. " ලෙසාන:-

විහාර, අසියගොත, පාසාද, හමුය, ගුහ'නගි.

වුල - ව: 241 - ව:

76. " ලොකානිකෙසජාන:-

සාමුද්‍ර, කාලලොක, සිකුම, උබ්බිදා,
බ්‍රාහ්ම.

මහ - ව: 151 - ව:

77. වසාන:- (කප්පාන)

අවු, මවු, පුපුක, පුකර, ගුහගෙදන.

මහ - ව: 249 - ව:

ක - 2 - ව: ක: ව: 423 - ව:

78. පසුව මෙරයා සමයා:-

වතුමෙයා, පසුවමෙයා, දසමෙයා,
විසතිමෙයා, අතිමෙයා විසතිමෙයා'නි.

මහ - ව: 278 - ව: ව:

ක - ම: කිදන - 6: 2 - ව: ව:

වු: ස: 208 - ව:

79. පසුව සමන් කපාන:-

අග්නි පරිවිත, සන්පරිවිත, නවපරිවිත,
අබ්බ, නිබ්බව බිජනගි.

වුල - වු: 202 - ව:

80. " හින ජානියා:-

වනකාල, වෙණ, නෙසාද, රථකාර, පුකකුස
වසෙන.

පාළු - 1 - ව: 2 - ස: 8 - ව:

81. " හින සිපාන:-

නලකාර, කුමකාර, පෙසකාර, වම්මකාර,
නහාපිත වසෙන.

පාළු - 1 ව: 2 - ස: 9 - ව:

පසුව ක. ස ම නග.

ජ කතා

1. ජ ආකාර:- (අදිනාදන පාරාජිකාය)

න සකසැදිනා, න විසාස ගාතිනා, න
නාවකාලිකතා, පරික්කාරණා ගරුතාවො,
පේයවිතනං, ධානාවාචන'නති.

ස - 1 - හා: 2 - පා: 217 - 8:

2. ජති ආකාරෙතිසිකිකාපච්චකතාං නොති:-

විතත, බෙතත, කාල, පයොග, පුග්ගල,
විජානන වසෙන.

ස - 1 - හා: 1 - පා: 19 - 8: 8:

ස - 2 - හා: 1 - පා: 49 - 8: 8:

3. " ආකාරෙති ආපනතිං ආපජ්ජති:-

අලජ්ජිතාය, අඤ්ඤාණතාය, කුකකුච්චපකතාය,
අනපපියෙ කපපියසඤ්ඤිතාය, කපපියෙ
අනපපියසඤ්ඤිතාය, සතිසලොපායා'ති.

ස - 1 - හා: 14 - පා: 14 - 8: 8:

ස - 2 - හා: 1 - පා: 30 - 8: 8:

4. ජ ආණ්ඩනිසාමකා:- (මනුස්සවිග්ගපාඨජිකාය)

වජ්ඣ, කාලො, මකාසො, ආවුධො, ඉරියාපථො,
කිරියා විසෙසො'ති.

ස - 1 - හා: 8 - පා: 160 - 8: 8:

ස - 2 - හා: 3 - පා: 30 - 8: 8:

5. " ආපනතිං ආප්වනෙතු පඤ්ඤානතා:-

ආප්වනෙතු ආප්වකාරණා පාපිවෙජා
ඉච්ඡාපකතො අසන්තං අභුතං උත්තරි මනුස්ස
බලමං උල්ලපති ආපනති පාරාජිකසා, ...
සඤ්චරිතනංසමාපජ්ජති ආපනති සබ්බාදිසෙසසා,
...යො තෙ විහාරෙ වසති සො භික්ඛු අරහාති
හණති පටිවිජානනසා ආපනති ථුල්ලවයසා,
...භික්ඛු පඤ්ඤානෙතොති අභිලානො අත්තනො
අත්තාය විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජති ආපනති
පාවිතියසා, ... භික්ඛුති පඤ්ඤානෙතොති
අභිලානො අත්තනො අත්තාය විඤ්ඤාපෙඤා
භුඤ්ජති ආපනති පාටිදෙසනියසා, ... භික්ඛු
සුපං වා ඔදනං වා අභිලානො අත්තනො අත්තාය
විඤ්ඤාපෙඤා භුඤ්ජති ආපනතිදුක්ඛවයසා'ති.

ක - 2 - හා: පරි - අ: 408 - පි:

ම - පි: කෙ - ව: 238 - පි:

ක - පි - පි: කෙ - ව: 144 - පි:

6. ජ ආපතනියමුඛානා:-

කායො, වාචා, කායවාචා, කායචිත්තං,
වාචාචිත්තං, කායවාචාචිත්ත'නනි.

දුල - ක - අභි: 169 - පි:

ක - මා: 1 - පා - උ: 21 - පි:

කා - පි: 1 - පා - ව: 469 - පි: පි:

7. " කම්මානි:-

තජ්ජනිය, තියස්ස, පබ්බාජනිය, පටිසාරඤ්ඤානී
වත්තාරි, ආපතනියා අදස්සනෙ ව අප්පටිකමෙව
ව චුත්තවත්ත'වපි එකං, පාපිකාය දිට්ඨියා
අප්පටිකියස්සෙව එක'නනි.

ක - 2 - හා: පරි - අ: 379 - පි:

8. " විවර්ගි:-

බොමං, කප්පාසිකං, කොසෙය්‍යං, කම්බලං, සාණං,
හඬුන'නනි. "බොම'නනි - බොමසුත්තෙති වාසිකං
බොමපට්ඨවරං, නථා සෙසානි. කම්බලං නාම:
මනුස්සලොම වාලලොමෙ ධපෙතා සෙසලොමෙති
වාසිකාකතවත්තං, සාණංනාම: සාණවාතෙති
කතවත්තං, හඬුනං නාම: බොමසුත්තාදිති පඤ්චති
මියෙසාකතවත්තං, පාවෙක්කං
වාකමයමෙවා'නි'පි වදන්නි."

මක - පි: 339 - පි:

ක - පි - පි: තියස්ස - පාමි - උ: 137 - පි:

ක - 1 - හා: කිං - ව: 374 - පි:

9. " විවර්ගි:- (අනුලොමානි)

දුකුලං, පත්තුණ්ණං, සොමාරපට්ඨං, විනපට්ඨං,
ඉද්ධිපං, දෙවදිත්ත'නනි.

ක - පි - පි: කෙ - ව: 137 - පි: පි:

ක - 2 - හා: මකා - කෙ: 239 - පි: පි:

10. " ඡෙදනකා ආපතනියො:-

"පඤ්චකෙ චුත්තා පඤ්ච, භික්ඛුනීනං උදක
සාවිකාය සබ්බං ඡ"

(පඤ්චඡෙදනකා ආපතනියො - ම:)

ක - 2 හා: පරි - අ: 379 - පි:

11. ජ සානාති බලාකෙතබ්බාති විනයධරෙන විනිශ්චයෙ:-
වජ්ඣ, මාතිකා, පදගාජනියං, තිකපරිච්ඡේද,
අනතරාපතති, අනාපතති'ති.

ම - 1 - හා: 1 පා - ව: 134 - ප: 8:

12. " නිසංස පටිපට්ඨානධරො:- (ආවරියමනා)

ආවරියො පකකන්තො වා හොති, විබහන්තො වා,
කාලකන්තො වා, පකබසඬකන්තො වා,
ආණ්ඩනියෙව පඤ්චමි, උපජ්ඣායෙන වා
සමොධානගන්තො හොති'ති.

මහ - 2: 72 - ප: 1:

13. " පරමානි:-

දසාහපරමං අතිරේකවිවරං ධාරෙනබ්බං,
මාස පරමං තෙන භික්ඛුනා තං විවරං
තික්ඛිපිතබ්බං, සන්තරුන්නර පරමං තෙන
භික්ඛුනා තතො විවරං සාදිතබ්බං, ඡක්ඛින්නු
පරමං තුණ්හිගුතෙන උද්දියා සාතබ්බං,
තවං පන භික්ඛුනා සන්තං කාරාපෙනා
ඡබ්බස්සාති ධාරෙනබ්බං ඡබ්බස්ස පරමො
ධාරෙනබ්බං, තියොජන පරමං සහස්සං
භාරෙනබ්බාති, දසාහපරමං අතිරේක පතන්තා
ධාරෙනබ්බාති, සන්තාහපරමං සන්තිධිකාරකං
පරිභුඤ්ජිතබ්බාති, ඡාරන්නපරමං තෙන භික්ඛුනා
තෙන විවරෙන විප්පවසිතබ්බං, වතුකකංස
පරමං, අඛස්සෙය්‍ය කංසපරමං, වඩගුල
පබ්බපරමං, ආදාතබ්බං, අට්ඨඛගුල පරමං
මඤ්චපටිපාදකං, අට්ඨඛගුලපරමං දන්තකට්ඨ'නති.
ඉති ඉමානි වුද්දසපරමානි; තත්ථ පඨමානි ඡ
ඵකං ඡක්ඛං, තතො ඵකං අපතෙත්වා සෙසෙසු
ඵකෙකං පක්ඛිපිත්වා'ති ආදිනා තයෙන
අඤ්ඤාති'පි ඡක්ඛාති කාතබ්බාති.

ම - 2 - හා: පරි - අ: 379 - ප:

14. " පුප්ඵ විකානියො:- (ගන්තාදිසු)

ගතවිමං, ගොපවිමං, වෙඩිමං, මෙඝිමං, පුරිමං,
වාසිම'නති.

ම - 1 - හා: තෙ - ව: 361 - ප: 8:

31. ජ සිකුබාපදානි සිකුබාමානාස සිකුබාබ්බානි:-

“පාණාතිපාතා වෙරමණ්ඤාදිසු විකාරභාජනා
වෙරමණ්ඤි පර්යොසානෙසු ඡත්ත සිකුබාපදෙසු
සිකුබානතො තෙ වා සිකුබා සබ්බාතෙ ධර්මම්ම
මානනතො සිකුබාමානාති වුට්ඨති”ති.

ක - මා: භික්ඛුනි - පාඨ: පාඨ - උ: 184 පි:

22. ” සුභතානි:-

බොමං, කප්පාසිකං, කොසෙය්‍යං, කම්බලං,
සාණං, හම්බනිති.

23. ” සුභතානි:- (අනුලොමානි)

දුකුලං, පනතුණ්ණං, සොමාරපචං, චිතපචං,
ඉඨිජං, දෙවදින්නිති.

ක - ටි - ටි: පාඨ - උ: 184 - පි:

ඝ - 1 - භා: තෙ - ටි: 430 - පි: ටි:

ජකකං සමභවං

සන්නිකං

1. සන්නිකී ආකාරෙහි පටිග්ගතණං විජහති:-

ලිඛිතපරිචක්ඛන්තෙන, කාලකිරියාය,
සික්ඛාපච්චක්ඛානෙන, ගිනායාවන්තෙන,
අනුපසම්පනානසද්ධතෙන, අනපෙක්ඛවිසංස්ථ-
තෙන, අවජ්ඣිකා ගාතනව්වාති.

ස - 1 - කා: 1 - පා: 160 - පි:

2. සන්න ආදිකම්මකා:- (භික්ඛුනිතං සික්ඛාපදපඤ්ඤාකතියා)

පුඤ්ඤානසු, ඵලලාභසු, ඡබ්බග්ගියා, අඤ්ඤාකරා,
වණ්ඩනාලී, වෙසමබ්බුලා භික්ඛුනියොති.

ක - 3 - පි: 1 - පා: 59 - පි:

3. " ආපනතිකම්මකා:-

පාරාජිකා, සබ්බාදිසෙස, ඵලලව්වය, පාවිත්තිය,
පාවිදෙසනිය, දුක්ඛව, දුක්ඛාසිත වසෙත,

පරි - අ: 126 - පි:

4. සන්නවිධං බද්ධිකා:-

බ්‍යාධි, පුග්ගල, කාල, සමය, දෙස, වසා,
හෙසස්ථ වසෙත.

ස - 1 - කා: තෙ - 3: 425 - පි: 3:

5. " කසිනස්ස පුබ්බකරණං:-

ධ්‍යාවන, විචාරණ, ඡේදන, බ්‍රහ්මික, සිබ්බන,
රජන, කප්පකරණවසෙත.

පරි - කසි: 235 - පි:

6. සන්න කම්මාහි ගරුකාහි:-

සිමාසම්මති, සිමාසමුග්ගනනං, කසිනජායෙ,
විවරදනං, කසිනුඛායෙ, කුට්ටිකුදෙසනා,
විහාරවක්ඛිතෙසනාති.

ක - 3: පාවි - උ: 136 - පි:

7. සන්නවිධං ඤානචතුස්සකම්මකා:-

මසාරණං, තිස්සාරණං, සම්මති, දුතං, තිග්ගතං,
මම්බුතං, කම්මලකම්මකාති.

ස - 2 - හා: පාඨ - අ: 92 - පි:

ක - මා: පාඨ - උ: 133 - පි:

8. සූතනවිධි. සූතනිද්‍රව්‍යයකමම:-

ඔසාරණං, නියසාරණං, සමමති, දුතං, උචාරණං,
දෙසනං, කමමලකඩණිනි.

ස - 2 - හා: පාඨ - අ: 92 - පි:

ක - මා: පාඨ - උ: 133 - පි: ෪:

9. " පසුසූතනිවිධානං:- (සිකිකාපදනං)

වෙසාලි, රජගහ, සාවසි, ආලවි, කොසමි,
සකක, හඤ්ඤානංවසෙන.

ක - මා: 1 - පා - උ: 21 - පි:

10. සනාති විනයකමමාසාරෙහි අනනිද්‍රව්‍යං කතං හොති:-

අකප්‍රියකතං හොති, අපටිග්ගතිතං කතං
හොති. අනුච්චරිතකතං හොති, අනුච්චරිතපාස-
සිතකතං හොති, අනුච්චරිතපාසිතං කතං හොති,
භුතකපිතා පච්චිකතා ආසනානුච්චිකතා කතං
හොති. අලමෙතං සබ්බතනි අනුච්චිකතං හොති'ති.

ස - 1 හා: පාඨ - අ: 500 - පි: ෪:

ක - මා: පාඨ - උ: 108 - පි: ෪:

ක - මා: පාඨ - උ: 229 - පි: ෪:

11. සනාතනං සනාතනකරණියෙහි පටිකෙහි ගතං අනුච්චිකතං.

භික්ෂුස්ස, භික්ෂුනියා, සිකිකාමානාය, සාමණේරස්ස,
සාමණේරියා, උපාසකස්ස, උපාසිකායා'ති.

මහා - වස්ස: 160 - පි:

12. සනාත සමථා:-

සමමුඛාචිතයො, සතිචිතයො, අමුලභවිතයො,
පටිසංඝර්ෂකරණං, යෙහෙසසිකා,
තස්සපාපියසිකා, තිණ්ණිකාරකො'ති.

සනාතකං සමථං

අට්ඨකං

1. අට්ඨති අභේධනි සමන්තාගතං පනතා භික්ඛුජිකේශිකා:-

භික්ඛුනං අලාභස පරිසකකති,

” අනන්දාය ” ,

” අවාසාය ” ,

භික්ඛු භික්ඛුති හෙදෙති, භික්ඛුනං අකෙකාසති
පරිහාසති, බුඛං අවණණං භාසති,
බලං අවණණං භාසති, සංඛ්‍යං අවණණං
භාසති.

වූල - වූ: 218 - පි:

2. අට්ඨති අභේධනි සමන්තාගතො පුග්ගලො හබ්බො කාසිනං අකුපිතුං:-

පුබ්බකරණං, පච්චුඛාරං, අධිට්ඨානං, අත්ථාරං,
මාතිනං, පජ්ජිබ්බං, උචාරං, ආනිසංසං ථානානි,

ක - පි - පි: 133 - පි: 8:

3. අට්ඨ අබ්භාසා:-

වාචන, අකෙකාස, කම්ම, උට්ඨාන,
උපපාසපට්ඨපන, පචාරණ, අනුචිත්තන,
බම්මකථා'ති.

ක - මා: 8 - උ: 42 - පි:

4. ” අසංඛිතො දෙව දුතතං:-

ලාභො, අලාභො, යසො, අයසො, සක්කාදරො,
අසක්කාදරො, පාපිච්ඡනා, පාපමිත්තනා'ති.

වූල - සංඝ: 307 - පි:

5. අට්ඨති ආකාශෙති ගම්බො පනිට්ඨාති:-

අජ්ඣාලාදරන, කායසංසග්ගන, වොලගගණන,
අසුචිපානන, නාභිපරාමසනන, රුපදංගනන,
සද්දෙන, ගණිතනා'ති.

ස - 1 - සා: පා - ම: 120 - පි: 8:

සා - ම: 1 - පා: 402 - පි:

6. අට්ඨති උපසම්පදා:-

ඵසිතික්ඛු, සරණගමන, ඔවාදපට්ඨගණන,
පඤ්ඤාචාරණ, ගරුඛමුපට්ඨගණන, දුෂ්ඨන,
අට්ඨමාචික, ඤාතිවතුපට්ඨකම්ම වසෙනා'ති.

ම - 1 - හා: 1 - පා - ම: 133 - පි: 6:

ක - ම: 1 - පා - උ: 16 - පි:

ක - ම: ම: 41 - පි:

මා - ම: 1 - පා - ම: 439 - පි: ම:

7. අට්ඨකි කාරණෙකි අට්ඨකානං විජගති:- (විවරදීප්ප)

අඤ්ඤාසා දනෙන, අවජ්ඣානා ගහණෙන,
විසාසගාහෙන, නිනායාවනනෙන,
සිකඛාපච්චකඛානෙන, කාලකිරියාය,
ලිඛිතපරිච්චනනෙන, පච්චුචරණෙනා'ති.

ක - ම: කිසං - උ: 55 - පි:

8. අට්ඨ කුලද්වයනාති:-

පුප්පභන වා, ඵලෙන වා, චුණ්ණෙන වා,
මනනිකාය වා, දන්තකට්ඨෙන වා, වෙඨයාවා,
වෙජ්ජිකාය වා, ජබ්බපෙසතිකෙන වා'ති.

ම - 2 - හා: පරි - අ: 380 - පි:

9. " කුසිත වක්ඛති:-

කමමං කතතබ්බ'නති, තථා අකාසි'නත්,
මග්ගො ගන්තබ්බො'ති, අගමාසි'නති, නාලජං
භොජනස්ස පාරිපුර'නති, අලජ'නති,
උප්පන්නොමෙ ආබාධො'ති, අවිච්චුට්ඨිනො
ගෙලඤ්ඤ'ති.

මා - ම: 1 - පා - ම: 412 - පි:

ම - ම: 1 - පා - ම: 88 - පි:

10. " ගරුඛමමා:-

වස්සසතු'ප සමපන්නාය භික්ඛුනියා තද'නු'ප
සමපන්නස්ස භික්ඛුනො අභිවාදනං පච්චුට්ඨානං.
අඤ්ජලිකමමං සාමිච්චිකමමං කාතබ්බං...,
ත භික්ඛුනියා අභික්ඛුනො ආවාසෙ වස්සං.
වසිතබ්බං..., අනුබමාසං භික්ඛුනියා
භික්ඛුසබ්බතො වෙධමමා පච්චාසිංසි තබ්බා
උපොසථ පුච්ඡකඤ්ඤ මවාදුපසමකමනඤ්ඤ...,
වස්සං චුජායභික්ඛුනියා උභතොසඤ්ඤ නිති
යානෙති පමාරෙතබ්බං..., ගරුඛමමං
අජ්ඣාපන්නාය භික්ඛුනියා උභතොසඤ්ඤ
පකඛමානතතං වරිතබ්බං..., වෙචස්සානී
ජස්ස ධමමෙස්ස සිකඛිතසිකඛාය සිකඛමානාය

උභයාසනෙහි උපසම්පදා පරියෙසිතබ්බා...
න භික්ඛුනියා කෙනවිපරියායෙන භික්ඛු
අනෙකාසිතබ්බා පරියාසිතබ්බා..., අස්සනෙය්‍ය
ච්චො භික්ඛුනිනං භික්ඛුස්ස චචනප්ථො
අනොච්චො භික්ඛුනං භික්ඛුනිස්ස චචනප්ථො...;

පාච් - 3 - ව: 1 - ප: 67 - ප:

මුල - සංඛුතී. 375 - ප:

ක - ව - ප: පාච් - ව: 213 - ප:

11. අධි කිසියවතනාති:-

නා'තිකාලෙ ගාමප්පවෙසනා නා'තිදිවා
පටිකකමනං, න වෙසියාදිගොචරතා,
සමුගමචාරිතං කිවෙච්ඡ දකඛ්භාදි, උද්දසාදිස්ස
තිබ්බච්ඡද්දතා, තිස්සිතං අවණ්ණහණ්ණෙන
අත්තමනතා, බුඩ්ධිතං අවණ්ණහණ්ණෙන
අත්තමනතා, තිස්සිතං වණ්ණහණ්ණෙන
අත්තමනතා, බුඩ්ධිතං වණ්ණහණ්ණෙන
අත්තමනතා'ති.

"ඉමෙසං අධිනතං කිසියවතනාතං
පරිපුරණෙන ආරාධනො පරිනොසකො භික්ඛුනං
අකුසලකිස්ස පුබ්බො ආගතො
උපසම්පාදෙනබ්බො"ති.

ස - 2 - කා: මා: 172 - ප: ප:

12. " දුග්ගතාති:-

සොතා ව හොති, සාවතා ව, උග්ගහොතා ව,
ධාරොතා ව, ඵ්ඤ්ඤාතා ව, විඤ්ඤාපතා ව,
කුසලො ව සතිතාසතිතස්ස, නො ව
කාලොකාරකො'ති

මුල - සං. 307 - ප:

13. " නිමග්ගාති බබසිමාස:-

පබ්බත, පාසාණ, වන, රුක්ඛ, මග්ග, වමම්භ,
නදී, උදකච්ඡෙන.

ක - මා: කි - උ: 5 - ප: ප:

14. " පද්ධති:- 'භාව විකප්පාකාරෙන දුතතාති සිකඛා පච්චකඛානෙ'

ගිතිඅස්සං, උපාසකො..., ආරාමිකො...,
සාමණෙය්‍යො..., තිස්සිගො..., තිස්සිගසාවකො...,
අස්සමණො..., අස්සමණපුත්තියො'ති...

සං. 1 - කා: 1 - පා: 142 - ප:

15. අවස්ථානාම:-

අමත, ජලය, වොව, මොව, ථාරුක, මධු,
මුද්දික, සාප්පු වසන.

ස - 2 - හා: මහා - හා: 239 - පි:

මු: පි: 94 - හා:

16. " පුබ්බකිව්වාති:- (උපසම්පදා කෘතම)

උපසම්පදාං ගාභාපනං, පත්තවිවර්ධනකතං, තතො
තං හත්ථපාසනො බහිපෙසෙනො අනුසාසන
සමමුතිකරණං, සමමතෙන ව ගතනො
අනුසාසනං, තෙන ව පඨමතරං, ආගතනො
සමසස්ස සද්දපෙනො උපසම්පදා පෙවං
"ආගව්ජාති"ති හත්ථපාසෙයෙව අබ්භානං,
තෙන ව හිකුන්තං පාදෙ වන්දපෙනො උපසම්පදා
යාවාපනං, තතො අනන්තරාසිකධම්මප්පච්ඡික
සමමුති කරණං, සමමතෙන ව ප්‍රච්ඡිකතති.

පි - පි: මහා - පි: 379 - පි:

17. " මඛලාති:-

සඛෙවා, වකකං, පුණ්ණකුමෙහා, ගයා,
සිරිවවෙජා, අඛකුසො, ධජං, සොවත්තික'නති.
(මච්ඡුගල ඡන්ත නන්දියාවට්ටා'දිවසෙත'පි
වදනති)

පි - පි: 2 - පා - පි: 142 පි:

සා - පි: 2 - පා-පි: 192 - පි:

18. " මාතිකා විවරණ උපපාදය:-

සීමාය දෙනි, කතිකාය දෙනි, හිකවා
පසුසුතනියා දෙනි, සමසස්ස දෙනි, උභතො
සමසස්සදෙනි, වස්සං වුත්ථසමසස්ස දෙනි,
ආදියසදෙනි, පුග්ගලස්ස දෙනි'ති.

මහා - පි: 366 - පි: පි:

ස - 2 හා: මහා - පි: 260 - පි: පි:

19. " මාතිකා කපිනස්ස උභ්භාගය:-

පකකමනනතිකා, නිට්ඨානනතිකා, සනතිට්ඨා
නනතිකා, නාසනනතිකා, සමණනතිකා,
ආසාවචෙජ්ඣකා, සීමාතිකකනතිකා, සපුබ්භාරු'ති.

මහා - කපි: 307 - පි: පි:

ස - 2 - හා: මහා - කපි: 215 - පි:

ක - මා: නි - පි: 53 - පි:

20. අවිච්ඡින්නා:-

හස්, ගජ, රථ, ආමලක, වලය, අභිභූතවෙස්සක,
කකුඛඵල, පානාතිකා'ති.

ස - 1 - සා: 36 - පි:

සා - පි: 136 - පි:

21. " මුත්තායොගිකො:-

හස්සකුලං, වර්ණදායං, භුජබන්ධං, වලාහකං,
වෙච්ඡ, මච්ඡසිරො, සංඛිඛා, සිප්පි'ති.

ස - පි - පි: කි - පි: 162 - පි:

22. " මුල හෙසස්සාය:-

හලිඳ්දං, සිඛ්ඛිවෙරං, වචං, වචන්දං, අතිවිසං,
කවුකරෙහිණිං, උසිරං, හඳු මුත්තක'නති.

සා: සො: 248 - පි:

ස - 1 - සා: පාඨ - අ: 502 - පි:

23. " යාමගිකාය:-

"භික්ඛුනං තෙරසනෙ වතතාරො, භික්ඛුනිනං
සතතරසනෙ භික්ඛුනි අසාධාරණාවතතාරො'ති
අට්ඨ"

ස - 2 - සා: පථ - අ: 380 - පි:

24. " වරාය:- (ආනන්දනේරෙන යාවිතාති)

වතතාරො පටිකෙඛපා, වතසො: ආයාචනා'ති.

"සචෙ මෙ හනෙතා! හගවා අත්තනා ලඛං.

පණ්ණිනං විවරං න දස්සති, පිණ්ඩපානං.

න දස්සති, එක ගක්ඛිකුටියං වසිතුං න දස්සති,

තිමන්නනං ගහෙත්වා න ගමිස්සති"ති වතතාරො

පටිකෙඛපා. "සචෙ හනෙතා! හගවා මයා ගතිනං

තිමන්නනං ගමිස්සති, සවා'හං තිරො රථො

තිරොජනපදං හගවන්තං දට්ඨං ආගතං පරිසං

ආගතකඛණෙ එව හගවන්තං දස්සතුං ලච්ඡාමි,

යද මෙ කඛිඛා උපපජ්ජති තස්මිං යො'ව ඛණෙ

හගවන්තං උපසංඝිකමිතුං ලච්ඡාමි, තථායං

හගවා මයං පරමමුඛා ධම්මං දෙසෙති තං

ආගතත්වා මයං කපෙස්සති"ති වතසො:

ආයාචනා.

සා - පි: වෙ: 363 - පි: පි:

25. අට්ඨ වශය:- (විශාඛාය ශාචිනාති)

වසසිකසාරිකං, ආගන්තුකභවතං, ගමික
භවතං, ගිලානභවතං, ගිලානුපට්ඨාන භවතං,
ගිලානපෙසසජ්ජං, ධ්වප්පාදං, භික්ඛුනිසසසං
උදකසාරිකං දැනු'නති.

මං - ව: 343 - ප:

26. අට්ඨවිධං ඉවණ්ණං:-

සුතති, දසවිධං, ආකර්ශනං, දිබ්බපුමණ්ණං,
වාමිකරං, සාතකුලං, ජමබුතදං, සිඛති
සුමණ්ණ'නති.

පි - ව: මං - ව: 355 - ප:

අට්ඨකං සමන්තං

නවකං

1. නව අභිනාති:- (විවරො)

කුසිං, අභිසකුසිං, මණ්ඩලං, අභිසමණ්ඩලං,
විවරං, අනුච්චරං, ගිවෙය්‍යං, ජපෙය්‍යං,
බාහනන'නති.

මං - ව: 344 - ප:

2. උපපාසක:-

වාතුලුසි, පණ්ණරසි, සාමග්ගි, සබ්බ, ගණ,
පුග්ගල, සුතතුලුස, පාරිසුඛි, අභිට්ඨානං'නති.

මං - 2 - භා: පාඨ - අ: 92 - ප:

3. නවති කාරණෙති අභිට්ඨානං විජගති:-

(අභිට්ඨිතවිවරං- පතනං පරිභුක්ඛණං)

අඤ්ඤාසද්දනෙන, අවජ්ඣෙතා ගහණෙන,
විසායගාහෙන, නිකායාවතනෙන, සිකඛා
පච්චකඛානෙන, කාලකිරියාය, ලිඛිත
පරිචිතනෙන, පච්චිචරණෙන, ජිග්හාලෙනා'ති.

මං - 1 - භා: කෙ - ව: 378 - ප: ප:

බු: පි: 72 - භා:

4. නව විවරාණී අභිවෘත්තියාණී න විකල්පානිවෘත්තී:-
නිවිවරං, වසසික සාරිකා, නිසිදනං, පවිවරණං,
කණ්ඩුපවිවරාදි, මුඛපුකුණ්ණමාලකං, පරිකාර
මාලකානි.

ක - ටී: 353 - පි:

මු - පි: 40 - කා:

5. නව විවිධං ඥානානිවෘත්තී:-

මසාරණං, නිසාරණං, උපපාසිතං, පමාරණං,
සමමතිං, දුකං, පටිග්ගහණං, පටිවුකකිසිසනං,
කමමලකනිවෘත්තී.

ක - මා: පාචි - උ: 133 - පි:

ම - 2 - කා: පරි - අ: 423 පි: පි:

6. නවගණකපානා:-

උග්ගසෙන, පණ්ඩුක, පණ්ඩුගති, භූතපාල,
රට්ඨපාල, ගොවිසාණ, සවිජ්ජක, කොමට්ටක,
ධනනෙකු'ති.

ක - ටී: 134 - පි:

7. නව විවිධා පඤ්ඤානි:-

පඤ්ඤානි, අනුපඤ්ඤානි, අනුපපනන...,
සබ්බන්..., පදෙස..., සාධාරණ..., අසාධාරණ...,
එකතො..., උභයතො...;

ක - මා: 1 - පා - උ: 21 - පි: පි:

8. නවපනනා:-

උකකට්ඨා, උකකට්ඨා මමකො,
උකකට්ඨකකට්ඨා, මජ්ඣිමො, මජ්ඣිමොමකො,
මජ්ඣිමුකකට්ඨා, මමකො, මමකොමකො,
මමකුකකට්ඨා'ති.

ක - 1 - කා: නෙ - ව: 418 - පි: පි:

ක - මා: කි - ව: 78 - පි:

ක - ටී - පි: කි - ව: 174 - පි:

9. " පමාරණා:-

මාතුද්දසිකා, පණ්ණරසිකා, සාමකසී, සංඛා,
ගණ, පුග්ගල, තෙවාවිකා, වෙවාවිකා,
සමානවසසිකා'ති.

ක - 2 - කා: පාචි - අ: 92 - පි:

මු - පි: 448 - කා:

10. නවවිධ. ප්‍රබන්ධය:-

චතුර්විධ. ප්‍රබන්ධය, පසුපස. ප්‍රබන්ධය,
නවවිධ. ප්‍රබන්ධය. හෙයින්.

ක - ම: නිදහ - උ: 10 - පි:

ක - ම: ම: නිදහ - ම: 31 - පි:

11. " හොඳ:-

තාල, නාලිකර, පනස, ලබුර, අලාබු,
කුලකණ, පුසු, නිපුස, එලාලුන'නි.

ක - 2 - හ: ම: - හ: 239 - පි:

ක - ම: පාළු - උ: 114 - පි:

වු - පි: 95 - හ:

නවක. සමනත.

දසක.**1. දසකකය වස්තු:-**

ජාති, නාම, ගොතන, කම්ම, සිප්ප, ආබාධ,
ලිඛිත, නිලස, ආපනති, අකෙකාසා'ති.

ක - ම: පාළු: 1 - ම: 2 - පි:

ක - ම: ම: පාළු: ම: 192 - පි:

2. දසක අවධානි සමනානගො සාමගණන නාසනකය:-

පාණානිපාති, අදිනනාදිය, අබ්‍රහමවාරි, මුසාවාදි,
මජ්ඣිමනිකාය, බුද්ධිය අවණණ. හාසනි,
බුද්ධිය අවණණ. හාසනි, සමනාය අවණණ.
හාසනි, මිවනාදිවිකො හොති, කිකුනිදුසකො
හොති'ති.

ම: - ම: 99 - පි:

3. දස අක්ෂරගණන:-**4. " අක්ෂරගණන:-**

අවධි, දන්ත, විසාණ, තල, වෙළ, කවු, ජතු, එල,
ලොහ, සබ්බනාතිමසනති.

ම: - හ: 252 - පි:

5. දසඅත්ථසෙ පටිථව හික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙඨි:-

සංඝස්ථුත්ථාය, සංඝථාස්ථාය, දුම්භිකුනං
පුග්ගලානං තික්ඛාය, පෙසලානං හික්ඛුනං
ථාස්ථිභාරාය, දිව්ඨධම්මිකානං ආසවානං
සංවරාය, සංවරාධිකානං ආසවානං පටිඝාතාය,
අපසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං හිසෙය්‍යා
තාය, සංවිමුච්ඡිතියා, විනායානුග්ගායා'ති.

පාඨ - පා: 21 - පි:

6. " අනන්තසා: - (උපොසථස්ස, පචාරණාය)

රුජ, වොර, අග්ගි, උදක, මනුස්ස, අමනුස්ස,
වාල, සිරිංසප, ජිවිත, බ්‍රහ්මචරිය වසෙත.

කො - උ: 127 - පි:

ස - 2 - කා: මහා - උ: 215 - පි:

මහා - ප: 215 - පි:

7. " අවජ්ඣා:-

පුරෙ උපසම්පන්නො පච්ඡා උපසම්පන්නො
අවජ්ඣො, අනුපසම්පන්නො...,
තානා සංවාසකො බුද්ධිතරෙ අධිමච්ඡාදි...,
මානුෂාමො..., පිණ්ඩකො..., පාරිවාසිකො...,
මුලාය පටිකස්සනාරහො..., මානනාරහො...,
මානනචාරිකො..., අබ්බානාරහො'ති.

"පච්ඡා උපසම්පන්නා'දෙයො දස'පි ආපනති
වත්ථුභාවෙනෙ'ව අවජ්ඣො තෙ වජ්ජනස්ස හි
තියමෙනෙ'ව ආපනති"

මුල - කො: 259 - පි:

ස - 2 - කා: පරි - අ: 404 - පි:

8. දසග්ගි ආකාරෙග්ගි උකෙකාමනං පසවති:-

තත්ථජාතකං අධිකරණං උකෙකාවෙති, තත්ථ
ජාතකං වූපසනතං අධිකරණං..., අනතරුමග්ගෙ
අධිකරණං..., අනතරුමග්ගෙ වූපසනතං
අධිකරණං..., තත්ථගතං අධිකරණං...,
තත්ථගතං වූපසනතං අධිකරණං..., සතිවිතයං...,
අමුලගචිතයං.., තස්සපාපියසිකං...,
තිණවත්ථාරකං...;

පරි - අබ්: 202 - පි:

9. " ආකාරෙග්ගි ඔමසති:-

ජාතියා-පප-අකෙකාසෙත ඔමසති.

(දස අකෙකාසවත්ථු - ඔ:)

සාමි - 1 - ව: 2 - සි: 8 - පි:

10. දසකි ආකාරයට පවත්නා හොඳි ආපතනි:-

ආපතනි ව හොඳි, ආපතනි සඳහා ව,
පනතනෙතා ව හොඳි, පනතනෙතා සඳහා ව,
අනතරාසිනො ව හොඳි, අනතරාසින සඳහා ව,
පසු ව හොඳි, පසු සඳහා ව, ඡායාදානාමො ව,
හොඳි, ඡායාදානාමො ව.

ස: 2 - හා: වුල - සමු: 283 - පි:

11. " ආ: පෙසුසඳුදං පසවති:

නාමතො'පි-පෙ- අනෙකාසතො'පි.

(දස අනෙකාස වත්තු-ම:) පා: 1 - ව: 3 - ස: 20 - පි:

12. දස ආතියංසා යාතුයා:-

ආයුං, වණ්ණං, සුඛං, බලං, පටිභාණං දෙති,
බුද්ධං පටිභාණති, පිපාසං පටිවිනෙති, වාතං
අනුලොමෙති වත්තුං සොධෙති, ආමාවසෙසං
පාවෙති.

මහා - හෙ: 271 - පි: 3:

13. " ඉන්ද්‍රියයො:-

මාතුරකක්ඛිතා, පිතුරකක්ඛිතා, මාතුපිතු..., භාතු...,
භගිති..., සද්ධි..., ගොතන..., ධම්ම...,
සාරකඛා..., සපරිදණ්ඩා'ති.

පා: - හෙ: 162 - පි:

14. " උනෙකාමා වතුණ්ණං අබිකරණානං:-

විවාදාබිකරණං උනෙකාමෙතො, වෙ සමුච්ඡේදං
උනෙකාමෙතිති- සමුච්ඡා විනයසද්ධි, යෙතුයස
සිකසද්ධි, ඉමෙ වෙ උනෙකාමෙති පටිසෙධෙති
පටිසෙකාසනි'ති අනෙකං. අනුච්ඡාදාබිකරණං
උනෙකාමෙතො වත්තාරෙති - සමුච්ඡා විනයං,
සති විනයං, අමුලක විනයං, තස්ස පාපියසික'නති
ඉමෙ වත්තාරෙති සමුච්ඡා උනෙකාමෙති.
ආපනනාබි කරණං උනෙකාමෙතො තයො'ති-
සමුච්ඡා විනයං, පටිසද්ධිකරණං,
තිණ්ණවත්තාරක'නති ඉමෙ තයොසමුච්ඡා
උනෙකාමෙති. කිව්වාබිකරණං උනෙකාමෙතො
ඵක'නති සමුච්ඡා විනයං, ඉමං ඵකං සමුච්ඡා
උනෙකාමෙති.

ස: 2 - හා: පරි - අ: 388 - පි:

15. " කණ්ණමුලහරණියො:- (කප්පියා)

16. දස නිශ්චයො:-

අට්ඨමියං - පෙ - සංඛ්‍යානිමය'නති.

(දස අක්කුතියො - ඔ:) වුල - වු: 229 - පි:

17. " සූතො:-

ජෙට්ඨභාතා, කණ්ට්ඨභාතා, ජෙට්ඨහගිණී,
කණ්ට්ඨහගිණී, චූලමාතා, මහාමාතා චූලපිතා,
මහාපිතා, පිතුච්ඡා, මාතුලො'ති.

ඝ - 1 - භා: 3 - පා - ව: 272 - පි:

වු - පි: 281 - භා:

18. " ධම්මිකා සලාකගාහා:-

ත ව ඔරමතතකං අධිකරණං හොති,
ගතිගතඤ්ච හොති, සර්තසාර්තඤ්ච හොති,
ජානාති ව ධම්මවාදී බහුතර'ති, අපෙච්ඡාම
ධම්මවාදී බහුතර අස්සුති, ජානාති ව සංඛ්‍යා
ත භිජ්ජයාති'ති, අපෙච්ඡාම සංඛ්‍යා ත
භිජ්ජයාති, ධම්මෙත ගණහනති, සමයො
ගණහනති, යථාදිට්ඨියා ව ගණහනති.

වුල - ඝ: 159 - පි:

19. දස බුමනෙතනාති:-

20. " නක්ඛකරණියො:-

21. " පටිග්ගහාති:-

අට්ඨමියං - පෙ - සංඛ්‍යානිමය'නති.

(දස අක්කුතියො - ඔ:) මහා - භා: 253 - පි:

වුල - වු: 210 - පි:

22. " පඤ්ඤා අකපටියා:-

සොවණ්ණමයො, රුපි..., මණි..., වෙච්ඡරිය...,
ඵලික..., කංඝ..., කාව..., තිපු..., සිංහ...,
තඬලොහ...;

වුල - වු: 205 - පි:

23. " පංසුකුලාති:-

සොසාතිකං, පාපණ්ණිකං, උත්තරාධිකං,
උපචිකාධිකං, අක්කිද්දිසං, ගොවාධිකං;
අජිකාධිකං, උපචිවරං, ආභිසෙකියං,
තතපටියාහන'නති.

ඝ - 2 - භා: පරි - අ: 382 - පි:

24. දසවිධං බ්‍යාඤ්ජනං:-

සිවිලං, ඛනිතං, දිසං, රසං, ගරුකං, ලහුකං,
නිගුහිතං, සංකෘතං, චචන්දිතං, විමුක්තං නති.

ක - ටි - ටි: 1 - පා - ටි: 34 - පි: 8:

25. දසගණිතයො:-

ධනානුකා, ඡන්දවාසිනී, ගොගවාසිනී, පටවාසිනී,
මදපත්තකිනී, ඕභතප්‍රභවො, දසිච්ඡන්දියා,
කම්මකාරිච්ඡන්දියා, ඛණ්ඩවා, මුහුත්තකාති.

පාඨ - ගෙ: 162 - පි: 8:

26. " මංසානි:- (අකපටියානි)

මනුස්ස, කඤ්චි, අස්ස, සුත්තං, අති, සිංහ, ව්‍යංශක,
අවජ්, දීපි, තරච්ඡානානති.

ගො - ගෙ: 263 - පි:

ක - 1 - කා: ටි - ටි: 423 - පි:

27. දසවිධං රතනං:-

මුත්තා, මණ්ඩ, වෙච්ඡන්දියො, සංඛ්‍යා, සිලා, පච්චාලං,
රජතං, ජාතරූපං, ලොකිතමෙකා,
මසාරගලලානති.

ක - ටි - ටි: පා: 257 - පි:

28. දසලෙඝා:-

ජාති, නාම, ගොතත, ලිඛිත, ආපකති, පත්ත,
විචර, උපජ්ඣාය, ආචරිය, සෙකාසන වසෙක,

පාඨ - ගෙ: 207 - පි: 8:

ක - ටි - ටි: කා: 111 - පි:

29. " වස්සුනි:- (වෙසාලිකා වජ්ජපුත්තකා දීපිකානි)

කප්පති සිංහලොණ කප්පා, ...වසිතුලකප්පා,
...ගාමනනරකප්පා, ...ආවාසකප්පා,
...අනුමතිකප්පා, ...ආවිණ්ණකප්පා,
...අමපිතකප්පා, ...ජලොගිපානුං, ...අදසකං
නිසීදනං, ...ජාතරූපරජතානති.

මුල - සත්තසතික: 419 - පි:

ක - 1 - කා: 16 - පි:

කා - ටි: නිදන - ටි: 92 - පි: 8:

වි - ටි: නිදන - ටි: 21 - පි:

30. " වණ්ණි:- (යාවිතානි)

විසංඛා අට්ඨ, සුඛොදන මහාරාජා එකං,
ජම්බො එකානති.

(අට්ඨවරානි - ම:) ක - 2 - කා: පරි - අ: 382 - පි:

31. " විශානි:-

අට්ඨමයං - පෙ - සංඛ්‍යානානිමයානති.

(දස අභ්‍යන්තරානි - ම:) මුල - පි: 230 - පි:

82 දසසංඝදායකානි:- (සප්පියං නි)

අට්ඨමයං - පෙ - සබ්බසාධම්මය'නති.

(දස අසුප්පියානි-ම:) වූල - වූ: 208 - පි:

83. " සිකාපදානි:- (සාමනෙරානං)

පාණානිපාතාවෙරමඤ්ඤි - පෙ - ජාතරූපරජන

පටිග්ගහණං වෙරමඤ්ඤි'නති.

හෙ - ම: 97 - පි:

84. " සුක්කානි:-

නිලං, පිතං, ලොහිතකං, ඔදුතං, තාක්කවණණං,

දකවණණං, තෙලවණණං, බීරවණණං,

දබ්බවණණං, සප්පිවණණ'නති.

පාඨ - ම: 125 - පි:

85. දසවිධා සෙය්‍යා:-

හිසි, විමිලිකා, උත්තරජරණං, භූමමජරණං,

තට්ටිකා, චම්බවණෙකා, නිසිදනං, පච්චජරණං,

තිණසන්ධාරො, පණණසන්ධාරො'නති.

පාඨ - 2 - 5 - පි: 56 - පි:

ස - 2 - හා: පරි - අ: 382 - පි:

ක - ම: පාඨ - උ: 92 - පි: පි:

දසකං සමන්තං

ඵකාදසකං

1. ඵකාදස අග්ගි:-

රාග, දෙස, මොහ, ජාති, ජරා, මරණ, සොක,

පරිදෙව, දුක්ඛ, දෙමනස්ස උපායාසා'නති.

සා - පි: 1 - පා - 465 - පි:

පි - පි: 1 - පා: 121 - පි:

2. " අහබ්බ පුග්ගලා:-

(චතුර්විසති පාරාජිකා - ම:)

3. " අවඤ්ඤා:-

තඤ්ඤන සත්ථිං ඵකාදස.

(දස අවඤ්ඤා-ම:) ස - 2 - හා: පරි - අ: 382 - පි:

A විමිලිකා - ක - ම:

4. එකාදස ආනිසංසා විනයධර්ම පුත්තල:-

“තස්සාධර්මයො - උපපාසපො, පචාරණො,
සබ්බකම්මං, පබ්බජ්ජා, උපසම්පදා, නිස්සංගදානි,
සාමණේරං උපට්ඨාපෙනි ... එත්ථ ච නිස්සංග
දානංචෙව සාමණේරුපට්ඨානඤ්ච එක’මෙහිං, නිඉ
ඉමෙසු ඡස්ස ආනිසංසෙසු එකෙන සබ්බං.
පුරිමානි පඤ්ච ඡ ගොනානි, විහි සබ්බං සත්තං,
නිහි සබ්බං අට්ඨං, චතුර්හි සබ්බං නව, පඤ්චහි
සබ්බං දස, සබ්බෙති’ පෙ’තෙති සබ්බං එකාදසා’ති...”

ස - 2 - හා: පාඨ - අ: 93 - පි: 8:

5. ” විවරානි අකපටියානි:-

සබ්බනිලකානි, ...පිතකානි, ...ලොභිතකානි,
මඤ්ඤට්ඨිකානි, ...කණ්ණානි, ...මහාරඞ්ඤ
රත්තානි, ...මහානාමරත්තානි, අවජින්නදසානි,
දිශ්දසානි, පුප්ඵදසානි, එණ්දසානි’ති.

මහා - පි: 363 - පි:

ස - 2 - හා: පඨ - අ: 382 - පි:

6. ” විවරානි අධිට්ඨානබ්බානි:-

තිව්වරං, වසසිකසාටිකා, නිසිදනං, පච්චත්ථරණං,
කණ්ඩුපටිච්ඡාදිකා, මුඛපුඤ්ඤනවොලං,
පරික්ඛාරවොලං, උදකසාටිකා, සම්බවිතිකා’ති.

ස - 2 - හා: පඨ - අ: 382 - පි:

7. ” සත්තා:- (අකපටියා)

“තඛ්ඛලොභමයෙන වා දුරුමයෙන වා සබ්බං
දසරත්තමයා”

ස - 2 - හා: පඨ - අ: 382 - පි:

8. ” පාදකා:- (අකපටියා)

“දසරත්තමයා, එකා කට්ඨපාදකා, නිණ් පාදකා
මුඤ්ඤපාදකා බබ්බජ්ජපාදකා දයො පන
කට්ඨපාදකසම්බන්ධමෙවගච්ඡන්ති.”

ස - 2 හා: පඨ - අ: 382 - පි:

9. ” යාවතනිකා:-

(එකාදසසමනුභාසනා-ම:)

ස - 2 - හා: පඨ - අ: 382 - පි:

10. ” රාගා:-

මොචනස්සාදො, මුච්චන..., මුත්ත..., මෙට්ඨන...,
එස්ස..., කණ්ඩුවන..., දස්සන..., නිසජ්ජ...,
මාචා..., ගෙහසිතපෙමං, වතහඞ්ඞිත්තානි,

ස - 1 - හා: හෙ - ම: 304 - ම: 8:

11. එකාදස වරාන:-

“මහාපර්වතී ගෞතමියා යාවත වරෙන සඬං
එකාදස”

(දසවරානි - 3:) ස - 1 - හා පරි - අ: 382 - 8:

12. ” විපකනි සිතො:-

අතිවුද්දා, අතිමහනී, බණ්ඩනිමිතතා,
ජායානිමිතතා, අනිමිතතා, බතිසිමෙධිතසමමතා,
නදියා සමමතා, සමුදෙයා සමමතා, ජාතසාර-
සමමතා, සිමාය සිමං සමහිඤ්ඤනන සමමතා,
සිමාය සිමං අඤ්ඤාඤ්ඤනන සමමතා’ති.

ස - 1: භිද්දා - උ: 4 - 8: 8:

ස - 2 - හා: පරි - අ: 382 - 8:

13. ” සමනු භාසනා:-

“තිකුට්ඨපානිමොකෙඛ වතතාරො යාවතනියකා
සඬසාදිසෙසා, අරිට්ඨසිකිකාපද’නනි පඤ්ච.
තිකුට්ඨ පානිමොකෙඛ එතං යාවතනිය පාරාජිකං
වතතාරො සඬසාදිසෙසා, වණ්ඩකාලිසිකිකා
පද’නනි ඡ.”

වි - වි: 2 - පා - ව: 148 - 8:

සා - වි: 2 - පා - ව: 501 - 8:

14. ” එකාදස සිමාපදසා:-

(එකාදස විපකනිසිමා- 8:)

ස - 2 - හා: පරි - අ: 382. 8:

එකාදසකං සමනනං.

වාදසකං

1. වාදස උපකකාමා:-

අකතං කමමං, දුකකතං කමමං, පුත කාතබ්බං,
කමමං, අතිහතං, දුකතිහතං, පුත නිගතිතබ්බං,
අවිනිවර්තං, දුවිනිවර්තං, පුත විනිවර්තබ්බං,
අවුපසනනං, දුවුපසනනං, පුත උපසමෙකබ්බ’නනි:

භරි - අඬි 202 - 8:

2. වාදස මූලානි විවාදානුකරණය:-

“කොට්ඨි උපනාහ සුගලාදිනි ඡ විවාද මූලානි,
ලොහ දෙස මොහා තයො, අලොහ දෙස මොහා
තයො’ති ඉමානි අනුකරණ සන්නාතසවිතොති
වාදසමූලානි.”

ස - 2 - හා: පරි - අ: 390 - ප:

පි - පි: පරි - පි: 488 - ප:

(ඡ විවාදමූලානි - ඔ:)

වාදසංකං සමන්තං

තෙරසංකං

1. තෙරස අනන්තරාසිකාධිමතා:- (උපසම්පාදෙනාසංකං)

කුට්ඨං, ගණේධා, කිලාසො, සොසො, අපමාණෙ,
මනුසො’සි, පුරිසො’සි, භුජ්ඣො’සි, අනණො’සි,
න’ සි රාජහවො, අනුසංඝකො’සි මාතාපිතුති,
හත්චන්දනතාදිති සංකං තෙරස,

මතා - පි: 108 - ප:

පි - පි: මතා - පි: 392 - ප:

2. ” උපද්දවා:- (කුට්ඨාසංකාපදෙ)

කිලිලිකානං ආසයො හොති, උපවිකානං...,
උඤ්ජරානං..., අගිනං..., විච්ඡිකානං...,
සතපදිනං..., හත්ථිනං..., අසොනං..., සිහානං...,
ව්‍යග්ගානං..., දිපිනං..., අවජානං...,
තරච්ඡානං..., “ඉමානි තාව ඡ ආනාති
සත්තා’නුද්දයතාස පටිකඛිතතාති..... සත්ත
ආනාති සප්පට්ඨයාති.”

පාරා - නෙ: 181 - ප:

ක - පි - පි: සං - උ: 104 - ප:

3. ” සමමුඛියො:-

හත්තුද්දසංක, සෙනාසන ගාහාපකA, හණ්ඩා-
ගාරික, විවරපට්ඨකාහක, විවරභාජක, යාගු-
භාජක, එලභාජක, බජ්ජාජක, අප්පමත්තක
විසාජ්ජක, සාරිසගාහාපකB, පත්තගාහාපක,
ආරාමික පෙසක, සාමජණර පෙසක වසෙත.

සා - පි: 1 - පා: - 478 - ප:

පි - පි: 1 - පා: 134 - නෙ: 234 - ප:

A. තෙතාසන පඤ්ඤාපක - හා: - ඔ: B. භාදිකගාහාපක - පි - පි:

4. තෙරස සමුට්ඨානසීසා:-

පඨමපාඤ්ඡක, අදින්නාදන, සඤ්චරිතත,
සමිත්තාසන, කසීන, ඵලකලොම, පදසොධමම,
අඤ්ඤාන, ථෙරසසත්ථ, ධම්මදෙසන, භුතාරොචන,
ථෙරප්පමාපන, අනනුඤ්ඤාන සමුට්ඨානා'ති.

ක - මා: 1 - පා - උ: 22 - පි: 8:

භා - පි: 1 - පා: 496 - පි:

පි - පි: - 1 - පා: 126 - පි:

5. " සංඝාදිසෙසාධමමා:-

සුක්කවිසට්ඨි, කායසංසග්ග, දුට්ඨිලලවාච,
අත්තකාම, සඤ්චරිතත, කුටිකාර, විහාරකාරක,
දුට්ඨදෙස, අඤ්ඤානාභිය, සංසභෙද,
භෙදනුචතතක, දුබ්බව, කුලදුසකා'ති.

පාරා - නෙ:

ක - පි - පි: 8 - උ: 126 - පි:

පි - පි: 27 - 36 - පා:

තෙරසිකං සමන්තං.

පුද්ගල සකං

1. පුද්ගලපද්‍යාති:- (සික්කාපච්ඡක්කාන වචනසමූහෙතින

පවනනාති)

බුද්ධං පච්ඡක්කාමි, ධම්මං..., සංඝං..., සික්කං...,
විනයං..., පානිමොක්කං..., උද්දෙසං...,
උපජ්ඣායං..., ආචරියං..., සතිවිහාරිකං...,
අනෙතවාසිකං..., සමානුපජ්ඣායකං..., සමානා-
චරියකං..., සමුභවාරිං...;

ස - 1 පා: 1 - පා: 142 - පි:

2. " ගතනාති:- (පිණ්ඩපාඨික ප්‍රතිබේධන ගිකනුනා-

පටිකතිනනාති)

ස - 2 - පා: 29 - පා: 332 - පි: 8:

(පුද්ගලගතනාති-ධම්ම: ම:) සා - පි: 396 - පි:

3. " මනාවනනාති:-

ආගනතුක, ආවාසික, ගමික, අනුමොදනා,
ගතනග්ග, පිණ්ඩවාරික, ආරඤ්ඤක, සෙනාසන,
ජනනාසර, වච්චකුටි, උපජ්ඣාය, සතිවිහාරික,
ආචරිය, අනෙතවාසික වසෙන,

පිල - පිකා: 315 - පි:

4. මුද්‍රණ මූලානි අනුපාදකරණය:-

“විවාදකරණය වාදය මූලානි සහිත
 භාෂාවානි මුද්‍රණයෙන්.”
 (වාදය මූලානි විවාදකරණය-ම:)

ස - 2 - කා: පරි - අඩ: 390 - පි:
 පි - පි: පරි - පි: 488 - පි:

මුද්‍රණ සහිත සමහර

පණ්ණාසක

1. පණ්ණාසක විවර්ණය:-

බණ්ණාසක, උපමාර..., සමානසංවාස...,
 අවිප්පවාස..., ලාභ..., ගාම..., නිගම..., නගර...,
 අබහනනර..., උදකුකෙට..., ජනපද...,
 රට..., රජ..., දිව..., වකකවාල...,

ස - 2 - කා: මස - පි: 280 - පි: පි:
 ක - මා: කි - උ: 59 - පි: පි:

2. ” බමුණ වොදකෙන පනිඬානබ්බා:-

පරිසුඛකාසසමාවාරතා, තථා වජ්ජසමාවාරතා,
 බ්‍රහ්මවාරිසු මෙතනවිතතතා, බ්‍රහ්මසුතතා,
 උභින්නං පානිමොක්ඛානං සමාගතාදිනා,
 කාලෙන වකකම්'නි වුත්ත පඤ්චබමමා ව,
 කාරුඤ්ඤතා, හිතෙසිතා, අනුභවපතා,
 ආපනතිවුට්ඨානතා විතසුරෙකකාරතා'නි.

පි - පි: 8ත: 240 - පි:

3. පණ්ණාසක නිකෙටපට්ඨානානි:- (නිවිවර ජී ප්‍රවාස
 සිකිකාපදෙ)

ගාම, නිවෙසන, උදෙදසිත, අට්ට, මාල, පාසාද,
 හමිමය, නාමා, සත්, බෙතන, බිඤ්ඤකරණ,
 ආරාම, විහාර, රාකකමුල, අපේක්කාසාසප්ප-
 හෙදෙන.

ක - මා: කි - උ: 58 - පි:

පණ්ණාසක සමහර

විස්සය

16

සෘෂ්ටි උපදෙස:- (කුටිකාරසිකාපදෙ)

පුබ්බත්ත තිස්සිතං වා ගොති, අපරානා...,
 අබ්බා සාතන..., ආසාතන..., සුසාන...,
 උග්ගාන..., රාජවත්ත..., හත්තිසාලා...,
 අසුසාලා..., බන්ධනාගාර..., පානාගාර...,
 සුන..., රක්ඛා..., වව්වර..., සභා...,
 සංසරණ...;

ක - වි: සං - උ: 40 - 8:

17

සත්තදසප්පකාණේ හොති සබ්බ සිකා පදනං සාධාරණ
 විනිව්ජයා:-

නිදන, පුග්ගල, වත්ත, පඤ්ඤානතිවිධි, ආණ්ඩන,
 ආපනති, අනාපනති, විපනති, අභ්ග, සමුට්ඨාන
 විධි, කිරියා, සඤ්ඤාචිත්ත, වජ්ජ, කායකම්ම,
 වචිකම්ම, කුසලනතික, වෙදනනතික වසෙන.

ක - වි: 1 - පා: උ: 21 - 8:

18

1. අට්ඨාරස හෙදකර වත්ත:-

ධම්මං අධම්මොති දිපෙති-පෙ- අද්වට්ඨල්ලං
 ආපනතිං ද්වට්ඨල්ලාපනති'ති දිපෙති'ති.
 "ධම්ම විනය භාසිතා විණ්ණ-පඤ්ඤානතිකා දුකා
 ආපනති ලහු ද්වට්ඨල්ලා-සාවසෙස දුකාති ව
 ඵනාන'ට්ඨාරසහෙද-කරවත්තති වුව්වරෙ'ති.

වුල - සං ස: 310 - 8:

මහා - කො: 433 8:

ක - වි - වි: සං - උ: 114 8:

2. අට්ඨාරස වන්න:- (තප්පනිය - නිශ්සං - පබ්බාජනිය -
 පටිසාරණිය - උපකම්පනියකම්මෙසු)

න උපසම්පාදෙතබ්බං, න නිස්සංයො දුතබ්බො,
 න සාමණේරො උපට්ඨාපෙතබ්බො, න හික්ඛුනො-
 වාදක සමමුති සාදිතබ්බො, සම්මතොති පි
 හික්ඛුතිසො න ඔවදිතබ්බො, යාය ආපනතියා
 සමෙසන තප්පනියකම්මං කතං හොති සා
 ආපනති න ආපජ්ජනබ්බො, අඤ්ඤා වා තාදිසිකා,

තනො වා පාපිට්ඨතර, කමමං න ගරහිතබ්බං,
කමමිකා න ගරහිතබ්බං න පක තත්තසා
භික්ඛුනො උපොසථො ධර්මපෙතබ්බො, න
පචාරණාඨපෙතබ්බො, න සච්චනියං කාතබ්බං, න
අනුචාරො පට්ඨපෙතබ්බො, න ඔකාසො කාරෙ
තබ්බො, න වොදෙතබ්බො, න සාරෙතබ්බො,
න භික්ඛුභි සමපයොජෙතබ්බො'නති.

වූල - ක: 8 - 14 - 25 - 33 - 57 - 8:

19

එකුනවිසති දෙව වසන්තරණාධිමො:-

පාපිට්ඨතා, අනතුකකංසක පරවමානතා,
කොධතතා, කොධහෙතු උපකාතිතා,
කොධහෙතු අභිසම්භිතා, කොධහෙතු කොධ -
සාමනතා වාචා නිව්ඤ්ජනා, වොදකං
පටිපථරණතා, වොදකං අපසාදතතා, වොදකසා
පචාරොපතතා, අසෙසෙත අසෙසෙත පටිවරණතා,
අපදනෙත න සමපායතතා, මකඛි පට්ඨසිතා,
ඉසුසුභි මච්ඡරිතා, සද්ධායාපිතා, තඤ්ඤානිකා,
සද්ධායාපි පරමාසි ආධානගාති,
දුප්පටිතිසාගාති'ති.*

ස - 1 - හ: තෙ - ම: 358 - 8:

අනුමානසුත්ත - මජ්ඣිමනිකාය.

20

විසති ගමියායො:-

(දසභූතියො - දසගරියායො - ම:)

ස - 1 - හ: තෙ - ම: 321 - 8: ම:

21

එකවිසති වජ්ජනියුත්තො:-

ගහවෙයා, භික්ඛුනී, සිකමානා, සාමණේරෙ,
සාමණේරී, සිකමං පච්චක්ඛාතකො, අනර්ම
වත්ත'ඤ්ඤාපනතකො, ආපනතියා අදස්සනෙ
උකඛිතතකො, ආපනතියා අපපටිකමෙම
උකඛිතතකො, පාපිකාය දිට්ඨියා අප්පටිතිසාගෙහ
උකඛිතතකො, පණ්ඩිතො, ථෙරාසංචාරිකො,
නිජ්ජිම පකකතතකො, නිරව්ඤ්ජනගතො,
මානුෂාතකො, පිතුෂාතකො, අරහනතකො,
භික්ඛුනීදුසකො, සම්බ්භෙදකො,
ලොභිතුප්පාදකො, උභයතාබ්බසාරකො'ති.

ක - ම: කිදුත - උ: 8 - 8:

* අකමාදිනි නිති සම්මානවිසති.

22

මාවිසති වෙනස්දැනි:- (සිකාපච්චක්ඛානාය)

බුඩං පච්චක්ඛාමි - පෙ - සබ්බභවාරිං පච්චක්ඛාමි'ති
එවං චුත්තානං බුඩාදිතං චතුල්ලස්සනං "හිගිති"
මං ධාරෙති - පෙ - අසකාසපුත්තියො'ති
මං ධාරෙති'ති එවං චුත්තානං හිගිආදිතං
අවස්සනං වා'ති මාවිසති ඛෙත්තපදානි.

චුල්ලස්සපදානි } ඔ: ක - ම: 1 - පා - ව: 19 - පි: 8:
අවස්සපදානි } ඔ: කා - ව: 1 - පා - ව: 448 - පි: 8:

23

තෙවිසාදිකමවිසා:- (හික්ඛුතං සිකාපදපඤ්ඤානුකියා)

සුදිනේනා, ධනියො, සම්බහුලා, වග්ගුච්ඡදනනිකා,
සෙය්‍යසකො, උද්ගි, ආලවකා, ඡනේනා,
මේතනියා, දෙවදනේනා, අසුඤ්ඤානබ්බසුකා,
ඡබ්බගනියා, උපනඤ්ඤා, අඤ්ඤානරො, හත්තකො,
අනුරුඬො, සත්තරසවගනියා, චුල්ලපක්ඛකො,
බෙල්ලට්ඨිසියො, ආනඤ්ඤා, සාගනො, අරිට්ඨො,
නඤ්ඤාරො'ති.

ක - ව: 1 - පා - ව: 59 - පි:

24

1. මතුමිසති අනන්තසියා ධම්මා:- (උපසම්පාදෙනනියා
හික්ඛුතියා)

න'සි අනිමිත්තා, න'සි නිමිත්තමත්තා,
න'සි ආලොභිකා, න'සි ධ්වුලොභිකා, න'සි
ධ්වුලවොලා, න'සි පග්ගරනති, න'සි සිඛරිනි,
න'සි ඉත්ථිපණ්ණිකා, න'සි වෙපුරිසිකා, න'සි
සමතිනා, න'සි උභතොබ්‍යඤ්ඤානකා,
කුට්ඨං - පෙ - පරිපුණ්ණ විසතිවසා'සිති.
(තෙරසඅනන්තසියා ධම්මා - ඔ:)

චුල්ල - හික්ඛුතිකාකිකා: 391 - පි:

2. මතුමිසති පාඨකියා:-

පාඨකියං ආගතාති තාව හික්ඛුතං වත්තාරි
(මෙප්පිතධම්ම, අදින්නාදන, මනුස්සවිග්ගහ,
උත්තරමනුස්සධම්මා'ති) හික්ඛුතං අසාධාරණාති
වත්තාරි (උඛ්භජාසුමනිලිකා, වජ්ජපට්ඨපදාදිකා,

උකඬිනනානුවනනිකා, අට්ඨ, වජ්ජකා'නි) අට්ඨ, නාති
එකාදසනනං පණ්ඩකාදිනං (පණ්ඩකො,
තිරවණනගනො, උභතොබ්බසාදනකො
පේයසංවාසකො, තිස්සපකකනනකො,
මාතුසානකො, පිතුසානකො, අරහනකකනකො,
තිකඛුනිදුසකො, රුහිරපපාදකො,
සම්බසෙදකො'නි.

අභබ්බහාව සම්බානෙති එකාදසති පාරුජකෙති
සඬිං එකුතවිසති, ගිහිභාවං පන්ධමානාය
තිකඛුනියා විබ්බනනහාව පාරුජකෙති සඬිං
විසති, අපරුති'පි: ලමබ්, මුදුපිට්ඨිකො, පරසා
අභිභජනං මුඛෙන ගණනාති, පරසා අභිභජනෙ
අභිතිසිදති, ඉමෙසං චතුර්ණං ච වසෙන චතාර
අනුලොම පාරුජකානි'නි වදනති. ඉති
ඉමානි චතාර පුරිමානිව විසති සමොධානෙනා,
පන සබ්බානෙ'ව චතුර්විසති පාරුජකානි'නි
වෙදිතබ්බානි'නි.

ස - 1 - හා: 4 - පා: 297 - පි: 8:

ස - මා: පා - ව: 33 - පි:

ස - ව - වි: පා - ව: 91 - පි: 8:

1. පඤ්චවිසති අවහාරා:-

නානාභණ්ඩපඤ්චකං, එකභණ්ඩ..., සාභජික...,
පුබ්බපයොග..., පේය්සාවහාර...; තත්ථ පුරිමානි
වෙ පඤ්චකානි එතස්සෙ'ව පදසා පදහාර්තෙ
වුත්තානං ආදියෙය්ස, හරෙය්ස, අවහරෙය්ස,
ඉරියාපථං විකොපෙය්ස, ධානාවාවෙය්ස, 'නි
ඉමෙසං පදනං වසෙන ලබ්භනති. තත්ථ නානා
භණ්ඩපඤ්චකං: සවිඤ්ඤාණක අවිඤ්ඤාණක
වසෙන දට්ඨබ්බං, ඉතරං සවිඤ්ඤාණක
වසෙනෙ'ව..... සය්සාමිකස්ස පන දසස්ස වා
තිරවණනගනස්ස වා යථා වුත්තෙන
අභිසොගා'දිනා නයෙන ආදියන, හරණ,
අවහරණ, ඉරියාපථ විකොපන, ධානාවාවන
වසෙන එකභණ්ඩපඤ්චකං වෙදිතබ්බං.

සාභජිකපඤ්චකං: සාභජිකො, ආණ්ඩනිකො,
නිය්සගතිකො, අත්ථසාධකො, ධුරතිකෙබ්පො'නි.
පුබ්බපයොග පඤ්චකං: පුබ්බපයොගො,

සහපයොගො, සංවිද්‍යව්‍යාපො, සංඛ්‍යාතකම්මං,
තිස්සකම්මං'නාති. ථෙය්‍යාව්‍යාපොපඤ්චකා: ථෙය්‍ය,
පසංඝ, පරිකප්ප, පටිච්ඡන්ත, කුසා'ති.

ස - 1 - හා: 2 - පා - 8: 176 - පි: 8:

ක - 8: 2 - පා - 8: 26 - පි: 8:

පඤ්චසවිධං ගරුභණ්ඩං:-

විසඬ්‍යානාති චෙහොනාති - තතියං චතුසඬ්‍යානං
චතුසං තවකොට්ඨාසං - පඤ්චමං අට්ඨ හෙදන්,
ඉති පඤ්චති රුසිති - පඤ්චතිමමල ලොචනො
පඤ්චසවිධං තාථො - ගරුභණ්ඩං පකාසයි'ති.

වු - පි: 327 - හා: 107 - පි:

(පඤ්ච අවෙහඬ්‍යයා - ම:)

26

ජබ්බසති මූලාති සත්‍යන්තං සමථානං:-

සමමුඛාවිතරුස්ස චන්තාරි මූලාති: සඛ්‍යසමමුඛතා,
ධම්මො, විනය , පුඤ්ඤ..., එවං සති විතරුස්ස
චන්තාරි අමුලුභවිතරුස්ස චන්තාරි. පටිඤ්ඤාතකර-
ණස්ස චෙ: යො ච දෙසෙති, යස්ස ච දෙසෙති.
යෙඤ්ඤාසිකාය චන්තාරි, තස්සාපාපියසිකාය
චන්තාරි, තිණ්ණිකාරකස්ස චන්තාරි'ති.

පරි - අභි: 210 - පි:

30

තිංස මග්ගා: (මෙජ්ඣිමනිකායා පාරාජිකාය)

'මනුස්සා'මනුස්ස තිරච්ඡානගත වසෙන තිස්සො
ඉන්ද්‍රියො, තාසං චච්චමග්ග පස්සාවමග්ග
මුඛමග්ග වසෙන තයො තයො කත්වා නව-
මග්ගා. තථා උභතො බ්‍රහ්මඤ්ඤානානං පුරිසානං.
පත චච්චමග්ග මුඛමග්ග වසෙන චෙ චෙ කත්වා ඡ.
තථා පණ්ඩිතාන'නති එවං තිංස මග්ගා'

ස - 1 - හා: 1 - පා: 151 - පි:

ක - 8: පා - 8: 20 - පි:

33

ගෙතනිංසමුලානි වතුනනං අධිකරණානං:-

විවාදාධිකරණානං වාදස, අනුවාදාධිකරණානං
 වුද්දස, ආපත්තාධිකරණානං ඡ, කිව්වාධිකරණානං
 එකංමුලං සංඛ්ඛා'ති.

පරි - අඛි: 204 - පි:

ගෙතනිංස සමුලානා වතුනනං අධිකරණානං:-

විවාදාධිකරණානං අධාරස හෙදකර වද්දති
 සමුලානා.

අනුවාදාධිකරණානං වතසො වීජනනියො...,
 ආපත්තාධිකරණානං සත්තාපනනිකකියො...,
 කිව්වාධි'කරණානං වතතාරි කම්මාති ...;

පරි - අඛි: 204 - පි:

මිසසකං සම්මතං

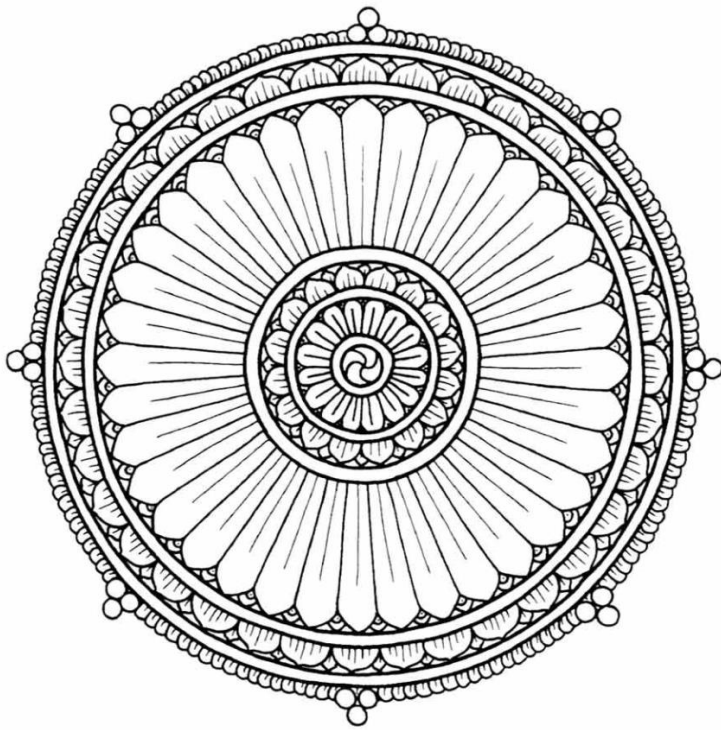
විනය සංගහො නිට්ඨො

සුඛිපතනං

පිටෙක	පනනියං	අසුද්ධි		සුද්ධි
1	- 14	කඤ්ඤවර	-	කඤ්ඤවරං
4	- 14	ආවට්ඨ	-	ආවට්ඨා
"	- 18	අතරියා	-	අරියා
6	- 17	තෙච්චරික	-	තෙච්චරික
"	- 23	අභිච්චි	-	අභිච්චි
8	- 31	විමුක්තභී	-	විමුක්තභී
16	- 19	පටිත්තභී	-	පටිත්තභී
21	- 7	නිසේද්ධා	-	නිසේද්ධා
"	- 32	දුච්චරිතානි	-	දුච්චරිතානි
22	- 30	ලොභො	-	ලොභො
23	- 3	අභිසංඛාරො	-	අභිසංඛාරො
"	- 16	නිත්තභී	-	නිත්තභී
"	- 28	ඤ්ඤා	-	ඤ්ඤා
33	- 22	අරතෙතභිසා	-	අසංවරතෙතා
34	- 3	ජ්ඣාන	-	ජ්ඣාන
36	- 21	පච්චරි	-	පච්චරි
40	- 20	සන්තප්පනභී	-	සන්තප්පනභී
51	- 4	භාණ්ඩා	-	භාණ්ඩා
55	- 9	වාචාපෙය්‍ය	-	වාචාපෙය්‍ය
61	- 13	බාරකථා	-	ද්වාරකථා
"	- 34	සංඛාරො	-	සංඛාරො
62	- 5	බාරකථා	-	ද්වාරකථා
"	- 16	වෙතෙවිමුක්තභී	-	වෙතෙවිමුක්තභී
64	- 5	බන්ධ	-	බන්ධ
65	- 28	මොනස්ස	-	මොනස්ස
70	- 7	සප්පරිසා	-	සප්පරිසා
78	- 10	කායිකා	-	කායිකා
80	- 20	විගතාසව	-	විගතාසව
"	- 34	පණ්ණානි	-	පණ්ණානි
"	- 35	පණ්ණ	-	පණ්ණ
81	- 21	පණ්ණානිපතා	-	පණ්ණානිපතා
84	- 17	සංඤ්ඤාප්තියා	-	සංඤ්ඤාප්තියා
86	- 3	පසවනි	-	පසවනි
87	- 2	පභින්න	-	පභින්න

පිටුවේ පිටුවේ	අකුරු	සඳු
100 - 10	සනතිපාන	සනතිපාන
" - 35	සුප්පබ්බකුට්ඨි	සුප්පබ්බකුට්ඨි
108 - 17	පුරිසගතිසො	පුරිසගතිසො
110 - 16	මතුගාමයා	මතුගාමයා
125 - 21	විතත	විතත
128 - 30	නෙතනවා	නෙතනනවා
135 - 21	දකුණාදන...	දකුණාදන
150 - 9	කමාවචර	කමාවචර
155 - 14	කුමාන	කුමාන
163 - 26	පුටුපුක	පුටුපුක
172 - 2	1	17
" - 9	සතිපට්ඨාන	සතිපට්ඨාන
174 - 39	සුඛි	සුඛි
177 - 12	අඤ්ඤා	අඤ්ඤා
179 - 2	අප්පට්ඨනං	අප්පට්ඨනං
" - 27	යථාභූත	යථාභූත
180 - 3	වජ්ජුති	වජ්ජුති
182 - 7	පරදපම	පරදපම
184 - 33	නිබ්බන්ධනං	නිබ්බන්ධනං
187 - 21	ආගාරවා	ආගාරවා
189 - 24	සුත්තන	සුත්තන
" - 34	පටිකම්මනං	පටිකම්මනං
191 - 11	පරිණිබ්බාණ	පරිණිබ්බාණ
" - 14	පරිණිබ්බාණ	පරිණිබ්බාණ
" - 36	වුසසි	වුසසි
192 - 38	සඤ්ජන	සඤ්ජන
193 - 19	වංශවිජිති	වංශවිජිති
196 - 27	පලිබ්බති	පලිබ්බති
222 - 5	අතිවිධා	අතිවිධා
242 - 13	වු	වු
" - 27	සාම්මිසො	සාම්මිසො
244 - 9	ආදිකම්මකා	ආදිකම්මකා

සබ්බ දානං ධම්ම දානං ජිනාති

නිබ්බාන පච්චයෝ හෝතු